

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete

I/5-9/2025.

JEGYZŐKÖNYV

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
2025. november 27. napján megtartott
nyilvános testületi üléséről

Határozatok:

Sorszám	Kód
47/2025. (XI.27.)	A16
48/2025. (XI.27.)	D1
49/2025. (XI.27.)	K9
50/2025. (XI.27.)	Z1
51/2025. (XI.27.)	I2
52/2025. (XI.27.)	Z1
53/2025. (XI.27.)	Z1
54/2025. (XI.27.)	Z1
55/2025. (XI.27.)	Z1
56/2025. (XI.27.)	Z1
57/2025. (XI.27.)	A15
58/2025. (XI.27.)	Z1
59/2025. (XI.27.)	Z1
60/2025. (XI.27.)	Z1
61/2025. (XI.27.)	E7

Rendeletek:

Sorszám (kihirdetés ideje)	Tárgy	Kapcsolódó önkormányzati rendelet (módosítás, vagy hatályon kívül helyezés)	Kód
13/2025.(XI.28.)	Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testületének a magánszemélyek kommunális adójáról szóló önkormányzati rendelet	10/2003. (XII.16.)	E3

Jegyzőkönyv

Készült: Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. november 27-én 18.00 órakor tartott nyilvános üléséről

Az ülés helye: Önkormányzat hivatali helyisége (8393 Szentgyörgyvár, Kossuth Lajos utca 48.)

Jelen vannak: Ádovics István polgármester
Dóber Gábor alpolgármester
Illés Miklós képviselő
Prisznyák Tibor képviselő
Schwarcz András képviselő

Sütő Rita jegyző

Igazoltan távol van:

Ádovics István polgármester köszöntötte a megjelenteket, a jelenléti ív alapján megállapította, hogy Szentgyörgyvár Önkormányzat Képviselő-testülete határozatképes, az 5 képviselőből 5 fő jelen van.

Ádovics István polgármester javaslatot tett a napirendre, Szentgyörgyvár Önkormányzat Képviselő-testülete 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással a napirendről szóló javaslatot egyhangúlag jóváhagyta:

Napirend:

1./ Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának a magánszemélyek kommunális adóról szóló 10/2003. (XII.16.) önkormányzati rendelet módosítása

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

2./ 2026. évi belső ellenőrzési terv jóváhagyása

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

3./Vízügyi védekezési terv felülvizsgálata

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

4./ Hévíz-Zalakaros-Kehidakustány termálháromszög koncepciója

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

5./ Környezetvédelmi program elfogadása

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

6./ Szentgyörgyvár, Kossuth Lajos utca 50. szám alatti kultúrház bérleti díjainak felülvizsgálata

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

7./Szentgyörgyvár 4/4 hrsz. ingatlan lakásbérleti szerződésének meghosszabbítása

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

8./ Karácsonyi ünnepség keretében a sármelléki bölcsődébe, óvodába és iskolába járó szentgyörgyvári gyermekek megajándékozása

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

9./ Szentgyörgyvárért Egyesület beszámolója

Előterjesztő: Prisznyák Tibor elnök

10./ Vegyes ügyek

Napirend tárgyalása:

1./ Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának a magánszemélyek kommunális adóról szóló 10/2003. (XII.16.) önkormányzati rendelet módosítása

(Írásbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Az előterjesztést a Képviselő-testület megkapta. Ez a rendelet több mint 20 évvel ezelőtt készült, a módosítások ellenére is jelentősen megváltoztak a jogszabályi, gazdasági és települési körülmények. A régi szabályozás számos ponton elavult, nem felel meg a jelenlegi költségvetési, közszolgáltatási és igazgatási igényeknek. Emiatt indokolt egy új, korszerű és a település valós szükségleteihez igazodó kommunális adórendelet megalkotása, amely stabil, átlátható és jogszerű alapot biztosít az önkormányzat bevételeihez.

Javasolta a rendelet tervezetben meghatározott összegek elfogadását.

Illés Miklós képviselő: Javasolta, hogy a külterületen: adótárgyanként, vagy lakásbérleti jogonként az évi 13.000,- Ft legyen évi 15.000,- Ft.

Ádovics István polgármester:

Az alábbi határozat meghozatalát javasolta:

...../2025. (XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testülete a rendeletervezetben a külterületen: adótárgyanként, vagy lakásbérleti jogonként évi 15.000,- Ft-ban határozza meg.

Felelős: Ádovics István polgármester

Határidő: azonnal

Ádovics István polgármester: Felkérte képviselőtársait, hogy amennyiben a határozatjavaslatot elfogadják, úgy igen szavazatukat kézfeltartással jelezzék.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

47/2025.(XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testülete a rendeletervezetben a külterületen: adótárgyanként, vagy lakásbérleti jogonként évi 15.000,- Ft-ban határozza meg.

Felelős: Ádovics István polgármester

Határidő: azonnal

Ádovics István polgármester: Felkérte képviselő-társait, hogy amennyiben a módosító határozattal a rendeletervezetet elfogadják, úgy igen szavazatukat kézfeltartással jelezzék.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással megalkotta az

13/2025. (XI.28.) önkormányzati rendelete

Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának Község Önkormányzata Képviselő-testületének rendelete a magánszemélyek kommunális adójáról

(a rendelet teljes szövege a jegyzőkönyv mellékletét képezi)

2./ 2026. évi belső ellenőrzési terv jóváhagyása

(Írásbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Az előterjesztést a Képviselő- testület megkapta. Elmondta, hogy célszerű minden évben csatlakozni.

Kérdés észrevétel nem hangzott el, ezért kérte az előterjesztésben szereplő határozati javaslat elfogadását.

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

48/2025.(XI.27.) határozat

1. Szentgyörgyvár Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának 2026. évi belső ellenőrzési munkatervét az előterjesztés **1. számú melléklete** szerint elfogadja.
2. A munkaterv előírásait 2026. január 1-től 2026. december 31-ig kell alkalmazni. A Képviselő-testület felhatalmazza Sármelléki Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjét, hogy az ütemtervek időrendjétől a szükségleteknek megfelelően eltérhet. Az eltérés indokairól a belső ellenőrzési tevékenységről szóló beszámolóban tájékoztatni kell a Képviselő-testületet.
3. A belső ellenőrzési feladatokat a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás alkalmazásában álló, Szabó Béla független belső ellenőr (5115825) látja el a Társulási megállapodásban foglaltak szerint.

Határidő: 2026. december 31.

Felelős: Sütő Rita - jegyző
Szabó Béla - belső ellenőrzési vezető

3./Vízügyi védekezési terv felülvizsgálata

(Szóbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Elmondta, hogy a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 16. § (4) bekezdés e) pontja alapján a helyi önkormányzat a vízkárelhárítási tervét elkészíti és a meglévő tervet felülvizsgálja. Szükséges a tervet felülvizsgálni minden évben.

Kérdés észrevétel nem hangzott el, ezért kérte az alábbi határozati javaslat elfogadását.

...../2025. (XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testülete a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 16. § (4) bekezdés e) pontja alapján Szentgyörgyvár községre vonatkozó vízkárelhárítási tervet és polgári védelmi programot felülvizsgálta, azt változtatás nélkül továbbra is fenntartja.

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Felkérte képviselőtársait, hogy amennyiben a határozatjavaslatot elfogadják, úgy igen szavazatukat kézfeltartással jelezzék.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

49/2025.(XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testülete a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 16. § (4) bekezdés e) pontja alapján Szentgyörgyvár községre vonatkozó vízkárelhárítási tervet és polgári védelmi programot felülvizsgálta, azt változtatás nélkül továbbra is fenntartja.

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

4./ Hévíz-Zalakaros-Kehidakustány termálháromszög koncepciója

(Írásbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Az előterjesztés alapján alábbi határozat meghozatalát javasolta:

...../2025. (XI.27.) határozat

1. Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Hévíz-Zalakaros-Kehidakustány termálháromszög együtt kezelendő térség koncepcióját megismerte, annak kezdeményezését és a lehetséges együttműködés megvizsgálását támogatja.
2. A Képviselő- testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a döntésről Hévíz város polgármesterét tájékoztassa annak érdekében, hogy az elvi területi lehatárolás és kezdeményezés az illetékes Kormányzati szervhez benyújtható legyen, a Hévíz-Zalakaros-Kehidakustány termálháromszög együtt kezelendő térség kialakítására vonatkozó kezdeményezés érdekében.

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Felkérte képviselőtársait, hogy amennyiben a határozatjavaslatot elfogadják, úgy igen szavazatukat kézfeltartással jelezzék.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

50/2025.(XI.27.) határozat

1. Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Hévíz-Zalakaros-Kehidakustány termálháromszög együtt kezelendő térség koncepcióját megismerte, annak kezdeményezését és a lehetséges együttműködés megvizsgálását támogatja.

2. A Képviselő- testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a döntésről Hévíz város polgármesterét tájékoztassa annak érdekében, hogy az elvi területi lehatárolás és kezdeményezés az illetékes Kormányzati szervhez benyújtható legyen, a Hévíz-Zalakaros-Kehidakustány termálháromszög együtt kezelendő térség kialakítására vonatkozó kezdeményezés érdekében.

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

5./ Környezetvédelmi program elfogadása

(Írásbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: A Környezetvédelmi Programot a Képviselő- testület megkapta. Kérdés észrevétel nem hangzott el, ezért kérte az alábbi határozati javaslat elfogadását.

.../2025. (XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Szentgyörgyvár község 2025-2030 közötti időszakra szóló – a jelen határozat mellékletét képező – Környezetvédelmi Programját elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Felkérte képviselőtársait, hogy amennyiben a határozatjavaslatot elfogadják, úgy igen szavazatukat kézfeltartással jelezzék.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

51/2025.(XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Szentgyörgyvár község 2025-2030 közötti időszakra szóló – a jelen határozat mellékletét képező – Környezetvédelmi Programját elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

6./ Szentgyörgyvár, Kossuth Lajos utca 50. szám alatti kultúrház bérleti díjainak felülvizsgálata

(Szóbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Javasolta, hogy a 2023. évben meghozott határozatot módosítsák, úgy, hogy május 1. napjától szeptember 30. napjáig

Kisterem: 20.000,- Ft/nap

Nagyterem: 30.000,- Ft/nap

Kultúrház: 40.000,- Ft/nap

október 1. napjától április 30 napjáig

Kisterem: 24.000,- Ft/nap

Nagyterem: 36.000,- Ft/nap

Kultúrház: 48.000,- Ft/nap legyen a bérleti díj. A helyi lakosoknak javasolta az 50 %-os kedvezményt.

Kérdés észrevétel nem hangzott el, ezért kérte az alábbi határozati javaslat elfogadását.

.../2025. (XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 40/2023. (IV.25.) határozatát az alábbiak szerint módosítja:

1. Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának Képviselő- testülete a Szentgyörgyvár, Kossuth Lajos utca 50. szám alatti kultúrház és annak helyiségeinek bérleti díját 2026. január 1. naptól az alábbiak szerint állapítja meg:

- május 1. napjától szeptember 30. napjáig

Kisterem: 20.000,- Ft/nap

Nagyterem: 30.000,- Ft/nap

Kultúrház: 40.000,- Ft/nap

- október 1. napjától április 30 napjáig

Kisterem: 24.000,- Ft/nap

Nagyterem: 36.000,- Ft/nap

Kultúrház: 48.000,- Ft/nap

2. A Képviselő- testület a helyi lakosoknak a kultúrház és annak helyiségeinek bérleti díját 50%-os kedvezményrel biztosítja.

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Felkérte képviselőtársait, hogy amennyiben a határozatjavaslatot elfogadják, úgy igen szavazatukat kézfeltartással jelezzék.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

52/2025.(XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 40/2023. (IV.25.) határozatát az alábbiak szerint módosítja:

1. Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Szentgyörgyvár, Kossuth Lajos utca 50. szám alatti kultúrház és annak helyiségeinek bérleti díját 2026. január 1. naptól az alábbiak szerint állapítja meg:

- május 1. napjától szeptember 30. napjáig

Kisterem: 20.000,- Ft/nap

Nagyterem: 30.000,- Ft/nap

Kultúrház: 40.000,- Ft/nap

- október 1. napjától április 30 napjáig

Kisterem: 24.000,- Ft/nap

Nagyterem: 36.000,- Ft/nap

Kultúrház: 48.000,- Ft/nap

2. A Képviselő-testület a helyi lakosoknak a kultúrház és annak helyiségeinek bérleti díját 50%-os kedvezményrel biztosítja.

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

7./Szentgyörgyvár 4/4 hrsz. ingatlan lakásbérleti szerződésének meghosszabbítása

(Írásbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Az előterjesztést a Képviselő-testület megkapta. Javasolta, hogy hosszabbítsák meg a bérleti szerződést egy évvel, ugyanezen bérleti díjjal. Kérte a kérdéseket.

Kérdés, észrevétel nem volt, ezért kérte az előterjesztésben szereplő határozati javaslat elfogadását.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

53/2025.(XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete Csincsi Bernadett 8360 Keszthely, Cserszeg u. 46. szám alatti lakos részére 2026. január 1-től 2026. december 31-ig terjedő időtartamra továbbra is bérbe adja a Szentgyörgyvár, Kossuth Lajos u. 48. szám alatti (Szentgyörgyvár 4/4 hrsz.) 80 m² alapterületű összkomfortos önkormányzati tulajdonú lakását.

A lakbér mértékét a lakásbérleti szerződés időtartamára havi: 80.000- Ft, azaz nyolcvanezer forintban állapítja meg.

Felhatalmazza a polgármestert lakásbérleti szerződés megkötésére.

Határidő: 2026. december 31.

Felelős: Ádovics István polgármester

8./ Karácsonyi ünnepség keretében a sármelléki bölcsődébe, óvodába és iskolába járó szentgyörgyvári gyermekek megajándékozása

(Szóbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Elmondta, hogy tavaly adtak a sármelléki intézményekben járó szentgyörgyvári gyerekeknek pénzt karácsonyi ajándéokra. Javasolta a 2.500,- Ft összeget gyermekenként. Az óvodában 8 fő, az iskolában 9 fő van. Ez összesen 42.500,- Ft-ot jelent. Sármellék Község Önkormányzata számára szükséges átutalni, mert ők átadták az Alapítványnak a pénzüsszeget, ami tartalmazza a szentgyörgyvári gyermekek összegét is.

Kérdés észrevétel nem hangzott el, ezért kérte az alábbi határozati javaslat elfogadását.

..../2025. (XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete elhatározza, hogy a sármelléki intézményekben járó szentgyörgyvári gyerekeket ez évben is megajándékozza karácsonykor.

A Képviselő-testület a Sármelléki Általános Iskolába járó gyerekek részére (9 fő) 22.500.- Ft összeget, a Zöldgolya Óvoda és Bölcsőde intézménybe járó gyerekek részére (8 fő) 20.000.- Ft összeget biztosít.

A képviselő-testület a karácsonyi ajándékozásra szánt összeget átadja Sármellék Község Önkormányzata részére pénzeszközként.

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Felkérte képviselőtársait, hogy amennyiben a határozatjavaslatot elfogadják, úgy igen szavazatukat kézfeltartással jelezzék.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

54/2025.(XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete elhatározza, hogy a sármelléki intézményekben járó szentgyörgyvári gyerekeket ez évben is megajándékozza karácsonykor.

A Képviselő-testület a Sármelléki Általános Iskolába járó gyerekek részére (9 fő) 22.500.- Ft összeget, a Zöldgolya Óvoda és Bölcsőde intézménybe járó gyerekek részére (8 fő) 20.000.- Ft összeget biztosít.

A képviselő-testület a karácsonyi ajándékozásra szánt összeget átadja Sármellék Község Önkormányzata részére pénzeszközként.

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

9./ Szentgyörgyvárért Egyesület beszámolója

(Írásbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Prisznyák Tibor elnök

Prisznyák Tibor elnök: A beszámolót a Képviselő- testület megkapta.

Ádovics István polgármester: Kérdés észrevétel nem hangzott el, ezért kérte az alábbi határozati javaslat elfogadását.

..../2025. (XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Szentgyörgyvárért Egyesület beszámolóját elfogadja,

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Felkérte képviselőtársait, hogy amennyiben a határozatjavaslatot elfogadják, úgy igen szavazatukat kézfeltartással jelezzék.

A képviselő-testület 4 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 1 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

55/2025.(XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete a
Szentgyörgyvárért Egyesület beszámolóját elfogadja,

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

10./ Vegyes ügyek

a./ Szentgyörgyvárért Egyesület támogatási kérelme

(Szóbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Tájékoztatta a Képviselő- testületet, hogy az Egyesület 500.000,- Ft összegű támogatást igényelt. A támogatást rendezvényekhez díjak, kiadások, fedezésére kívánják elszámolni. A 2025. évi költségvetésben ez az összeg betervezésre került.

Kérdés észrevétel nem hangzott el, ezért kérte az alábbi határozati javaslat elfogadását.

.../2025. (XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Szentgyörgyvárért Egyesület részére 500.000,- Ft összegű támogatást ad.

A képviselő-testület fenti összeget az Önkormányzat 2025. évi költségvetésében biztosítja.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a támogatási megállapodás aláírásával.

A képviselő-testület kéri az Egyesületet, hogy a tervezett kiadásokról tájékoztassa a Képviselő-testületet.

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Felkérte képviselőtársait, hogy amennyiben a határozatjavaslatot elfogadják, úgy igen szavazatukat kézfeltartással jelezzék.

A képviselő-testület 4 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 1 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

56/2025.(XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete a
Szentgyörgyvárért Egyesület részére 500.000,- Ft összegű támogatást ad.

A képviselő-testület fenti összeget az Önkormányzat 2025. évi költségvetésében biztosítja.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a támogatási megállapodás aláírásával.

A képviselő-testület kéri az Egyesületet, hogy a tervezett kiadásokról tájékoztassa a Képviselő- testületet.

Határidő: azonnal
Felelős: Ádovics István polgármester

b./ Versenyképes Járások

(Szóbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Elmondta, hogy a Versenyképes Járásokhoz 3 ajánlat érkezett be. Ismertette az árajánlatok tartalmát, mely jelen jegyzőkönyv mellékletét képezi. A legkedvezőbb árajánlatot az UNOFIX Kft. nyújtotta be bruttó 10.510.920,- Ft-ra. Javasolta ennek elfogadását. A pályázati forrás 10.241.954 Ft, tehát szükséges az önerő biztosítása, mely 268.966,- Ft.

Kérdés észrevétel nem hangzott el, ezért kérte az alábbi határozati javaslat elfogadását.

..../2025. (XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Versenyképes Járások Program - „Új Út a Térség Fejlesztéséhez: Közös Járdafelújítási Program” elnevezésű pályázat keretében Szentgyörgyvár, Kossuth Lajos utca 1/5 hrsz. járda burkolat felújítása -0+135.00 – 0+313,70 km sz. közötti szakasz kivitelezési munkáinak elkészítéséhez a beszerzési eljárást eredményessé nyilvánítja.

A képviselő-testület az eljárás nyertes ajánlattevőjének az UNOFIX Korlátolt Felelősségű Társaság (8373 Rezi, külterület egyéb 021/15.) hirdeti ki, elfogadva annak a legkedvezőbb összegű árajánlatát, mely bruttó 10.510.920,- Ft.

A képviselő- testület a fennmaradó 268.966,- Ft önerőt a 2025. évi költségvetés terhére biztosítja.

A képviselő- testület felhatalmazza a polgármestert a szükséges nyilatkozatok megtételére, a szerződés aláírására.

Határidő: azonnal
Felelős: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Felkérte képviselőtársait, hogy amennyiben a határozatjavaslatot elfogadják, úgy igen szavazatukat kézfeltartással jelezzék.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

57/2025.(XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Versenyképes Járások Program - „Új Út a Térség Fejlesztéséhez: Közös Járdafelújítási Program” elnevezésű pályázat keretében Szentgyörgyvár, Kossuth Lajos utca 1/5 hrsz. járda burkolat felújítása -0+135.00 – 0+313,70 km sz. közötti szakasz kivitelezési munkáinak elkészítéséhez a beszerzési eljárást eredményessé nyilvánítja.

A képviselő-testület az eljárás nyertes ajánlattevőjének az UNOFIX Korlátolt Felelősségű Társaság (8373 Rezi, külterület egyéb 021/15.) hirdeti ki, elfogadva annak a legkedvezőbb összegű árajánlatát, mely bruttó 10.510.920,- Ft.

A képviselő- testület a fennmaradó 268.966,- Ft önerőt a 2025. évi költségvetés terhére biztosítja.

A képviselő- testület felhatalmazza a polgármestert a szükséges nyilatkozatok megtételére, a szerződés aláírására.

Határidő: azonnal
Felelős: Ádovics István polgármester

c./ Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

(Szóbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Tájékoztatta a képviselő-testületet arról, hogy jelenleg Szentgyörgyvár településen senki nem veszi igénybe a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, mivel az érintettek az ingyenes Gondosóra program szolgáltatásait használják. A programot igénybe vevők számáról nem áll rendelkezésre pontos információ. Elmondta továbbá, hogy a jelzőrendszeres szolgáltatás 24 órás működést jelent, amely piacbővítés, illetve fejlesztés miatt drágulni fog a következő évben. A Gondosóra program 2026 végén lejár, ezért felül kell vizsgálni, hogy a jelzőrendszeres házisegítségnyújtásra lesz-e igény a jövőben.

Kérdés észrevétel nem hangzott el, ezért kérte az alábbi határozati javaslat elfogadását.

.../2025. (XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testülete nyilatkozik, hogy a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szakfeladatát 2026. január 1. napjától továbbra is igénybe kívánja venni.

A Képviselő- testület felkéri a polgármestert, hogy a döntést küldje meg a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulási Tanács elnökének.

Felelős: Ádovics István polgármester
Határidő: 2025. november 30.

Ádovics István polgármester: Felkérte képviselőtársait, hogy amennyiben a határozatjavaslatot elfogadják, úgy igen szavazatukat kézfeltartással jelezzék.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

58/2025.(XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testülete nyilatkozik, hogy a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szakfeladatát 2026. január 1. napjától továbbra is igénybe kívánja venni.

A Képviselő- testület felkéri a polgármestert, hogy a döntést küldje meg a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulási Tanács elnökének.

Felelős: Ádovics István polgármester
Határidő: 2025. november 30.

d./ Reménycsillag Gyermekcéinkért Alapítvány támogatása

(Szóbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Elmondta, hogy az Alapítvány minden évben benyújtja támogatási kérelmét. Javasolta, hogy 20.000,- Ft összeggel támogassák az Alapítványt.

Kérdés észrevétel nem hangzott el, ezért kérte az alábbi határozati javaslat elfogadását.

..../2025. (XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Reménycsillag Gyermekeinkért Alapítvány részére 20.000,- Ft támogatást nyújt az Önkormányzat 2025. évi költségvetés terhére.

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Felkérte képviselőtársait, hogy amennyiben a határozatjavaslatot elfogadják, úgy igen szavazatukat kézfeltartással jelezzék.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

59/2025.(XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Reménycsillag Gyermekeinkért Alapítvány részére 20.000,- Ft támogatást nyújt az Önkormányzat 2025. évi költségvetés terhére.

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

c./ Fekvőrendőr kihelyezése

(Szóbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Elmondta, hogy lakossági kérelem érkezett fekvőrendőr kihelyezéséről. Javasolta, hogy a Szentgyörgyvár 232/1 hrsz. ingatlanon kerüljön kihelyezésre az Ady utca és Templom utca között. Tájékoztatta a Képviselő- testületet, hogy a fekvőrendőr kihelyezésének nettó ára 210.000,- Ft.

Kérdés észrevétel nem hangzott el, ezért kérte az alábbi határozati javaslat elfogadását.

..../2025. (XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testülete fekvőrendőr kihelyezéséről döntött a Szentgyörgyvár 232/1 hrsz ingatlanon, melynek összege nettó 210.000 Ft.

A Képviselő- testület felhatalmazza a polgármestert a szükséges nyilatkozatok megtételére, a szerződés aláírására.

Felelős: Ádovics István polgármester

Határidő: azonnal

Ádovics István polgármester: Felkérte képviselőtársait, hogy amennyiben a határozatjavaslatot elfogadják, úgy igen szavazatukat kézfeltartással jelezzék.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

60/2025.(XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testülete fekvőrendőr kihelyezéséről döntött a Szentgyörgyvár 232/1 hrsz ingatlanon, melynek összege nettó 210.000 Ft.

A Képviselő- testület felhatalmazza a polgármestert a szükséges nyilatkozatok megtételére, a szerződés aláírására.

Felelős: Ádovics István polgármester

Határidő: azonnal

f.) Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás Társulási Megállapodás módosítása

(Szóbeli előterjesztés)

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Tájékoztatta a képviselő- testületet, hogy szeptemberben döntöttek Vindornyaszőlős csatlakozásáról a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulásban. Elmondta, hogy szükséges egy határozatot hozni a megállapodás módosításának aláírásához.

Kérdés észrevétel nem hangzott el, ezért kérte az alábbi határozati javaslat elfogadását.

.../2025. (XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 89. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre figyelemmel Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testülete 45/2025. (IX.24.) határozata alapján jóváhagyja a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás 4/230-28/2025. számú Társulási Megállapodásának módosítását a Társulási Tanács 15/2025. (IX.11.) számú határozatában rögzítettek szerint.

A képviselő- testület felhatalmazza a polgármestert a módosításokkal egységes szerkezetben foglalt társulási megállapodás aláírására.

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

Ádovics István polgármester: Felkérte képviselőtársait, hogy amennyiben a határozatjavaslatot elfogadják, úgy igen szavazatukat kézfeltartással jelezzék.

A képviselő-testület 5 igen szavazattal, 0 nem szavazattal, 0 tartózkodással az alábbi határozatot hozta:

61/2025.(XI.27.) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 89. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre figyelemmel Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testülete 45/2025. (IX.24.) határozata alapján jóváhagyja a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás 4/230-28/2025. számú Társulási Megállapodásának módosítását a Társulási Tanács 15/2025. (IX.11.) számú határozatában rögzítettek szerint.

A képviselő- testület felhatalmazza a polgármestert a módosításokkal egységes szerkezetben foglalt társulási megállapodás aláírására.

Határidő: azonnal

Felelős: Ádovics István polgármester

Mivel a képviselő-testület tagjai részéről több bejelentés nem volt, Ádovics István polgármester megköszönte a képviselőtestület tagjainak megjelenését és az ülést 18.55 órakor bezárta.


Ádovics István
polgármester




Sütő Rita
jegyző

JELENLÉTI ÍV

Készült: 2025. november 27. napján Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselőtestületének nyilvános ülésén.

[illegible]

MEGHÍVÓ

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2025. november 27-i nyilvános képviselő-testületi ülésére

A Magyarország Helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 45. §-ban kapott felhatalmazás alapján Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testületét képviselő-testületi **nyilvános** ülésre összehívom.

Az ülés helye: Önkormányzat hivatali helyisége (8393 Szentgyörgyvár, Kossuth Lajos utca 48.)

Ideje: 2025. november 27. 18:00 óra

NAPIRENDI JAVASLAT

1./ Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának a magánszemélyek kommunális adóról szóló 10/2003. (XII.16.) önkormányzati rendelet módosítása

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

2./ 2026. évi belső ellenőrzési terv jóváhagyása

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

3./Vízügyi védekezési terv felülvizsgálata

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

4./ Hévíz-Zalakaros-Kehidakustány termálháromszög koncepciója

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

5./ Környezetvédelmi program elfogadása

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

6./ Szentgyörgyvár, Kossuth Lajos utca 50. szám alatti kultúrház bérleti díjainak felülvizsgálata

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

7./Szentgyörgyvár 4/4 hrsz. ingatlan lakásbérleti szerződésének meghosszabbítása

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

8./ Karácsonyi ünnepség keretében a sármelléki bölcsődébe, óvodába és iskolába járó szentgyörgyvári gyermekek megajándékozása

Előterjesztő: Ádovics István polgármester

Szentgyörgyvár Község Polgármestere
8393 Szentgyörgyvár, Kossuth u. 48.

9./ Szentgyörgyvárért Egyesület beszámolója

Előterjesztő: Prisznyák Tibor elnök

10./ Vegyes ügyek

Ülésünkre tisztelettel meghívom.

Sármellék, 2025. november 21.




Adovics István
polgármester

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata
8393 Szentgyörgyvár, Kossuth u. 48.

A rendelet tervezetet törvényességi
szempontból megvizsgáltam:

Előterjesztő: Ádovics István polgármester
Előkészítette: Sütő Rita jegyző



ELŐTERJESZTÉS

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete
2025. november 27-i nyilvános ülésére

Tárgy: Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának a magánszemélyek kommunális adóról szóló 10/2003. (XII.16.) önkormányzati rendelet módosítása/ új rendelet alkotása

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése értelmében az önkormányzat feladata többek között a településüzemeltetés, amelyhez megfelelő bevételi források biztosítása szükséges. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) lehetőséget biztosít a települési önkormányzatoknak kommunális adó bevezetésére a közszolgáltatások finanszírozásának elősegítésére.

Hazánkban a demokratikus választással létrejöttek az önszervező helyi hatalomgyakorlás szervezeti kereteit megteremtő önkormányzatok. A települési önkormányzatok alapvető feladata a közhatalom helyi közügyekben való gyakorlása mellett a helyi közszolgáltatások biztosítása.

E feladatnak a helyi sajátosságokhoz és igényekhez igazítható ellátása, melynek során nélkülözhetetlen a helyi közösségek kezdeményezőkézsége, áldozatvállalása is elengedhetlenné teszi az önkormányzatok önálló gazdálkodása feltételeinek megteremtését.

Magyarország Alaptörvénye értelmében mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni.

A gazdasági önállósulás egyik eszköze a helyi adók rendszere. Ez a települési önkormányzat számára lehetőséget teremt a helyi szuverén adóztatási jog gyakorlására, s ezzel együtt a helyi adópolitika kialakítására.

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete 10/2003. (XII.16.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Rendelet) rendelkezik a magánszemélyek kommunális adójáról.

Ez a rendelet több mint 20 évvel ezelőtt készült, a módosítások ellenére is jelentősen megváltoztak a jogszabályi, gazdasági és települési körülmények. A régi szabályozás számos ponton elavult, nem felel meg a jelenlegi költségvetési, közszolgáltatási és igazgatási igényeknek.

Emiatt indokolt egy új, korszerű és a település valós szükségleteihez igazodó kommunális adórendelet megalkotása, amely stabil, átlátható és jogszerű alapot biztosít az önkormányzat bevételeihez.

Az önkormányzat feladatainak ellátásával kapcsolatos többletkiadásokhoz és a pályázatokhoz szükséges önerő biztosítása érdekében, ismerve adóbevételeinket, javaslom a kommunális adó emelését.

A Rendelet 5. §-a határozza meg az adó mértékét

„a) az önkormányzat illetékességi területén lévő, belterületi, beépítetlen építési telek után évi 12.000.- Ft

b) a Hatv. 11. §-ában meghatározott belterületi építmény, illetőleg a Hatv. 24. §-ában meghatározott lakásbérleti jog után évi 15.000.- Ft

c) a Hatv. 11. §-ában meghatározott külterületi, zártkerti építmény után évi 11.000.- Ft”

A Rendelet 3. §-a rendelkezik az adómentességről, adókedvezményről

„(1) Adómentességet élveznek a Htv. 13. §-ában és 19. §-ában meghatározott építményen és telken kívül:

a) az önkormányzat illetékességi területén levő, belterületi, beépítetlen építési telek kivételével valamennyi telek,

b) a helyi lakos, külterületi /zártkerti/ nem lakás céljára szolgáló épülete, ha a tulajdonos belterületén lévő építménye után kommunális adó fizetésére kötelezett,

c) az illetékes hatóság által elrendelt építési tilalom alá eső telek teljes területe,

d) az ugyanazon hrsz. alatt lévő, egyébként adóköteles minden további adótárgy, ha a tulajdonos egy adótárgy után már kommunális adó fizetésére kötelezett.

(2) Adókedvezményben részesül:

a./

b./

c./ Az önkormányzat 50%-os adókedvezményt biztosít az önkormányzat illetékességi területén lévő, belterületi, beépítetlen építési telek után fizetendő adó összegéből, amelynek tulajdonosai helyi lakosok. Adókedvezmény hatálya természetes személyekre terjed ki.

(3) E rendelet alkalmazásában helyi lakosnak minősül, aki életvitelszerűen Szentgyörgyvár Község közigazgatási területén tartózkodik.

(4) Az a lakás szolgál életvitelszerű tartózkodásra:

a) ahonnan az adóalany, illetve a lakást nem adóalanyként használó természetes személy az életét szervezi, rendszeresen munkába vagy oktatási intézménybe indul, oda tér haza,

b) ahol az életviteléhez szükséges tevékenységeket leginkább folytatja,

c) amely családi élete helyszínéül szolgál,

d) amelyre vonatkozóan közüzemi szolgáltatásokat vesz igénybe,

e) amely elsődleges címként jelenik meg a hatóságoknál, közműszolgáltatóknál. Az életvitelszerű használat igazolására az érintettek írásbeli nyilatkozata szükséges.”

Az előterjesztés megalapozása érdekében ismertetem néhány környező település kommunális adójának mértékét és szabályozási gyakorlatát. Ezt áttekintve megállapítható, hogy jelentős eltérések tapasztalhatók mind az adó mértékében, mind az alkalmazott kedvezmények és mentességek körében. Egyes önkormányzatok fix összegű, ingatlanonként fizetendő kommunális adót alkalmaznak, míg más településeken területarányos vagy kategóriánként differenciált adókötelezettséget írtak elő. A vizsgálat azt mutatja, hogy a települések a helyi sajátosságokhoz, infrastruktúra- és közszolgáltatási terheléshez igazodva alakítják ki adópolitikájukat, amely szükségszerűen eltéréseket eredményez.

Ezek a különbségek alátámasztják annak indokoltságát, hogy a településünk is felülvizsgálja és korszerűsítse saját kommunális adórendeletét, oly módon, hogy az a helyi viszonyokhoz, költségshozokhoz és a fenntartható településüzemeltetés igényeihez igazodjon.

Rezi Község Önkormányzata az adó évi mértékét

a) építményenként 25.000 Ft

b) lakásbérleti jogonként 25.000 Ft

c) telkenként 25.000 Ft.

állapítja meg.

Az adómentességet az alábbiak szerint határozza meg:

Mentes a lakás, lakásbérlet után fizetendő adó alól:

a) a szükséglakás,

b) a Magyarország területén állandó lakóhellyel nem rendelkező magánszemély.

(2) Adómentes:

- a) a magánszemélyek tulajdonában lévő nem lakás céljára szolgáló építmény
- b) a telek.

Zalavár Község Önkormányzatán az adó éves mértéke:

- a) belterületen a beépítetlen telek kivételével adótárgyanként, lakásbérleti jogonként évi 10.000,-Ft,
- b) belterületi beépítetlen telek esetén telkenként évi 10.000,-Ft,
- c) külterületen adótárgyanként vagy lakásbérleti jogonként évi 10.000,-Ft.

Az önkormányzat mentesíti az adókötelezettség alól

- a) azon magánszemély tulajdonában álló adótárgyat, amely után a magánszemély építményadót fizet,
- b) a nem lakás céljára szolgáló építményeket,
- c) azon belterületi telket, amelynek tulajdonosa egyben a szomszédos, külön helyrajzi számmal rendelkező ingatlanak is tulajdonosa, amennyiben a magánszemély tulajdonos az egyik ingatlan tekintetében kommunális adó fizetésére kötelezett és a két ingatlan nincs kerítéssel elválasztva egymástól,
- d) azon belterületi beépítetlen telket, amely szilárd útburkolaton nem közelíthető meg.

Az önkormányzat 50% mértékű adókedvezményt nyújt a lakcímbeljelentés szabályai szerint egyedül élő 65 éven felüli, valamint a rokkantsági nyugellátásban részesülő adóalanyok részére.

Esztergályhorváti Község Önkormányzata az adó éves mértékét az alábbiak szerint határozza meg:

- (1) A 10 § (1) bekezdésben meghatározott telek, telekrész után évi 17.000,- Ft
- (2) A 10 § (3) bekezdésben meghatározott lakás után évi 17.000,- Ft.
- (3) A 10. §. (4) bekezdésében meghatározott lakásbérleti jog után évi 17.000,-Ft.

adómentes:

az építési tilalom alatt álló telek a tilalom ideje alatt.

adókedvezmény:

- (1) Esztergályhorváti lakóhellyel rendelkező állampolgároknak 14. §. (1) bekezdése alapján megállapított adóból 80% adókedvezmény jár.
- (2) Esztergályhorváti lakóhellyel rendelkező állampolgároknak a 14. §. (2) bekezdése alapján megállapított adóból 80 % kedvezmény jár.
- (3) Esztergályhorváti lakóhellyel rendelkező állampolgároknak a 14. §. (3) bekezdése alapján megállapított adóból 60 % adókedvezmény jár.

Zalaapáti Község Önkormányzata az adó mértékét az alábbiak szerint határozza meg:

- (1) A 10. § (1) bekezdésében meghatározott, telek, telekrész után évi 22.000 Ft.
- (2) A 10. § (3) bekezdésében meghatározott lakás után évi 22.000 Ft.
- (3) A 10. § (4) bekezdésében meghatározott lakásbérleti jog után évi 22.000 Ft.
- (4) A 10. § (5) bekezdésében meghatározott külterületi lakás, nem lakás célját szolgáló épület, építmény után évi 22.000 Ft.

Adómentesség:

Mentes az adó alól:

- a) az építési tilalom alatt álló telek a tilalom ideje alatt.

Adókedvezmény:

- (1) Zalaapáti lakóhellyel rendelkező állampolgároknak a 14. § (1) bekezdése alapján megállapított adóból 70 % adókedvezmény jár.
- (2) Zalaapáti lakóhellyel rendelkező állampolgároknak a 14. § (2) bekezdése alapján megállapított adóból 70 % adókedvezmény jár.
- (3) Zalaapáti lakóhellyel rendelkező állampolgároknak a 14. § (3) bekezdése alapján megállapított adóból 40 % adókedvezmény jár.
- (4) Zalaapáti lakóhellyel rendelkező állampolgároknak a 14. § (4) bekezdésében meghatározott nem lakás célját szolgáló épület, építmény után megállapított adóból 70 % adókedvezmény jár.

A kommunális adóbevételünk 2025. november 11. napjáig 5.636.706,- Ft, a hátralék 1.341.100 Ft.

Kérem a Tisztelt Képviselő- testületet az előterjesztés alapján a rendelettervezet megtárgyalására és elfogadására.

Sármellék, 2025. november 21.



Adócs István
polgármester



Előzetes hatásvizsgálati lap

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testületének a magánszemélyek kommunális adójáról szóló/2025. (.....) önkormányzati rendelethez, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a szerint.

A tervezett rendelet társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásai:

A települési önkormányzatok alapvető feladata a közhatalom helyi közügyekben való gyakorlása mellett a helyi közszolgáltatások biztosítása.

E feladatnak a helyi sajátosságokhoz és igényekhez igazítható ellátása, melynek során nélkülözhetetlen a helyi közösségek kezdeményezőkézsége, áldozatvállalása is elengedhetlenné teszi az önkormányzatok önálló gazdálkodása feltételeinek megteremtését. Magyarország Alaptörvénye értelmében mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni.

A gazdasági önállósulás egyik eszköze a helyi adók rendszere. Ez a települési önkormányzat számára lehetőséget teremt a helyi szuverén adóztatási jog gyakorlására, s ezzel együtt a helyi adópolitika kialakítására.

Környezeti és egészségi következményei:

A rendelet megalkotásának közvetlen környezeti és egészségi következményei nincsenek.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatásai:

A rendelet megalkotásának az adminisztratív terheket tekintve számottevő hatása nincs.

A jogszabály megalkotásának szükségessége, rendelet megalkotásának elmaradása esetén várható következménye

Az önkormányzat feladatainak ellátásával kapcsolatos többletkiadásokhoz és a pályázatokhoz szükséges önerő biztosítása érdekében szükséges a jelenleg hatályos rendelet módosítása. A rendelet megalkotásának elmaradása negatívan befolyásolná az önkormányzat költségvetésének alakulását.

A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:

A rendelet végrehajtásához szükséges erőforrások rendelkezésre állnak, további személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételt nem követel meg.

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testületének/2025. (....) önkormányzati rendelete

a magánszemélyek kommunális adójáról

[1] A helyi önkormányzatok önálló gazdálkodásának egyik legfontosabb eszköze a helyi adók rendszere, amelynek része a magánszemélyek kommunális adó megállapítása.

[2] Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és h) pontjaiban meghatározott feladatkörében eljárva, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 13. pontjában és a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

Az adó évi mértéke

1. §

(1) belterületen: a beépítetlen ingatlan kivételével adótárgyanként, vagy lakásbérleti jogonként évi 20.000,- forint,

(2) belterületi beépítetlen ingatlan: telkenként évi 15.000,- forint,

(3) külterületen: adótárgyanként, vagy lakásbérleti jogonként évi 13.000,- forint,

Adómentesség, adókedvezmények

2. §

(1) Adómentességet élveznek:

a) az önkormányzat illetékességi területén levő, belterületi, beépítetlen építési telek kivételével valamennyi telek,

b) a helyi lakos, külterületi /zártkerti/ nem lakás céljára szolgáló épülete, ha a tulajdonos belterületén lévő építménye után kommunális adó fizetésére kötelezett,

c) az illetékes hatóság által elrendelt építési tilalom alá eső telek teljes területe,

d) az ugyanazon hrsz. alatt lévő, egyébként adóköteles minden további adótárgy, ha a tulajdonos egy adótárgy után már kommunális adó fizetésére kötelezett.

(2) Adókedvezményben részesül: Az önkormányzat 50%-os adókedvezményt biztosít az önkormányzat illetékességi területén lévő, belterületi, beépítetlen építési telek után fizetendő adó összegéből, amelynek tulajdonosai helyi lakosok. Adókedvezmény hatálya természetes személyekre terjed ki.

(3) E rendelet alkalmazásában helyi lakosnak minősül, aki életvitelszerűen Szentgyörgyvár Község közigazgatási területén tartózkodik.

(4) Az a lakás szolgál életvitelszerű tartózkodásra:

a) ahonnan az adóalany, illetve a lakást nem adóalanyként használó természetes személy az életét szervezi, rendszeresen munkába vagy oktatási intézménybe indul, oda tér haza,

b) ahol az életviteléhez szükséges tevékenységeket leginkább folytatja,

c) amely családi élete helyszínéül szolgál,

d) amelyre vonatkozóan közüzemi szolgáltatásokat vesz igénybe,

e) amely elsődleges címként jelenik meg a hatóságoknál, közműszolgáltatóknál. Az életvitelszerű használat igazolására az érintettek írásbeli nyilatkozata szükséges.

Záró rendelkezések

3. §

Jelen rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testületének a magánszemélyek kommunális adójáról szóló 10/2003. (XII.16.) önkormányzati rendelete.

4. §

Ez a rendelet 2026. január 1-jén lép hatályba.

Ádovics István
polgármester

Sütő Rita
jegyző

A rendelet kihirdetésének napja: 2025.....

Indokolás

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testületének a magánszemélyek kommunális adójáról szóló/2025. (.....) önkormányzati rendelethez

Általános indokolás

A gazdasági önállósulás egyik eszköze a helyi adók rendszere. Ez a települési önkormányzat számára lehetőséget teremt a helyi szuverén adóztatási jog gyakorlására, s ezzel együtt a helyi adópolitika kialakítására.

Részletes indokolás

1. **§-hoz:** Az adó évi mértékét állapítja meg
2. **§-hoz:** Adómentességről, adókedvezményről rendelkezik
3. **§-hoz:** Hatályvesztésről rendelkezik
4. **§-hoz:** Hatálybalépésről rendelkezik.

**Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2025. (XI. 28.)
önkormányzati rendelete**

a magánszemélyek kommunális adójáról

[1] A helyi önkormányzatok önálló gazdálkodásának egyik legfontosabb eszköze a helyi adók rendszere, amelynek része a magánszemélyek kommunális adó megállapítása.

[2] Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) és h) pontjaiban meghatározott feladatkörében eljárva, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 13. pontjában és a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

Az adó évi mértéke

1. §

(1) belterületen: a beépítetlen ingatlan kivételével adótárgyanként, vagy lakásbérleti jogonként évi 20.000,- forint,

(2) belterületi beépítetlen ingatlan: telkenként évi 15.000,- forint,

(3) külterületen: adótárgyanként, vagy lakásbérleti jogonként évi 15.000,- forint,

Adómentesség, adókedvezmények

2. §

(1) Adómentességet élveznek:

- a) az önkormányzat illetékességi területén levő, belterületi, beépítetlen építési telek kivételével valamennyi telek,
- b) a helyi lakos, külterületi /zártkerti/ nem lakás céljára szolgáló épülete, ha a tulajdonos belterületén lévő építménye után kommunális adó fizetésére kötelezett,
- c) az illetékes hatóság által elrendelt építési tilalom alá eső telek teljes területe,
- d) az ugyanazon hrsz. alatt lévő, egyébként adóköteles minden további adótárgy, ha a tulajdonos egy adótárgy után már kommunális adó fizetésére kötelezett.

(2) Adókedvezményben részesül: Az önkormányzat 50%-os adókedvezményt biztosít az önkormányzat illetékességi területén lévő, belterületi, beépítetlen építési telek után fizetendő adó összegéből, amelynek tulajdonosai helyi lakosok. Adókedvezmény hatálya természetes személyekre terjed ki.

(3) E rendelet alkalmazásában helyi lakosnak minősül, aki életvitelszerűen Szentgyörgyvár Község közigazgatási területén tartózkodik.

(4) Az a lakás szolgál életvitelszerű tartózkodásra:

- a) ahonnan az adóalany, illetve a lakást nem adóalanyként használó természetes személy az életét szervezi, rendszeresen munkába vagy oktatási intézménybe indul, oda tér haza,
- b) ahol az életviteléhez szükséges tevékenységeket leginkább folytatja,
- c) amely családi élete helyszínéül szolgál,

- d) amelyre vonatkozóan közüzemi szolgáltatásokat vesz igénybe,
- e) amely elsődleges címként jelenik meg a hatóságoknál, közműszolgáltatóknál. Az életvitelszerű használat igazolására az érintettek írásbeli nyilatkozata szükséges.

Záró rendelkezések

3. §

Jelen rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő- testületének a magánszemélyek kommunális adójáról szóló 10/2003. (XII.16.) önkormányzati rendelete.

4. §

Ez a rendelet 2026. január 1-jén lép hatályba.

 Ádovics István polgármester		 Sütő Rita jegyző
--	---	--

A rendelet kihirdetésének napja: 2025. november 28.

A határozati javaslatot törvényességi
szempontból megvizsgáltam:

Előterjesztő: Ádovics István polgármester
Előkészítette: Sütő Rita jegyző
Szabó Béla belső ellenőr



ELŐTERJESZTÉS

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete
2025. november 27. nyilvános ülésére

Tárgy: Szentgyörgyvár Község Önkormányzata 2026. évi belső ellenőrzési munkaterve

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) 119.§.(3)-(4) bekezdései írják elő az államháztartási szervezetek gazdálkodásában belső kontrollrendszer kialakítását, melynek keretében gondoskodni kell belső ellenőrzés működtetéséről is.

A kialakítandó belső kontrollrendszer felépítését és tartalmi elemeit a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Bkr.) határozza meg a 3-10. §-ig terjedően.

A belső ellenőrzési vezető a Bkr. 29. § (1) bekezdés szerint meghatározott kötelezettségnek megfelelően az alábbiak szerint elkészítette Szentgyörgyvár Község Önkormányzata 2026. évi belső ellenőrzési munkatervét.

1. Belső ellenőrzési munkaterv megalapozási szempontjai

A Bkr. 31. § (1) bekezdésének megfelelően a belső ellenőrzési munkaterv a Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete által 74/2024.(XI.28.) számon elfogadott, 2025-2029. évi stratégiai ellenőrzési tervére épülve, az abban megfogalmazott indokrendszer szerint került meghatározásra.

A Bkr. 22. § (1) bekezdés b) pontban foglaltak alapján a belső ellenőrzési vezető a 2026. évi belső ellenőrzési munkaterv megalapozásához végrehajtotta az 2. számú melléklet szerinti kockázatelemzést.

A belső ellenőrzési munkaterv a Bkr. 31. § (2) bekezdése szerint a stratégiai ellenőrzési tervben és a kockázatelemzés alapján felállított prioritásokon, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló erőforrásokon alapszik.

A belső ellenőrzési tevékenység tervezése a Sarmelléki Közös Önkormányzati Hivatalra megszerkesztett, Szentgyörgyvár Község Önkormányzatára is kiterjesztett és általa elfogadott Belső Ellenőrzési Kézikönyv 3. fejezetében kialakított irányelvek és módszertani útmutatók alapján került végrehajtásra.

Mivel a belső ellenőrzési feladatok ellátása társulás, illetve csatlakozás keretében történik, a belső ellenőrzési vezető a Bkr. 56. § (2) bekezdésében előírtak alapján figyelembe vette a jegyző 3. számú mellékletben megfogalmazott írásos aktuális véleményét is annak érdekében, hogy a

társulási közösségben elvégzendő belső ellenőrzési feladatok és a rendelkezésre álló kapacitások összhangban legyenek.

2. Belső ellenőr munkakapacitása, tervezett ellenőrzések

A belső ellenőr (1 fő) társulási kapacitásának 2026. évi meghatározása:

Naptári napok száma:		365 nap
Egyéb adminisztratív és munkaszüneti napok:	Ünnep és munkaszüneti napok	-111 nap
	Szabadság	-30 nap
	Szakmai továbbképzés	-3 nap
	2025. évi belső ellenőrzési beszámolók	-5 nap
	2027. évi éves belső ellenőrzési tervek	-5 nap
	Belső ellenőrzési kézikönyvek aktualizálása	-3 nap
Ellenőrzésre fordítható munkanapok száma:		208 nap
Ebből:	2026. évre tervezett ellenőrzések erőforrás szükséglete	200 nap
	Tartalék kapacitás soron kívüli ellenőrzésekhez	8 nap

A belső ellenőrzés tervezett 2026. évi kapacitása Szentgyörgyvár Község Önkormányzata tekintetében:

Település	Ellenőrzések száma	Egy ellenőrzésre fordított munkanap	Ellenőrzésre fordított összes munkanap
Szentgyörgyvár	1	5 nap	5 nap

A megalapozási szempontok és a kapacitás meghatározása alapján Szentgyörgyvár Község Önkormányzata tervezett ellenőrzései 2026. évben:

Intézmény	Ellenőrzés tárgya	Ellenőrzés típusa	Jellege	Ütemezés
Szentgyörgyvár Község Önkormányzata	Kiküldetés, munkába járás, költségtérítések felülvizsgálata	Pénzügyi-gazdasági	Átfogó ellenőrzés	2026. IV. negyedév

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata 2026. évi belső ellenőrzési munkatervét az előterjesztés 1. számú melléklete részletezi teljes körűen.

A belső ellenőrzési munkaterv-javaslat a jogszabályban meghatározott szerkezetnek eleget tesz. A Bkr. 31. § (4) bekezdésének megfelelően tartalmazza a tervezett ellenőrzések tárgyát, célját, típusát, módszereit, ütemezését, az ellenőrizendő időszakot, a szükséges ellenőrzési kapacitás meghatározását, az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egységek megnevezését, a tanácsadó tevékenységekre, a soron kívüli ellenőrzésekre, a képzésekre, egyéb tevékenységekre tervezett kapacitásokat.

3. Belső ellenőrzési feladatellátás módja

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata a Társulási megállapodás 7.4. pontja szerint a belső ellenőrzési feladatellátás tekintetében részt vesz a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulásban.

2026. évben a függetlenített belső ellenőrzési feladatokat a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás alkalmazásában álló, Szabó Béla belső ellenőrrel látatja el, aki az 5115825 belső ellenőri regisztrációs számon van bejegyezve.

Az előírt szempontrendszerek szerint megtervezett és kialakított munkatervvel a belső ellenőrzés betölti alapvető funkcióját, miszerint bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenysége keretében a jogszabályoknak és belső szabályzatoknak való megfelelést, a tervezést, gazdálkodást, és a közfeladatok ellátását vizsgálva, megállapításokat és javaslatokat fogalmaz meg az önkormányzat és a felügyeletére bízott intézmények számára.

A Mötv. 119. § (5) bekezdése határozza meg, hogy a helyi önkormányzatra vonatkozó 2026. évi belső ellenőrzési tervet a képviselő-testületnek 2025. december 31-ig kell jóváhagynia.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az előzőek és a Bkr. 22. § (1) bekezdés b) pontja szerinti meghatározás alapján kérem, hogy Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának 2026. évi belső ellenőrzési munkatervét az előterjesztés 1. számú melléklete szerint elfogadni szíveskedjen.

Sármellék, 2025. november 21.



Adovics István
polgármester

Határozati javaslat

..../2025. (.....) határozat

1. Szentgyörgyvár Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának 2026. évi belső ellenőrzési munkatervét az előterjesztés **1. számú melléklete** szerint elfogadja.
2. A munkaterv előírásait 2026. január 1-től 2026. december 31-ig kell alkalmazni. A Képviselő-testület felhatalmazza Sármelléki Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjét, hogy az ütemtervek időrendjétől a szükségleteknek megfelelően eltérhet. Az eltérés indokairól a belső ellenőrzési tevékenységről szóló beszámolóban tájékoztatni kell a Képviselő-testületet.
3. A belső ellenőrzési feladatokat a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás alkalmazásában álló, Szabó Béla független belső ellenőr (5115825) látja el a Társulási megállapodásban foglaltak szerint.

Határidő: 2026. december 31.

Felelős: Sütő Rita - jegyző
Szabó Béla - belső ellenőrzési vezető

2026. ÉVI

Belső ellenőrzési munkaterv

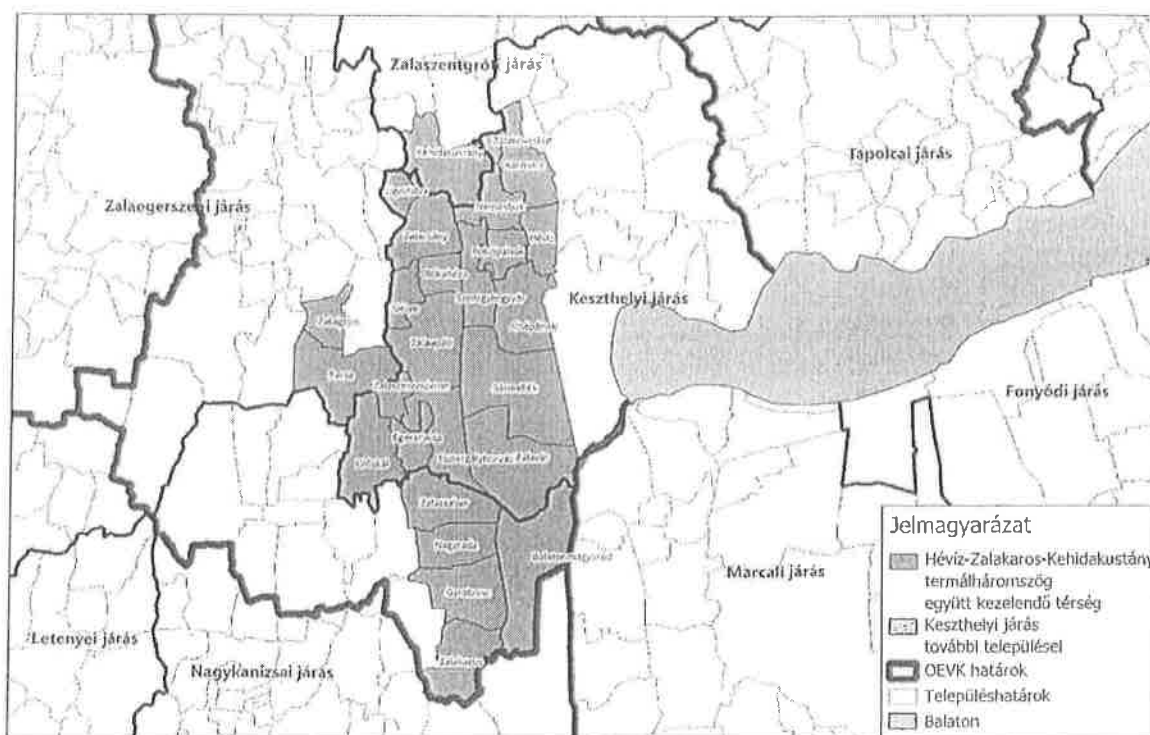
1.	Az ellenőrzött intézmény:	Szentgyörgyvár Község Önkormányzata
	Az ellenőrzés tárgya:	Kiküldetés, munkába járás, költségtérítések felülvizsgálata
	Az ellenőrzés célja:	A szabályozottság, a kiküldetések elrendelésének, költségtérítések elszámolásának felülvizsgálata
	Az ellenőrzés típusa:	Pénzügyi-gazdasági, szabályszerűségi
	Az ellenőrzés módszere:	Mintavétel alapján
	Az ellenőrzött időszak:	2023. január 1-jétől 2026. szeptember 30-ig
	Az ellenőrzés ütemezése:	2026. IV. negyedév
	Szükséges ellenőrzési kapacitás	1 fő ellenőrnek 5 munkanap

Hévíz – Zalakaros – Kehidakustány termálháromszög együtt kezelendő térség

Jelen dokumentum területfejlesztési szempontból javaslatot tesz egy Hévíz – Zalakaros – Kehidakustány körül kialakítandó ún. együtt kezelendő térség lehatárolására.

A Balaton délnyugati szegletében található három is, hazánk kiemelkedő termálfürdői közül: a hévízi, a zalakarosi és a kehidakustányi. E három, egymáshoz közel eső, hasonló idegenforgalmi kínálattal bíró település turisztikai jelentősége kimagasló: együttesen a hazai vendégéjszakák 5%-át (Budapest nélküli érték 7%-át adják), amin belül kimagasló a külföldi vendégéjszakák aránya (az összes vendégéjszaka 35-40%-a). Jelentőségét mutatja, hogy az itt eltöltött vendégéjszakák száma a legtöbb megyéét és az összes hazai települését megelőzik; Budapest kivételével. Turisztikai vonzerejét növeli a Balaton, illetve a természeti értékekben rendkívül gazdag Kis-Balaton közelsége. Ezen kívül a települések – különösen Hévíz és Zalakaros – jelentősebb gazdasági és munkaerőpiaci központnak is számítanak térségeikben: naponta több ezren ingáznak be e városokba dolgozni.

1. ábra: A Hévíz – Zalakaros – Kehidakustány termálháromszög együtt kezelendő térség



Forrás: saját készítés

E három turisztikai célpont köré létrehozandó *Hévíz – Zalakaros – Kehidakustány termálháromszög együtt kezelendő térség* összesen 26 települést fed le, amelyek a meglévő járásrendszer alapján négy járáshoz tartoznak: a települések többsége (köztük Hévíz) a Keszthelyi járáshoz, öt település (köztük Zalakaros) a Nagykanizsai járáshoz, két település a Zalaegerszegi járáshoz, valamint Kehidakustány a Zalaszentgróti járáshoz. E településeken összesen 22 és fél ezer fő él, míg a települések munkahelyein 10 és fél ezer fő dolgozik. A térség valamelyest elmarad a

Keszthelyi járás egyéb, az együtt kezelendő térségbe nem tartozó részétől: nagyjából kétharmada a lakónépessége, a foglalkoztatotti létszáma és a (becsült) gazdasági ereje is.

1. táblázat: A Hévíz – Zalakaros – Kehidakustány termálháromszög együtt kezelendő térség településeinek, valamint a Keszthelyi járás egyéb részeinek adatai

Települések	Jelenlegi járás	Lakónépesség (2023. dec. 31.) (fő)	Foglalkoztatottak száma (2022) (fő)		GDP becsült értéke folyó áron (2020) (millió Ft) ¹	
			Településen laknak	Településen dolgoznak	Abszolút érték	Népességre vetítve
Hévíz	Keszthelyi	4531	2055	4599	30.822	6,9
Zalakaros	Nagykanizsai	2355	1014	1685	13.303	6,4
Sánnellék	Keszthelyi	1749	823	464	4193	2,2
Zalaapáti	Keszthelyi	1659	694	557	3179	2,0
Pacsa	Zalaegerszegi	1528	685	619	4685	3,0
Alsópáhok	Keszthelyi	1443	708	564	5672	3,9
Kehidakustány	Zalaszentgróti	1207	523	479	3797	3,0
Zalacsány	Keszthelyi	1016	469	344	2642	2,8
Zalavár	Keszthelyi	835	427	135	1854	2,3
Karmacs	Keszthelyi	748	327	106	1365	1,7
Nemesbük	Keszthelyi	730	290	144	1872	2,4
Felsőpáhok	Keszthelyi	671	358	111	2216	3,2
Garabonc	Nagykanizsai	630	258	93	1228	2,0
Zalasabar	Nagykanizsai	487	238	137	1451	3,0
Esztergályhorváti	Keszthelyi	431	178	57	749	1,9
Nagyrada	Nagykanizsai	425	206	80	1179	2,6
Dióskál	Keszthelyi	418	179	131	930	2,2
Balatonmagyaród	Nagykanizsai	389	154	62	1433	3,8
Szentgyörgyvár	Keszthelyi	363	177	63	920	3,0
Egeraracsa	Keszthelyi	322	147	47	501	1,7
Bókaháza	Keszthelyi	244	126	41	620	2,3
Zalaigrice	Zalaegerszegi	94	41	12	130	1,4
Gétye	Keszthelyi	90	42	18	167	2,0
Ligetfalva	Keszthelyi	63	22	11	132	2,8
Zalaszentmárton	Keszthelyi	57	26	9	117	2,2
Zalaköveskút	Keszthelyi	40	17	11	68	2,3
Hévíz-Zalakaros-Kehidakustány térség összesen		22.525	10.184	10.579	85.227	3,81
Keszthelyi járás egyéb részei		32.790	15.080	14.020	123.414	3,69
ebből Keszthely	Keszthelyi	17.849	8370	10.546	69.842	3,65

Forrás: saját készítés KSH-Statinfo, KSH-Népszámlálás, TeIR alapján

Az együtt kezelendő térség legfőbb települése **Hévíz**, mind népességszám, mind gazdasági erő, mind pedig foglalkoztatotti létszám szempontjából. A nagyjából 4500 fő által lakott város becsült gazdasági ereje is kimagasló, az együtt kezelendő térség együttes teljesítményének bő egyharmadát adja. Gazdaságában egyértelműen az idegenforgalomnak van kiemelkedő szerepe: évente átlagosan 1,1 millió vendégéjszakát töltenek el itt (ennek közel felét külföldi vendégek), aminél csak Budapest, Siófok és Hajdúszoboszló turisztikai kereslete nagyobb.

¹ Első lépésben meghatározásra kerül a települések részesedése saját megyéjük adóköteles jövedelmeiből, a helyi adók volumenéből és a regisztrált vállalkozások számából, majd a kapott részesedések átlaga alapján kiszámításra kerül minden település és térség becsült GDP-je (Lőcsei–Nemes Nagy, 2003).

Központi funkciói terén is kiemelkedik a térségből: városi jogállású és található benne kormányablak, széleskörű egészségügyi ellátás (részint a termálfürdőhöz kapcsolódóan), gimnázium, szociális intézmények, széleskörű kulturális és kiskereskedelmi kínálat.

Ami Hévíz térségi szerepkörét illeti, népességszámban, gazdasági-munkaerőpiaci súlyban, valamint a központi funkciók tekintetében elmarad Zala vármegye négy legfőbb városától (Zalaegerszeg, Nagykanizsa, a szomszédos Keszthely és Lenti), ugyanakkor két, ugyancsak a vármegyében található járasszékhelyhez – Zalaszentgróthoz és Letenyéhez – hasonló a jelentősége. A már említett idegenforgalom és kulturális kínálat terén különösen kiemelkedik; e téren országos jelentősége van Hévíznek. Munkaerőpiaci szempontból is számottevő a város vonzereje: a 2022-es népszámlálás adatai alapján Hévíz városában 2055 foglalkoztatott él, akik közül 880-an más településre járnak dolgozni (közülük legtöbben Keszthelyre), míg 1175 főt helyben foglalkoztatnak. 3424-en ugyanakkor beingáznak a városba, így összesen 4599 ember dolgozik Hévízen. A beingázók jelentős része Keszthelyről jár át (953-an), míg 11 település esetén az azokban élő foglalkoztatottak minimum 15%-a ingázik a városba²: Felsőpáhok, Nemesbük, Karmacs, Alsópáhok, Vindornyafok, Bókaháza, Vindornyaszőlős, Zalaszentmáté, Sármellék, Zalavár és Zalacsány.

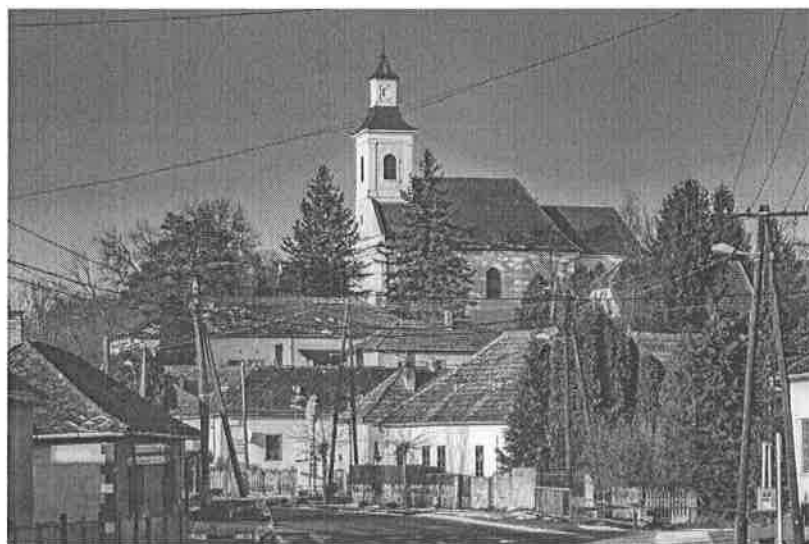
A térség második legjelentősebb települése **Zalakaros**, mindegyik vizsgált indikátor alapján: a közel 2300 fő által lakott település becsült gazdasági ereje közel fele, mint Hévízé. Turisztikai szempontból országosan is kimagasló a jelentősége: a vendégéjszakák számában a már említett Budapest, Siófok, Hajdúszoboszló és Hévíz, valamint Balatonfüred előzik csak meg. Funkcionális kínálata is számottevő (különösen kulturális és szabadidős szolgáltatások és a hivatali ügyintézés terén), ám elmarad Hévízétől. Zalakaros városában 1014 foglalkoztatott él, akik közel fele elingázik (legtöbben Nagykanizsára), ugyanakkor az 1169 naponta bejáró ingázó miatt összesen közel 1700-an dolgoznak a településen. Öt település (Zalamerénye, Garabonc, Galambok, Nagyrada és Zalaszentjakab) foglalkoztatottjainak több mint 15%-a dolgozik Zalakaroson, amelyeknek így ingázási központja a város. A térség többi települése közül megemlíthető még **Kehidakustány**, amelynek relatíve kis népességszáma ellenére becsült gazdasági ereje és a turisztikai kereslet jelentős, a Hévíz szomszédságában lévő **Alsópáhok**, ugyancsak számottevő vendégéjszakákkal és gazdasági erővel, illetve az egyaránt 1500–2000 fő közötti népességű, több szempontból is lokális – a környező falvakat érintő – központi szerepkörrel bíró **Sármellék**, **Pacsa** és **Zalaapáti**.

² A 15%-os batár a funkcionális várostérségek kialakítása során fontos mutatószám. Ennek tükrében az említett 11 település munkaerőpiaci szempontból erőteljesen vonzódik Hévízhez.



SZENTGYÖRGYVÁR KÖZSÉG KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA

2025 - 2030.



Szentgyörgyvár

2025.

**SZENTGYÖRGYVÁR KÖZSÉG
KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA**

2025 – 2030

Készítette:

Varsás Környezetvédelmi és Szolgáltató Bt.

Gál Lajos

Környezetvédelmi felelős és szakértő

SZKV-1.1. /20 -0620, SZKV-1.3./20-0620

Közreműködtek:

Samu Zoltán

környezetvédelmi szakértő

Gálné Németh Ildikó

gazdasági informatikus, civil koordinátor

A dokumentáció szerzői jogi védelem alá esik, a dokumentáció bármely részének, vagy a dokumentáció egészének másolása és sokszorosítása kizárólag a szerzők engedélye alapján történhet.

©Copyright

2025.

TARTALOMJEGYZÉK

1.	BEVEZETÉS	5
2.	A PROGRAM JOGI HÁTTERE	6
2.1.	A PROGRAM KIALAKÍTÁSÁNÁL FIGYELEMBE VETT JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOK	6
2.2.	A NEMZETI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM RÖVID BEMUTATÁSA	9
2.3.	KÖRNYEZETVÉDELMI ALAPELVEK ÉRVÉNYESÜLÉSE	11
2.4.	KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG ELVEINEK ÉRVÉNYESÜLÉSE	12
2.5.	ZALA VÁRMEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA	13
2.5.1.	ZALA VÁRMEGYE JÖVŐKÉPE	13
2.6.	A KÖRNYEZETVÉDELMI FELÜLVIZSGÁLAT SZÜKSÉGESSÉGE	18
3.	ÁLTALÁNOS TERÜLETI JELLEMZŐK	20
3.1.	SZENTGYÖRGYVÁR ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA	20
3.2.	TELEPÜLÉSTÖRTÉNET	21
3.3.	ZALA VÁRMEGYE BELSŐ TERÜLETI KAPCSOLATRENDSZERE	23
3.4.	HUMÁN ÉS SZOCIÁLIS INFRASTRUKTÚRA	24
3.5.	MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	27
3.6.	SZENTGYÖRGYVÁR ÉS TÁJI KÖRNYEZETE	35
3.7.	TELEPÜLÉSSZERKEZET, TERÜLETHASZNÁLAT	37
3.7.1.	TERMÉSZETVÉDELEM	39
3.7.2.	A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZET TISZTASÁGA, VÉDELME	54
3.7.3.	TÁJREHABILITÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉS	54
3.7.4.	A KLÍMAVÁLTOZÁS KIHÍVÁSAI, ADAPTÁCIÓ	55
3.8.	KLIMATIKUS VISZONYOK	56
3.8.1.	LEVEGŐMINŐSÉG	56
3.8.1.1.	LEVEGŐTISZTASÁG VÉDELMI VÁLTOZÁSOK	58
3.9.	KÖRNYEZETI ZAJÁLLAPOT	65
3.10.	A TELEPÜLÉSI ÉS AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÁLLAPOTA	67
3.10.2.	ENERGIAGAZDÁLKODÁS	71
3.10.3.	ZÖLDTERÜLET-GAZDÁLKODÁS	72
4.	KÖRNYEZETBIZTONSÁG	74
5.	AZ ELŐZŐ PROGRAMOZÁSOK SORÁN MEGHATÁROZOTT FELADATOK ÁTTEKINTÉSE	77
5.1.	AZ ELŐZŐ IDŐSZAKRA KITŰZÖTT CÉLOK TELJESÜLÉSE	77
5.2.	A FELÜLVIZSGÁLAT MEGALAPOZOTTSÁGA	78
5.3.	A CÉLOK IDŐTÁV SZERINTI MEGKÜLÖNBÖZTETÉSE	79
5.4.	AZ ELMÚLT IDŐSZAK TERVEZÉSI TERÜLETEI	83
5.5.	ÁTHOZOTT VÁLLALÁSOK, MEGKEZDETT- ÉS KLÍMAVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK	84
6.	KÖRNYEZETI CÉLKITŰZÉSEK 2025-2030 IDŐSZAKRA	87
7.	AZ EMBERI EGÉSZSÉG ÉS AZ ÉLETMINŐSÉG KÖRNYEZETI FELTÉTELEINEK JAVÍTÁSA, KÖRNYEZETTERHELÉS HATÁSAINAK CSÖKKENTÉSE	87

7.1.	A TELEPÜLÉS LEVEGŐMINŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSA	87
7.2.	ZAJTERHELÉS CSÖKKENTÉSE.....	88
7.3.	EGÉSZSÉGES ÍVÓVÍZ BIZTOSÍTÁSA.....	89
7.4.	SZENNYVÍZELVEZETÉS ÉS TISZTÍTÁS.....	90
7.5.	ZÖLDFELÜLETEK VÉDELME, ZÖLDINFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE	91
7.6.	TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS ERŐFORRÁSOK VÉDELME, FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA	93
7.7.	TALAJOK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA.....	94
7.8.	VIZEINK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA	94
7.9.	AZ ERŐFORRÁS-TAKARÉKOSSÁG ÉS HATÉKONYSÁG JAVÍTÁSA, A GAZDASÁG ZÖLDÍTÉSE ÉS KÖRFORGÁSOS MŰKÖDÉSÉNEK ERŐSÍTÉSE.....	95
7.10.	A FOGYASZTÁS KÖRNYEZETI HATÁSAINAK CSÖKKENTÉSE.....	95
7.11.	ENERGIATAKARÉKOSSÁG ÉS HATÉKONYSÁG JAVÍTÁSA, A MEGÚJULÓ ENERGIA-HASZNOSÍTÁS NÖVELÉSE	96
7.12.	HULLADÉKGAZDÁLKODÁS	97
7.13.	AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENTÉSE, FELKÉSZÜLÉS AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS HATÁSAIRA.....	98
7.14.	AZ ERDŐGAZDÁLKODÁS KÖRNYEZETI ASPEKTUSAI	99
7.15.	KÖZLEKEDÉS ÉS KÖRNYEZET	100
7.16.	TURIZMUS ÉS KÖRNYEZET	101
7.17.	A KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLELET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE	101
7.18.	KLÍMAVÉDELMI JÖVŐKÉP	102
7.18.1.	NEMZETI TISZTA FEJLŐDÉSI STRATÉGIA	103
8.	A CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSI RENDSZERE.....	106
9.	A MEGVALÓSÍTÁS LEHETSÉGES PÉNZÜGYI ESZKÖZEI	106
9.1.	SAJÁT FORRÁSOK	106
9.2.	KÖRNYEZETVÉDELMI ALAP	107
9.3.	EU TÁMOGATÁS ÉS HAZAI KÖLTSÉGVETÉSI FINANSZÍROZÁS.....	108
9.3.1.	SZÉCHENYI TERV PLUSZ (2021 – 2027)	108
9.4.	ENERGIAHATÉKONYSÁGI BERUHÁZÁS ESCO-FINANSZÍROZÁSSAL	108
10.	VÉGREHAJTÁS	109

1. BEVEZETÉS

Magyarország környezetpolitikai céljainak és intézkedéseinek átfogó keretét 1997 óta a Nemzeti Környezetvédelmi Programok (a továbbiakban: NKP) jelentik. A Program kidolgozásáról, céljáról, tartalmáról és megvalósításáról a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Környezetvédelmi törvény) rendelkezik. A hatévente megújítandó, az Országgyűlés által jóváhagyott NKP a környezetvédelmi tervezés alapját képezi. A törvény értelmében az NKP-ben foglaltakat a gazdaságpolitikai döntések kialakítása, a terület- és településfejlesztés, a regionális tervezés, továbbá a nemzetgazdaság bármely ágában megvalósuló állami tervezési és végrehajtási tevékenység során érvényre kell juttatni.

A nemzeti szintű programra alapozva, az abban vázolt célok megvalósulása érdekében a Környezetvédelmi törvény vármegyei környezetvédelmi programok és települési környezetvédelmi programok kidolgozását írja elő. Az alacsonyabb területi szintű környezetvédelmi tervek összhangját az átfogó tervekkel biztosítani szükséges.

A települési környezetvédelmi program kidolgozása a törvény előírása értelmében a helyi önkormányzat környezetvédelmi feladatát képezi. A települési önkormányzat gondoskodik továbbá a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, és figyelemmel kíséri a feladatok ellátását. A települési környezetvédelmi program - a Nemzeti Környezetvédelmi Program tervezési intervallumát is figyelembe véve- középtávú (6 év) program, aktualizálása érdekében a törvény a program kétévenkénti felülvizsgálatát írja elő.

A Környezetvédelmi törvényben foglalt tartalmi követelményeknek megfelelően környezetvédelmi program a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban az alábbi fő részeket tartalmazza:

- a környezeti elemek állapotának bemutatásán és az azt befolyásoló főbb hatótényezők elemzésén alapuló helyzetértékelést;
- a települési épített környezeti elemek állapotának ismertetését (zöldfelület gazdálkodás, ivóvízellátás, csapadékvíz-gazdálkodás, szennyvízkezelés, hulladékgazdálkodás, energiagazdálkodás, közlekedés)
- az előző tervezési időszak eredményeinek vizsgálatát és értékelését
- a fenntartható fejlődéssel összhangban álló, elérni kívánt környezetvédelmi célokat, valamint környezeti célállapotokat;
- a célok és célállapotok elérése érdekében teendő főbb intézkedéseket, valamint azok megvalósításának ütemezését;
- a kitűzött célok megvalósításának szabályozási, ellenőrzési, értékelési eszközeit;
- az intézkedések végrehajtásához felhasználni kívánt tervezett források megjelölését.

Szentgyörgyvár Község Környezetvédelmi Programját a helyi Képviselő-testület 2004-ben, annak felülvizsgálatát pedig 2009. évben fogadta el és ekkor került testület elé a Balatoni Integrációs Kft által készített, számos intézkedést felsorakoztató anyag, amely komoly és részletes programpontokat adott a mindenkori községvezetés számára. Az egyes évekre szóló környezetvédelmi vállalásokat, a Képviselő-testület minden évben tárgyalta. Mivel az akkor elfogadott Környezetvédelmi Program hatálya lejárt, szükségessé vált egy új tervezési periódusra vonatkozó program kidolgozása.

Jelen környezetvédelmi program, illetve az abban közzé tett adatok archív dokumentációk áttanulmányozásának eredményeként, a nyilvánosan rendelkezésre álló környezetvédelmi és települési statisztikai paraméterek, a szolgáltatóktól kapott adatok, az önkormányzati adatszolgáltatás felhasználásával, továbbá a Közös Önkormányzati Hivatal illetékeseivel végzett interjúk és helyszíni bejárások alapján, az előző környezetvédelmi program felülvizsgálatával, az új jogszabályok szerint készült el.

Szentgyörgyvár Község 2025-2030 időszakra szóló programjának elkészítésénél a Nemzeti Környezetvédelmi Program-5, Zala Vármegye Integrált Területi Stratégia /2021-2027/, Zala Vármegye Területfejlesztési Koncepció /2021/, Szentgyörgyvár Község Településrendezési Terve, Helyi Építési Szabályzata figyelembevételre került.

Ezek a dokumentumok alapján a program a jelenlegi környezeti állapot ismeretében és a lehetőségének feltérképezését követően meghatározza **Szentgyörgyvár Községnek 2025-2030 évekre vonatkozó környezetvédelmi programját**, különös tekintettel a település környezeti prioritásainak kijelölésére és az ezekhez kapcsolódó célok kitűzésére.

Meg kell említeni, hogy a települési környezetvédelmi feladatok döntő többsége valójában hosszú távú (legalább 10-15 év) gondolkodást és tervezést igényel. A hosszú időtávból következik, hogy időszakosan korrekciós felülvizsgálatokat kell beiktatni, alkalmazkodva a helyi és országos (NKP) aktualitásokhoz, szemléletváltásokhoz, technikai fejlődéshez és nem utolsósorban a megvalósításhoz elérhető gazdasági források rendelkezésre állásához.

2. A PROGRAM JOGI HÁTTERE

2.1. A PROGRAM KIALAKÍTÁSÁNÁL FIGYELEMBE VETT JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOK

Magyarország Alaptörvénye

Hazánkban a környezet és természet védelmével foglalkozó legmagasabb szintű jogszabály az Alaptörvény, amely Magyarország jogrendszerének alapját képezi.

A Nemzeti Hitvallásban az Alaptörvény vállalást fogalmaz meg arra vonatkozóan, hogy a Kárpát-medence természet adta és ember alkotta értékeit ápoljuk és megóvjuk. Felelősséget viselünk utódainkért, ezért anyagi, szellemi és természeti erőforrásaink gondos használatával védelmezzük az utánunk jövő nemzedékek életfeltételeit.

Az Alapvetés részben megfogalmazásra kerül, hogy a természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.

A Szabadság és felelősség rész XX. cikke szerint mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez, ezen jogok érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő. A XXI. cikk továbbá elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.

Az Alaptörvény kimondja továbbá, hogy az állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon. A nemzeti vagyon kezelésének és védelmének célja a közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele.

Környezetvédelmi Törvény (1995. évi LIII. törvény) Magyarország első környezetvédelmi törvénye 1976-ban született, de laza kerettörvény jellege miatt hatása csak korlátozott volt.

A környezetvédelem társadalmi üggyé válása hazánkban a '80-as évek második felére tehető, s az új, nemzetközi viszonylatban is naprakész környezetvédelmi törvény több éves szakmai vita után 1995-ben került elfogadásra. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Környezetvédelmi törvény) rendelkezik.

Az önkormányzat feladatainak szabályozása

Az önkormányzati környezetvédelemmel kapcsolatos feladat- és hatáskörök ellátását is a Környezetvédelmi törvény 46.§. (1) bekezdése szabályozza az alábbiak szerint:

A települési önkormányzat a környezet védelme érdekében

a) biztosítja a környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtását, ellátja a hatáskörébe utalt hatósági feladatokat.

- b) a programban foglalt célokkal, feladatokkal és a település rendezési tervével összhangban illetékességi területére önálló települési környezetvédelmi programot dolgoz ki, amelyet képviselő-testület hagy jóvá.
- c) a környezetvédelmi feladatok megoldására önkormányzati rendeletet bocsát ki, illetőleg határozatot hoz.
- d) együttműködik a környezetvédelmi feladatot ellátó egyéb hatóságokkal, más önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel.
- e) elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.
- f) a fejlesztési feladatok során érvényesíti a környezetvédelem követelményeit, elősegíti a környezeti állapot javítását az átfogó és helyi környezetvédelmi programok kidolgozásáról, céljáról, tartalmáról és megvalósításáról.

A környezetvédelem tervezési rendszere

A törvény szabályozza a környezetvédelem tervezési rendszerét is, mely alapján a környezettel, annak védelmével, illetve a környezetet veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatos általános tervet (átfogó környezetvédelmi terv), az egyes környezeti elemekkel, azok védelmével, illetve a környezeti elemeket veszélyeztető egyes tényezőkkel kapcsolatos részletes tervet (tematikus környezetvédelmi terv) és egyedi környezeti adottsággal, problémával foglalkozó tervet (egyedi környezetvédelmi terv) kell készíteni. A tervezés során:

- a) az alacsonyabb területi szintű környezetvédelmi tervet a magasabb területi szintű környezetvédelmi tervekkel,
- b) a tematikus és az egyedi környezetvédelmi terveket az adott területi szint átfogó környezetvédelmi tervével össze kell hangolni.

Átfogó környezetvédelmi tervnek minősül az országos, a területi, a vármegyei és a települési környezetvédelmi program. Magyarország környezetpolitikai céljainak és intézkedéseinek átfogó keretét 1997 óta a hat éves időtartamokra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programok jelentik.

A törvény előírásai szerint a Települési Környezetvédelmi Programnak mivel átfogó tervnek minősül tartalmaznia kell az alábbiakat:

- a) a környezeti elemek állapotának bemutatásán és az azt befolyásoló főbb hatótényezők elemzésén alapuló helyzetértékelést;
- b) a fenntartható fejlődéssel összhangban álló, elérni kívánt környezetvédelmi célokat, valamint környezeti célállapotokat;
- c) a célok és célállapotok elérése érdekében teendő főbb intézkedéseket (különösen a folyamatban lévő, illetve az előirányzott fejlesztésekkel és a működtetéssel kapcsolatos feladatokat), valamint azok megvalósításának ütemezését;
- d) a kitűzött célok megvalósításának szabályozási, ellenőrzési, értékelési eszközeit;
- e) az intézkedések végrehajtásának, valamint a d) pont szerinti eszközök alkalmazásának várható költségigényét, a tervezett források megjelölésével.

Ezen kívül a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban tartalmaznia kell az alábbiakat:

- a) a légszennyezettség-csökkentési intézkedési programmal, valamint a légszennyezéssel,
- b) a zaj és rezgés elleni védelemmel, valamint a stratégiai zajtérképekre épülő intézkedési tervekkel,
- c) a zöldfelület-gazdálkodással,
- d) a települési környezet és a közterületek tisztaságával,
- e) az ivóvízellátással,
- f) a települési csapadékvíz-gazdálkodással,
- g) a kommunális szennyvízkezeléssel,
- h) a települési hulladék-gazdálkodással, valamint az elhagyott hulladék felszámolásával,
- i) az energiagazdálkodással,
- j) a közlekedés- és szállításszervezéssel,
- k) a feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításával és a környezetkárosodás csökkentésével kapcsolatos feladatokat és előírásokat.

Fentiekén túl a Települési Környezetvédelmi Program tartalmazhatja továbbá:

a) a települési környezet minőségének, környezetbiztonságának, környezet-egészségügyi állapotának javítása, valamint a természeti értékek védelme és fenntartható használata érdekében különösen:

- a. a területhasználattal,
- b. a földtani képződmények védelmével,
- c. a talaj, illetve termőföld védelmével,
- d. a felszíni és felszín alatti vizek, vízbázisok védelmével,
- e. a rekultivációval és rehabilitációval,
- f. a természet- és tájvédelemmel,
- g. az épített környezet védelmével,
- h. az ár- és belvízgazdálkodással,
- i. az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével, az éghajlatváltozás várható helyi hatásaihoz való alkalmazkodással, a környezeti neveléssel, tájkozzatással és a társadalmi részvétellel kapcsolatos feladatokat és előírásokat.

A települési önkormányzat feladata a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról való gondoskodás, a végrehajtás feltételeinek biztosítása, és a feladatok ellátásának figyelemmel kísérése.

A program tervezetét a törvény előírásainak értelmében az illetékes hatóságoknak, valamint a vármegyei önkormányzatnak is véleményezésre meg kell küldeni.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program 2021–2026

A Program az ország adottságait, a társadalom hosszú távú érdekeit és jövőbeni fejlődési céljait, valamint a globális felelősségből és a nemzetközi együttműködésből, EU-tagságból adódó kötelezettségeket figyelembe véve meghatározza az ország környezeti céljait és az elérésükhöz szükséges feladatokat és eszközöket.

Jelenleg a 2021-2026 közötti időszakra szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-5) az érvényes országos környezetügyi átfogó stratégiai alapidokumentum. A 2020-ban elkészült a 2026-ig tartó időszakra vonatkozó programozás az elmúlt években elért eredményekre és a meglévő, illetve várható új kihívásokra tekintettel határozza meg hazánk környezeti jövőképét és céljait. Olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek végrehajtása biztosítja az egészséges környezet feltételeit, csökkenti a környezetet és az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatásokat a lakosság egészségi állapotának, jóllétének javítása érdekében.

Az NKP-5 intézkedései a gazdaság körforgásos jellegének erősítését – a zöld átállást – célozzák, a környezeti előnyök mellett hozzájárulnak az erőforrás-függőség csökkentéséhez, a versenyképesség és a foglalkoztatás növeléséhez. Az Országgyűlés a 62/2022. (XII.9.) OGY határozattal fogadta el, így mindez a 2021-2027 közötti időszakban rendelkezésre álló környezetügyi célú európai uniós fejlesztési források felhasználásának szakmai megalapozását is szolgálja egyben.

Az NKP-5 összhangban van az Európai Unió 2030-ig tartó időszakra szóló 8. Környezetvédelmi Cselekvési Programjával és az Országgyűlés által elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégiával.

Az NKP-5 egyúttal a 2021–2027 közötti időszakban rendelkezésre álló környezetügyi célú európai uniós fejlesztési források felhasználásának szakmai megalapozását is szolgálja.

Fentiekre tekintettel Szentgyörgyvár Község Környezetvédelmi Programja számára tervezési keretként, igazodási pontként az NKP-5 tervezete szolgál, amely integrálja a Magyarországi környezetpolitika szempontjából meghatározó átfogó, illetve ágazati stratégiai szakpolitikai programokat, terveket.

2.2. A NEMZETI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM RÖVID BEMUTATÁSA

„A földi élet jövője attól függ, hogy képesek vagyunk-e cselekedni. Sokan egyénileg is megtesznek minden tőlük telhetőt, ám valódi sikert csak akkor érhetünk el, ha gyökeres változások mennek végbe a társadalomban, a gazdaságban és a politikában.”
(David Attenborough)

Magyarország környezetpolitikai céljainak és intézkedéseinek átfogó keretét 1997 óta a hat éves időtartamokra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programok jelentik. A programok kidolgozásáról, céljáról, tartalmáról és megvalósításáról a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény rendelkezik.

Tekintettel arra, hogy a 27/2015. (VI.17.) OGY határozattal elfogadott 4. Nemzeti Környezetvédelmi Program 2020-ban lezárult, szükségessé vált a 2026-ig tartó időszakra szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program (továbbiakban: Program), és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény alapján a Program részét képező V. Nemzeti Természetvédelmi Alapterv kidolgozása.

A Program feladata

A Program feladata, hogy az ország környezeti állapotát, a társadalom fejlődési céljait, valamint nemzetközi együttműködésből és az EU-tagságból adódó kötelezettségeket figyelembe véve meghatározza az ország környezeti céljait és az elérésükhöz szükséges feladatokat és eszközöket.

A Program szemléletében kiemelkedő hangsúlyt kap a környezetvédelem horizontális – valamennyi ágazatot érintő – jellege és fontos, hogy a környezeti szempontok a társadalmi-gazdasági folyamatok minden részében megfelelően érvényesüljenek.

A Program céljai

A Program átfogó célkitűzése Magyarország környezeti állapotának javítása és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítása.

Stratégiai céljai:

1. Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése.
2. Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata.
3. Az erőforrás-takarékosság és - hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése.
4. A környezetbiztonság javítása.

Horizontális céljai:

1. A társadalom környezettudatosságának növelése.
2. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség erősítése.

A Program stratégiai és horizontális céljainak elérését 22 stratégiai területen, illetve stratégiai eszközknél meghatározott célok és intézkedések biztosítják. A Program épít az elmúlt időszakban elért eredményekre és megoldásokat javasol a meglévő, illetve várható új környezeti kihívásokra. **A Program végrehajtása emellett hozzájárul a pandémia okozta gazdasági recesszióból való kilábaláshoz és a háborús veszélyhelyzetből adódó kockázatok kezeléséhez.**

Mindez abból adódóan, hogy a Program központi elemei az egészséges környezet megteremtése, illetve az erőforrások takarékos és hatékony használata, amelyek egyaránt növelik a társadalom és a gazdaság ellenálló képességét.

A 2026-ig tartó időszakban a Program végrehajtása során – más szakpolitikai stratégiákkal összhangban – olyan intézkedések valósulnak meg, melyek a teremtett világ védelmével összhangban elősegítik Magyarország környezeti állapotának javítását a magyar családok és közösségek egészségének és életminőségének védelme érdekében.

A Program megvalósításának eredményeként:

Magyarország környezeti állapota javul	
Gazdaság és környezetvédelem	•Erősödik a gazdaság és a környezetvédelem közti összhang, amely hozzájárul a zöld átállás előmozdításához. A zöld átállás a környezetállapot javítása mellett az erőforrás-függőség csökkentése, illetve a versenyképesség és foglalkoztatás növelése tekintetében is kedvező hatású.
Beruházások és környezetvédelem	•A beruházások során erősödik a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele, növekszik az energiahatékonyság, a megújuló energiaforrások használata és a magyar környezetbarát technológiák alkalmazása, bővülnek a környezetbarát közlekedési, agrárgazdasági és erdőgazdálkodási lehetőségek és kapacitások.
Szemléletformálás	•A szemléletformálás és környezeti nevelés hatására előrehaladás történik a fenntartható életmódra és fogyasztásra történő átállás terén.
Körforgásos gazdaság	•A körforgásos gazdaságra történő átállás dinamizálásával összhangban eszik a képződött hulladék mennyisége és növekszik a hasznosítás aránya, az illegális hulladéklerakók és hulladékelhagyások száma jelentősen csökken.
Környezetterhelés csökkentése	•Csökken a légköri szennyezőanyagok és az üvegházhatású gázok kibocsátása, illetve a jelentős zajterheléssel érintett lakosok száma, tovább javul a víziközmű szolgáltatás biztonsága és színvonala.
Természeti értékek és erőforrások	•Előrelépés történik a biológiai sokféleség védelme és a zöldinfrastruktúra-hálózat kiépítése terén, nő a jó állapotú vizek aránya és számos területen sikerül a károsodott környezet helyreállítása.
Környezetbiztonság	•A környezetbiztonság javításának eredményeként csökkennek a környezetet és az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások.
Együttműködés	•Tovább erősödik a gazdasági és társadalmi szereplőkkel való együttműködés, valamint hazánk részvétele a nemzetközi környezetvédelmi együttműködésekben.

A Program elsősorban a 2026-ig tartó időszakra szól, de annál hosszabb távra is kitekint, hozzájárulva a 2030-ig (pl. 2030-ra a kéndioxid kibocsátás 73 %-os csökkentése 2005-höz képest, min. 21 % megújuló energia-résarány 2030-ra), illetve 2050-ig (Magyarország klímasemlegessé tétele 2050-ig) szóló célkitűzések eléréséhez. A Program céljainak elérése az egész társadalom részvételét igényli. Kiemelten fontos a kormányzat és a társadalmi, gazdasági szereplők közti együttműködés, illetve a környezetünk iránti felelősség érvényesítése.

Végrehajtás, finanszírozás

A Program végrehajtásának finanszírozását a hazai költségvetés, az EU és nemzetközi támogatások, valamint az önkormányzatok, gazdálkodó szervezetek, vállalkozások, nonprofit szervezetek és háztartások ráfordításai biztosítják (figyelembe véve az egyes szektorok pénzügyi lehetőségeit és teherviselő képességét).

A Program megvalósítása elsősorban a tervezhető források koordinált, hatékony, a célokhoz igazodó felhasználását igényli és kevésbé jelent többlet-ráfordítási szükségletet. Emellett az intézkedések számos esetben költségmegtakarítással is járnak (pl. az anyag- és energiahatékonyság a termelési költségek csökkentését eredményezi), illetve hozzájárulnak a foglalkoztatás növeléséhez (pl. a zöld gazdasághoz, környezeti infrastruktúra-fejlesztéshez kapcsolódó intézkedések, beruházások jelentős munkahelyteremtő és megtartó hatással rendelkeznek).

2.3. KÖRNYEZETVÉDELMI ALAPELVEK ÉRVÉNYESÜLÉSE

A települési környezetvédelmi programban vázolt intézkedések és környezethasználatok megszervezésre során szem előtt kell tartani a környezetvédelmi alapelvek érvényesülését, melyek az alábbiak:

Az elővigyázatosság, a megelőzés és a helyreállítás

A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy:

- a) a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézzék elő;
- b) megelőzzék a környezetszennyezést;
- c) kizárják a környezetkárosítást.

A környezethasználatot továbbá az elővigyázatosság elvének figyelembevételével, a környezeti elemek kíméletével, takarékos használatával, továbbá a hulladékképződés csökkentésével, a természetes és az előállított anyagok visszaforgatására és újrafelhasználására törekedve kell végezni.

A megelőzés érdekében a környezethasználat során a leghatékonyabb megoldást, továbbá a külön jogszabályban meghatározott tevékenységek esetén az elérhető legjobb technikát kell alkalmazni.

A környezethasználó köteles gondoskodni a tevékenysége által bekövetkezett környezetkárosodás megszüntetéséről, a károsodott környezet helyreállításáról.

Felelősség

A környezethasználó felelősséggel tartozik tevékenységének a környezetre gyakorolt hatásaiért.

Együttműködés

Az állami szervek, a helyi önkormányzatok, a természetes személyek és szervezeteik, a gazdálkodást végző szervezetek és mindezek érdekvédelmi szervezetei, valamint más intézmények együttműködni kötelesek a környezet védelmében. Az együttműködési jog és kötelezettség kiterjed a környezetvédelmi feladatok megoldásának minden szakaszára.

Tájékoztatás, tájékoztatás és nyilvánosság

– A környezet védelmével kapcsolatos állampolgári jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése céljából a közfeladatot ellátó szervek mindenki számára lehetővé teszik a környezet és az egészség lényeges összefüggéseinek, a környezetkárosító tevékenységek és azok fontosságának megismerését.

– Mindenkinnek joga van a külön jogszabályban meghatározott környezeti információkat – mint közérdekű adatokat – megismerni.

– Az állami szervek, az önkormányzatok feladatkörükben kötelesek a környezet állapotát és annak az emberi egészségre gyakorolt hatását figyelemmel kísérni, igény esetén a rendelkezésére álló környezeti információt hozzáférhetővé tenni, rendelkezésre bocsátani, továbbá a környezeti információk külön jogszabályban meghatározott körét, illetve a birtokában levő vagy a számára tárolt információk jegyzékét elektronikusan vagy más módon közzétenni.

– A környezeti információval rendelkező szerv biztosítja a nyilvánosság, illetve a környezeti információt igénylő számára, hogy a környezeti információ megismerésére vonatkozó jogosultságairól tudomást szerezzen, továbbá elősegíti a környezeti információhoz való hozzájutást.

2.4. KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG ELVEINEK ÉRVÉNYESÜLÉSE

2020 márciusában az Európai Bizottság elindította a „A körkörös gazdaság új cselekvési terve a tisztább és versenyképesebb Európáért” megnevezésű tervezési folyamatot. Ez egy erős és koherens politikai keretet vezet be, amely elősegíti a fenntartható termékek, szolgáltatások és üzleti modellek tervezését.

A módszertan célja, hogy olyan új fogyasztási mintázatokat alakítson ki, amelyek működése során nem keletkezik hulladék.

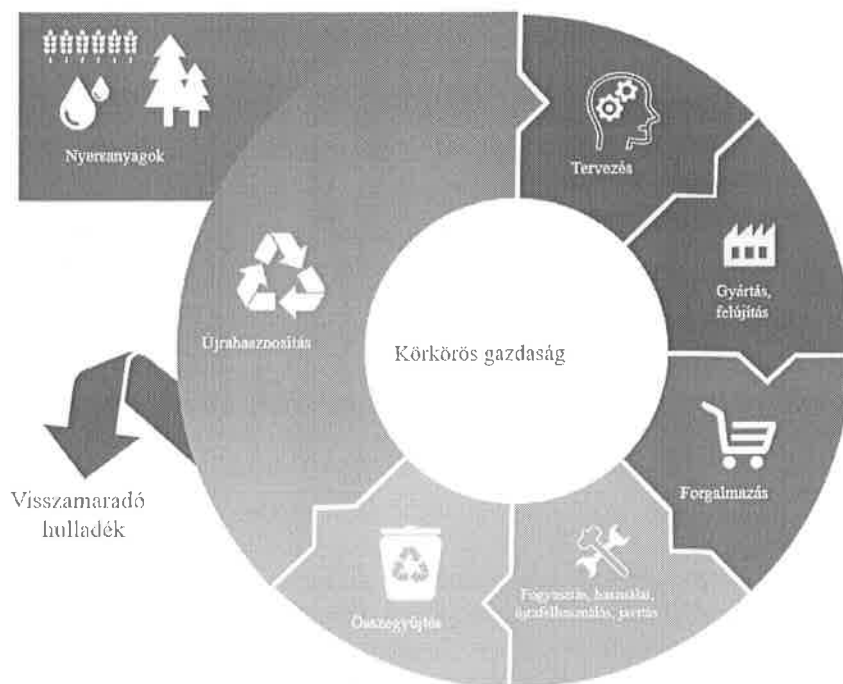
A körforgásos (vagy körkörös) gazdaság egy olyan rendszer, amelyben nincsenek hulladékok, és amelyben a ma termékei egyben a jövő alapanyagai. Azért körforgásos, mert a mai – jellemzően lineáris – rendszerrel szemben, amikor a termékeket legyártjuk, felhasználjuk, majd kidobjuk, a körforgásos gazdaságban a termékek nem válnak hulladékká – azonos, vagy feldolgozott formában – visszakérülnek a gyártásba.

A körforgásos gazdaság célja tehát mind a hulladékcsökkentés, mind az erőforrás-felhasználás csökkentése a termékek életciklusának átalakításával.

A hulladékmennyiség és erőforrás felhasználás csökkentésének gondolata is régóta benne van a köztudatban, napjainkban viszont az alábbi tényezők miatt előtérbe került e rendszer érvényesülése:

1. *átalakuló fogyasztói igények:* a fogyasztók vásárlásai során egyre fontosabb, hogy egy vállalat működése vagy egy beruházás végrehajtása során mennyire veszik figyelembe fenntarthatósági szempontokat
2. *szűkös erőforrások:* A Föld erőforrásai korlátozott mennyiségben érhetők el, és a jelenlegi, többnyire lineáris gazdasági modell következtében ezeknek nagy része mindössze egyszer felhasználható, a növekvő népesség viszont egyre több erőforrást igényel.
3. *technológiai áttörések tényerése:* A gazdaság jelenleg lényegében egyirányú utcaként működik, melyben erőforrásokat veszünk el a természettől, termékeket állítunk elő, melyeket elfogyasztunk, a felesleg eldobásával pedig hulladékot hozunk létre.

A technológiai fejlődésnek köszönhetően viszont lehetőség nyílik arra, hogy nagymértékben megújuló erőforrásokat használjunk, a véges készletekből származó anyagokat pedig végtelen körforgásban tartsuk.



A körkörös gazdaság modellje

A helyi és regionális önkormányzatok kulcsfontosságú szereplőknek számítanak a víz- és hulladékgazdálkodással, valamint a lehetséges másodlagos nyersanyagok előállításával foglalkozó központok megszervezése szempontjából.

A tervezett környezetvédelmi célok és intézkedések meghatározásánál és a környezeti szemléletformálás során ezért a körforgásos gazdaság megvalósításának szempontjait is szem előtt kell tartani.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. §-a alapján az önkormányzatok a környezet védelme érdekében, összhangban a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal önálló települési környezetvédelmi programot kell kidolgozzanak az illetékességi területükre, melyet a képviselő testület rendelettel hagy jóvá.

A program célja, hogy a folytonosság elvén haladva a környezeti elemeken keresztül részben bemutatásra kerüljenek az eddig elvégzett pontok és a jelen állapot értékelésén át felvázoljuk a jövő évekre elérendő célokat. További célként fogalmaztuk meg a magasabb szintű programokba való illeszthetőséget, valamint az azokban foglalt céloknak való megfelelést.

2.5. ZALA VÁRMEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

A Zala Megyei Integrált Területi Program 2021-2027 és területi hatásvizsgálata 2021. év áprilisában készül el és 6 évre fogalmazza meg a vármegye fejlődésének legfontosabb alappilléreit, céljait, eszközeit.

A 2021-27-es finanszírozási időszakra a véleményekkel, javaslatokkal együtt elkészült a fejlesztési dokumentum célrendszere. A koncepció elsődleges célja, hogy már készítése során aktivitásra, összefogásra, együtt gondolkodásra biztassa a vármegyei szereplőket, az érintetteket. Ösztönözze őket arra, hogy ismereteiket, tudásukat, szakértelmüket, gyakorlati tapasztalataikat felhasználva önállóan, egyénileg és másokkal együttműködve is segítsék elő a vármegye fejlesztését, fejlődését.

Az azonos területen (ágazatonként, termékpályánként) tevékenykedő vállalkozások, termelők számára segítse elő a gazdasági együttműködést, a közös fejlesztéseket, beruházásokat.

A vármegye egyik legjelentősebb kitörési pontja a gazdaságfejlesztésben, vidékfejlesztésben és turizmusban rejlő Zala vármegyei lehetőségek kiaknázása. A koncepció azzal a céllal készült, hogy kijelölje a vármegye lehetséges kitörési pontjait, meghatározza azokat a főbb fejlesztési irányokat, amelyekre a vármegye a következő években különös hangsúlyt kíván fektetni.

A vármegyei (területi) programozáshoz rendelt források felhasználásának alapját képezi majd e dokumentum, hiszen a tervezett vármegyei fejlesztéseknek a Zala Megyei Területfejlesztési Koncepcióhoz illeszkedniük kell.

A Zala Megyei Területfejlesztési Koncepció a Zala vármegyei fejlesztések rendszerét kialakító dokumentum, melynek fő célja azt megalapozni, hogy a jövőben - a 2021-2027-es fejlesztési ciklus során és azt követően - minél nagyobb és a vármegye számára minél több haszonnal járó forrás érkezzon Zala vármegyébe. Ennek szellemében célul tűzhető ki, hogy a következő években a különböző fejlesztési programokból a vármegyébe érkező forrás legalább annyi, vagy több legyen, mint amennyi az előző hét évben a vármegyében rendelkezésre állt.

2.5.1. ZALA VÁRMEGYE JÖVŐKÉPE

A közigazgatás folyamatos változása a mai vármegyei önkormányzatokat is érintette, ám a vármegye útkeresése – a legutóbbi hatásköröket illető átalakulást követően – sikeresnek bizonyult. A vármegyei önkormányzat saját feladatokat talált magának, önként vállalt különféle missziókat, és tradicionális szerepét megőrizve tükrözte a vármegye egy új arcát.

Zala vármegye a Dunántúl délnyugati részén fekszik, határos Horvátországgal, Szlovéniával, Vas-, Veszprém- és Somogy megyével. A vármegye 3784 km² területén a völgyekkel erősen szabdaltságot dombosági felszínek az uralkodók.

A vármegye nagy része a nyugat-dunántúli peremvidékhez sorolt Zalai dombsághoz tartozik, északon egy keskeny sáv áthúzódik a Vasi-hegyhátra, illetve délen a Dunántúli dombvidékre, a Keszthelyi-hegység pedig a Dunántúli-középhegység része.

Zala vármegye közigazgatási szerkezete hat járásra tagozódik, területén 258 település fekszik, melyek közül két vármegyei jogú városi (Nagykanizsa és Zalaegerszeg), valamint további nyolc (Hévíz, Keszthely, Lenti, Letenye, Pacsa, Zalakaros, Zalalövő és Zalaszentgrót) városi jogállású. Ezen 10 településen lakik a vármegye népességének 56 %-a.

A települések közel kétharmada (64 %) 500 főnél kevesebb állandó lakossal bír. Elmondható tehát, hogy a vármegyére jellemző az aprófalvas településszerkezet, a települések zömének az aprófalvas vidékekre jellemző demográfiai és gazdasági kihívásokkal kell szembe nézniük, mint a csökkenő létszámú, előregedő népesség és a helyben elérhető munkahelyek hiánya.

Zala vármegye aprófalvas településszerkezete olyan adottság, amely a helyi népesség számára alapvetően befolyásolja az egyes közszolgáltatásokhoz való hozzájutás lehetőségét is, így a különösen a szociális-, az egészségügyi ellátás, a szakképzés elérhetőségét. Az urbanizációs folyamatokat vizsgálva azt láthatjuk, hogy Zalaegerszeg és Nagykanizsa környékén agglomerálódó településgyűrű azonosítható.

A két város vármegyei szinten, illetve a vármegyehatárokon átvelő módon is jelentős vonzáskörzettel bír a szolgáltatásokat, vagy a munkahelyeket tekintve is.

A két vármegyei jogú város közül Zalaegerszeg fejlődik dinamikusabban, ugyanakkor még így is csökkenő a lakónépessége. Zalaegerszeg és Nagykanizsa a megyén belül meghatározó méretű és adottságaik (ipari teljesítmény, felsőoktatási képzési hely) alapján az innováció és az ipari fejlődés gócpontjai lehetnek. Keszthely-Hévíz várostérsége, illetve a Balaton környéke urbanizálódó térségnek tekinthető.

A térség kihívása ugyanakkor, hogy az állandó lakosság annak ellenére csökken, hogy a területi beépítettség nő, hiszen jelentős a nyaralóépületek, vendégházak térnyerése.

A városi funkciók első sorban Keszthelyen és Hévízen érhetők el, növekvő nyomást helyezve ezen városok feladatellátására – különösen a nyári időszakban. A szezonálisból fakadó sérülékenységi jelentős kihívást jelent a térségben.

Lenti környékén a városhoz csatolt településgyűrű található. A város első sorban a Kerka mentén, a hetési térségben fejt ki szolgáltató szerepet. Ezzel együtt erős történelmi kapcsolatokkal rendelkezik a határon túli területekkel, amelyek megerősítésének, egyik katalizátorának is tekinthető.

Zala vármegye belső, zömében funkcióhiányos városok és kistelepülések, valamint aprófalvak jellemezték területein jelentős az elvándorlás, és növekvő kihívást jelent a társadalmi felzárkóztatás. *Összességében elsődleges feladat a népességmegtartásra fókuszáló, a területek élhetőségére fókuszáló fejlesztések megvalósítása a városok népesség-elszívó erejének ellensúlyozása, ami a vármegyei kohéziót erősítheti.*

A vármegye gyorsforgalmi úthálózatát jelenleg az M7 autópálya, és az M70 autópálya képezi. Az M7 autópálya részét képezi annak az V. számú helsinki folyosónak, amely az Adriai tenger kikötői és a kelet-európai országok közötti közvetlen közúti kapcsolatot hivatott biztosítani. Az M7 és M70 autópályák lényegesen javítják Zala vármegye és a főváros közötti közúti kapcsolatot, és a nemzetközi közúthálózatban is jelentős szerepet töltenek be. A nagyobb városok közül jelenleg Nagykanizsa (illetve Letenye) rendelkezik közvetlen autópálya kapcsolattal, illetve Lenti az M70-es autópályától 15 km-es, elérhető távolságban fekszik. A tervezett M76-os számú gyorsforgalmi út Zalaegerszeg és Keszthely számára is közvetlen autópálya kapcsolatot biztosít a következő évek során.

Zala vármegye természetileg védett területei a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága alá tartoznak. Egyaránt megtalálható a vármegye területén nemzeti park besorolás alá eső terület (pl. Keszthelyi-hegység vonulata, Kis-Balaton), természetvédelmi terület (pl. Hévízi-tó) és természetvédelmi körzet (Mura-mente).

Zala vármegye térszerkezetéből, városainak elhelyezkedéséből adódóan erős külső kapcsolatrendszerrel rendelkezik mind a magyarországi, mind a határon túli területek vonatkozásában. Zalaegerszeg főként Vas vármegye dél-keleti részére, Nagykanizsa Somogy vármegye nyugati-délnyugati irányába, Keszthely az észak-somogyi, valamint Veszprém vármegye nyugati területeire gyakorol vonzerőt. Lenti pedig a határon túli Lendvával alkot „várospárt”. A vármegye külső térszerkezeti kapcsolódásait Zala Megye Területfejlesztési Konceptója tartalmazza.

A szomszédos megyék közül a Balaton-környéki területek fejlesztéseinek összehangolását a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet biztosítja, ezzel párhuzamosan pedig a vármegyei tervezési dokumentumok összehangolása, a területfejlesztésért felelős vármegyei önkormányzatok közötti kommunikáció alapozza meg, hogy a területfejlesztés egymást erősítő hatásai megvalósulhassanak.

Kiemelt vármegyehatárokon átívelő fejlesztési kezdeményezésként azonosíthatók a következők:

- Balaton Turisztikai Térség kijelölése: célzott marketing és imázsfejlesztés,
- M9 gyorsforgalmi út megépítése (Szombathely-Zalaegerszeg-Nagykanizsa-Kaposvár felé),
- Zalaegerszeg Récicsen át Lendvával történő vasúti összeköttetése,
- Az észak-balatoni vasútvillamosítás folytatását Zala vármegye irányába,
- Európa Kulturális Fővárosa – Bakony-Balaton együttműködések,
- Budapest-Nagykanizsa vasúti vonal korszerűsítése a teljes vonalon (hiányzó szakasz),
- Eurovelo 13 és Eurovelo 14 kerékpáros útvonalak,
- Duna-Dráva-Mura bioszféra-rezervátumot érintő fejlesztések,
- Murakeresztúr és a horvátországi Kotoriba (Kotor) közötti Mura-híd építése,
- Hévíz-Balaton Airport nemzetközi repülőtér fejlesztése.

Az OFTK is kiemeli, hogy Zala vármegye jelentős természeti és turisztikai vonzerővel rendelkező vármegye, mely az Európai Unió bővítésével, a szomszédos Szlovéniával és Horvátországgal kiemelkedő kapacitással bíró gazdasági térséggé vált.

A határon túli területekkel a 2014-2020-as időszakban aktív közös pályázati munka valósult meg a SI-HU, illetve HU-HR Interreg kezdeményezések keretében, amelyeket a jövőben is folytatni kíván a vármegye.

A Területfejlesztési Konceptióban megfogalmazott Lenti- Hetés- Kerka fejlesztési térség célja, hogy Lenti vezetésével, Lendva aktív bevonása mellett kialakuljon egy olyan komplex, a határon átnyúló, a külhoni magyarsággal való együttműködést célzó fejlesztési zóna, amely segíti a különböző programok keretéből megvalósuló projektek generálását és összehangolását – így különösen a turisztikai fejlesztések és marketing, a gazdasági beruházások, valamint a kulturális és oktatási együttműködések területén. Kiemelt határon túli együttműködés a Mura-Dráva-Duna bioszféra-rezervátummal, illetve ennek a zalai területét érintő Muraköz programmal kapcsolódóan valósul meg (Konceptióban: „Murafölde” gazdasági és turisztikai fejlesztési térség).

A rezervátum az UNESCO MAB programjának keretében létrejött, funkcionális természet- és tájmegőrzési rendeltetésű terület, amely 5 ország (Magyarország mellett Ausztria, Szlovénia, Horvátország és Szerbia) vidékfejlesztését és környezetpolitikáját hangolja össze. A határmenti fejlesztések területén a közös természetvédelmi feladatokon túl kiemelt cél a komplex turisztikai programok megvalósítása, valamint a térség gazdasági dinamizálása.

TOP Plusz források ágazati operatív programokhoz való kapcsolódását Zala Megye Területfejlesztési Programja mutatja be. A Partnerségi Megállapodás hatálya alá – a tervek szerint – nyolc (hét ágazati, egy területi) operatív program tartozik, az alábbiak szerint:

- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz - TOP Plusz
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz – EFOP Plusz
- Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz - MAHOP Plusz
- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz - IKOP Plusz
- Digitális Megújulás Operatív Program Plusz - DIMOP Plusz
- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz - GINOP Plusz
- Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz - KEHOP Plusz
- Végrehajtás Operatív Program Plusz - VOP Plusz

A TOP Plusz fejlesztések az operatív programok rendszerében való elhelyezését az alábbi szempontok határozzák meg. A TOP Plusz:

- elsődlegesen a helyi önkormányzati fejlesztéseket finanszírozza,
- a fejlesztési tematikája kiterjed a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a települési infrastruktúra településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére,
- a kiemelt térségekben ezeket a fejlesztéseket térségi alapon összehangolja és ezeken túlmenő térség specifikus fejlesztéseket is finanszírozhat,
- fenntartható városfejlesztési intézkedése keretében a helyi fejlesztési stratégiájuk alapján
- kiválasztott városok a fenti fejlesztéseket integrált helyi városfejlesztési programokban valósíthatják meg,
- szerepet vállal a helyi jelentőségű turizmus fejlesztésében,
- szerepet vállal a komplex programmal fejlesztendő járásokban, helyi társadalmi felzárkózási programok támogatásában.

A TOP Plusz program az ágazati OP-kon túl továbbá erősen kapcsolódik a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszközhöz (RRF), amely a Covid19-válság kedvezőtlen hatásainak és következményeinek kezelésére szolgáló eszköz. Az RRF 9 komponens mentén tervezi felhasználni a rendelkezésre álló közel 5894,4 milliárd forintos keretösszeget, amely komponensek közül több érinti a TOP Plusz fejlesztési területeit is. Így különösen a C) Felzárkózó települések és régiók; E) Fenntartható, zöld közlekedés; F) Energetika (zöld átállás) komponensek tekintetében találhatunk a TOP Plusz programmal átfedő tématerületeket.

A Kormány 2020 őszén alakította ki a magyarországi gazdaságfejlesztési zónák rendszerét.

Az Északnyugat-Magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna, a Kormány 1567/2020. (IX. 4.) Korm. határozata alapján hat megyét - Fejér, Veszprém, Zala, Komárom-Esztergom, Vas és Győr-Moson-Sopron - valamint 9 vármegyei jogú várost - Dunaújváros, Székesfehérvár, Veszprém, Tatabánya, Győr, Sopron, Szombathely, Zalaegerszeg, Nagykanizsa - foglal magába.

A gazdaságfejlesztési zónához kapcsolódóan még 2020-ban a megyék összegyűjtötték fejlesztési ötleteiket, projektjeiket. A gazdaságfejlesztési zónát érintően a térség állami, önkormányzati és gazdasági szereplői rendszeres egyeztetéseket folytatnak a fejlesztések hatékonyabb megvalósítása és összehangolása érdekében.

Zala vármegye aprófalvas településszerkezetéből fakadóan a térségben kiemelt szerepe van a **Magyar Falu Program** támogatásainak: Zala Vármegyében a Magyar Falu Program keretében, több tucat alprogramban mintegy 1700 nyertes pályázat, közel 7 milliárd forint támogatási összegben részesült eddig.

A vármegye települései – a korábbi jó gyakorlatra alapozva – számos további fejlesztést terveznek ezen programból megvalósítani. Zala vármegye továbbá érintett a Felzárkózó települések hosszú távú programjában, amelyben összesen nyolc település (Csörnyeföld, Dióskál, Kistolmács, Mikekarácsonyfa, Oltárc, Szentpéterúr, Zalakomár, Zajk) fejlesztése valósul meg. Ezek közül eddig 5 településen indult meg a Magyar Máltai Szeretetszolgálat tevékenysége, Csörnyeföld, Dióskál és Mikekarácsonyfa településeken pedig várhatóan a 2022-es évben indulnak el a felzárkóztatást célzó beavatkozások.

Zala vármegye Területfejlesztési Konceptiója 5 stratégiai területi célt határoz meg, melyek a következők:

- Vármegyei jogú városok és azok vonzáskörzetének innovatív iparfejlesztése (Nagykanizsa és Zalaegerszeg, illetve ezen városok ipari vonzáskörzete)
- Zala vármegye belső periferiáinak fejlesztése
- Zala balatoni térsége (Keszthely és Hévíz térsége) kreatív tudásra és természeti értékekre épülő fejlesztése
- Lenti-Hetés-Kerka fejlesztési térség
- „Murafölde” gazdasági és turisztikai fejlesztési térség

A TOP Plusz lehetőségeit, valamint a vármegye belső szerkezeti adottságait figyelembe véve látható, hogy a vármegyében négy város rendelkezik jelentősebb térszervező erővel – egyúttal pedig jelentős városi funkciókkal: Zalaegerszeg, Nagykanizsa, Keszthely és Lenti.

Zalaegerszeg és Nagykanizsa, mint vármegye jogú városok egyértelmű húzóerővel bírnak. Nagykanizsa egyúttal a „Murafölde” területi cél fejlesztési központja. Keszthely Zala vármegye balatoni térségének városi centruma, míg Lenti, nemcsak a keleti területek városhiányos térségében pótolja be az űrt, hanem a Lenti-Hetés-Kerka fejlesztési térségében a határmenti kapcsolatok motorja. A fenntartható városfejlesztés célterületébe tartozó négy város kiemelése összességében Zala vármegye belső perifériáinak fejlesztése stratégiai célon kívül tehát minden területi cél megvalósításához hozzájárul.

A belső perifériális területek a területfejlesztési koncepció alapján bemutatott módon a megyében szerte ágazóan jelennek meg. A területi tagoltság miatt a településméret alapján (7000 fő lakosságszám alatti települések, az ITP mellékletét képező településlista szerint) lehet ezeket a településeket leginkább meghatározni. A stratégiai ágazati cél tehát ennek a forrásfelhasználási módnak feleltethető meg.

Zala vármegye kiemelt térséggel érintett vármegye. A Balatoni Kiemelt Térség önálló fejlesztési célterületként való meghatározása a Pénzügyminisztérium által kiadott útmutatók alapján elvárt. A terület egybeesik a területfejlesztési koncepcióban meghatározott „Zala balatoni térsége...” stratégiai ágazati cél fejlesztési területével. Keszthely város ugyanakkor – mivel mérete és városi funkciói miatt kiemelkedő szereppel bír a megyében – ezért a fejlesztési célterületen belül, de a kiemelt térség céljaival összhangban valósítja meg a 2021-2027-es időszakra tervezett fejlesztéseit.

Zala vármegye a területi identitás és kohézió érdekében kiemelt kedvezményezettként megvalósítandó fejlesztésekkel is tervez. A vármegye és a Magyar Közút által megvalósított fejlesztések minden stratégiai területi célt egyaránt szolgálnak. Ez utóbbi keretében az Irányító Hatóság Útmutatása szerint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területén megvalósuló beruházásokhoz elkülönített forráskeret áll rendelkezésre.

Zala vármegye a következő forrásfelhasználási módokat jelöli ki a 2021-2027-es időszakra vonatkozó TOP Plusz fejlesztési források tekintetében:

- 1) *ERFA rendelet 11. cikk szerinti célterület (fenntartható városfejlesztés)*
- 2) *Balaton Kiemelt Üdülőkörzetre vonatkozó fejlesztési célterület*
- 3) *7000 fő lakosságszám alatti települések fejlesztése*
- 4) *Kiemelt kedvezményezettek által koordinált fejlesztések kerete*
- 5) *Aktív turizmus fejlesztési célterület.*

Zala vármegye térszerkezetű többpólusú vármegyei fejlesztéseket tesz indokolttá. A vármegye központi területei városhiányos térségek, míg a nagyobb városok a vármegyehatárhoz közelebb, de területileg viszonylag kiegyenlítően fekszenek. Zalaegerszeg Nagykanizsával együtt emelt szintű városi központok, mind ellátási mind pedig igazgatási szerepüket tekintve a legmagasabb mennyiségi és minőségi elvárásoknak képesek eleget tenni. Vonzáskörzetük az egész megyére és bizonyos funkciókat tekintve azon túl is terjed. A fenntartható városfejlesztés körébe a vármegye kiegyenlített fejlesztése érdekében ugyanakkor javasolt, hogy a korábbi időszakban is kiemelt vármegyei jogú városokon felül a vármegye két másik városias funkciókkal rendelkező pólusa, Keszthely és Lenti városai is önálló fejlesztési forrásokhoz jussanak. Ezen négy város tehát nemcsak népességüket tekintve emelkedik a vármegye többi települése fölé, hanem a városias funkciókat tekintve is.

Összességében az ezeken a településeken megvalósuló fejlesztések nemcsak az adott város, hanem azok vonzáskörzetének, illetve összességében a vármegye egészének fejlődéséhez hozzájárulnak. Ezt a szinergikus hatást támogatja a Zala Vármegyei Önkormányzat a területfejlesztési koordináló szerepe révén, illetve a kiemelt kedvezményezettként megvalósítandó fejlesztéseinek keresztül is.

Zalaegerszeg a Nyugat-Dunántúl társcentruma (Szombathely és Győr mellett). A vármegyeszékhely közép és részben felsőfokú igazgatási funkciói vonzást gyakorolnak a vármegye egész lakosságára. Ellátó funkciói - részben a jobb elérhetőségi viszonyok miatt - Vas vármegye délkeleti és Veszprém délnyugati területeire is kiterjednek. Zalaegerszeg erőteljes vonzereje miatt közvetlen környezetében nem alakultak ki mérvadó alközpontok, tágabb agglomerációs térsége 28 településből áll.

A gazdasági teljesítmény szempontjából Zalaegerszeg és Nagykanizsa megyén belüli aránya még népességi súlyukat is jelentősen meghaladja: a megyében a munkahelyek 56%-át, a vármegye 100 legnagyobb árbevételű („TOP 100”) cégéből 68-at, a Zala vármegyei vállalati árbevételnek, illetve hozzáadott értéknek pedig becsülhetően legalább a 75%-át adták. A megyében jelenleg 7 helyen folyik egyetemi oktatás, ebből 5 Zalaegerszegen. A város súlya meghatározó a vármegye ipari termelése, különösen a gépipar szempontjából. A zalai gépipar (elsősorban elektronika, villamos gép- és egyéb berendezések gyártása) sajátossága ugyanis, hogy az ágazat cégei - eltérően az országos trendektől, illetve a zalai ipar más ágazataitól – igen koncentráltan, azaz döntően a vármegye két meghatározó központjában, Zalaegerszegen és Nagykanizsán telepedtek meg. A vármegye 11 db ipari parkja közül 4 Zalaegerszegen működik: a Zalaegerszegi Ipari Park (a Flex telephelyéhez kapcsolódóan), az önkormányzati tulajdonú Déli Ipari Park, a kisebb léptékű Ganz Ipari Park, és az elmúlt tíz évben kiépült Északi Ipari Park. Ez utóbbi Tudományos és Technológiai Ipari Park címet nyert, új beruházások centrumává vált.

Zalaegerszeg a korábbi tervezési időszakban önálló fejlesztések sikeres megvalósítója volt, a 2014-2020-as időszak során 41 pályázattal több, mint 17,2 milliárd forint támogatást nyert el a város (ebből 16,9 milliárd TOP, és további 234 millió forint KEHOP, EFOP és KÖFOP programokból).

Zalaegerszeg mellett Nagykanizsa is emelt szintű városi központ, a vármegye második legnagyobb városa. A város jelentősebb, vármegyehatáron átnyúló, Somogy vármegyei területekre is kiterjedő vonzerővel bír, mint speciális központ. Hasonlóan Zalaegerszeghez, erőteljes vonzereje miatt közvetlen környezetében nem alakultak ki mérvadó alközpontok. Nagykanizsa nyugati és keleti, sőt déli irányban is kaput képez, különösen, ha közútfejlesztések mellé az Ausztriának is előnyös vasútbővítés is hozzájárulhat.

A szlovén-horvát-magyar hármastárscentrumnál Nagykanizsa-Letenye térségének nemzetközi jelentőségű logisztikai központ szerepe is meghatározó. Nagykanizsán jelenleg 1 helyen folyik felsőfokú oktatás (Pannon Egyetem Nagykanizsai Campus). A város, hasonlóan Zalaegerszeghez a vármegye gépiparjának központja. Nagykanizsán egy ipari park található, azonban megyében betöltött szerepe meghatározó, jelenlegi 135 hektáros területén mintegy 120 vállalkozás működik - köztük a GE fényforrásgyára. Az ipari park lényegében betelt, ezért a Modern Városok Program keretében jelentősen bővítik, közművesítik. Ugyanakkor Nagykanizsa munkahely-kínálata Zalaegerszegének kevesebb, mint 2/3-a, beingázóinak létszáma pedig kevesebb, mint fele.

A városban a kiépítésre került fejlett hulladékgazdálkodási infrastruktúra jó alapot teremt a körforgásos gazdaság kiépítéséhez. Ezzel összefüggésben kiemelt, országos jelentőségű fejlesztésként jelenik meg Nagykanizsa körforgásos gazdaság vezérprojektje a „science park” amely a Kompetencia Központ alapjain, a Pannon Egyetem tudásbázisán, a MOL szakmai képességeire, menedzsmenttudására, nemzetközi kapcsolatrendszerére építve valósul meg a tervek szerint.

Nagykanizsa a horvátországi, illetve a Mura folyóhoz köthető környezetvédelmi és gazdasági terület központi városa, a horvát-magyar határmenti együttműködések magyarországi fontos központi települése.

2.6. A KÖRNYEZETVÉDELMI FELÜLVIZSGÁLAT SZÜKSÉGESSÉGE

A környezetvédelmi program és felülvizsgálata az egészséges környezet feltételeinek biztosítását, a veszélyeztetések kezelését, a természeti értékek megővését, a fenntartható fejlődés feltételeinek kialakítását, a különböző - területi szinten jelentkező - környezeti problémák megoldását segíti elő.

Emellett, a települési környezetvédelmi program olyan feladatokat is előírnyoz, amelyek megvalósítása hozzájárul az országos, regionális és vármegyei szinten jelentkező problémák megoldásához.

A települési környezetvédelmi programoknak a környezetvédelmi törvényből következően az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítását, azaz az egészséges környezet feltételeinek biztosítását, a környezet elemeinek és folyamatainak védelmét, a veszélyeztetések elkerülését, kezelését, a természeti értékek megóvását, a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását, a különböző területi szinten jelentkező környezeti problémák helyi megoldásait kell elősegíteniük.

A környezetvédelmi törvény hatályba lépését követően *eltelt több, mint 20 év alatt* a települési környezetvédelmi programok készítésének nem alakult ki a hazai gyakorlata.

Programok igaz, több településen már elkészültek, több esetben felülvizsgálatra is kerültek, de megvalósításuk igen színes képet mutat. Van, ahol néhány oldalon foglalkozik a program a fontosabb környezetvédelmi kérdésekről, máshol igen komoly, adatokkal is alátámasztott átfogó tanulmányok készültek.

E program kiindulási alapja a megoldandó környezeti problémák azonosítása. A felülvizsgálat nem egy-egy állapotot tekint problémának, hanem azt a kérdést teszi fel, hogy miért is jelent problémát az adott környezeti állapotjellemző tényleges vagy várható alakulása.

A problémák feltárásával párhuzamosan meghatározásra kerülnek azok okai is abból a célból, hogy meg tudjuk keresni a leghatékonyabb megoldásokat, és hogy a megelőzés elve érvényesíthető legyen.

A környezet védelmén belül kiemelt figyelmet kell fordítani a *faluban található természeti értékek védelmére* is.

A program a meglévő értékekkel kapcsolatos felelősség teljes tudatában, azok megőrzésének igényével készült. Ennek megfelelően a megvalósítása a település teljes lakosságának érdeke és ügye kell, hogy legyen.

A most 16 év után készülő új környezetvédelmi program a frissített dokumentumok és adatok felhasználásával, valamint a közben történt jogszabályváltozások figyelembevételével készült.

A későbbiek során fontos feladat kell, hogy legyen a programba foglalt környezetvédelmi feladatok és elvégzésük ismertetése a képviselő-testület előtt az adatok és feladatok éves munkatervbe és költségvetési sorba történő beépítésével, feldolgozásával.

Ez az elkészült települési környezetvédelmi program is csak akkor lesz operatív, ha betartásra és érvényesítésre kerülnek az abban foglaltak!



Látkép a Szentgyörgyvár zártkerti területeiről

<https://welovebalaton.hu/cikk/2023/07/22/latnivalok-kultura-szentgyorgyvar-kepgaleria/>

3. ÁLTALÁNOS TERÜLETI JELLEMZŐK

3.1. SZENTGYÖRGYVÁR ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA

Szentgyörgyvár mai közigazgatási határai a törökkor végén jöttek létre. A 11,65 km² terület a Zala-folyó bal partján, a **Zalavári-hát nyugati oldalán** érdekes formát mutat, hisz a folyó mentén, észak-dél irányban csaknem 6,5 km hosszú, szélessége viszont csak 1 és 2,2 km között változik. Maga a falu a község határának déli részén helyezkedik el. Ez a kissé szokatlan forma abból adódott, hogy a törökkor végén három középkori falu határát egyesítették, *Szentgyörgyhöz* csatolták az elnéptelenedett *Betefa* és *Mánd(hida)* területét.

A község változatos térszíni formái, a Zala-folyó és mocsaras völgyének alig 108 m tengerszint feletti magasságától az alacsony, csak kissé kiemelkedő, egykori szigeteken és az enyhe lejtésű dombokon át a meredek oldalú, erdővel borított, a 220 m tengerszint feletti magasságot is elérő tetőig többszáz millió év alatt alakultak ki. Eközben a területet többször borította tenger.



Szentgyörgyvár, tehát a Kelet-Zalai-dombság része, másnéven a Zalahátságához tartozó területe. Erre a földrajzi egységre az észak-dél irányú völgyekkel megosztott, pannon kori vályogból, homokból, löszből álló, teraszokkal tagolt dombvonulatok a jellemzők. A homokos, löszös, agyagos, egykor sűrű erdővel borított talaj mezőgazdasági termelésre kiválóan alkalmas. A folyóvölgyben található rét- és láptalajok inkább csak a rét- és legelőgazdálkodást teszik lehetővé. A klíma is kedvezőnek mondható, hisz a tenger közelségének köszönhetően ez a vidék a mérsékelt meleg, mérsékelt nedves, enyhe télű éghajlati körzethez tartozik.

Ezek a természeti viszonyok tették lehetővé, hogy már az újkőkortól kezdődően folyamatosan lakott volt ez a környék. Mintegy 8000 évvel ezelőtt érték el a Dunántúlt az újkőkori vagy neolitikus „forradalom” vívmányai. Ezek azt jelentették, hogy a halász-vadász, gyűjtögető, vagyis zsákmányoló életmódról áttért az emberiség a termelő életmódra, a földművelésre és az állattartásra. Ezzel együtt létrejöttek az első állandóan lakott települések; valószínű, hogy a falu területén egy későbronzkori urnatemető is van.

A Kr.e. 4. század elején, az Alpoktól északra eső őshazájukból Itália és a Kárpát-medence irányába támadó harcias törzsek a Dunántúlt első név szerint ismert hódítói. Ezek a kelták, akik széles körben terjesztették el a vas használatát, felfedezték a lábbal hajtott fazekaskorongot, és az így készített kerámiát már rostélyos kemencékben égették ki; de ők honosították meg a kézzel hajtott malmokat is.

A kelták uralmának a római hódítás vetett véget a Kr.e. második évtizedben. A régészeti leletek alapján a Zala folyó mindkét partján haladt egy-egy távolsági út a római korban, és ahol összekapcsolódott a folyó vagy a sekély vízben gázló volt, az egyik útról át lehetett kelni a másikra.

Egy ilyen átkelő lehetett Szentgyörgyvár területe is, ezért a falu határa már a kora-császárkortól kezdődően lakott volt, és az is maradt a római, gót és avar korszakban.

A három középkori falu közül kétségtelenül *Mánd*, avagy Mándhida volt a legjelentősebb település. 1273-ban tűnik fel először írott forrásban, amikor Dénes nádor itt adta ki egyik oklevelét. Feltehetően nádori gyűlés keretében került sor a beiktató parancs megfogalmazására, mert Mánd később is gyakran adott otthont a középkori magyar királyság e fontos jogintézményének. Arra, hogy hogyan alakult Szentgyörgyvár sorsa a korai középkorban, több elképzelhető válasz létezik. A legvalószínűbb, hogy a falu egy időre elnéptelenedhetett, s csak az Árpád-korban népesült be újra. Később, Zalavár határjárásában, 1335-ben említenek egy utat, amely Kövesdevecser, másként Szentgyörgy faluból jön, és ezt tartják a falu első okleveles említésének.

A falu neve az úgynevezett "*patrocinium* nevű települések" közé tartozik, hisz nevének előtagja egykori temploma védőszentjének nevét őrzi. Nevének utótagját a 17- 18. században nyerte el, a Zala mocsaraiból kiemelkedő szigetre épített erődítésről.

3.2. TELEPÜLÉSTÖRTÉNET

Nagyon kevés írott említését ismerjük a falunak, amely a Péc nemzetségből származó Marcali család tulajdona volt. Ők építették fel az Albert király halálát követő belháború idején 1440-1441 táján a már említett, a forrásokban gyakran "**Békvár**" néven emlegetett erődítményt, amely a következő időszakban fontos szerepet játszott a falu és a környék életében. Először úgy, mint ahonnan többször indítottak rajtaütést, hatalmaskodást a Marcaliakkal ellentétben álló Gersei Pető birtokok ellen, majd a 16. század derekától, főleg Kanizsa várának 1600. évi elestétől mint a magyar végvári vonal fontos láncszeme, amely nemcsak a falu lakóinak szolgált menedékkül, de védte a Zala folyó stratégiaiul fontos mándi átkelőhelyét. **A régi Szentgyörgyvár a maitól északkeletre feküdt**, és addig állt itt, amíg a 16. században, a török portyák fenyegetésének hatására lakói nem költöztek le közvetlenül a biztonságot jelentő vár mellé. A mocsaras környezetből a török veszély elmúltával került aztán át a falu a mai helyére, a Zala völgyét kísérő dombvonulat aljára.

A falu és a vár tulajdonosa Mátyás király adományaként 1479-től a *Báthori* család lett. A 16. század végén Báthori Erzsébet második házassága révén a Nádasdy család lett a vár és az egész szentgyörgyvári uradalom birtokosa. Nádasdy Ferencet a Wesselényi-féle összeesküvésben való részvétele miatt 1670-ben kivégezték. Elkobzott birtokait Széchényi György püspök és testvére Lőrinc szerezték meg. A szentgyörgyvári uradalom egészen a 19. század második feléig Széchényi Lőrinc leszármazottainak kezén maradt.

A vár falai nem maradandó anyagból, hanem fából készültek. Alaprajzát Turco hadmérnök 1570 táján készített felméréséből ismerjük. A várórség általában 40 gyalogosból és 15-20 lovasból állt, akik számos portyán vettek részt, és eredményesen védelmezték a török ellen a 16. század közepe táján a vár közvetlen közelébe költözött falut és magát a várat. A törökkor, a Rákóczi szabadságharc idején a vár már nem játszott szerepet a hadi eseményekben, menedékkül szolgált a falu népének. A harci cselekményeknél súlyosabb kárt okozott az 1711. évi pestis járvány, amelynek 11 fő esett áldozatul.

A béke beköszöntésével a vár egykori védelmezői illetve leszármazottai is áttértek a gazdálkodó életmódra, de ez távolról sem jelentett békés életmódot, hisz a katonáskodó múlt miatt "szabadosok" voltak, tehát rájuk nem vonatkoztak a jobbági terhek. A Széchényi családdal állandó vitában voltak szabadságjogaik védelmében. Minden igyekezetük ellenére a 18. század végére jobbági állapotba süllyedtek. Ebben szerepet játszott, hogy a falu határa az írtásföldeket kivéve a birtokosok tulajdonában voltak, akik megszervezték a majorsági gazdálkodást. Ennek munkaerő szükségletét részben a betelepített jobbagyokkal, részben az "öslakosokra" rákényszerített robottal tudták biztosítani.

A lakosság életében nemcsak a földművelés, a szőlőtermesztés és az állattartás - ezen belül elsősorban a szarvasmarha tenyésztés - játszott fontos szerepet, hanem a Zalában és szélesben elterülő mocsaraiban való halászat is. Az 1770-es összeírás szerint a 60 családfőből 19 volt halász. Az 1793-as összeírás külön kiemeli a rákászás fontosságát, megemlítve, hogy a nyári idényben hetenként 30-40.000 rákot vásárolnak fel, és szállítanak Bécsbe innen a kereskedők.

Uradalmi központként az egyházi életben is központi szerepe volt a falunak. A 18. század elején a szentgyörgyi plébánia filiáléi volta Kustány, Sármellék, Kőszvényes és Hídvég, holott 1725-ben a mai temető területén lévő templomnak már csak a kőfalai állottak. Ezt az épületet sorsára hagyták és a falu belsejében emeltek egy fatemplomot. Padányi Bíró Márton püspök aztán 1755-1757-ben kőtemplomot építtetett a helyén.

Ezzel egyidejűleg állították helyre a plébániát is. Az egyház egy egyosztályos iskolát is működtetett, amelyet 1746-ban említenek első ízben. 1771-ben, az akkori tanító, Zsigrai László az írás-olvasás, a számtan és a hittan mellett még latint is tanított, de panaszkodott, hogy a szülők nem járatják iskolába a gyermekeket. Az iskolaépületet a tanító lakással együtt a lakosságnak kellett rendben tartani. 1839-ben már "romladozó" állapotban volt, de 1842-ben az uradalom felújította az egész épületet (igaz cserébe 6 robot napot követelt minden lakostól).

A falu lakossága a 18. században és a 19. század első felében viszonylag lassan növekedett, még a II. József által elrendelt népszámlálás 1785-ös adata szerint is csak 354 fő élt a faluban. A stagnálást mutatja, hogy a lakók száma 1829-ben is 356 fő volt. A népesség növekedése ezt követően vett nagyobb lendületet, amelyben minden bizonnyal szerepet játszott a Zala szabályozása, amely a művelhető területet jelentősen megnövelte (az más kérdés, hogy Zalaváron a lakosság is részesült a mocsártól elnyert területekből, míg Szentgyörgyváron ez az uraságot gazdagította.) 1835-ben a csaknem 500 holdas mocsári területnek több mint 90 %-os "posványos bereknek" minősült. és a maradék vizes rétként szerepelt, ugyanezen terület megoszlása a század végére úgy alakult, hogy 35 hold szántó, 233 hold rét, és 224 hold fás- ill. réti legelő.

A népességszám 1857 -re 558 főre, majd 1890-ben 700., 1920-ban 765, 1941-ben pedig 809 főre emelkedett. **Ez jelenti a csúcspontot a lakosságban.** Ezután egyre gyorsuló fogyás figyelhető meg: 1949-ben 792, 1960-ban 676, 1980-ban 429, 2001-ben már csak 324 lakosa volt a falunak. A népességszám alakulásában fontos szerepet játszott, hogy a népesség birtokszerkezete nagyon rossz volt és vasúttól távol esve, a kereskedelembe is alig tudott bekapcsolódni a falu.

Az I. világháborút követően a Nagyatádi-Szabó féle földosztás során mindössze 81 holdat osztottak szét 80 gazda között. 1935-ben a 395 birtokosból 179-es 1 hold-nál kisebb, 181-es 1-5 hold közötti birtokkal rendelkeztek. Ezen a helyzeten az 1945-ös földosztás jelentősen változtatott, hisz 1008 kataszteri hold területet osztottak szét 331 földhöz juttatott között. A gyors intézkedés nem minden lakos egyetértését nyerte el. Pl. az alsómánd pusztaiak külön fordultak segítségért a - miniszterhez, de az egykori cselédek az 1947-ben kiosztott 470 kh tartalékterületből csak 130-at kaptak meg, a többi idegen községbeliek között osztották ki. A helyzetet bonyolította, hogy a faluban és Mándpusztán nagyértékű uradalmi épületek és felszerelések voltak. Ezek kezelésére 1946-ban Szentgyörgyváron, és Alsó- ill. Felsőmándon külön földműves szövetkezetek alakultak, elsősorban a volt cselédekből.

A lakosság a földosztáshoz hasonlóan igényt tartott új házhelyekre, építési területre is. 1947 második felében hoztak végleges határozatot a házhelyek ügyében. 1948-ban különböző helyeken összesen 72 házhelyet mértek ki, amelyből ugyancsak főleg volt uradalmi cselédek részesültek. Az egyéni gazdálkodás kibontakozására nem sok idő maradt, 1948-ban először Felsőmándon, majd Szentgyörgyváron megalakult a szovjet típusú termelőszövetkezeti csoport Szabadság és Vörös Csillag néven. Ezek a III.kategóriás tszcs-k, amelyekben már komoly szerephez jutott a közösen végzett munka 1956-ban feloszlottak.

1958-ban alakult meg az új termelő szövetkezet. Tagjainak száma 1968-ban megközelítette a 200-at, a faluban 506 szarvasmarha - ebből csaknem 300 a tsz tulajdonában - és 709 sertés volt. A tsz először a zalavári tsz-szel egyesült, majd azzal együtt a sármelléki tsz része lett.

1945 után jelentős változások játszódtak le a lakosság életminőségében. A lakóházak száma nem csökkent a népesség számmal arányosan. Sőt az 1941-es 135-ről 1960-ra 164-re nőtt, és 2001-ben is 150 lakás volt a faluban. Villamos áramot, buszösszeköttetést kapott a falu. Új iskolát építettek, bár az 1970-es évek központosítási törekvéseinek ez áldozatul esett, és ma nincs a községnek iskolája, a gyermekek a sármelléki iskola tanulói.

A rendszerváltást követően tovább javult az infrastruktúra. 2001-ben nemcsak minden háztartás rendelkezett villamos energiával, de minden lakóház rácsatlakozott a vezetékes vízhálózatra, és 36 háztartás kapcsolódott rá a földgáz vezetékre. A telefon fővonalak száma 83, a személygépkocsiké 57.5 kiskereskedelmi üzlet van a faluban és 16 működő vállalkozás (ebből 11 egyéni vállalkozás, 1 betéti társaság és 4 kft.).

Az 1870-es közigazgatási reform következtében kisközségként a sármelléki körjegyzőséghez tartozott. 1907 -től belügyminiszteri döntés alapján az alsópáhoki körjegyzőséghez került, majd 1946-ban önálló községgé vált Szentgyörgyvár.

Az 1950- es tanácsi törvény értelmében újra Sármellékhez került.

A rendszerváltást követően önálló önkormányzat alakult, de a jegyzői teendőket, hivatali feladatokat *Sármellék* látta el egy körjegyzőségben. A körjegyzőség Magyarországon a rendszerváltás után egy ideig működő, nagy múltú közigazgatási jogintézmény volt. Lényegében olyan közigazgatási szervet jelentett, amely együttesen látta el több, egymáshoz közeli, jogilag külön álló település igazgatási feladatait. 2013-tól felváltotta a közös önkormányzati hivatal intézménye. A Közös Önkormányzati Hivatal székhelye: **Sármellék**.

A Balatoni háttértelepülésként, Zalakaros közelsége miatt, valamint Hévíz közeli szomszédjaként az utóbbi időben egyre inkább megteremtődnek a feltételek a gyógyturisztikához és a falusi turizmushoz való kapcsolódásnak, fejlesztési együttműködéseknek.

A térségre jellemző szoros összetartozás földrajzi adottságainak, természeti-, táji értékeinek, az elmúlt századok tulajdonosi viszonyainak, a települések történelmi környezetének, közös történelmének köszönhető.

Hangulatos, barátságos környezetben fekvő település.

3.3. ZALA VÁRMEGYE BELSŐ TERÜLETI KAPCSOLATRENDSZERE

A vármegye a Dunántúl délnyugati részén fekszik, határos Horvátországgal, Szlovéniával, Vas-, Veszprém- és Somogy vármegyével. A vármegye 3784 km² területén a völgyekkel erősen szabdaltsági felszínek az uralkodók.

A vármegye nagy része a nyugat-dunántúli peremvidékhez sorolt Zalai dombsághoz tartozik, északon egy keskeny sáv áthúzódik a Vasi-hegyhátra, illetve délen a Dunántúli dombvidékre, a Keszthelyi-hegység pedig a Dunántúli-középhegység része.

Zala vármegye közigazgatási szerkezete hat járásra tagozódik, területén 258 település fekszik, melyek közül két megyei jogú városi (Nagykanizsa és Zalaegerszeg), valamint további nyolc (Hévíz, Keszthely, Lenti, Letenye, Pacsa, Zalakaros, Zalalövő és Zalaszentgrót) városi jogállású.

Ezen 10 településen lakik a vármegye népességének 56%-a. A települések közel kétharmada (64%) 500 főnél kevesebb állandó lakossal bír.

Elmondható tehát, hogy a vármegyére jellemző az aprófalvas településszerkezet, a települések zömének az aprófalvas vidékekre jellemző demográfiai és gazdasági kihívásokkal kell szembe nézniük, mint a csökkenő létszámú, elöregedő népesség és a helyben elérhető munkahelyek hiánya.

Zala Vármegye aprófalvas településszerkezete olyan adottság, amely a helyi népesség számára alapvetően befolyásolja az egyes közszolgáltatásokhoz való hozzájutás lehetőségét is, így a különösen a szociális-, az egészségügyi ellátás, a szakképzés elérhetőségét.

Az urbanizációs folyamatokat vizsgálva azt láthatjuk, hogy Zalaegerszeg és Nagykanizsa környékén agglomerálódó településgyűrű azonosítható. A két város vármegyei szinten, illetve a vármegyehatárokon átvívelő módon is jelentős vonzáskörzettel bír a szolgáltatásokat, vagy a munkahelyeket tekintve is.

A két megyei jogú város közül Zalaegerszeg fejlődik dinamikusabban, ugyanakkor még így is csökkenő a lakónépessége. Zalaegerszeg és Nagykanizsa a vármegyén belül meghatározó méretű és adottságaik (ipari teljesítmény, felsőoktatási képzési hely) alapján az innováció és az ipari fejlődés gócpontjai lehetnek.



Zala Vármegye Járásai

Zala vármegye belső, zömében funkcióhiányos városok és kistelepülések, valamint aprófalvak jellemezte területein jelentős az elvándorlás, és növekvő kihívást jelent a társadalmi felzárkóztatás.

Összességében elsődleges feladat a népességmegtartásra, valamint a területek élhetőségére fókuszáló fejlesztések megvalósítása a városok népesség-elszívó erejének ellensúlyozása, ami a vármegyei kohéziót erősítheti.

3.4. HUMÁN ÉS SZOCIÁLIS INFRASTRUKTÚRA

A társadalmi adottságok ismertetése fontos elem egy településre vonatkozóan. A népességszám alakulása, a foglalkoztatás, a vállalkozások száma, az oktatási és kulturális helyzet, a sportolási, kikapcsolódási, szórakozási lehetőségek, az egészségügyi ellátás színvonala, a közbiztonság helyzete – az évek során bekövetkezett változások tendenciája – szorosan összefügg az életszínvonallal, a település népességmegtartó erejével és a jövőbeni fejlődési lehetőségekkel. Ezek alapján lehet következtetni arra, hogy a helyi lakosság milyen módon tud bekapcsolódni a közösségi életbe, milyen helyi kötődések és kapcsolati hálók kiépítésére van lehetőség.

A **Zala vármegyei** demográfiai folyamatról elmondható, hogy a lakosság száma az elmúlt években stagnált, majd ismét fogyásnak indult.

A Zala vármegyei demográfiai folyamatról elmondható, hogy a lakosság száma az elmúlt években stagnált, majd csekély növekedés indult el, amely nem a természetes szaporodás növekedésének köszönhető, hanem az újonnan bejelentkezők számának. A pozitív vándorlási különbözetet azonban az időskorúak betelepülése, és a fiatal, képzett lakosság elvándorlása jellemzi. Mindez folyamatos kérdéseket generál a legtöbb önkormányzat számára, akik jelenleg ezt látják az aprófalvas szerkezetű vármegye és a környék egyik legnagyobb problémájának.

Azonban érdekesség, hogy a **Keszthelyi Járás** demográfiája az agglomerációs beköltözésekkel enyhe emelkedést kezdett mutatni.

Szentgyörgyvár lakónépessége ma **371 fő** /2024. december/. A lakosságszám 1941-ben kiugróan magas lett, 809 fővel. Az 1960-as évektől viszont egyre gyorsuló fogyás figyelhető meg. Az urbanizációs folyamatokkal együtt megkezdődött a népesség számának csökkenése. A létszám évről évre való csökkenése ma is az elvándorlással és a természetes fogyással függ össze; igaz, hogy ma a fiatal családok előszeretettel keresik a települést nyugodt fekvése, és fejlett infrastruktúrája miatt. A településen a 65 év felettiek száma azonban még mindig meghaladja a 14 év alattiak számát, amely a település elöregedését mutatja, és azt, hogy évről évre egyre kevesebb gyermeket vállalnak a fiatalok.

Népességi mutatók (Szentgyörgyvár – 8393)

Év	Lakónépesség	Férfi	Nő	Népsűrűség (fő/km ²)
2023	381 fő	202 fő	179 fő	~32,7
2024	388 fő	201 fő	187 fő	~33,3
2025 (jan. 1.)	398 fő	203 fő	195 fő	~34,2

<https://nyilvantarto.hu/hu/statistikak?stat=kozerdeku>

Az öregedési index a 2021. évben volt a legmagasabb, 2023. évben a legalacsonyabb a vizsgált időszakban. A községben ma is a Zala vármegyére jellemző folyamatok figyelhetők meg. Általános elöregedés mutatható ki, a fiatalok aránya évről évre csökken, nő az elvándorlás és a természetes fogyás jelentősen meghaladja a természetes szaporodás nagyságát.

A 11,65 km² területű település népsűrűsége 26,78 fő/km². A település népessége jelentősen lecsökkent. Ez a tendencia az elmúlt 50 évre volt jellemző, bár a népesség enyhe növekedése már 10 éve ismét beindult. Ez a csökkenés jellemezte vármegyét is, amely közel 15.000 fő volt ugyanezen időszak alatt.

A lakónépesség alakulása

	1970	1980	1990	2001	2011	2015	2017	2021	2022	2023
Szentgyörgyvár község állandó népessége (fő)	572	429	358	330	296	305	329	343	357	381
Keszthelyi Járás állandó népessége (fő)	45 458	49 867	47 960	48 976	49 421	51 034	50 827	49 198	48 288	49 969
Zala Vármegye állandó népessége (fő)	304 127	317 298	306 398	297 404	282 179	293 440	277 290	270 634	261 865	258 975

(Forrás: www.teir.hu, KSH)

Keszthelyi Járás népességeltartó képessége a jelenleginél nagyobb számú lakosság befogadását is lehetővé tenné. A fiatalok nagy része munkalehetőség, illetve lakáshoz jutás hiányában kénytelen elhagyni a térséget. Komoly vonzerőt képvisel a Balaton térsége, a főváros és külföld /Ausztria, Németország/ is. Ez a munkaerő-utánpótlásban, a települések "kiürülésében" jelent majd gondot, s megfelelő népességgpolitikai, munkahelyteremtő intézkedésekkel fordítható csak meg e folyamat. A településen és a környező falvakban több kiskereskedelmi egység működik állandóan, de a vendéglátóhelyek száma csökkent. Ezek a tendenciák visszaesést tükröznek 10 évvel ezelőtti adatokhoz képest is!

Népességszám alakulása Szentgyörgyváron

A 19. század második felében a falu létszáma egyenletesen növekvő tendenciát kezdett mutatni. Az 1822-es 362 főnyi népesség a századfordulóra duplázódott meg. Az 1880-as összeírásban még 600 lakos szerepel, 20 évvel később pedig már 700-an vannak. A lakóházak száma elérte a százat; a belterületen, Alsó- és Felsőmándpusztán, valamint az *Öreghegyen* együttesen.

Szentgyörgyváron a parasztok házaik kívül az Oltay-kastély és az ispáni lak, a kovácsműhely, a 15 lakásos cselédház és a községi pásztorlak tartoztak a lakóépületekhez.

A Kismalom-dűlőben és Alsómádon az Oltay-uradalom, Felsőmádon csak a Nemestóthy Szabó-uradalom cselédei, alkalmazottai éltek, szintén többlakásos épületekben.

Az I. világháborús vérvesztéseket az 1920-as évekre kiheverte a község, és 1931-ben 765 főről tudósítanak az előjáróság iratai. A belterületi változást az immár 124 lakóház jelzi. Az 1935-ös 789 fő után az 1940-es évek elején a népesség 809 fő volt. A II. világháború és az elvándorlás következtében **1945** áprilisában a létszám újra csak 697 fő, de **decemberre elérte a mindenkori maximumot, 814 összeírt lakossal.**

1946-tól a település népessége folyamatosan csökkent, 2009 dec.31-én 339 fő. Ennek oka a településen a jó megélhetés hiánya.

A nagy uradalmak megszűnte után nem alakultak új gazdasági lehetőségek, talán most várható az érdeklődés átalakulása, a Balaton háttértelepüléseinek szándékos fejlesztése, egy gyorsforgalmi út látótérbe kerülése és a soft-turizmus felé közelítés, a városokból a természetbe való költözés, mely megváltoztathatja a település vonzerejét és ezzel értékelőállító képességét.

A falu életének, fejlődésének mindig is jellemzője volt a termelés, a mezőgazdaság; majd a rendszerváltás utáni évek évtizedek egyre inkább a háztáji gazdálkodást és a kiskereskedelmet állították a megélhetés középpontjába. Szentgyörgyvár egy lendületes, fejlődni képes falu, a természetes szaporodás kismértékben, de emelkedik, a lakosságszámot azonban a beköltözők tartják szinten. Jelenleg úgy látszik, hogy a lakónépesség a beköltözőkkel egyensúlyban tartható. Ez azonban hosszú távon nem megoldás. Ennek az elkerülése érdekében stratégiát kell kidolgozni a fiatalok helyben tartására, a település lakosságszámának szinten tartására.

Szentgyörgyvár az egyik olyan település, amely 2013 óta közös önkormányzati hivatalban Sármellék községgel, alapfokú szolgáltatásokat nyújtva a közös igazgatási együttműködésben élő települések állampolgárai számára.

Ahogy ez az ország más részein is tapasztalható, a Keszthelyi kistérségen belül sem elsősorban a térség vezető turisztikailag frekvenciáltabb településein csapódnak le elsőként a gondok és nyilvánulnak meg a gazdasági és szociális problémák, hanem a kisebb „háttér” településeken.

Szentgyörgyvár és a hasonló méretű szomszédos falvak még viszonylagosan jól el vannak látva közérdekű szolgáltatásokkal és közlekedési kapcsolatokkal: *más környéki kis- vagy aprófalvak - a zsákfalui jellegükből vagy sajátos történelmi múltjukból adódóan – rosszabb képet mutatnak ebből a szempontból.* A település adottságainál fogva még mindig inkább jellemzően mezőgazdasági jellegű terület.

Az elmúlt évek, talán évtizedre jellemző, hogy külföldi állampolgárok – a nyugalmat keresve - vásárolnak telket és házat a faluban és a környéken, az ingatlanok értéke így folyamatosan emelkedik.

A jövőben, fontos lenne Zala vármegye nagyobb iskolavárosai (Keszthely, Zalaegerszeg, Nagykanizsa) szakképzési és a felsőoktatási képzési rendszer piaci igényekhez való igazítása. A horizontális célok közül közvetlenül az együttműködésre épülő, valamint a vállalkozásbarát /KKV, szolgáltatás/ elveknek való megfeleltetéssel. Ma már a vállalkozások maguk is részt vesznek duális partnerként a képzésben, így a későbbiekben megfelelő képzettségű szakemberek állnak majd rendelkezésre.

A **szakképzést** nyújtó iskola vonzó alternatíva lesz, hiszen az ott szerzett ismeretek birtokában könnyebben lehet majd elhelyezkedni, akár a duális képzési helyként szolgáló cégnél.

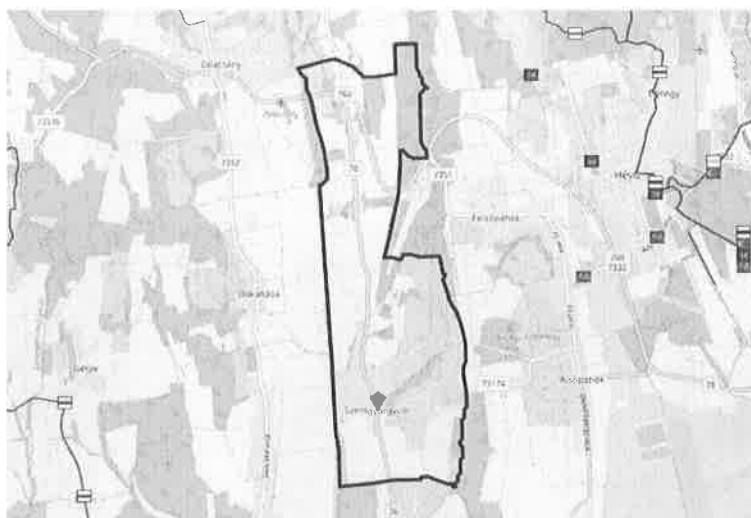
Mindez közvetve munkahelyteremtést, illetve megtartást eredményez, valamint a jobb képzettséggel rendelkező munkaerő könnyebben tudja befogadni a modern innovatív technológiákat, valamint képes a helyi alapanyagokra épülő feldolgozóipar számára magasabb hozzáadott értékű termékek előállítására, ezen keresztül magasabb jövedelem elérésére. Ezáltal növelhető a Keszthely és Zalaegerszeg térsége, valamint Közép és Kelet-Zala vármegyerészek népességmegtartó ereje is egyben.

A helyi identitás is erős kötelék, mérsékli az elvándorlást, a közösségfejlesztés alapjául szolgál, ezért közösségfejlesztő szakemberek munkájára is nagy szükség van a meglévő közösségi erőforrások megerősítése, a társadalmi konfliktusok megoldása, a településhez, térséghez való kötődés erősítése, a közösség önmagáért tenni akarása, a társadalmi kohézió és a társadalmi befogadás erősítése érdekében.

Az életminőség emeléséhez fenntartható, tiszta, élhető környezet szükséges, magas színvonalú szolgáltatásokkal. A közösség alapja a család, mely támogatásának egyik eszköze a fiatalok helyben tartása.

A vidéki életminőség javítása során hangsúlyt kell fektetni a helyben elérhető energiaforrások, a megújuló és a **zöld energia** (elsősorban napenergia) hasznosítására, alkalmazásának népszerűsítésére, elterjesztésére, mellyel mind az energiatülség, mind a károsanyag-kibocsátás csökkenthető (országos szinten). Ezzel olcsóbbá tehető a vidéki lakhatás.

Emellett fontos az **ökologikus gondolkodás**, a hulladékok mennyiségének csökkentése, a hulladékhasznosítás és az újrahasználat. A vidéki térségeket elérhetővé kell tenni, ez vonatkozik mind a falu-falu, mind a falu- város viszonylatra.



<https://data2.openstreetmap.hu/terkep/Szentgy%C3%B6rgyv%C3%A1r>

3.5. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA

A község *fejlett infrastruktúrával* rendelkezik, biztosított a teljes közművesítettség: víz, villany, telefon, gáz, szennyvízcsatorna hálózat, kábel-tv hálózat. Az infrastrukturális hálózatban nagyobb ívű változás már nem várható. A meglévő kapacitások a mai lakónépesség duplájára épültek ki, így az igényeket hosszútávon is ki tudják elégíteni. A falu jövőbeni fejlődése, a vidéki életmód helyi és a városi lakosság, a turizmus számára való felértékelődése a környezet, a rekreációs lehetőségek fejlesztése, az új tározótó és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások megteremtése megkívánják az infrastruktúra szinten tartását és a műszaki fejlesztések nyújtotta minőségi javítást, és a település által nyújtott szolgáltatások az új, megváltozott követelményekhez való igazítását.

A környezet fokozott védelme, valamint a vidékies életmódhoz való közelítés érdekében szerencsésen megvalósult a hulladékgyűjtés és szennyvízkezelés kérdése.

Szentgyörgyvár településen a közműellátás az elmúlt két évtized során ugrásszerűen és sokat fejlődött. Miden utcában megépültek a közműhálózatok. A rendszerekre a még ellátatlan fogyasztók számára a rákötés biztosítható.

A fejlődés alapfeltétele a helyi lakosság megtartása és lehetőleg a település népességszámának megőrzése, esetleg minimális növelése. A település önkormányzata ezért szükségesnek tartja, hogy a lakossága számára a kényelmesebb otthonteremtés (Falusi CSOK) lehetőségét biztosítsa.

Vízellátás

A település ivóvízellátása a Zalaszentgrót Regionális Vízmű hálózatáról biztonságosan megoldott. A vízmű üzemeltetője 2014-ig az AQUAZALA Kft. (Zalaszentgrót, Mező F u. 27), majd ezt követően a **ZALAVÍZ Zrt** lett.

A regionális vízműrendszert három vízbázis látja el. Erre a három vízbázisra épült a következő három vízműtelep:

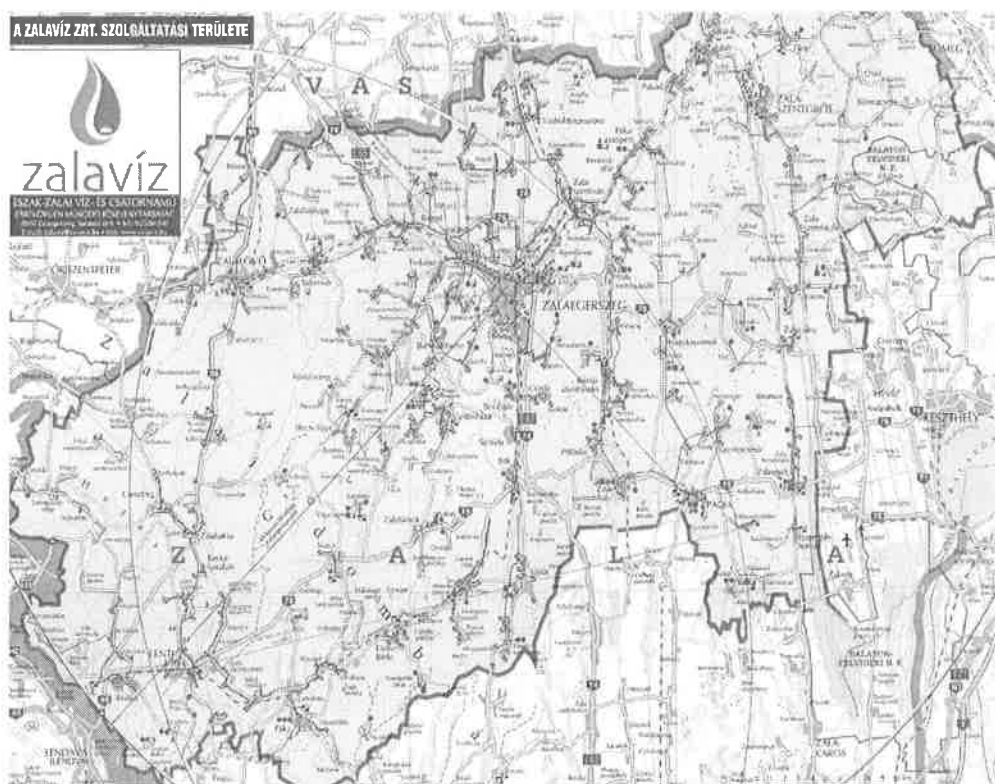
1. Zalaszentgróti vízbázis

Kutak száma 6 db. Nyersvíz tisztítására vas- és mangántalanító szolgál, majd egy 500 m³-es előtározóba kerül. A víztermelés 82%-át teszi ki.

- Kutak száma 1 db. A nyersvíz tisztítására vas- és mangántalanító szolgál. Az ivóvíz a tisztítást követően egy 100 m³-es előtároló medencébe kerül. A víztermelés 10%-át teszi ki.

- Kutak száma 2 db. Nyersvíz tisztítására vas- és mangántalanító szolgál majd a tisztító után egy 20 m³-es előtároló medencébe jut a víz. A víztermelés 8%-át teszi ki.

A regionális rendszeren 5 db átemelő és 8 db nyomásfokozó található, melyek biztosítják a településen a zavartalan vízellátást. A vízbázis jelenlegi kapacitása 5.755 m³.



A kövezetek anyaga: NA 100 mm-es KM PVC cső. A szolgáltatott víz minősége kielégíti a 201/2001. Kormányrendeletben előírt határértékeket. Az ivóvízhálózat azonban elavultnak mondható, többször fordult elő csőtörés a községben.

A közműves ivóvízhálózatra kapcsolt lakások aránya Szentgyörgyváron 95,0 %. A község vízigényét az üzemeltető gond nélkül tudja szolgáltatni. Az egy főre jutó vízfelhasználás elmarad a megyében lévő, hasonló lélekszámú települések átlagos fogyasztásától. Ennek egyik oka lehet, hogy a közműre csatlakozás mellett, az ásott kutakat továbbra is használják. A magán ásott kutakról rendelkezésre álló adatok szerint vizük szennyezett.

Szennyvízelvezetés

A településen megépült a szennyvízcsatorna-hálózat. Régebben telkenként létesült ürítőkben gyűjtötték a szennyvizet.

A községben a szennyvízelvezetés, és kezelés teljes körűen megoldott. A **Szentgyörgyvári-patak déli partján a sportterülettől nyugatra** kap helyet a szennyvíztisztító.

Zalaszentgrót vízmű - Szentgyörgyvár					
8393 Szentgyörgyvár, Hrsz. 264 Temető, közifolyó					
Komponens	Módszer	Eredmény	Határérték	Mértékegység	Mintavételi dátum
Ammónium	MSZ ISO 7150-1:1992	<0,05	0,5	mg/l	2025. 08. 18.
Coliformszám	MSZ EN ISO 9308-1:2015; MSZ EN ISO 9308-1:2014/A1:2017	0	0	TKE/100 ml	2025. 08. 18.
Enterococcusok száma	MSZ EN ISO 7899-2:2000	0	0	TKE/100 ml	2025. 08. 18.
Escherichia coli száma	MSZ EN ISO 9308-1:2015; MSZ EN ISO 9308-1:2014/A1:2017	0	0	TKE/100 ml	2025. 08. 18.
Fajl. el. vezetőképesség 20 °C	MSZ EN 27888:1998	754	2500	µS/cm	2025. 08. 18.
Hőmérséklet	MSZ 448-2:1967 1. fejezet (visszavont szabvány)	24,5		°C	2025. 08. 18.
Hőmérséklet (helyszíni)	MSZ 448-2:1967 1. fejezet (visszavont szabvány)	23,0		°C	2025. 08. 18.
I _z	MSZ EN 1622:2007 M: C	megfelelő			2025. 08. 18.
KOI ps	MSZ 448-20:1990	0,48	5,0	mg/l O ₂	2025. 08. 18.
Mangán	MSZ 1484-2:1993	<0,03	0,05	mg/l	2025. 08. 18.
Nitrit	MSZ EN ISO 10304-1:2009	<0,03	0,5	mg/l	2025. 08. 18.
pH	MSZ EN ISO 10523:2012	7,5	6,5 - 9,5		2025. 08. 18.
Szag	MSZ EN 1622:2007 M: C	szagtalan			2025. 08. 18.
Szín (látszólagos)	MSZ EN ISO 7887:2012 4. fejezet	színtelen			2025. 08. 18.
Telepképző egység száma 37 °C-on	MSZ EN ISO 6222:2000	0	100	1 ml-ben	2022. 10. 14.
Telepképző egység száma 22 °C-on	MSZ EN ISO 6222:2000	0	500	TKE/1 ml	2025. 08. 18.
Vas	MSZ 448-4:1983 2. fejezet (visszavont szabvány)	<0,03	0,2	mg/l	2025. 08. 18.
Zavarosság	MSZ EN ISO 7027-1:2016	0,11		NTU	2025. 08. 18.

Szentgyörgyvár területén összegyűjtött szennyvizek ellenőrzött módon, az előírt mértékűre megtisztítva kerülnek vissza a természetes körfolyamatba, így károsító mértékben nem terhelik a felszíni és felszín alatti vízkészletet, nem veszélyeztetik azok minőségét.

Csapadékvíz elvezetés

Szentgyörgyvár a Zalai dombságon, a Zala vízgyűjtőjén fekszik, melynek medre három elkülöníthető szakasza a Bárándi-patak és a Bókaházi-patak torkolata közti, a Bókaházi-patak és a Szentlászlói-patak torkolata közötti és a legfelső szakasz.

A településen fakad egyebek között a **Szentgyörgyvári-patak**, a Nemesbük felől folyó **Köszvényesi-(Büki) patak** a Zala folyóba torkollik. A vízfolyások helyenként rendezetlennek minősíthetők, tehát vízrendezésre szorulnak, mivel akadályozzák az esőzések során a patakok vizének elvezetését. A Kossuth utcában a 38. hrsz. alatt eredő kis forrás, mely a nyilvántartásokban nem szerepel, csapadékos időszakokban kiönt a környező szántóföldekre. Medre eliszapolódott, árka rendezésre szorul.

A településen átfolyó Szentgyörgyvári patak belterületi szakaszának hossza: 0,5 km, teljes hossza 1,828 km. Kezelője a 0+7289 km szelvényig a Nyugat-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság Szombathely, felette a Kis-Balaton Zalamenti Vízitársulat, Keszthely.

Szentgyörgyvár település Ny-i határa egyben a Zala folyó sodorvonala. A folyó Fenépusztánál torkollik a Balatonba, a torkolat felett völgyzárógát és vízszinttartó műtárgy létesült, az ún. 21T műtárgy (mely jelenleg üzemben kívül van.).

A folyó a Zalai-dombság legjelentősebb vízfolyása, egyben a Balaton legnagyobb táplálója. Vízgyűjtőterülete 2.622,0 km², teljes hossza 125,0 km. A csatornázott, töltésezett folyószakasz esése kicsi, 0,08-0,1 ‰. A természetvédelmi hatóság előírása szerint külterületen 50 m széles védőterületet kell biztosítani az élővízfolyások számára, melyen belül csak gyepgazdálkodás folytatható.

Szentgyörgyvár az észak-déli irányú meridionális völgyek által közrefogott dombvonulaton fekszik. A nyugati völgyrészt a Zala folyó alakította ki, a keletit az északról folyó Páhoki- és Kenderáztató-patak kiszélesedő völgye alkotja.

A völgyi területek 104-105 méteres tengerszint feletti magasságával szemben a dombvonulat 15-20 méterrel kiemelkedik. A terület észak felé –Alsópáhok irányában – tovább emelkedik. A viszonylag lapos dombhát észak felé már egyre nagyobb morfológiai változatosságot mutat. A szomszédos északi települések területén már a 200 méteres tengerszint feletti magasságot is meghaladó dombtetők találhatók.

Szentgyörgyvár déli külterületén, a szőlőhegy területén a tengerszint feletti magasság eléri a 170 métert.

A csapadék helyi elvezetésére nyílt árkok szolgálnak. A vízelvezető árkok részben zárt, részben nyíltszíniek a behajtók kivételével. Állapotuk tisztítással, rendszeres karbantartással megfelelő állapotban tartható. A 76 sz. út alatt átvezető csapadékvíz-elvezető nem képes a lehullott csapadékot elvezetni, esőzések idején az úton át hömpölyög a víz.

A külterületeken a gyümölcsösök, a kert megművelésű földrészekben a növényborítottság jó, a vízmosságok rendezésével, a csapadékvíz lefolyásának késleltetése elérhető, jelenleg azonban nem megoldott a csapadékvíz-elvezetés.

Az erózió elleni agrotechnikai védelem fontos módja a talaj szerkezetességének megóvása, a helyes talajműveléssel.



A Kis-Balaton I. tározó körül kialakult belvízvédelmi öblözetek közül Szentgyörgyvár község a Zala jobb parti belvízvédelmi szakasz által érintett. Ebben az öblözetben kiépített víztározó a szivattyútelepi kiegyenlítő medencéken kívül nincs. Az öblözetben 1-2 napos tartózkodás lehetséges és megengedett. A belvízöblözet kezelője a NYUDUVIZIG.

Évente több ízben előfordul, hogy a nagy mennyiségű és intenzív csapadékhullás területén a hegyoldalról (Páhoki erő, Új-hegy) lezúduló víz előnti a falu egyes részeit, jelentős mennyiségű hordalékkal párosulva.

A község belterületi csapadékvizei a szivárgó csatornába, majd a szivattyútelepeken keresztül a Zalába kerülnek. A csapadékvíz-elvezető árkok karbantartását az önkormányzat és a Kis-Balatoni Vízitársulat végzi. A településrendezési tervben egyes karbantartást igénylő árkok további egyeztetést kívánnak. A rendszerváltás utáni években épült hegyi utak építése során a vízfogók, a szűrők jól működtek, szikkasztóval az iszap megfogására – ezek azonban mára már elavultak, karbantartásuk nem megoldott.

A település csapadékvíz-elvezetése megoldott, a főbb útvonalak mentén kialakított csapadékvíz-elvezető árkokkal. Karbantartásukat a lakosság és az önkormányzat együttműködve végzi. Nagyobb esőzés esetén a település bármelyik részén előfordulhatnak velük problémák. A település jellegéből adódóan sem belvízvédelmi, sem árvízvédelmi mű nem található.

Belvízhelyzet

- Szentgyörgyváron a belvízi előntések időszakosan jelentkeznek, különösen nagyobb csapadékesemények idején.
- A probléma elsősorban a környező mezőgazdasági területeket, valamint a lakott kül- és belterületeket érinti, ahol a vízelvezető rendszer nem mindenhol megfelelően működik.

- A vízmegtartási és elvezetési problémák kezelésére az önkormányzat TOP-2.1.3-16-ZA1-2020-00014 azonosítószámú projekt keretében belterületi csapadékvíz-elvezetési fejlesztést valósított meg, 100%-os támogatási intenzitás mellett, 30.767.561 Ft értékben. A beruházás 2020 és 2022 között zajlott, fő elemei:
 - Vízvezető rendszerek korszerűsítése
 - víznyelők és burkolt árkok kialakítása a kritikus területeken
- Ezzel az intézkedéssel a település célja a belvízveszély mérséklése és a lakókörnyezet védelme a szélsőséges időjárási hatásokkal szemben.

Gázellátás

Szentgyörgyvár településen a gázhálózat az E.ON ENERGIASZOLGÁLTATÓ Kft. kezelésébe tartozik. A település földgáz energiaellátása megoldott. A rákötési százalék 60-70 %.

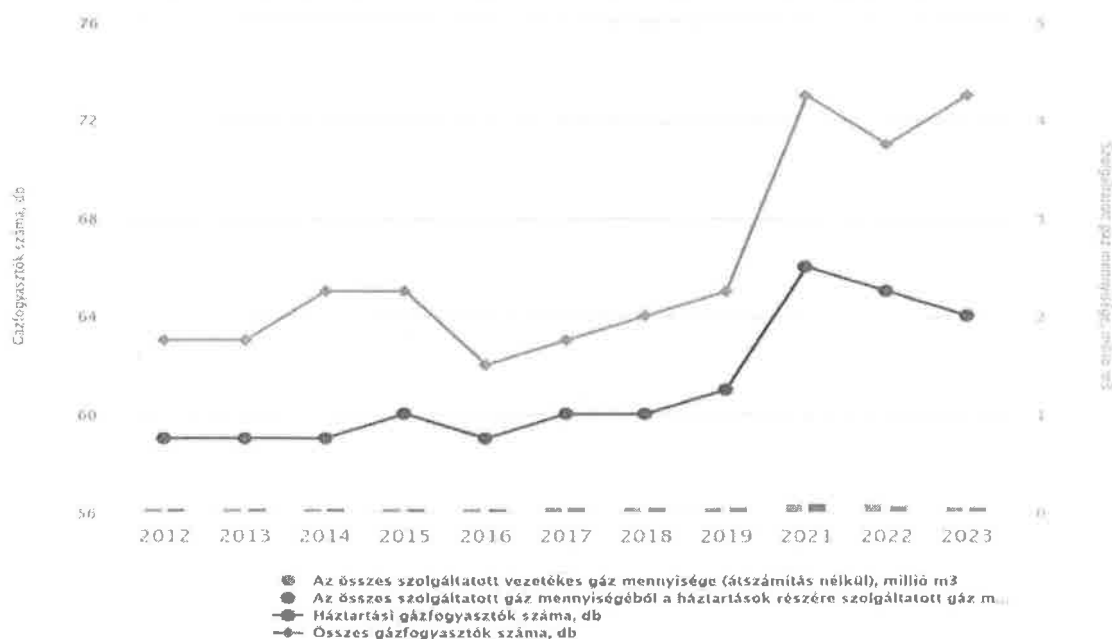
A gázhálózat kiépítését követően az önkormányzat és intézményei fokozatosan álltak át a vegyes tüzelésről (fa/szén) gáztüzelésre. A covid és energia válságot követően a lakosság is fokozatosan állt át a hagyományos tüzelési módokra.

A földgázvezeték gerinchálózata a közút mellett halad, anyaga D63 PE vezeték. A leágazó vezetékek D40 és D32 mm-es PE vezetékek. A gázcsőhálózat hossza: 5,6 km.

A gerincvezeték 32-160 KPE méretű, védőcsövük 50-200 PVC. A házi bekötések 20 KPE vezetékből épültek, míg a védőcsövük 40 PVC. A gázátadó nagyobb tartalékkapacitással rendelkezik. A település fejlesztési területeinek kiépítésekor a meglévő elágazó vezetékek továbbvezetése, esetleges összekötése révén távlatban is biztonságos hálózat alakítható ki.

A külterületen a villamos energia az egyetlen gazdaságosan kiépíthető vezetékes energiahordozó, az összes egyéb energiaigényt nem vezetékes energiahordozóval kell megoldani.

A gázszolgáltatás települési adatai – Szentgyörgyvár



Ez a táblázat a Helyi Gázszolgáltatás Intézményrendszerétől készült.
Dokumentációs információ: 2023.06.04 13:54

Elektromos ellátás, hírközlés

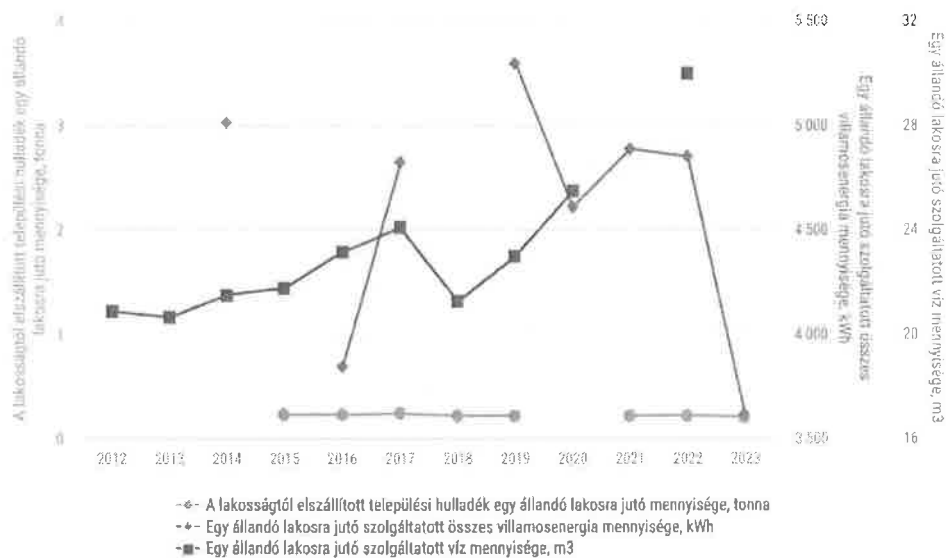
Szentgyörgyvár település villamosenergia-ellátása az E-ON Dél-dunántúli Áramszolgáltató Rt. ellátási területéhez tartozik. A 20 kV-os elosztóhálózat légvezetékes táplálása a keszthelyi 120/20 kV-os transzformátor-állomásról történik. A település területén meglévő hálózat hossza kb. 9,5 km. A községet tápláló gerincvezeték meghibásodása esetén lehetőség van arra, hogy az ellátást a Söjtör 120/20 kV-os állomásból ellátott Söjtör-Bucsuszentlászló, vagy a Keszthely 120/20 kV-os állomásból ellátott Keszthely-Zalabér 20 kV-os vonalakra helyezték át. A gerincvezeték műszaki állaga megfelelő, 50 mm² keresztmetszetű, amellyel a település üzembiztos ellátása biztosított, illetve többletkapacitás kiadását is lehetővé teszi.

A település lakossági, illetve ipari fogyasztóinak ellátását 4 db E-ON Dél-dunántúli Áramszolgáltató Rt. tulajdonú transzformátorállomás biztosítja, amelyekkel a jelenlegi igények kielégítése biztosított, továbbá többletkapacitás kiadására is van lehetőség.

A 0,4 kV-os hálózatok légvezetékes kialakításúak, műszaki állapotuk megfelelő, részben áttört gerincű vasbeton oszlopokkal, részben vasbeton oszlopgyámra szerelt faoszlopokkal kialakított, a keresztmetszetük a jelenlegi igények kielégítésére megfelelő.

Szentgyörgyvár a Magyar Telekom Nyrt. szolgáltatási területéhez tartozik. A település területét nem érinti országos regionális hálózat. A lakások 85 %-ában van telefon, valamint mikrohullámon elérhető a szélessávú internet. A telefonhálózat helyi rendszere kiépült, jelenleg a háztartások 90 %-a van bekötve, a központ a távlati igények kielégítésére is alkalmas. Alapvető követelmény, hogy az elkövetkező távközlési fejlesztések lehetővé tegyék, hogy bármely háztartásban és gazdasági egységben elérhető legyen az ISDN hálózat, ill. az internetes szolgáltatás. A vezetékes távközlési rendszerek építését azért kell szorgalmazni, hogy minden település számára biztosítható legyen az ISDN vonalak kiépítése és az internethez való hozzáférés.

Villamosenergia-, vízfelhasználás és hulladékszállítási mennyiségek egy állandó lakosra jutó értékei - Szentgyörgyvár



Ez a tájékoztató a Helyi Községfejlesztési Információs rendszerből készült.
Dokumentum azonosító: 2023.10.12.06:55

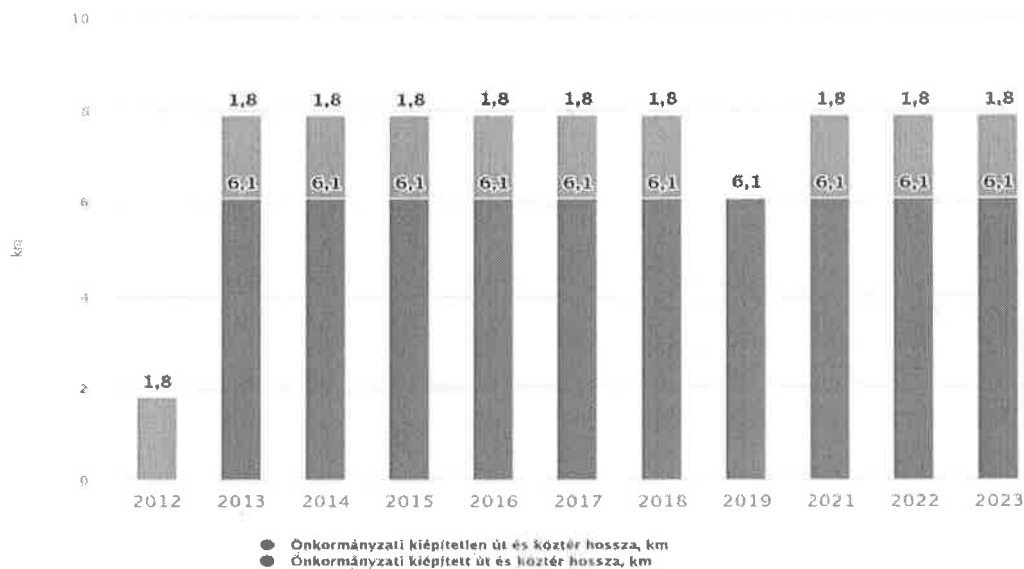
Utak állapota

A település közigazgatási területén halad keresztül a 76-os főút, valamint a 760-as elkerülő útvonal. Ezekről nem messze délre halad a 75-ös főút is, illetve itt indul, a község területének északi részén, Kehidakustány (Kustány) felé a 7335-ös út. A község Alsópáhok felől is megközelíthető, a 7351-es útból a Nemesboldogasszonyfára induló 73 174-es számú mellékútra kanyarodva, majd körülbelül 1 kilométer után abból egy önkormányzati útra jobb felé letérve. A településre Keszthelyről és Hévízről sűrűn érkeznek autóbuszok.

Az átlagos napi forgalom ezen az úton – Szentgyörgyvár belterületén – a 2024. évben végzett forgalomszámlálás adatai szerint: 1975 jármű/nap, ami egységjárműben 1690 Ej/nap.

Szentgyörgyvár ezen úthálózatai a Magyar Közút Nonprofit Zrt. kezelésében vannak. A település egyéb *belső úthálózatai – kiszolgáló utak – viszont önkormányzati tulajdonban*. A belterületi kiépített úthálózat hossza teljes hossza 6,1 km, a járdák hossza pedig 1,9 km.

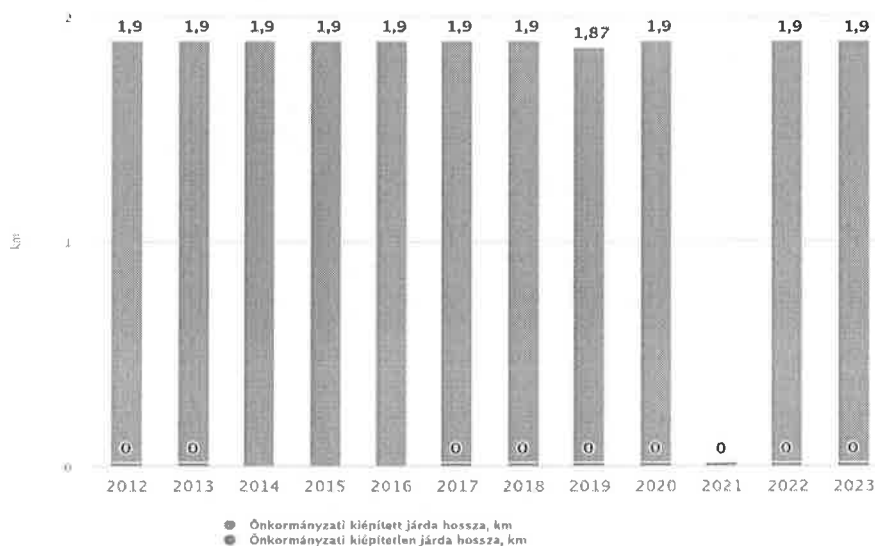
Kiépített és kiépítetlen út és köztér hossza a településen – Szentgyörgyvár



Forrás: a település önkormányzatának honlapján közzétett információk alapján.
Dokumentáció: 2025.06.24. 13:54

A tömegközlekedést a település lakói megfelelőnek értékelik. A település területét vasútvonal nem érinti. Az aszfaltozott utak portalanítása a belterületen megoldott. Az esővíz elvezetése nyílt árkos rendszerrel történik az utak mentén.

Járdák hossza – Szentgyörgyvár



Forrás: a település önkormányzatának honlapján közzétett információk alapján.
Dokumentáció: 2025.06.26. 13:54

Kerékpárút-hálózat és fejlesztés

Szentgyörgyváron belül jelenleg nem található önálló kerékpárút. Ugyanakkor a települést érinti a 130. számú kerékpárút, amely Zalakaros felől indul, és Hévízen keresztül kapcsolódik a Balatoni Bringakörúthoz. Ez a kerékpáros útvonal nem csupán turisztikai jelentőséggel bír, hanem közlekedési szempontból is kiemelt fontosságú, mivel fenntartható és alternatív közlekedési lehetőséget kínál.

Kerékpáros közlekedést népszerűsítő programok:

- A településen önálló kerékpárverseny vagy turisztikai bringatúra jelenleg nem működik.
- Szentgyörgyvár részét képezi a Keszthelyi Triatlon verseny útvonalának, amely minden évben kerékpáros áthaladást is jelent a településen keresztül. Ez a térségi sportesemény hozzájárul a település kerékpáros ismertségének növeléséhez és a közlekedés fenntartható formáinak népszerűsítéséhez.

Szociális és intézményi infrastruktúra

Szociális ellátás

- Rendkívüli települési támogatások elérhetők rászorulóknak (pl. rendkívüli élethelyzet, gyógyszerköltség, fűtési támogatás).
- Célzott étkeztetés biztosított az arra jogosultak számára.
- Házi segítségnyújtás: A Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás biztosítja.
- Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás: térítésmentesen hozzáférhető a kistérségi központ által.

Gyermekek nappali ellátása

- A településen saját bölcsőde, óvoda, iskola nem működik.
- A Zöld Gólya Óvoda és Bölcsőde, valamint a Sármelléki Általános Iskola (Sármellék) biztosítja az oktatási szolgáltatásokat.
- A gyermekek számára az utaztatás megoldott.

Egészségügyi ellátás

- Orvosi rendelő: helyben működik, hetente kétszer rendel körzeti háziorvos.
- Védőnői szolgálat: Sármelléken elérhető, rendszeres szűréseket szervez (pl. mammográfia).
- Rendelő állapot: jelenleg nem akadálymentesített, felújítása indokolt.



A faluközpontban található művelődési ház megújult küllemével vonja magára a figyelmet. Környezetét már korábban rendbe tették, új játszótéri elemek kerültek az udvarra, tavaly elnyert pályázat segítségével most az épület külső felújítására kerülhetett sor. - <https://info regio.hu/hirek/elegans-kullemet-oltott-szentgyorgyvvar-muvelodesi-haza>

További infrastruktúra

- Községi tér, **Művelődési ház** - kulturális, szórakoztató, hagyományőrző programok
- Új községi tér kialakítása pályázati forrásból van folyamatban.
- Étkezési támogatás biztosított idősok részére; rászorulóok gyógyszerátogatást is igénybe vehetnek.
- Civil élet: aktív közösségi események (pl. falunap, helyi hagyományőrző rendezvények).
- Falugondnoki szolgálat működik, különösen fontos szerepe van a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés támogatásában (pl. szállítás, ügyintézés).

3.6. SZENTGYÖRGYVÁR ÉS TÁJI KÖRNYEZETE

Zala vármegye területén és a Zala és a Balaton vízgyűjtőterületén a táj, a természeti és a települési környezet minőségének védelme, a jelentős gazdasági potenciált képviselő üdülés és idegenforgalom minőségi fejlesztéséhez szükséges környezeti feltételek megőrzése és javítása, a térség kiegyensúlyozott területi fejlődése és a térség megfelelően szabályozott területhasználata elengedhetetlen feltételek az ökológiai állapot egyensúlyának megőrzéséhez.

Az ökológia az élőlények és környezetük közötti kölcsönhatásrendszert vizsgálja. Az ökológiai rendszerek, mint általában a környezeti rendszerek, nyílt rendszerek. Az élőrendszerek természetes körülmények között is változnak, de az emberi élet tartamához képest lassan, míg az emberi beavatkozások hatására a változások felgyorsulhatnak. Ha a környezetvédelmi szempontból negatív hatások dominánssá válnak (pl. illegális hulladéklerakó), a rendszer gyors ütemben degradálódik, sőt el is pusztulhat. Az élő rendszerekben fennálló törvényszerűségek ismeretében az ember szabályozhatja azok működését, így kellő tudatossággal az egyensúly pozitív irányba is eltolható, és tudatosan létrehozható egy új dinamikus egyensúlyi állapot.

Az ökológiai állapotot a kibocsátott szennyezőanyag-terhelés számottevően befolyásolja. A levegőtisztaságot a nagy ipari üzemek által okozott légszennyezőanyag kibocsátás, valamint a közlekedésből, különösen az átmenő forgalomból származó terhelés határozza meg elsődlegesen.

A meglévő környezeti problémák ellenére, **Szentgyörgyvár és környéke Zala megye egyik legkedvezőbb természeti-ökológiai adottságú térsége.** Jó arányban maradtak fenn természetes, illetve természet közeli területek; „hagyományosan” művelt tájak, melyek növényzete, állatvilága sokkal gazdagabb, mint amilyenek az ország más vidékein találhatóak.

A gazdag, diverz vízrendszer és a hozzá kapcsolódó vizes élőhelyek (pl. lápterületek, kékperjés láprétek, mocsárrétek, magassásosok, forráslápok, természetes égeresek) rendszere ökológiai hálózatot alkot, s ugyanez érvényes az összefüggő, kiterjedt erdőrendszerre is.

Szentgyörgyvár közigazgatási területe a Balaton vízgyűjtő területén helyezkedik el. Nyugaton a Zalaapáti-hát, keleten a Túrje-Zalavári háta gerince által határolt É-D irányban a Zala völgyében helyezkedik el. Az észak-déli lefutású, törésvonalak által meghatározott völgyekben a Zala és a Principális csatorna folyik, a kettő közötti háton részben löszös és lösszel kevert vályog talajképző kőzet található.

A Zalai-dombság Magyarország egyik legcsapadékosabb tája, így természetes, hogy a laza üledékes kőzeten mélyrétegű agyagbemosódásos barna erdőtalajok alakultak ki.

A Zala-völgy, mint ökológiai folyosó, tulajdonképpen a Zala folyó és az azt szegélyező természet közeli élőhelyek, gyepek, bokorfüzesek, fűz- és égerligetek láncolatát jelenti. Az ökológiai folyosó elsődleges funkciója az, hogy az élőlények mozgásának, helyváltoztatásának színteréül szolgál, ezáltal biztosítva a génáramlást.

A folyóvölgy természeti állapotának minősége, ezen jóval túlmutat, hiszen ezek a területek egyfajta szűrőként is funkcionálnak, csökkentve a Balatonba jutó szervesanyag-terhelést. A Zala-völgy ökológiai kapcsolata mindkét irányban biztosított. Az Apáti erdő és szőlőhegy komplex ökológiai rendszere odafigyelő, kíméletes erdő- és tájgazdálkodással hosszútávon fenntartható. Megoldandó problémát jelent a falu határában lévő kisebb illegális hulladéklerakó, amely a fajok veszélyeztetettségét növeli.

Az állat- és a növényvilág valaha sokkal gazdagabb volt. Az erdők ma is bőséges táplálékot, megfelelő búvóhelyet kínálnak a szarvasoknak, őzeknek, vaddisznóknak, rókáknak. Külön említést érdemel a terület madár-

faunája. A változatos tájat változatos növénytakaró borítja, de az emberi tevékenység következtében a flóra is fokozatosan átalakul.

Növényföldrajzi szempontból a tervezési terület a *Pannóniai Flóratartomány Dunántúli-középhegység* flórávidékének *Balaton-vidéki* flórajáráshoz, illetve a *Dél-Dunántúl* flórávidékének *Zalai-dombvidék* flórajáráshoz (*Saladiense*) tartozik.

A **Zala völgy** jellegzetes erdőtársulásai dombvidéki részekén a *fűz-nyár ligeterdők*, *szubmontán égerligetek*, *tölgy-kóris-szil ligeterdők*; a völgyben helyenként az *égerlápok* és *fűzlápok* is kifejlődtek. A lágyszárúak között a völgyben gyakoribb fajok a *nagy szittyó*, a *lápi sás*, a *telelősás*, a *jégkori maradvány mohafajok*.



https://www.google.com/search?q=maradv%C3%A1ny+mohafajok&client=firefox-b-d&sca_esv=d803b5e7521b1d51&udm=2&hl=hu&biw=1536&bih=714&sxsrf=AE3TifPb2rvfakUzpeH5dk1apl-8SejtRw%3A1760261413975&ei=JXXraJ2fO_KE9u8P1eiG0Ac&ved=0ahUKEwjdxanirJ6QAxVygqV0HHVW0AXoQ4dUDCBt&uact=5&og=maradv%C3%A1ny+mohafajok&gs_l=EqTnd3Mtd2l6LWitZylUbWFyYWR2w6FueSBtb2hhZmFqb2lloRBQmqdYmqdwAXgAkAEAmAGAAaABqAGqAQMWLjG4AQPIAQD4AQQYAqCgAqCYAwCIBqGSBwCgBy2yBwC4BwDCBwDIBwA&scient=qws-wiz-img#vhid=sTYF5V80UI-4uM&vssid=mosaic

A térség legjelentősebb zoológiai értékei a fokozottan védett állatfajok. A Zala völgye erdősült területeinek ritka emlősei a *nagyfülű denevér* (*Myotis bechsteini*), a *csonkafülű denevér* (*Myotis emarginatus*), a *pisze denevér* (*Barbastella barbastellus*). Ritkán látható a hegység zárt erdeinek belsejébe húzódó *fekete gólya* (*Ciconia nigra*). A hegy- és dombvidéki mélyutak, homokbányák jellegzetesen alakult partfalainak ritka fészkelője a *gyurgyalag* (*Merops apiaster*), mely táplálékul a réteken tömegesen előforduló hártácsszárnyú rovarokat fogyasztja.

A síklápok ritka állatfaja a *vidra* (*Lutra lutra*), mely még a Kis-Balaton parti sávjában is talál magának menedéket, vagy az elvétve előforduló *hamvas rétihéja* (*Circus pygargus*). Ugyancsak jelentősek a fokozottan védett madárfajok, mint például az üde lápréteken hármekeket alkotó *haris* (*Crex crex*), az elhagyott templomokban költő *gyöngybagoly* (*Tyto alba*), vagy a falvakban költő „*fehér*” *gólya* (*Ciconia ciconia*).

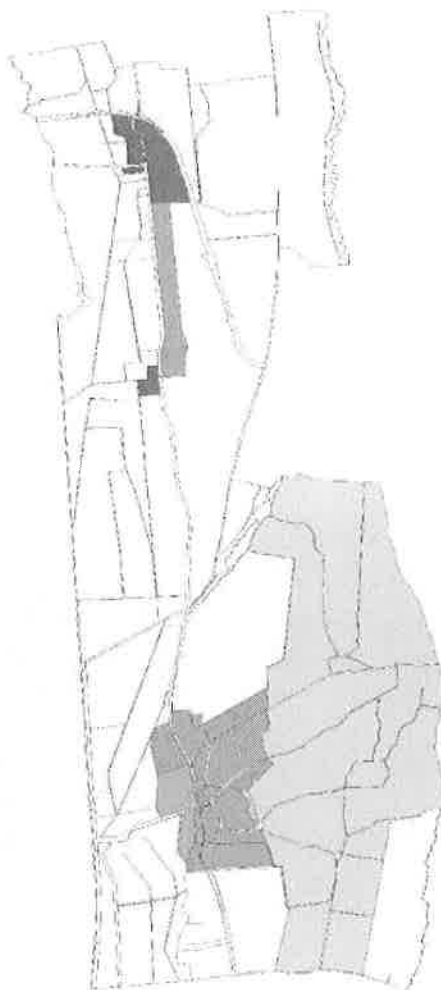
A lápterületeken lehet gyakran megfigyelni a *nagykócsag* (*Egretta alba*) csoportjait, ugyanitt rendkívül ritkán *rétisas* (*Haeliaetus albicilla*) is előfordul.



3.7. TELEPÜLÉSSZERKEZET, TERÜLETHASZNÁLAT

A község területhasználata a táj domborzatának megfelelően alakult. A Zala-parti közel sík, széles völgy mezőgazdasági terület legelők és szántók területsávja. A szántókon főként kukoricát, búzát, repcét és árpat termesztnek. A középső lankás domboldal, beépült belterület, ahol a község kelet-nyugat irányú, hosszanti teleksávjai helyezkednek el az út két oldalán. Az Apáti-hátság meredek domboldalai a község nyugati oldalán találhatók.

A belterület felett közvetlenül kertes művelésű területek, zártkertek helyezkednek el, gyümölcs és szőlőművelésű területekkel. A kertes művelésű területek körül, tőle nyugatra és északra, a domborzatilag szabdaltsága miatt jelentősen beerdősödött, mely erdőterület között foltokban nagy szántóterületek találhatók. Problémát jelent, hogy a privatizálást követően kiterjedt erdőterületek kerültek magán kézbe és a tulajdonosok a fa értékesítése miatt legtöbbször tarra vágják az erdőt, amely így erózióknak kitett terület lesz.



Szentgyörgyvára érkezéskor a legszembevetőbb a gyönyörű táj, és hogy ez mindenhol látszik is. A falu nagy része egy átmenő útra van felfűzve, ahol a telkek lenyúlnak a Zala völgyig. Különleges a település központja, ahol mivel régen itt voltak az uradalmi birtokközpontok, mezőgazdasági épületek találhatóak a templom, a polgármesteri hivatal és a művelődési ház közvetlen szomszédságában.

A főközlekedési útvonal egy gépkocsi gyors áthaladási igényére lett felújítva, amely azonban figyelmen kívül hagyja a kialakult beépítést. A sebességgel való úttartáshoz megemelt koronaszinttel a terepszint alá süllyeszti a meglévő házakat. Szerencsére az újabb lakóutcák nagyon egységesek, csendesek és kellemesek, dús növényzettel borítottak.

A település központjában a templom közelében található egy történeti apró telkes sűrű beépítésű lakóterületrész, ahol a házak halmaz szerűen helyezkednek el. De találhatunk még új beépítésű lakóterületrészt a belterület és a zárkert övezet találkozásánál, ahol már közművek találhatóak a levegős, panorámás telkeken.

A faluban csak a templom és az uradalmi épületek készültek téglából, a parasztházak mind földből, ritkábban vegyes falazattal. Az okszerűen gazdálkodó Széchenyi uradalom szigorúan megtiltotta az értékes faállomány építkezésre történő vágását. Helyette szorgalmazták a földből való falazást. Ellenezték a szalmával való tetőfedést is. A zsúp- és nád héjazathoz elég volt a kevesebb és silányabb pózna. Szentgyörgyváron a régi házakat többnyire rakott sárfalból emelték. Helyi neve sárgombócfal, gombócfal. Tartósabbnak és jobbnak tartják, mint a tömésfalat, mert az egymásra halmozott sárgombócok saját súlyuknál fogva összepréselődnek.

Szentgyörgyvárnak kevés belterjesen kezelt vagy kezelhető zöldterülete van. Szinte kizárólag csak egyes magánkertek és a templomkert mondható gondosan fenntartott zöldfelületi egységnek. Jelentős és jellegzetes elemegyüttesek a belterületi erdőfoltok, kiterjedt fásítások, befásodott rézsűk, vízmósásos, meredek domboldalak, ilyen a Széchenyi pince fölé emelkedő domb boritottsága. Jelentős talajvédelmi szerepük és hangulatos karakteres szépségük miatt jelentősek. A belterületben nem jellemzők a fasorok. A település központ, a buszforduló külső körében díszlik egy kistermetű fákból álló kiültetés. A Szentgyörgyvári patak északi partján a kisebb méretű régi majorság déli szomszédságában húzódik a település szinte egyetlen közparkja, 1200 m² hasznosítható felülettel. Új közpark, illetve természetközeli állapotban megőrzött közterület kialakítására és fenntartására van lehetőség az északi major telke, a magtár és a lakatosműhely nyeles telke közötti terület, valamint az intézmények környezete igényesebb zöldfelületi együttesé alakítható. A Hegyi utca keleti oldalán megnyitott 1400 m²-nyi közpark és játszótéri felület a falu ÉK-i részén élők számára nyújt szabadterei, közterületi pihenési lehetőségeket.

Legnagyobb összefüggő erdő a **Mándi erdő** a közigazgatási terület ÉK-i oldalán Felsőmánd pusztá és Alsómánd pusztától keletre húzódó erdőterületek mezőgazdasági területen belüli áthidaló és erózióvédő szerepet töltenek be. Néhány erdőfolton kívül az Alsópáhok területéhez tartozó és Szentgyörgyvár területére keskeny sávban átnyúló Alsópáhoki erdő, valamint a Sármelléken folytatódó Zala menti erdősáv képezik a külterület kevés erdőállományát.



Balaton Fishfarm & Factory Kft. részeként Felsőmándpusztán létesített üzemet a Panarini Hungária Kft.

A külterület jelentős része szántó. **Felsőmánd nyugati dűlő**, Újmező és délen a Devecseri- vagy Hosszúholdak nyugati dűlő, Hosszúholdak keleti dűlők lapos vagy enyhén emelkedő felszínűek. A 76-os úttól keletre Felső- és Alsómánd keleti dűlők emelkedő hullámos felszínű domboldala erózióra hajlamos szántóterületek. Ilyen még a Szentgyörgyvári Temetői földek is.

Különleges gyepterületek országos szintű védelemben részesülő, a lápkataszterben nyilvántartott területek. A Berekpuszta-lak néven megjelölt és elkülönített helyrajzi számú földrészek összessége a Zalaegerszegi út északi oldalán lévő, legmélyebb fekvésű Zala-menti területek. A területen átfolyó árkot természetes formájában kell megtartani, állandó vízutánpótlást biztosítani kell.

Szentgyörgyvár külterületének döntő hányada **kertgazdasági** terület. Javarészt I. osztályú, kisebb részben II. osztályú szőlőkataszteri területekhez tartoznak. Délen Sármellék szőlőskertjeihez csatlakozó Hosszú-holdak dűlő középső része is kertgazdálkodási területbe sorol be és alakul át.

A közigazgatási terület északi, Nemesbükhöz kapcsolódó részén *Szentgyörgyvár - Berekipusztalak rét* és legelőterületei megközelítően 20 hektárnyi területen az országosan védett lápkataszterhez tartozó területek.

Az önkormányzat kezelése alatt álló **zöldterület** nagysága a településen 112 ha – ez az összterületnek 0,96 %-a, mely érték meghaladja a megyére jellemző (0,09 %-os) átlagot. Szentgyörgyvár község közigazgatási területén belül megkutatott, és az Országos Nemfemes Ásványvagyon Nyilvántartásban szereplő ásványvagyon nincs.

		m ²		%		m ² /fő	
Közpark	meglévő	1200	16370	6,25	23,5	4	54,5
	új v. bővítés	15170		2988		50,5	
Sport	meglévő	10000	45000	52,1	64,0	33,4	150,0
	új sportközp.	35000		68,94		116,6	
Köztetető	meglévő	5600	5600	29,5	8,0	18,5	18,5
		-		-		-	
Intézménykert	meglévő	2400	3000	12,5	4,5	8	10,0
	fejlesztés	600		1,18		2	
Parkok, kertek összesen	meglévő	19200	69970	100	100	63,9	233,0
		50770		100		169,0	
Belterületi erdők	meglévő	49000	49000	41,0	41,0	163	163,0
	fejlesztés	-		-		-	
Zöldfelület összesen			118970		100		396,0

Belterületi zöldfelületek mennyiségi kimutatása a jelenlegi lakosság figyelembevételével - <http://www.e-telepules.eu/templates/admin/op/uploads/szentgyorgyvhar/media/hesz.pdf>

Területhasználatban a mai napig a lakófunkció a domináns. A településszerkezet alakulása a katonai felmérések alapján követhető nyomon (1784, 1840, 1880).

A településhálózati fejlődés során Szentgyörgyvár „eredeti” település kismértékű terjeszkedése figyelhető csak meg. Az érvényes településrendezési terv által javasolt beépítések, illetve szabályozás, jelentős településhálózati és tájhasználati változást nem eredményeznek.

A település vonzereje napjainkban is a kedvező környezeti állapotában, tiszta levegőjében, csendes, falusias légkörében, a táj és a szőlőhegy érzékelhető közelségében rejlik.

A településfejlesztés és a környezetalakítás fontos célja, e vonzerő megtartása érdekében, a környezeti állapot megőrzése, ill. még kedvezőbbé tétele, mely a környezet terhelésével járó tevékenységek elhelyezésének szabályozásával, a meglévő környezeti konfliktusok feloldásával, a feltárt környezetterhelések megszüntetésével, a környezetet érő káros hatások csökkentésével érhető el.

A falusi nyugodt környezet hatást gyakorolhat turisztikai vállalkozások létesítésére, a térségi turizmusba (falusi, horgász-, vadász-, kerékpáros turizmus) való bekapcsolódásra. Kitérési pontot a helyi turizmus beindítása jelenthet, de ez csak kiegészítő jövedelemforrásként segítheti a családok boldogulását.

3.7.1. TERMÉSZETVÉDELME

A természet védelméről az 1996. évi LIII. Törvény szól. Az Európai Közösségi Jelentőségű Természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet hatálya alá tartozó, a 15/2010. (V. 11.) KvVM rendelettel kihirdetett Natura 2000 területek is találhatók *Szentgyörgyváron*.

Magyarországon azért változatos, sokszínű a flóra, mert a Kárpát-medence földrajzi helyzeténél fogva a hosszú történelmi múlt során nem csak népek országútja, találkozó- vagy éppen ütközőpontja volt, hanem a különböző klímaáramlatoké is. A kontinentális, szubmediterrán és atlantikus klímahatások hadakozásának gyakran bosszantó eredménye hazai időjárásunk szeszélyessége.

Az ország meghatározott területein egy-egy évben előfordul, hogy egy bizonyos klímátípus (atlantikus, kontinentális, szubmediterrán, alpesi-nyugatbalkáni, stb.) válik meghatározóvá. Az atlantikus klímájú évekre a nagyon sok csapadék, a kontinentális évekre épp ennek ellenkezője a jellemző.

A szubmediterrán jellegű klímájátja a kettős (május-júniusi és szeptember-októberi) csapadékmaximum, közte aszályos hónapokkal. Az alpesi-nyugat-balkáni klímajelleg hasonlóan két csapadékmaximummal jellemezhető, de lényeges különbség, hogy nincsenek száraz nyári hónapok.

A természetvédelem az élő és élettelen természeti értékek és azok rendszereinek megóvását célozza. Egyik fő célja a biológiai sokféleség megőrzése, amelynek alapja a természetes és természetközeli élőhelyek működőképes állapotban történő megóvása.

A térségben található (viszonylag kisebb ökológiai akadályokkal rendelkező) magterület:

- A település a Zalai flórajárásba (Saladiense) tartozik, melynek elterjedtebb potenciális erdőtársulásai között a gyertyános kocsányos tölgyesek, a gyertyános kocsánytalan tölgyesek, a tölgy- kőris-szil ligeterdők, a fűz-nyár ligeterdők említendők;
- A településen természeti értékek a **Szentgyörgyvári-patak, valamint a Zala menti berek** gyepek és erdők területei, valamint a szőlőhegyek is a zonális erdőkhöz köthetők.

A település mai változatos arculatú kelet-zalai táj természeti szépségeiben való gazdagsága, népi hagyományokat és népi emlékeket őrző falvainak néprajzi sokrétűsége, egészséges klímája, valamint értékes gyógyüdülési adottságai, jelentős turisztikai vonzerőt jelenthetnek.

A terület természeti adottságai alapján mezőgazdasági növénytermesztésre (szőlőművelés), állattenyésztésre és erdőgazdálkodásra egyaránt alkalmas. A mezőgazdasági területek jó és közepes potenciállal rendelkeznek, ami megfelelő talajgazdálkodással javítható. Erdőgazdaság szempontjából kifejezetten jók a termőhelyi viszonyok.

A természetvédelem az élő és élettelen természeti értékek és azok rendszereinek megóvását célozza. Egyik fő célja a biológiai sokféleség megőrzése, amelynek alapja a természetközeli élőhelyek működőképes állapotban történő megóvása.



A Szentgyörgyvári-patak kiépített és természetes medre

A települést természetvédelmi szempontból vizsgálva az alábbi területek érdemelnek figyelmet:

A település területe a Balaton törvény előírása szerint a Sármellék - Zalavári „Balaton Repülőtér” védőövezetéhez tartozik. Szentgyörgy vár különleges gyepterületei országos szintű védelemben részesülő, a lápkataszterben nyilvántartott területek. A Berepuszta-lak néven megjelölt és elkülönített helyrajzi számú földrészek összessége a Zalaegerszegi út északi oldalán lévő, legmélyebb fekvésű Zala-menti területek. A területen átfolyó árkot természetes formájában kell megtartani, állandó vízutánpótlást biztosítani kell. Kerülni kell a kisvízes állapotokat és az ezzel járó kiszáradást.

Helyi szintű természetvédelmi terület minősítésre javasolt területek és ingatlanok:

Értékesek a magasabb térszintű, de még magas talajvízállású rétek, legelők. A Zala menti berek és rét művelési ágához tartozó mélyfekvésű, magas talajvízállású vízparti területek a meridionális völgyrendszer fő- és mellékvízfolyásai menti vízminőség védelmi zónáknak foghatók fel. Sajátos flórával és faunával a vizes élőhelyek speciális helyi változatát képviselik.

Helyi védett terület az ősi településrész, az alábbi ingatlanok /hrsz./: 175. 154. 103. 92. 84. 172/2. 152. 101. 86. 85. 171. 153. 100. 81. 76. 170. 165. 80. 63/1. 169. 166. 79. 62. 168. 78. 61. 155. 75. 66. 156. 77. 160. 161. 158. 157.

A természetes területek mellett az épített örökség is komoly értéket képvisel a településen:

Megnevezés	Hrsz.	Cím	Építési idő
Csillagmagtár	4/5.	Kossuth L. u.	XIX. sz.
Lakóház	180.	Felszabadulás u. 10.	XIX. sz.
Lakóház	168.	Kossuth L. u. 29.	XIX. sz.
Kúria	0136/39.	Alsómánd	XIX. sz.
Temetőkápolna	264.	Temető	
Istálló és kastélyrom	0136/10; 6; 3;	Felsőmánd	
Kúria	0136/7.	Alsómánd	
Kúria	0136/2.	Alsómánd	
Nemestóthy Mauzóleum	0138.	Felsőmánd	
Békavár	02.	Várhelydűlő	1440.
Széchenyi pince	60.	Kossuth L. u.	

A folyómenti árterületek galériaerdeiben eredetileg is meglévő keményfaligetek (szil, tölgy, kőris) állományainak, valamint fűzes ligeteinek megmaradt töredékével tarkított nedves réteket és legelőket védeni kell.

Zala-berek egész sávjában az erdőgazdálkodás és a gyepterületeken egyaránt az új telepítéseket az eredeti fafajokra és ökológiai társulásokra szükséges tervezni.

- A gyeptgazdálkodásban a kétoldalú védelem részei az élő vízfolyások és övcsatornák mentén húzódó nedves rétek, amik védendő természetes vegetációjú területek, és egyben az élővizek természetes állapotának megmaradását biztosítják, illetve a vízfolyások menti 50-100 m széles védőfunkciót ellátó vízminőség-védelmi gyepek sávok.
- A művelhető legelőként hasznosuló földrészek közül a főbb vízfolyásoktól minden irányban max. 100 m távolságban húzódó földrészekeken extenzív gyeptgazdálkodás és állattartás folytatható.

Az említett területek a vízvédelem és tájvédelem követelményrendszerében meghatározott és megelőzést szolgáló feladatokhoz fűződő balatoni és Kis-balatoni háttérterületek; ezeken a természetközeli állapotok megtartása a cél, ennek eszköze pedig a természetközeli gazdálkodás bevezetése és fenntartása.

Zala-völgy

A Zala folyó jobb parti völgye a település keleti részén húzódik. A korábban vízjárta területek emlékét ma már csak nevük őrzi: Újfalu-berek, Gombóc-réti berek. Napjainkra az egykori mocsarak, lápok helyén naggyobbbrészt mezofil-higrofil gyepek találhatók. Ezek többnyire franciaperjés kaszálók (*Pastinaco-Arrhenatherethum*), illetve annak degradált, esetleg felülvetett változatai.

Mélyebb, vízborította területeken mocsárrétek (*Agrostio-Deschampsietum ceasposae*) fragmentumai is előfordulnak, gyakorta nem zsombékoló magassásosokkal együtt. A mocsári sásos (*Caricetum acutiformis*), pántlikafüves (*Carici gracilis-Phalaridetum*), parti sásos (*Caricetum ripariae*) jelenléte bizonyított.

Jó vízgazdálkodású részeken nádas (*Phragmitetum australis*) és széleslevelű gyékényes (*Typhetum latifoliae*) alakul ki.

A rétek közt húzódó árkokban, vízfolyások mentén égeresek (*Carici-Alnetum*), valamint különböző fűzfajok alkotta puhafa ligetek (*Salicetum triandrae*), (*Salicion albae*) díszlenek. A Zala-völgyi rétek jellegzetes védett természeti értéke a kockásliliom [kotuliliom] (*Fritillaria meleagris*) területe eddig már nem nyúlik.

A Zala-rét madárfaunája a nádasokban, bokrosokban fészkelőkből és a táplálkozni idejára madaraktól áll. Előzőek közül a nádirigó (*Acrocephalus arundinaceus*), nádi- és réti tücsökmadár (*Lucostella lucscinoides*, *L. fluviatilis*), cserregő nádiposzáta (*Acrocephalus scirpaceus*), fülemüle (*Luscinia megarhynchos*) említendő, míg az utóbbiak közül a fehér gólya (*Ciconia ciconia*), egerészölyv (*Buteo buteo*), gyöngybagoly (*Tito alba*) kerül gyakrabban szem elé.

Mándi erdő

Szentgyörgyvár egykori erdeinek nagyobb részén - a helytelen gazdálkodási módok következtében - jelenleg akácültetvények találhatók. Az Apáti erdőben a Zalai-flórajárással jellemző klimax erdőtársulás, a gyertyános-tölgyes (*Helleboro dumetoro-Carpinetum*) a meghatározó, bár a kocsányostölgy a domináns.

Az erdő botanikai értékét a gyepszintben élő védett növényfajok, mint a farkasboroszlán (*Daphne mezereum*), illetve az orchideafajok adják, mint a kardos madársisak (*Cephalanthera longifolia*), kétlevelű sarkvirág (*Platanthera bifolia*), madárfészek kosbor (*Neottia nidusavis*).

Szőlőhegy

A szőlőhegyen a művelt parcellák között fennmaradt gyepek, idős, extenzív használatú gyümölcsösök a természetvédelmi értékek hordozói. A szedimentációs, jobb vízgazdálkodású részeken itt is a franciaperjés kaszálók (*Pastinaco-Arrhenatheretum*) dominálnak; degradáltságuk a túlzott, gyakori kaszálással függ össze. A soványabb talajokon, szárazabb kiemelkedéseken borjúpázsitos pusztai csenkeszrét (*Anthoxantho-Festucetum rupicola*) is előfordul. A löszköpenyen a zalai táj jellegzetes irtásrétje, a tollas száalkaperjés (*Brachipodietum pinnati*) fejlődik.

Ezekben a gyepekben élő védett növények az agárkosbor (*Orcis morio*), békakonty (*Listera ovata*), ritkábban a bíborkosbor (*Orchis purpurea*).

Természeti területek

1996. évi LIII. törvény európai színvonalú, mely a faji védelmen túlmenően az élőhely védelméről is rendelkezik. A természeti terület jogi kategóriát a törvény azért alkotta, hogy a természetközeli állapotú élőhelyek védelme a helyi, vagy országos védetség kimondása nélkül is biztosítva legyen. A törvény 15.§ (1) a pont alapján természeti területnek minősül az erdő, gyepek, nádas művelési ágú termőföld.

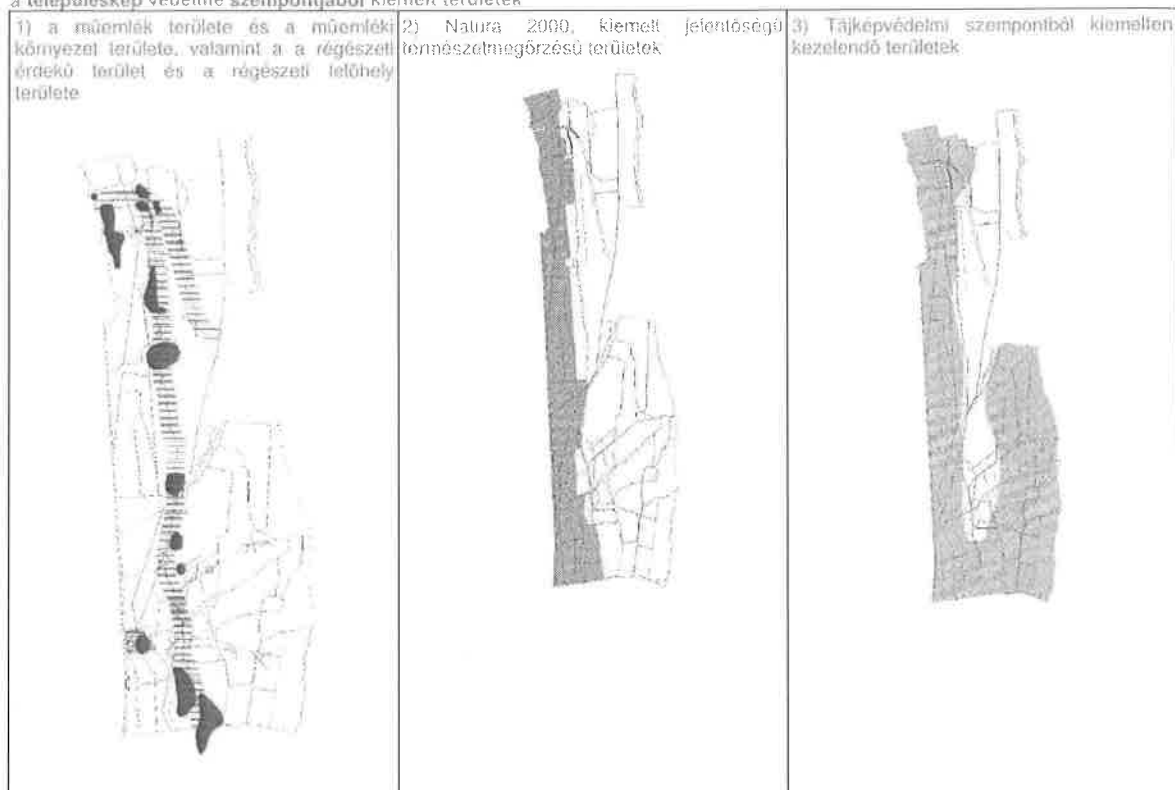
NATURA 2000 - területek

Az európai jelentőségű magyarországi élőhelyek közül a község közigazgatási területén az alábbiak fordulnak elő:

- Üde, tápanyaggazdag magaskórós – Hydrophilous tall herb fringe communities of plains and of the montane to alpine levels
- Ártéri mocsárrétek - Alluvial meadows of river valleys of the Cnidion Dubii
- Sík- és dombvidéki kaszálórétek - Lowland hay meadows (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

- Mészkedvelő (meszes talajú) üde - Alkaline fens
láp- és sásrétek
- Ártéri ruderalis magaskórós - Rivers with muddy banks with *Chenopodium rubri*
folyómedernövényzet p.p. and vegetation
- Szálkaprijs rosnokos - Semi-natural dry grasslands and scrubland facies on
xero-mezofil gyepek calcareous substrates (*Fescuto-Brometalia*)

A 2016. évi LXXIV. törvény alapján
a településkép védelme szempontjából kiemelt területek



Szentgyörgyvár Natura 2000 hálózat alá tartozó területei: (HUBF20037 - SCI)

Szentgyörgyvár község egyes területei a Natura 2000 Alsó Zala-völgy (védett lápterületei), valamint Kis-Balaton területegységen kívüli része a Balaton-felvidéki Nemzeti parknak is.

#	Azonosító	Terület neve	Típus	Település	Fekvés	Hrsz	Állapot
1	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	011	aktuális
2	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/1	aktuális
3	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/10	aktuális
4	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/11	aktuális
5	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/12	aktuális
6	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/13	aktuális

7	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/14	aktuális
8	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/15	aktuális
9	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/16	aktuális
10	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/17	aktuális
11	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/18	aktuális
12	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/3	aktuális
13	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/4	aktuális
14	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/5	aktuális
15	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/6	aktuális
16	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/7	aktuális
17	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	012/8	aktuális
18	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	014	aktuális
19	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	015/10	aktuális
20	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	015/11	aktuális
21	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	015/12	aktuális
22	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	015/13	aktuális
23	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	015/14	aktuális
24	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	015/2	aktuális
25	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	015/3	aktuális
26	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	015/4	aktuális
27	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	015/6	aktuális
28	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	015/7	aktuális
29	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	015/8	aktuális
30	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	015/9	aktuális
31	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	018	aktuális
32	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	019	aktuális
33	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	02/2	aktuális

34	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	020/10	aktuális
35	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	020/11	aktuális
36	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	020/12	aktuális
37	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	020/13	aktuális
38	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	020/14	aktuális
39	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	020/15	aktuális
40	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	020/16	aktuális
41	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	020/17	aktuális
42	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	020/2	aktuális
43	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	020/3	aktuális
44	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	020/4	aktuális
45	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	020/5	aktuális
46	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	020/7	aktuális
47	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	020/8	aktuális
48	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	020/9	aktuális
49	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	021	aktuális
50	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	0213/1	aktuális
51	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	0213/2	aktuális
52	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	023	aktuális
53	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	024	aktuális
54	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/1	aktuális
55	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/10	aktuális
56	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/11	aktuális
57	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/12	aktuális
58	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/13	aktuális
59	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/14	aktuális
60	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/15	aktuális

61	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/16	aktuális
62	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/17	aktuális
63	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/18	aktuális
64	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/2	aktuális
65	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/20	aktuális
66	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/21	aktuális
67	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/22	aktuális
68	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/23	aktuális
69	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/3	aktuális
70	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/7	aktuális
71	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/8	aktuális
72	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	025/9	aktuális
73	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	028/1	aktuális
74	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	028/3	aktuális
75	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	028/4	aktuális
76	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	028/5	aktuális
77	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	03/1	aktuális
78	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	03/10	aktuális
79	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	03/11	aktuális
80	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	03/3	aktuális
81	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	03/4	aktuális
82	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	03/5	aktuális
83	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	03/6	aktuális
84	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	03/7	aktuális
85	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	03/9	aktuális
86	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	030	aktuális
87	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	031	aktuális

88	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/11	aktuális
89	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/12	aktuális
90	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/14	aktuális
91	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/15	aktuális
92	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/16	aktuális
93	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/17	aktuális
94	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/18	aktuális
95	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/19	aktuális
96	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/20	aktuális
97	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/3	aktuális
98	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/4	aktuális
99	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/5	aktuális
100	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/6	aktuális
101	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/7	aktuális
102	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/8	aktuális
103	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	032/9	aktuális
104	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	035	aktuális
105	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	036/1	aktuális
106	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	036/10	aktuális
107	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	036/11	aktuális
108	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	036/13	aktuális
109	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	036/14	aktuális
110	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	036/15	aktuális
111	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	036/2	aktuális
112	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	036/3	aktuális
113	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	036/4	aktuális
114	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	036/5	aktuális

115	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	036/6	aktuális
116	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	036/7	aktuális
117	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	036/9	aktuális
118	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	037	aktuális
119	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	038/1	aktuális
120	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	038/2	aktuális
121	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	038/4	aktuális
122	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	038/5	aktuális
123	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	038/6	aktuális
124	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	040	aktuális
125	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	041/1	aktuális
126	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	041/2	aktuális
127	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	041/3	aktuális
128	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	042	aktuális
129	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	043/1	aktuális
130	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	043/2	aktuális
131	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	043/3	aktuális
132	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	043/5	aktuális
133	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	043/6	aktuális
134	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	043/7	aktuális
135	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	043/8	aktuális
136	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	044/3	aktuális
137	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	046/1	aktuális
138	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	046/2	aktuális
139	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	047/1	aktuális
140	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	047/2	aktuális
141	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	049/1	aktuális

142	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	049/2	aktuális
143	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	049/4	aktuális
144	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	049/5	aktuális
145	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	049/7	aktuális
146	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	049/8	aktuális
147	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	049/9	aktuális
148	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	050	aktuális
149	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	051/1	aktuális
150	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	051/10	aktuális
151	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	051/2	aktuális
152	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	051/3	aktuális
153	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	051/4	aktuális
154	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	051/5	aktuális
155	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	051/6	aktuális
156	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	051/7	aktuális
157	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	051/8	aktuális
158	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	051/9	aktuális
159	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	052	aktuális
160	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	053/2	aktuális
161	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	053/3	aktuális
162	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	053/4	aktuális
163	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	053/5	aktuális
164	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	053/6	aktuális
165	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	053/7	aktuális
166	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	054	aktuális
167	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	056/11	aktuális
168	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	056/12	aktuális

169	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	056/13	aktuális
170	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	056/14	aktuális
171	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	056/16	aktuális
172	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	056/17	aktuális
173	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	056/18	aktuális
174	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	056/19	aktuális
175	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	056/2	aktuális
176	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	056/20	aktuális
177	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	056/4	aktuális
178	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	056/6	aktuális
179	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	056/7	aktuális
180	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	056/8	aktuális
181	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	056/9	aktuális
182	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	057	aktuális
183	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/10	aktuális
184	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/13	aktuális
185	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/14	aktuális
186	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/15	aktuális
187	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/16	aktuális
188	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/17	aktuális
189	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/18	aktuális
190	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/19	aktuális
191	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/2	aktuális
192	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/20	aktuális
193	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/21	aktuális
194	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/22	aktuális
195	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/23	aktuális

196	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/24	aktuális
197	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/26	aktuális
198	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/28	aktuális
199	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/29	aktuális
200	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/3	aktuális
201	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/30	aktuális
202	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/31	aktuális
203	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/32	aktuális
204	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/33	aktuális
205	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/34	aktuális
206	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/35	aktuális
207	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/37	aktuális
208	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/39	aktuális
209	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/40	aktuális
210	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/41	aktuális
211	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/42	aktuális
212	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/43	aktuális
213	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/44	aktuális
214	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/45	aktuális
215	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/46	aktuális
216	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/47	aktuális
217	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/5	aktuális
218	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/6	aktuális
219	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	058/7	aktuális
220	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	059	aktuális
221	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	06	aktuális
222	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	060/1	aktuális

223	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	060/2	aktuális
224	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	060/3	aktuális
225	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	060/4	aktuális
226	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	060/5	aktuális
227	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	060/6	aktuális
228	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	060/7	aktuális
229	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	061	aktuális
230	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	062	aktuális
231	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	063/1	aktuális
232	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	063/2	aktuális
233	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	063/3	aktuális
234	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	063/5	aktuális
235	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	063/6	aktuális
236	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	063/7	aktuális
237	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	064	aktuális
238	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/1	aktuális
239	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/10	aktuális
240	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/11	aktuális
241	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/14	aktuális
242	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/15	aktuális
243	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/16	aktuális
244	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/17	aktuális
245	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/18	aktuális
246	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/2	aktuális
247	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/3	aktuális
248	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/4	aktuális
249	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/5	aktuális

250	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/6	aktuális
251	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/7	aktuális
252	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/8	aktuális
253	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	külterület	07/9	aktuális
254	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	belterület	744	aktuális
255	HUBF20037	Alsó-Zala-völgy	SAC	Szentgyörgyvár..... ..	belterület	745	aktuális

https://termeszetvedelem.hu/kereso/natura-2000/?nev=&azonosito=&idoallapot=&illetkezes_npi=Balaton-felvid%25C3%25A9ki%2BNemzeti%2BPark%2Bgazgat%25C3%25B3s%25C3%25A1q&telepules=Szentgy%25C3%25B6rgyv%25C3%25A1r&orderby=hrszt.hrsz&order=asc&type=natura-2000&clicked=1

Természetvédelmi Javaslatok

- A védett terület belterületbe nem vonható; beépítésre szánt terület, bányaterület nem jelölhető ki. A védőterületen a vizekre és a vízben élő szervezetekre veszélyes vegyi anyagok kijuttatása, elhelyezése tilos. Hulladéklerakó, hulladéktároló, hulladékkezelő és vegyszertároló nem létesíthető. A védett területen folytatható tevékenységek szabályozását az *un. természetvédelmi kezelési tervnek* kell tartalmaznia. Ha ilyen nem készült a következő évek feladatává kell tenni!
- Művelési ág megváltoztatása, illetve közmű, közút építése környezeti hatásvizsgálat alapján, a természetvédelmi hatóság által meghatározott feltételekkel engedélyezhető.
- A védett területeken extenzív jellegű, vagy természet- és környezetkímélő gazdálkodási módszerek alkalmazása javasolt mind az erdő-, mind a gyepterületeken.
- A kialakult tájhasználatot megváltoztatni csak a természeti állapothoz közelítés érdekében lehet.
- Javasolt a külterületi erdők, cserjesávok, fasorok felújításánál, erdőtelepítésnél a természetközeli állapot megteremtése, amely első lépésben a tájidegen fajok (fehér akác, nemesnyár) őshonos fajokra történő fokozatos cseréjét jelenti. A fasoroknál, cserjesávoknál szintén ezt kell szem előtt tartani, valamint többszintű, változatos fajösszetételű sávok létrehozására kell törekedni.
- A mező-, erdőgazdálkodás során biztosítani kell a fenntartható használatot, a természetkímélő módszerek alkalmazását és a biológiai sokféleség védelmét. A gazdálkodást a talajfelszín, a felszíni és felszín alatti formakincs, a természetes élővilág maradandó károsodása, a védett élő szervezetek, életközösségek tömeges pusztulása, biológiai sokféleségük számottevő csökkenése nélkül kell végezni.
- Erdő telepítése elsősorban őshonos fafajokkal, természetes elegyarányban, természetkímélő módon történjék. Gyepgazdálkodás elsősorban a gyeptípushoz igazodó legeltetéssel, kaszálással, valamint a vegyi anyagok mérsékelt, természetkímélő használatával történhet.
- Fontos a vízkár-elhárítási célok megvalósulása is, a vízgyűjtőterületről záporcsapadékok során lezúduló víztömeget befogadása és a kialakuló árhullámok redukálása, a befogadó kapacitásának megfelelően. A dinamikus lefolyó záporcsapadék által mozgatott hordalékot a kialakítandó sankolótérben kiülepíti, megakadályozva ezzel a befogadó feliszapolódását.
- A vízfolyások természetes és természetközeli állapotú partjait – a vizes élőhelyek védelme érdekében – meg kell őrizni. A vízépítési munkálatok során a természetkímélő megoldásokat kell előnyben részesíteni. A települést keresztlétszélű vízfolyás különleges érték.
- Törekedni kell a természeteshez közelítő patakmeder megtartására, településeken belül a mederburkolatok természetes anyagának megválasztására, kerülni kell a medrek lebetonozását, betonelemek alkalmazását, úgy a kisvízfolyásoknál, mint a vízelvezető árkoknál. A gyepek vízelvezetők esztétikai hatása mellett ökológiai szempontból kiemelten fontosak. A települések belterületéről kiérő csatornázott kisvízfolyások medreit revitalizálni kell.

- A természeti területek hasznosítása során figyelemmel kell lenni az élőhely típusára, a jellemző vadon élő szervezetek fajgazdagságára, a biológiai sokféleség fenntartására.
- A termőföld hasznosítása, illetve a hasznosításra alkalmatlan területek használata, igénybevétele meliorációs tervek készítése és végrehajtása, egyéb mezőgazdasági tevékenységek folytatása valamint a vízgazdálkodás és a vízrendezés során a természetes és természetközeli állapotú vízfelületeket, nádasokat és más vizes élőhelyeket, valamint a mezőgazdasági termelés számára kedvezőtlen természeti adottságú területek természetes növényállományát meg kell őrizni.
- Tilos a természetes és természetközeli állapotú vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 50 m-en belül a vízkár-elhárításhoz szükséges vegyi anyagok kivételével – a külön jogszabályban meghatározott, a vizekre és a vízben élő szervezetekre veszélyes anyagok kijuttatása, elhelyezése.
- Az erdős, ligetes területek megóvandók, az erdőgazdálkodást a továbbiakban is fenn kell tartani. A tájjelleg megőrzése és környezetvédelmi okok miatt erdő hosszú távon sem szűnhet meg. A tájidegen fajok helyett az új telepítéseket tájhoz, lombos fákkal javasoljuk a jövőben megvalósítani.

3.7.2. A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZET TISZTASÁGA, VÉDELME

Az 1/1986. (II.21.) ÉVM-EüM együttes rendelet meghatározza a közterületek tisztántartásának főbb szabályait, melynek alapján a települési önkormányzatok saját köztisztasági rendeletet alkothatnak.

Szentgyörgyvár Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a településtisztaságról és a környezet védelméről szóló rendeletet hagyott jóvá. A köztisztasági rendeletek célja a települések közigazgatási területén a köztisztaság fenntartása, a települési szilárd hulladékokra vonatkozó közszolgáltatás kötelező igénybevétele, és a feladatok, kötelezettségek és tilalmak rendezése a helyi sajátosságoknak megfelelően. Szentgyörgyvár területén a közterületek és a magánportálok gondozottak, a köztisztasági helyzet megfelelő.

Szentgyörgyváron a lakóterületek telekosztása és a telkek használata következtében zöldfelületi rendszer épült ki. A településen, mely klasszikus falusias jellegét megőrizte számos zöld felület található. Jellemző az utak melletti zöldsávok, valamint a település egész területén a parkok és zöldterületek. A településen fontos a zöldterületek gondozása és fejlesztése.

3.7.3. TÁJREHABILITÁCIÓ ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉS

Az ökológiai kiegyenlítő-felületek napjainkra már nagyon komoly szereppel bíró klimatényezők. Ennek értelmében valamennyi tartósan és összefüggően fás növényzettel (erdő) borított felület, továbbá a vízfelületek, a lápok hatékonyak, együttes ökológiai kiegyenlítő hatásuk közismert.

A Szentgyörgyváron körülhatárolható magterület a Zalai-dombság és azon belül is az Apáti-hát környéke tájegységek által körülvett nagy jelentőséggel bíró értékes terület. E kapcsolat az "ugródeszka" jellegű élőhely-töredékek és az ökológiai folyosók hivatottak megteremteni. Sajnos a magterületeknél elmondott jó természetességi állapot az ökológiai térszerkezet ezen elemeire már csak részben, vagy helyenként egyáltalán nem igaz.

A térségben (illetőleg annak határain) megjelenő "ugródeszka" jellegű élőhely-töredékek és ökológiai folyosók természeti állapota nagyon változó. Vannak kielégítő állapotú egységek, de a területek nagy része kisebb-nagyobb beavatkozásokat igényelne, hogy fontos szerepét maradéktalanul betölthesse.

A térség elsőrendű táj- és természetvédelmi feladatai közé kell sorolni ezen ökológiai folyosók, "ugródeszkák" megóvását, rehabilitációját.

Az ökológia az élőlények egymás és környezetük közötti kölcsönhatás – rendszerét vizsgálja.

Az ökológiai rendszerek, mint általában a környezeti rendszerek, nyíltak, ezért fokozottan érzékenyek a természetes vagy antropogén hatásokra. Az élő rendszerek természetes körülmények között is változnak, de az emberi élet tartamához képest lassan, míg az emberi beavatkozások hatására a változások felgyorsulhatnak.

Ha a környezetvédelmi szempontból negatív hatások dominánssá válnak (pl. túl sok az illegális hulladéklerakó, trágyadépó a külterületen), a rendszer gyors ütemben degradálódik, sőt el is pusztulhat. Az élő rendszerekben fennálló törvényszerűségek ismeretében az ember szabályozhatja azok működését, így kellő tudatossággal az egyensúly pozitív irányba is eltolható, és tudatosan létrehozható egy új dinamikus egyensúlyi állapot. Az ökológiai állapotot a környezetterhelést is számottevően befolyásolja.

A települési környezet minőségét a későbbiekben bemutatott föld-, víz-, levegőtisztaság-védelem, valamint a jelentős hatások (zajterhelés, hulladékok) elleni védelem koordinált érdekei együttesen határozzák meg.

3.7.4. A KLÍMAVÁLTOZÁS KIHÍVÁSAI, ADAPTÁCIÓ

A 2022-ben és idén 2025-ben tapasztalt aszály bár nagyon súlyos, nem tekinthető rendkívüli méretűnek, hasonló súlyosságú aszályok 20-50 éves visszatérési gyakorisággal bekövetkeznek Magyarországon. A legsúlyosabb aszályok rendszerint a meteorológiai, légköri és hidrológiai aszály együttes fennállásakor alakulnak ki.

Az aszály kérdésével foglalkozó szakemberek szerint az erdőknek, fás-bokros társulásoknak, fasoroknak nagyobb szerepük lehet a klíma helyi szintű javításában, a szél erejének megtörése, a párologtatás és a felhőképződés elősegítése és a hőmérséklet csökkentése révén.

Az öntözéssel szemben hatékonyabb megoldás lehet a talajvízszint emelése, ami akár a víz csatornák medrében történő tározásával (medertározás) is elérhető, a mederből elszivárgó víz ugyanis a medertől mintegy ötszáz méter távolságban is szignifikánsan emelheti a talajvíz szintjét. Szintén segíthet, ha a csapadékosabb évek vizét vagy árvizét szikkasztó mezőkkel juttatják vissza a talajba,

A vízügyi ágazatnak fel kell készülnie ezen időszakok „átvészelésére” bár a lehetőségek korlátozottak, mivel az ágazat azzal tud gazdálkodni, ami van, viszont az aszályos évek jellemzően a felszíni vizek rendkívül alacsony vízhozamait is magukkal hozzák. A rendelkezésre álló, korlátozott vízkészleteket hatékonyabban kell felhasználni, és törekedni kell az eddig kárba vesző vízmennyiségek (pl. a városok területéről elfolyó csapadékvíz) hasznosítására is.

A klímaváltozással nemcsak a magyarországi nagyobb tavak, de a települési kisebb vizek /patakok, halastavak/ vízkészlete is csökken. A szárazabb periódusokban gyakoribb a negatív vízmérleg, ami vízminőségi problémákat is okoz. Egyre inkább előtérbe kerül a vízviszartartás egy mederben, vízszint emelésével, vagy a vízgyűjtőn létesített tározókkal történő betárolással.

Ahol a vízgyűjtő kis mérete ezt korlátozza, ott erőteljesebb az igény más vízgyűjtőről történő vízpótlásra. Dilemma, hogy az átvezetett víz fel tudja-e venni a korábbi életét meghatározó vízminőségi paramétereket. 2022-ben ez több helyütt okozott kisebb-nagyobb vitákat. Vizeink, forrásaink és tavaink jövőképét 50 évnél rövidebb időre nem szabad tervezni, és mai legjobb tudásunk szerint növekszik a szélsőségek esélye. Kérdés, hogy ez trendszerű, vagy periódikus jelenség, vagy mindkettő.

Tény, hogy vizeink természetes öregedésével „ökoszisztéma szolgáltatásuk” is csökkenni fog. Mindezek miatt a jövőben a beavatkozásokat (pl. vízviszartartás, vízpótlás) a szélsőséges helyzetek fogják kiváltani, és sajnos elhúzódó szakmai vitákra kell számítani, mert a rekreációs és a természetvédelmi igények közti konfliktusok tovább fognak erősödni.

Magyarország klíma-adaptációs lehetőségei és stratégiája, a klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény szerint nagy prioritást élveznek, hiszen a klímaváltozás és a mind gyakoribbá, intenzívebbé váló szélsőséges időjárási jelenségek napjaink legfontosabb kihívásai közé tartoznak. A Nemzeti Alkalmazkodási Stratégiában foglalt alkalmazkodási /adaptáció/ kérdések egyre sürgetőbbé válnak, mert a cselekvés halogatása a kockázatok jelentős növekedését vonhatja maga után.

A természetes vizekkel szemben támasztott emberi igényeket a jövőben is a jó vízminőség és megfelelő vízmennyiség tudja csak biztosítani. Ez a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodásban így már rövidtávon is beavatkozásokat igényelnek.

3.8. KLIMATIKUS VISZONYOK

Szentgyörgyvár község éghajlata mérsékleten hűvös-mérsékelt száraz éghajlati típus határán terül el. Klímája változatos, de mediterrán hatást is élvező, sok napsütés jellemzi. Éghajlata már nem mindenütt olyan kedvező, mint a szomszédos Balaton-felvidéké.

Az évi napfénytartam 2050-2060 óra között van, az évi középhőmérséklet 10,5 °C. Jellemzően nagy a napi és az évi hőingadozás és a hajlam a tavaszi és kora őszi fagyokra. Az évi csapadékösszeg 700 mm körüli, de ennek időbeli eloszlása szeszélyes.

A terület - jellemzően – hóban szegény. A páratartalom és a felhőzet aránylag kicsi. A vízellátottság elég kedvezőtlen, az évi evapotranspiráció 660-700 mm, a vízhiány tehát meghaladhatja az évi 125 mm-t. A leggyakoribb szélirány az ÉNY-i, de gyakran előfordulnak déli szelek is. Az éghajlat a hőigényes szántóföldi és kertészeti kultúrák számára kedvező.

3.8.1. LEVEGŐMINŐSÉG

Magyarország, a légszennyezés országhatárokon áttérjedő hatásainak csökkentése érdekében megszületett 1979-es Genfi egyezmény részes feleként kötelezettséget vállalt arra, hogy korlátozza, fokozatosan csökkenti és megakadályozza a légszennyező anyagok kibocsátását. Az egyezmény 8. cikke kimondja, hogy: „Az Egyezmény Részes felei információkat szolgáltatnak meghatározott légszennyezők kibocsátásairól meghatározott időszakokra”; vagyis a feleknek el kell készíteni a légszennyező anyagok leltárát.

A Genfi egyezmény aláírása óta 8 jegyzőkönyvvel egészült ki, melyek már a légszennyezés monitorozásához (EMEP jegyzőkönyv-1984), illetve az egyes légszennyező anyagok kibocsátásának csökkentésére határoznak meg célokat és jelentésére tartalmazznak előírásokat.

- fő légszennyezők (NO_x, NMVOC, SO_x, NH₃, CO),
- részecskék (PM_{2.5}, PM₁₀, TSP és BC),
- nehézfémek (Pb, Cd, Hg, As, Cr, Cu, Ni, Se, Zn),
- szerves szennyezők (Dioxinok/furánok, PAH-ok, HCB-k, PCB-k).

Szentgyörgyvár község levegőminőségét fekvése, éghajlati viszonyai és az emberi tevékenység együtt határozzák meg. A település környezeti levegőállapotát a fűtési idényen kívüli időszakban elsősorban a gépjármű közlekedés és az azzal járó porterhelés, valamint a Zalai-dombság tájegységeinek, szántóföldi művelésmódjainak por, pollen és más szennyezőanyag kibocsátása befolyásolja fokozottan.

Előnyös a tájegységek erdőségeinek közelsége, illetve a portalanított utak, zöldfelületek nagy aránya. A légszennyezőanyag-kibocsátás a jelentős közlekedésen kívül, a lakossági fűtésből, valamint az avar és kerti hulladékok égetéséből adódik. A forgalomból származó légszennyező anyagok a forgalommal arányosan képződnek, ezért a maximális terhelés a folyamatosan jelentkezik. A község mezőgazdasági /por és pollen/ terhelésnek is kitett, ugyanis a területhasználat a táj domborzatának megfelelően alakult. A keleti lejtő a szántók területsávja, melyen főként kukoricát, búzát, repcét és árpát termesztene. A középső lankás domboldalon, *beépült belterület*, ahol a község észak-dél irányú, hosszanti teleksávjai helyezkednek el (hegyi-falui részen egyaránt) az út két oldalán.

A község főleg a dombvidék felé terjeszkedik, eltűnőben vannak a szőlők, helyettük a „hegyi” részen is családi házas jellegű épületeket emelnek. Szentgyörgyvár a 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről kategorizálása szerint a 11. zónacsoportba tartozik, mely alapján az ország olyan egyéb kijelölt települései között szerepel, amely nem tartozik légszennyezettségi agglomerációba.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet alapján a vizsgált terület a 10. sorszámu légszennyezettségi agglomerációba tartozik. A zónák típusait a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 5. melléklete határozza meg:

A csoport: agglomeráció: olyan légszennyezettségi zóna hol a lakosság száma meghaladja a 250 000 lakost vagy ahol a népesség száma 250 000 lakos vagy annál kevesebb, de a népsűrűség legalább 500 fő/km².

B csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűréshatárt meghaladja. Ha valamely légszennyező anyagra tűréshatár nincs megállapítva, de a területen e légszennyező anyag tekintetében a légszennyezettség meghaladja a határértéket, a területet ebbe a csoportba kell sorolni.

C csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték és a tűréshatár között van.

D csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a légszennyezettségi határérték között van.

E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

F csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

O-I csoport: azon terület, ahol a talajközeli ózon koncentrációja meghaladja a cél értéket.

O-II csoport: azon terület, ahol a talajközeli ózon koncentrációja meghaladja a hosszú távú célként kitűzött koncentráció értéket.

Az érintett légszennyezettségi zóna légszennyező anyagok szerinti besorolását külön táblázat tartalmazza.

A zóna légszennyező anyagok szerinti besorolása:		
(Keszthely és környéke)		
kén-dioxid		F
nitrogén-dioxid		F
szén-monoxid		F
szilárd (PM10)		E
benzol		F
talajközeli ózon		O-I
PM10 Arzen (As)		F
PM10 Kadmium (Cd)		F
PM10 Nikkel (Ni)		F
PM10 Ólom (Pb)		F
PM10 benz(a)pirén (BaP)		D

Az „F” kategóriába tartozó területek esetén a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöbértéket nem haladja meg. Az „E”-értékkel jellemezhető területek esetén a légszennyezettség az alsó méréshatár és a légszennyezettségi határérték között helyezkedik el.

A „D” csoportba azon területek sorolandóak, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték, célérték között van. Az O-I csoportba pedig azon területek tartoznak, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.

Szentgyörgyvár község levegőminőségét, a település környezeti levegőállapotát a fűtési időnyen kívüli időszakban elsősorban a gépjármű közlekedés és az azzal járó porterhelés, szennyezőanyag kibocsátás befolyásolja.

A légszennyezőanyag-kibocsátás a szezonálisan jelentős közlekedésen kívül, a lakossági fűtésből, valamint az avar és kerti hulladékok égetéséből adódik.

A gázfűtésre való áttérést követően a lakossági fűtésből származó légszennyezés mértéke igaz erősen lecsökkent és töredéke lett a közlekedési emisszióknak. Ez a csökkenés azonban a gazdasági visszaesés, a háború és az energia és gázáremelkedés miatt várhatóan fokozódik a jövőben.

Az 53/2017. (X.18.) FM rendelet a nagyobb hő teljesítményű (140 kW és 50 MWth közötti névleges bemenő teljesítményű) tüzelőberendezések légszennyezőanyagainak technológiai kibocsátási határértékeire vonatkozó előírásokat tartalmazza. A 140 kW névleges teljesítmény alatti tüzelőberendezések esetén az eljáró illetékes hatóság a települési önkormányzat jegyzője. A fűtőmű és erőmű nagyságrendű teljesítményekre (50 MWth felett) vonatkozó előírásokat külön jogszabályi szabályozás tartalmazza.

A község levegőjének minőségét befolyásolja ezen felül az egyre növekvő pollenszennyezettség, melynek csökkentése érdekében a parlagfű folyamatos irtása szükséges a tulajdonosok részéről. *Szentgyörgyváron* az elmúlt másfél évtizedből NO₂ légszennyezettségi mérési adatok manuális mérés által nem állnak rendelkezésünkre. A kibocsátási határérték, valamint a levegővédelmi követelmények megállapítása a környezetvédelmi hatóság egyedi eljárása lefolytatása keretén belül kerül meghatározásra az elérhető legjobb technika és a levegőterhelést okozó forrásokra, tevékenységekre, technológiákra és létesítményekre vonatkozó jogszabályi meghatározások alapján.

A levegővédelemre vonatkozó követelményeket a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) Kormányrendelet, a levegőterheltségi szint határértékeit, továbbá a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeit a 4/2011. (I.14.) VM rendelet taglalja.

A Kormányrendelet által, a levegővédelemre vonatkozó követelményeket a 3. § értelmében érvényesíteni kell az országos és regionális környezetvédelmi, illetve a társadalmi, gazdasági programok, tervek, a területfejlesztési, terület- és településrendezési tervek, településfejlesztési koncepció kidolgozása során, valamint a helyi önkormányzatok környezetvédelmi programjaiban, a gazdálkodó szervezetek terveiben, valamint a műszaki tervezés esetén.

Tilos a légszennyezés, a diffúz forrás környezetvédelmi követelményeknek nem megfelelő működtetése miatt fellépő levegőterhelés, a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, továbbá a levegő légszennyezettséget okozó terhelése. Levegővédelmi követelmények alkalmazása szükséges új légszennyező forrás létesítésekor és a már meglévő forrás működése esetén. A levegővédelmi követelmények teljesülését a légszennyező forrás üzemeltetése során, a hatásterületen biztosítani szükséges.

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm.rendelet 25 § (1) bekezdése alapján, a területi környezetvédelmi hatóság hatáskörébe tartozó, helyhez kötött légszennyező pontforrás csak engedély birtokában létesíthető és üzemeltethető, az engedély iránti kérelmek tartalmi követelményeit ennek 5. melléklete tartalmazza. A bűzkibocsátásról való rendelkezést a korábban említett, 4/2011. (I.14.) VM rendelet 5. §-a tartalmazza, melynek értelmében a bűz kibocsátásával járó környezeti hatásvizsgálat köteles és egységes környezethasználati engedély köteles tevékenységek, valamint létesítmények esetén a bűzterhelőt védelmi övezet kialakítása terheli.

3.8.1.1. LEVEGŐTISZTASÁG VÉDELMI VÁLTOZÁSOK

Jogszabályi háttér

2015. október 16.-án lépett hatályba a 292/2015. (X. 8.) Kormányrendelet, amely több ponton lényegesen módosította a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet előírásait. A változások érintik a hatásterület fogalmát, továbbá módosult ennek számítási módja is. A hazai levegővédelmi szabályozás során első ízben, a diffúz forrásokra is kiterjesztették a hatásterület számításának módszereit. A továbbiakban röviden áttekintjük a légszennyező forrást üzemeltetőket érintő jelentősebb módosításokat.

A fogalom meghatározásokon belül (2. §) módosult a diffúz forrás fogalma. Korábban ez olyan levegőterhelést okozó tevékenységet vagy kibocsátó felületet jelentett, melynél a légszennyező anyag kibocsátási jellemzők méréssel vagy műszaki számítással nem határozhatók meg.

Az elmúlt évek kiterjedt kutatásai a felületi és térfogati források kibocsátásait illetően, a méréstechnika fejlődése összességében azt eredményezték, hogy ma már legtöbbször legalább műszaki számítási módszer rendelkezésre áll az emisszió mértékének becsléséhez a diffúz források esetében is. Lényegében ehhez igazodik az új definíció, mely szerint: "diffúz forrás: olyan levegőterhelést okozó tevékenység, kibocsátó felület vagy berendezés, amely nem minősül légszennyező pontforrásnak, továbbá a szabadban végzett tevékenység, amely légszennyezőanyag kibocsátással jár".

Egyértelműsítette a módosítás a pontforrás definícióját is, megnevezve azon kibocsátási jellemzőket - térfogatáram, kibocsátási koncentráció, hőmérséklet, nyomás, amelyek meghatározhatósága a feltétele annak, hogy pl. egy kúrtót légszennyező pontforrásnak tekintsük.

A pontforrás hatásterületének meghatározására a továbbiakban újra használható a 21/2001. (II. 14.) Kormányrendelet idejében még érvényes számítási módszer, amely az egy órás (szálló por esetében 24 órás) füstfáklya tengelye alatti maximális talajközeli légszennyező anyag koncentráció 80%-ával lehatárolható legnagyobb területben adta meg a pontforrás hatásterületét. Így 2011 óta elsőként újra három módszer áll rendelkezésre a hatásterület számítására. Kiegészült továbbá a 2. § egy új ponttal (12.a), amely a hatásterület számítási módszereit a helyhez kötött (működése közben helyét meg nem változtató) diffúz forrásokra is kiterjeszti.

Ebben a vonatkozásban egy szennyvíztelepi levegőztető medence, hulladéklerakó, vagy akár egy állattartó épület vagy egy trágyatároló is diffúz forrásnak minősül.

A jelenlegi módosítással a 4. § pedig meglehetősen szigorú követelményt támaszt a diffúz források üzemeltetői számára: nemcsak a levegőszennyezés, de a diffúz forrás környezetvédelmi követelményeknek nem megfelelő működtetése miatti levegőterhelés is tilos.

Ezen felül módosult a bejelentés-köteles diffúz források köre is. Eddig a felügyelőség (környezetvédelmi hatóság) hatáskörében állt, hogy a gazdálkodó szervezetet egy adott diffúz forrás bejelentésére kötelezte-e. Mostantól viszont az összes E-PRTR rendelet (166/2006/EK) I. melléklete szerinti diffúz forrás működtetése levegőtisztaság-védelmi engedélyhez kötött.

Az állattartókat érintő további lényeges változás a védelmi övezetek kérdéskörét érinti. A 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet 5. § (3) bekezdése alapján a levegővédelmi jogszabály hatályba lépését (2011. január) követően engedélyezett bűz kibocsátással járó környezeti hatásvizsgálat- vagy egységes környezethasználati engedély-köteles tevékenységeknél volt előírás a védelmi övezet kijelölése.

A jelenlegi módosítás eltörölte a jogszabály hatályba lépését követően engedélyeztetett részt a szövegből. Ebből az következik, hogy a környezetvédelmi vagy EKH engedéllyel rendelkező (a példa kedvéért) állattartó telepek mindegyikénél ki kell jelölni a védelmi övezetet, amire (miután erre vonatkozóan a jogszabály határidőt nem ad meg) feltehetőleg a következő időszak teljes körű környezetvédelmi programozás megalkotásánál kerülhet sor.

Mindez számos vitás esetet eredményezhet, mivel a 306/2010. Korm. r. 5. § (6) bekezdése alapján a védelmi övezeten belül lakóépület, üdülőépület, oktatási, nevelési, egészségügyi, szociális és igazgatási épület nem lehet.

Amennyiben ez a feltétel nem teljesül, úgy a környezetvédelmi hatóság a program vizsgálati eljárásban megtagadhatja akár az új környezetvédelmi ill. EKH engedély kiadását is. A jogszabályváltozás súlyát értékelve kijelenthető, hogy a bűzforrásokat üzemeltetők számára célszerű már most megkezdeni környezetük felmérését, illetve a lehetőségek értékelését.

A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet rendelkezik.

A programozás során megvizsgált terület jelenlegi állapotának megfelelő, az alapállapotot jelentő levegőminőségi helyzetének megítéléséhez a terület légszennyezettségi paramétereit az egészségügyi határértékekkel kell összevetni.

A 4/2011. (I. 14.) VM rendelet (szemben a hatályon kívül helyezett 14/2001. (V. 9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelettel) nem tartalmazza a nitrogénoxidokra (NOX) korábban érvényben lévő határértékeket, melyek a következők voltak: 200 µg/m³ órás, 150 µg/ m³24 órás és 70 µg/ m³éves határérték.

A releváns határértékeket és a tájékoztatási és riasztási küszöbértékeket az alábbi táblázatokban foglaltuk össze.

A légszennyező anyagok egészségügyi és ökológiai határértékei

Légszennyező anyag	Vesz. Fokozat	Egészségügyi határérték (zárójelben a túllépés engedélyezett mennyisége) [µg/m3]						Ökológiai határérték (éves) [µg /m3]
		órás		24 órás		éves		
		H.é.	T.h.	H.é.	T.h.	H.é.	T.h.	
Kén-dioxid	III.	250 (24)	150	125 (3)	-	50	-	20
Nitrogén-dioxid	II.	100 (18)	50%	85	-	40	50%	30
Szén-monoxid	II.	10 000	-	5 000*	60%	3 000	-	-
Szálló por (PM10)	III.	-	-	50 (35)	50%	40	20%	-
Ólom	I.					0,3	100%	
Higany és szervetlen higany vegyületek Hg-ként	I.					1		
Benzol	I.			10		5	100%	

A légszennyező anyagok tájékoztatási és riasztási küszöbértékei

Légszennyező anyag	Átlagolási időszak	Tájékoztatási küszöbérték [µg /m ³]	Riasztási küszöbérték
Kén-dioxid	1 óra	400 három egymást követő órában	500 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 400
Nitrogén-dioxid	1 óra	350 három egymást követő órában	400 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 350
Szén-monoxid	1 óra	20 000 három egymást követő órában	30 000 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 20 000
Szálló por (PM10)	24 óra	75 két egymást követő napon és a meteorológiai előrejelzések szerint a következő napon javulás nem várható	100 két egymást követő napon és a meteorológiai előrejelzések szerint a következő napon javulás nem várható
Ózon	1 óra	180 három egymást követő órában	240 három egymást követő órában vagy 72 órán túl meghaladott 180

Fontosabb levegő-védelmi jogszabályok:

- 4/2011. (I.14)VM rendelet a levegőterhelhetőségi szint határértékeiről és a pontforrások kibocsátási határértékeiről.
- 6/2011. (I.14) VM rendelet a levegőterhelhetőségi szint és a helyhez kötött pontforrások kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével és értékelésével kapcsolatos szabályokról (módosítva a földművelésügyi miniszter 33/2015. (VI. 25.) FM rendeletével)

Egyéb kapcsolódó jogszabályok lehetnek:

- az egyes tevékenységek és berendezések illékony szerves vegyület kibocsátásának korlátozásáról szóló 10/2001. (IV. 19.) KöM rendelet HELYETT, az egyes tevékenységek illékony szerves vegyület kibocsátásának korlátozásáról szóló 26/2014. (III.25) VM rendelet,
- a 140 kWth és az ennél nagyobb, de 50 MWth –nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről szóló 23/2001. (XI. 13.) KöM rendelet (tüzelőanyag fajtától függő határérték MÓDOSÍTOTT biomassa tüzelésre),
- Az 50 MWth és az annál nagyobb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések működési feltételeiről és légszennyező anyagainak kibocsátási határértékeiről szóló 10/2003. (VII. 11. KvVm) rendelet HELYETT 110/2013. (XII. 4.) VM rendelet. Új az 5. § összesítési szabály.

Egyéb jogszabályok a levegővédelem területén:

- a földgázüzemű gázmotorok technológiai kibocsátási határértékeinek és azok alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 32/1993. (XII. 23.) KTM rendelet,
- a hulladékok égetésének műszaki követelményeiről, működési feltételeiről és a hulladékégetés technológiai kibocsátási határértékeiről szóló 3/2002. (II.22.) KöM rendelet HELYETT 29/2014. (XI. 28.) FM rendelet,
- az ózonréteget lebontó anyagokkal és egyes fluortartalmú üvegházhatású gázokkal kapcsolatos tevékenységekről szóló 310/2008. (XII. 20.) Korm. rendelet (hűtőház, klíma), HELYETT a fluortartalmú üvegházhatású gázokkal és az ózonréteget lebontó anyagokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 14/2015. (II.14.) Korm. rendelet (hatályos: 2015. 02. 18.), változott a napokban, az ellenőrzésben a felügyelőség hatásköre megszűnt, hatóságok 3. §.
- a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet.

Adatszolgáltatások:

- KAR-Környezetvédelmi Alapnyilvántartó Rendszer
- LAL – Levegőtisztaság-védelmi Alapnyilvántartó Rendszer
- LM – Légszennyezés mértéke éves bejelentés
- E-PRTR (levegővédelmi szempontból állattartó telepek) – a megfelelő LM lapon
- ózonkárosító anyagokról, egyes fluortartalmú üvegházhatású gázokról

Szentgyörgyvár község esetében levegőminőségi szempontból jelentősebb változás nem történt az elmúlt években. Levegőminőségi helyzetének megítéléséhez alapvető a légkört terhelő szennyező-anyagok koncentrációjának meghatározása.

A környezeti levegőbe kerülő légszennyező anyagok antropogén forrásból és azon belül is elsősorban a fosszilis tüzelőanyagok elégetéséből származnak, amelyek ipari, közlekedési, mezőgazdasági, kommunális eredetűek, illetve a hő- és villamosenergia termeléshez kapcsolódnak. Egy adott térség levegőminőségének alakulását a kibocsátásokon túlmenően a légkörben zajló fizikai és kémiai folyamatok, a meteorológiai jellemzők, a domborzati és egyéb tényezők együttesen határozzák meg.

A folyamat bonyolultsága miatt egy térség levegőjének minősége a csak megfelelő helyre és számban telepített monitoring állomásokból kialakított rendszer segítségével minősíthető egyértelműen.

A falu légszennyezettségét a mezőgazdaság mellett, a közlekedésből, szállításból eredő légszennyező anyagok határozzák meg. A települést az országos átlagot meghaladó légszennyező hatás nem éri.

A lakosságot leginkább zavaró, légszennyezettséget okozó tevékenység a kertekben végzett égetés. Fű és lomb égetésére az önkormányzathoz panasz nem érkezett. A zöldhulladék gyűjtését egyénileg otthoni komposztálással oldják meg.

A terület levegőállapotának bemutatásához az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (a továbbiakban: OLM) mérőállomásának adatai sajnálatos módon nem felhasználhatók, mivel az OLM Szentgyörgyvár területén sem automata, sem manuális (RIV) mérőpontot nem üzemeltet. Ennek oka a település és térsége megfelelő levegőminőségében keresendő, a jelentős légszennyező források hiánya nem indokolja állandó légszennyezettségi mérőpont üzemeltetését.

A levegőtisztaság védelem tekintetében a településen általában véve a jogforrásokban meghatározott immissziós határértékek biztosítottak. Az OLM legközelebbi automata állomása Zalaegerszegen található. Manuális mérőhálózatnak két közeli eleme van Nagykanizsán és Keszthelyen.

Szabadtéri égetések, tüzek

A 2023-2024. év során a szabadtéri tüzek száma nem volt kimagasló a Járásban, évi átlagosnak volt mondható. A tavaszi szabadtéri tüzesetek kapcsán a földhivataltól kikérésre kerültek az érintett földterületek tulajdonosainak adatai. A területek jogszabályban történő gáztól, növényi hulladékoktól mentesen tartására hatósági felhívásban lettek kötelezve.

A szabadtéri égetés, illetve annak engedélyezése, terület szerint (külterület, belterület) élesen elkülönül az Országos Tűzvédelmi Szabályzat szerint, amely 2015. évben az 54/2014. (XII. 5.) BM rendeletben került szabályozásra. A külterületi égetés engedély-, és illetékköteles tevékenység, a belterületi égetést pedig a helyi rendelet szabályozza.

A kirendeltség a helyi rendelet figyelembevételével engedélyezi, vagy elutasítja az engedély kiadását. Ahol zöldhulladék lerakó üzemel, ott a komposztálás elősegítése érdekében - ha nyomós indok nem áll fenn-, akkor az engedély kiadását a tűzvédelmi hatóság megtagadja. A tavasszal ellenőrzésre kerültek az önkormányzatok szabadtéri hulladékégetéssel kapcsolatos rendeletei.

A veszélyhelyzet kihirdetésével az általános égetés tilalmáról szóló rendelet végrehajtása a veszélyhelyzet végéig felfüggesztésre került. Amennyiben tűzgyújtási tilalom van érvényben az azt jelenti, hogy tilos tüzet gyújtani erdőkben, fásításokban, facsoportokban, útszéli fasorokban és ezek 200 méteres körzetében, még a kijelölt tűzrakó helyeken is.

A tüzek megelőzése érdekében a dohányzó autósok ne dobják ki az égő cigarettacsikket az autóból, mert az út menti száraz növényzet nagyon könnyen meggyulladhat. A kirándulók ne szemeteljenek, mert az üveg- és fémhulladék amellet, hogy szennyezi a környezetet, a nap sugarait összegyűjtve tüzet is okozhat. Szentgyörgyvár Község Önkormányzata rendeletben szabályozta a hulladékégetést!

Pollenhelyzet

Zala megyében kizárólag Zalaegerszegen történik a levegő pollentartalmának monitorozása. A pollencsapda a Zala Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya hivatali épületének tetején üzemel.

A lakosság folyamatos tájékoztatása érdekében a heti jelentések és a napi előrejelzések a Szentgyörgyvár Közös Önkormányzati Hivatal épületében elérhetőek a hivatali felelős munkatársainál.



Az ürömlevelű parlagfű (Ambrosia artemisiifolia) a fészekvirágzatúak (Asteraceae) családjába tartozó invazív gyomnövény. Mezőgazdasági és humánegészségügyi kártétele rendkívül jelentős.

Zala vármegye erősen fertőzött vele.

Főbb szezon paraméterek

allergén latin neve	allergén magyar neve	allergenitási fok	napi maximum (db/m ³)	napi maximum ideje	össz-allergénszám
<i>Acer</i>	juhar	2-3	198	2018.04.06	731
<i>Alnus</i>	éger	3	533	2018.03.11	≈ 2997
<i>Ambrosia</i>	parlagfű	4	503	2018.09.01	7819
<i>Artemisia</i>	úröm	4	31	2018.08.10	481
<i>Betula</i>	nyír	3	1639	2018.04.08	7446
<i>Cannabaceae</i>	kenderfélék	1	158	2018.08.13	1504
<i>Carpinus</i>	gyertyán	2	180	2018.04.13	1597
<i>Chenopodiaceae</i>	libatopfélék	3	22	2018.08.22	552
<i>Corylus</i>	mogyoró	3	-	-	-
<i>Cupressaceae-Taxaceae</i>	ciprus-itiszafafélék	2-3	297	2018.03.13	3376
<i>Fagus</i>	bükk	1	63	2018.04.13	400
<i>Fraxinus</i>	kőris	3	1367	2018.04.24	7186
<i>Juglans</i>	díó	1	228	2018.04.23	1197
<i>Moraceae</i>	eperfélék	1	3517	2018.04.24	12443
<i>Pinaceae</i>	fenyőfélék	1	248	2018.05.06	1748
<i>Plantago</i>	útifű	3	26	2018.07.08	419
<i>Platanus</i>	platán	3	665	2018.04.17	2741
<i>Poaceae</i>	pázsitfűfélék	4	160	2018.05.06	2281
<i>Populus</i>	nyárfák	2	112	2018.04.08	608
<i>Quercus</i>	tölgy	3	445	2018.04.22	2550
<i>Rumex</i>	lórom	3	6	2018.06.07	93
<i>Salix</i>	fűz	3	204	2018.04.15	1108
<i>Ulmus</i>	szil	1	21	2018.03.15	128
<i>Urticaceae</i>	csalánfélék	3	592	2018.08.13	14779
<i>Alternaria</i>	(penészgombák)	4	2208	2018.09.22	81600
<i>Cladosporium</i>		4	33376	2018.09.08	1122848

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 17.§ (1) bekezdés (c) pontja szerint a földhasználó és a termelő köteles a nem zárlati és nem vizsgálatköteles nem zárlati károsítók ellen védekezni, ha azok más, különösen a szomszédos termelők növénytermelési, növényvédelmi biztonságát vagy az emberi egészséget bármely módon veszélyeztetik.

Hőségriadó

A hőségriasztást a Zala Vármegyei Kormányhivatal Keszthelyi Járási Hivatala adja ki. A felhívások minden esetben haladéktalanul továbbításra kerültek a háziorvosi szolgálatoknak, ügyeletvezetőknek, óvodáknak, bölcsődéknek, szociális otthonoknak. Az első hőségriasztás alkalmával mindenki megkapta a "Közegészségügyi tanácsok a hőhullámok hatásainak enyhítésére" c. kiadványból a rá vonatkozó tájékoztatókat is.

A Nemzeti Népegészségügyi Központ folyamatos kommunikációt folytat az írott, elektronikus és közösségi média csatornáin keresztül a hőségriasztással kapcsolatban (*Tisztifőorvos Facebook oldal*, <https://www.nnk.gov.hu/index.php/tanacsok-hoseg-idejere>).

A hőségriadó fokozatai:

- 1. fokozat: Figyelmeztető jelzés:** (belső használatra, egészségügy, mentősök felé) a várható napi 25 C°-os vagy azt meghaladó középhőmérséklet esetén.
- 2. fokozat: Készültség jelzés:** (tájékoztatás az egészségügy és a lakosság felé), amennyiben a hőmérséklet várhatóan legalább három egymást követő napon eléri (vagy meghaladja) a 25 C°-t.

3. fokozat: *Riadó jelzés:* (tájékoztatás az egészségügy és a lakosság felé), amennyiben várhatóan legalább három egymást követő napon a napi középhőmérséklet eléri a 27 °C-ot.

Cél:

- a hőség negatív egészségi hatásainak megelőzése,
- az alkalmazkodás elősegítése egyéni és társadalmi szinten.

Az eddigi hősegriadók kapcsán rendkívüli esemény nem történt. Az érintett intézmények vezetőivel és a helyi médiával a Járási Népegészségügyi Osztály együttműködése folyamatos volt. Az egyre gyakrabban előforduló hőhullámok alatt tapasztalható, hogy a vízmintavételezéssel rendszeresen monitorozott vizek mellett a szökőkutakban, épített vagy kerti medencékben keresnek felüdülést az emberek. Ezek vize megbetegedési kockázatot jelenthet, hiszen ha nem gondoskodnak megfelelő tisztításról, fertőtlenítésről, illetve ha a medence vagy szökőkút nem üzemel folyamatosan, a kút belső felszínén olyan élőbevonat (biofilm) alakul ki, amit a hagyományos tisztítási technológiával már nehéz eltávolítani.

A kialakult élőbevonat mellett a 25 °C feletti vízhőmérséklet kedvező feltételeket teremt számos mikroorganizmus elszaporodásához, köztük kiemelten fontos a **Legionella**.

A Legionella kis csíraszámban szinte bármilyen édesvízi környezetben előfordul, innen a vízhálózatokon keresztül kerülnek a szökőkutakba, illetve a párapapok csőrendszerébe is. A nyári kánikula idején a kedvező feltételek elősegítik az elszaporodásukat. A szökőkutakban és párapapokban üzemelés közben nagy mennyiségű vízpermet keletkezik, így a Legionellákat tartalmazó kisméretű vízcseppek a tüdő légútyagocskáiba jutva helyileg gyulladást okozhatnak.

Az éghajlatváltozás hatására bekövetkező változások a lakosság egészének az egészségét fogják befolyásolni. A hőhullámok, az árvizek, a viharok, a tüzesetek és az aszályok következtében fellépő megbetegedések és sérülések a növekvő nyári átlaghőmérséklet hatására, és a hőhullámok alatt fellépő hasmenéses megbetegedések, a keringési-légzőrendszeri megbetegedések növekvő gyakorisága és néhány fertőző betegség hordozóinak megváltozott térbeli eloszlása mind következményei az éghajlatváltozásnak.

Hőhullámnak tekinthető az az időszak, amely során legalább három egymást követő napon az napi átlaghőmérséklet meghaladja a napi 25°C átlaghőmérsékletet. A hőhullámos napokon megnő a halálozások száma az év egyéb időszakaihoz képest. A hőhullámok közegészségügyi hatásai azonban egyéb tünetek formájában (lassuló reakcióidő, hőstressz, hőség, súlyosabb/enyhébb rosszullétek, koncentrációs problémák) is jelentkeznek, így hatásaik továbbgyűrűzve érinteni fogják a munkavégzést munkahelyi balesetek növekedésével, a közlekedést a közlekedési balesetek számának növekedésével, valamint az egészségügyi hálózat leterheltségét is jelentős mértékben fokozzák.

Az **éghajlatváltozás** bizonyos időjárási körülmények között negatívan érinti a légszennyező anyagok koncentrációját. A légszennyező anyagok (a nagymértékű nyári gépjárműforgalom által) megnövekedett koncentrációja növeli a légzőszervi megbetegedések számát.

Ezek a megbetegedések még inkább érinteni fogják az időseket, krónikus betegséggel küzdőket és a rossz alkalmazkodó képességű, illetve meggyengült immunrendszerű embereket.

Ezért fel kell készíteni a lakosságot az általuk nem befolyásolható hatásokhoz történő alkalmazkodásra.

Sérülékeny csoportok közé sorolhatók a korcsoportok alapján a gyermekek és idősek, egészségügyi helyzet alapján főként a szív- és érrendszeri betegségekben szenvedők, iskolai végzettség szerint az alacsony iskolázottságú csoportok, lakóhely alapján villámárvízzel, belvízzel veszélyeztetett területek lakói, a régi, nem megfelelő műszaki állapotú házak, lakások lakói.

3.9. KÖRNYEZETI ZAJÁLLAPOT

A környezet állapotát, minőségét a meglévő és tervezett funkciók működését döntően befolyásoló hatótényező a környezeti zaj.

Az épített környezet intenzitásának növekedése, az életmód változása, a mobilitási igény, a közlekedés általános műszaki állapota és fejlődési tendenciái, a települések történeti fejlődése és még sok más műszaki, társadalmi tényező eredményezte, hogy környezetünk egyre inkább elzajosodott.

A nyugodt és csendes környezet iránti igény fokozódása a környezetünkben rendszeresen és egyre nagyobb mértékben fellépő zaj visszaszorítására ösztönöz. Napjainkban ugyanis az akusztikai minőség a települések környezetállapotának fontos jellemzője.

A Keszthelyi Járási területek jelenlegi zaj- és rezgéshelyzetének feltárásával, minősítésével segíthető a környezetvédelmi szempontból is megfelelő települési környezet, az optimális minőségi turizmus feltételeinek kialakítása és megtartása. A környezeti zaj- és rezgésvédelem területén érvényes rendeletek, előírások megtartásával biztosítható a zajvédelmi szempontból is megfelelő települési környezet kialakulása.

A területrendezés, településfejlesztés során lehet leghatékonyabban érvényesíteni azokat az előírásokat melyekkel a káros hatások kialakulása megelőzhető, a meglévő hatások csökkenthetők, illetve a kedvező állapot megtartható. *A szabályozás a környezet szempontjából leginkább terhelő zaj- és rezgésforrásokra, így az ipari, közlekedési, építkezési zajokra és rezgésekre állapít meg követelményeket.*

Egy terület környezeti zajterheltségét nagymértékben meghatározza a terület földrajzi adottsága, a kialakult területszerkezeti- és területhasználati módszer. A kialakult zajhelyzet részben annak következménye, hogy a további terület-felhasználásoknál, közlekedési nyomvonalak kijelölésénél még nem érvényesülnek a zajvédelem szempontjai.

Másrészt a zajterhelés kialakulásában meghatározó tényezőként szereplő közúti közlekedés fejlesztése - elkerülő útvonalak építése, útvonalak minőségi fejlesztése – lassú ütemben történik. A zaj és rezgés elleni védelem követelményeinek teljesüléséhez, illetve további fejlesztéséhez a vizsgálati adatok ismeretében, illetve azok értékelését követően kerülhetnek meghatározásra azok az intézkedések és feladatok, melyekkel a meglévő káros mértékű terhelések csökkenthetők, illetve egyidejűleg új terhelések kialakulása megakadályozható.

Szentgyörgyvár település egyes területein kialakuló zajterhelés a különböző zajforrások kibocsátásaiból tevődik össze.

A zajforrások öt fő csoportra oszthatók:

- közlekedés;
- Mezőgazdaság;
- ipari, kereskedelmi, szolgáltató telephelyek;
- lakóterületen folytatott zajos tevékenység (pl. vállalkozások);
- szórakozóhelyek, hangosító berendezések
- egyéb (pl. katonai tevékenység, vallásgyakorlás) zajforrások

Közlekedési eredetű zajterhelés

Jelenleg hazánk lakosságának mintegy 50-60%-a közúti közlekedéstől eredő, zavaró mértékű zajjal terhelt. Kiterjedt területeken, elsősorban a főútvonalak mentén, jelentős lakosságot érint a határértékek olyan fokú túllépése, amely már egészséget veszélyeztető hatású.

A közúti forgalom okozta zajterhelésről nem áll rendelkezésre olyan aktuális és egységes mérési adatmennyiség, melyből megbízható statisztika nyerhető. Szórvány mérési adatok viszont egyöntetűen bizonyítják az országsszerte kialakult igen kedvezőtlen állapotokat.

Főútvonalak mentén az épületek homlokzatait érő zajterhelés általában nappal 70 - 83 dB, éjjel 60 - 75 dB körül mozog, míg a tervezési határérték nappal 65 dB, éjjel 55 dB. A szokványos nyílászárók csukott állapotban a közlekedési zajt 20 - 25 dB-lel csökkentik.

A környezeti zajforrások közül Szentgyörgyvár község területét is leginkább a mezőgazdasági és a közlekedési zaj terheli. Konkrét mérések a településen nem történtek, e tekintetben a környezeti terhelés elviselhető.

A nagyobb forgalmú főútvonal melletti lakóházak és intézmények homlokzatai előtti zajterhelés nem lépi túl az OECD 1991. évi jelentésében a közlekedési zajmisszió 65 dB mértékű határértéket, illetve a 4/1984. (I.23.) EüMsz. rendelet határértékeit.

A közlekedés /elkerülő út/ és gépjárműforgalom a légszennyezéshez hasonlóan a település legjelentősebb zajforrásra is, ami különösen igaz a nagy forgalmú utakra. Ez a terhelés esetenként a belterületi utcákban a legjelentősebb. Az ipari és szolgáltatási rendezvényi zajterhelések esetenként jelentkeztek, azonban ezek hatásai a jogforrásokban meghatározott határértékek alatt maradnak.

Szentgyörgyvár területén halad át a 76-os főút, mely keresztülhalad a község központján és különálló településrészein is, illetve a 760-as főút, mely északkelet felől elkerüli és ezzel tehermentesíti a lakott területeit. Ezzel a település központi részén keletkező zajterhelése is érzékenyebben érinti az embereket. A település szívében keresztülhaladó főútvonal néhol a lakóépületektől kis távolságra húzódik.

A közúti közlekedés által okozott zajterhelés részben a járműforgalom nagyságától és összetételétől, részben az utak vonalvezetésétől, az út minőségétől függ.

A zajterhelés nagyságát az útvonalak járműforgalmán kívül a területhasználatok, a beépítési viszonyok, a zajforrás és a védendő létesítmények közötti távolság, az útkereszteződések, stb. befolyásolják. Az évről-évre növekvő járműszám következtében emelkedő zajterhelés kiküszöbölése érdekében egyre több település harcolja ki körzetében a lakott területeket elkerülő útvonalak kiépítését, az átmenő forgalom kitiltását.

A lakott területi forgalmi sebesség-korlátozások, azok betartásának fokozott ellenőrzése ugyan ellensúlyozza a kedvezőtlen hatást, de kiküszöbölni képtelen.

Különösen az éjszakai megnövekedett teherforgalom által indukált környezeti zaj- és rezgéshatás teszi szinte elviselhetetlenné az átvezető szakaszok mellett élő lakosság életét. Ezt a szempontot nem lehet figyelmen kívül hagyni az erre vonatkozó későbbi döntések meghozatalánál.

A zaj és rezgésvédelmet, valamint a levegővédelmet is szolgálja a településen a kialakított kerékpárút, valamint évről évre a biciklis közlekedést a térségben népszerűsítő programok.

Zajkeltő munkák – időkorlátok és tilalom:

Szentgyörgyvár község nem rendelkezik helyi zajrendelettel, ezért az országos jogszabályok (pl. 1995. évi LIII. törvény, valamint a 2023-ban módosított szabályok) az irányadók.

- Építési és zajos munkák (pl. betonkeverés, flexelés):
 - Hétköznapi: 06:00–22:00 között engedélyezett.
 - Szombaton: ugyanaz a keret vonatkozik (06:00–22:00).
 - Vasárnap és ünnepnap: zajos tevékenység általában tilos; csak sürgősségi esetben (pl. hálózati hibák) lehet indokolt.
- Kerti gépek (pl. fűnyírás, motoros ágvágó):
 - Hétköznapi: 07:00–20:00 között.
 - Szombaton: 09:00–14:00-ig.
 - Vasárnap és ünnepnap: tilos, még az országos szabályok szerint is
- Zajszint korlátok:
 - Nappalra érvényes általános határérték: 50–55 dB.
 - Éjszakai határ: 40–45 dB

Tiltva van a település területén olyan zajkeltés, amely a köznyugalmat, közcsendet zavarja. Zajkeltő munkák (betonkeverés, fűnyírás) csak a fenti időintervallumokban végezhető, valamint vasárnap és ünnepnap a zajkeltés tilos!

A szabadidős tevékenységek, vendéglátóegységek, háztartási tevékenységek zajvédelmi követelményeinek betartása évről évre javul, évente egy-két rendezvény után érkezik panaszbejelentés. A szabadtéri rendezvények szervezői évről évre egyre több óvintézkedést tesznek annak érdekében, hogy a rendezvények környezetében lakókat ne érje káros zajhatás.

3.10. A TELEPÜLÉSI ÉS AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÁLLAPOTA

3.10.1. Hulladékgazdálkodás

Magyarországon a hulladékgazdálkodásból, valamint a szennyvízkezelésből származik a teljes üvegházhatású gázkibocsátás 6-7 százaléka. A kibocsátás CO₂ egyenértékben számított nagyobb részét az elszállított és lerakott települési (és ipari) hulladék anaerob bomlási folyamatából származó, illetve a szennyvízkezelés során képződő metán teszi ki. A hulladékgazdálkodás szempontjából a legjelentősebb kibocsátás a hulladéklerakókban képződő depóniagáz, amely ÜHG-potenciálja lényegesen magasabb a szén-dioxidénál. Ennek oka, hogy a szerves anyagok lerakóban történő spontán bomlása során a depóniagázt 40-60%-ban alkotó metán is képződik.

A hulladékgazdálkodás alapelveivel összhangban előnyt élvez minden intézkedés, amely a lerakóktól eltereli a hulladékot, és így hozzájárul a kibocsátás csökkentéséhez. Növekszik az egy főre jutó hulladékmennyiség a fogyasztási szokások, illetve magának a fogyasztásnak a növekedése, valamint a sokszor túlcsomagolt termékek miatt.

A hulladékgazdálkodás terén az első lépés a hulladékok mennyiségének a csökkentése, amit nem lehet csak a tudatos fogyasztói magatartással és a szemléletformálással megoldani. A kereskedelem szereplőinek a gyártóknak és az eladásokat ösztönző marketingnek a szerepe legalább olyan jelentős. A hulladéklerakókról légkörbe jutó metán a szerves anyagok bomlása során szabadul fel, amelyek egyrészt különböző eredetű zöldhulladékokból, másrészt feldolgozott állati- és növényi maradványokból, jórészt ételmaradványokból tevődnek össze. Ezek együttes részesedése az összes települési hulladékon belül megközelítheti a 30%-ot is. A települési környezetben erősen megnő az ételhulladékok aránya (akár a teljes biológiailag lebomló hulladékok 90-95%-a is lehet).

Ez a régióban fokozottan jelenik meg, hiszen az erős gasztró- turizmusnak köszönhetően a régió településeinek jelentős részén az élelmiszer eredetű hulladékok aránya magas. A vendéglátó ipari egységek mellett az élelmiszerhulladék és a megnövekedett csomagolási hulladék a turisták fogyasztási szokásaihoz, mintáihoz kötődnek. Ezek jelentős csökkentésével a hulladéklerakók kapacitása is tovább fenntartható, illetve a bomlásból származó nagy mennyiségű gáz keletkezése is elkerülhető lenne.

3.10.1.1. Változások a hulladékgazdálkodás szerepkörökben és jogkörben

Jogszabályi háttér

A hulladékokról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 2023. július 01. napján jelentős mértékben módosult, mely érinti a helyi önkormányzatok hatáskörébe utalt hulladékgazdálkodási jogkört és feladatkört is.

2023. július 01. napjától az állam, már saját hatáskörben látja el a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenységet, koncessziós szerződés alapján. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás tárgyában meghirdetett koncessziós eljárás eredményeként a közszolgáltatási feladatokat az állam a MOL Nyrt. útján látja el, aki elnyerte a 35 évre szóló, évi 4-5 millió tonna hulladék kezelésére vonatkozó magyarországi hulladékkoncessziót. A MOL a feladat ellátása érdekében létrehozta a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt-t, aki a hulladékgazdálkodási koncesszióért felelős cég.

A települési (lakosságtól és intézményektől, gazdálkodó szervezetektől származó háztartási és háztartásihoz hasonló) hulladék begyűjtését és kezelését, valamint a hazai kiterjesztett gyártói felelősségi rendszert (EPR), megszervezve az e rendszer hatálya alá tartozó termékkörökből származó hulladékok hulladékgazdálkodási feladatait is ellátja.

2040. évre a cél elérhető legyen az Európai Unió által előírányzott, a települési hulladék újrahasznosítására vonatkozó minimum 65, míg a hulladéklerakóba kerülő hulladék esetében a maximum 10 százalékos arány elérése.

A MOHU kiválasztotta azt a hat regionális partnercéget (Régiókoordinátorok), amelyek 2023. július 1-jétől elvégzik a lakossági hulladék mellett az intézményi kommunális hulladék begyűjtésének koordinálását, továbbá együttműködnek az érintett alvállalkozókkal. A régiókoordinátorok feladata lesz, hogy az uniós és hazai szabályoknak, valamint a koncessziós társaság útmutatásának megfelelően fenntarthatóan, előkezelésre minél alkalmasabb módon gyűjtsék a hulladékot, amely ezt követően újrafeldolgozásra kerülhet. A régiókoordinátorok a régiós ügyfélszolgálatokat, a begyűjtési és szállítási folyamatokat koordinálják, és részben ellátják, továbbá a közreműködő szolgáltatók teljesítmény kontrollját, ellenőrzését a koncessziós társasággal való együttműködésben végzik.

2023. július 01. napjával módosult mind a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, mind pedig a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény önkormányzati feladatokat szabályozó része.

A hulladékgazdálkodási feladat kikerült az önkormányzat kötelező feladatai közül, a hulladéktörvény felhatalmazó rendelkezése pedig egy pontban érinti csak az önkormányzatok által kötelezően szabályozandó tárgykört, ez pedig az elhagyott hulladék felszámolásához szükséges helyi intézkedések körének meghatározására vonatkozó önkormányzati rendelet megalkotásának kötelezettsége.

Felhatalmazást kapott továbbá a települési önkormányzatok mindenkor képviselő-testülete arra, hogy rendeletben állapítsa meg a közterület tisztán tartására vonatkozó részletszabályokat.

Az önkormányzatok hulladékgazdálkodással kapcsolatos szerepe

Eszköztulajdonos

Az önkormányzatok a koncesszió indulását követően is eszköztulajdonosok maradtak, tehát a tulajdonukban maradtak a hulladékgazdálkodási létesítmények. Ezen létesítmények használatával kapcsolatban a MOHU Zrt. már megkötötte a szükséges szerződéseket e létesítmények üzemeltetőivel.

Hulladékgazdálkodási alapfeladat

2 éve tehát megszűnt az önkormányzatok hulladékgazdálkodási alapfeladata, ezt a koncessziós társaság vette át. A jelenlegi közszolgáltató cégek a MOHU Zrt. alvállalkozóiként látják el a hulladékgazdálkodási feladatokat. A MOHU által kiválasztott régiókoordinátorok és közreműködő alvállalkozóik feladata lett, hogy az uniós és hazai szabályoknak, valamint a koncessziós társaság útmutatásának megfelelően, fenntarthatóan, előkezelésre minél alkalmasabb módon gyűjtsék a hulladékot, amely ezt követően újrafeldolgozásra kerülhet.

A régiókoordinátorok és közreműködők a hulladékot csak gyűjtik és szállítják, majd ezt követően átadják a kezelők részére, de a kezelést nem ők végzik.

Hulladékgazdálkodással kapcsolatos szabályozás

A hulladékgazdálkodási közfeladat önkormányzatoktól való elkerülésével megszűnt az ezzel kapcsolatos önkormányzati szabályozási jogkör is, így az önkormányzatok által a hulladékgazdálkodással kapcsolatban alkotott rendeleteket hatályon kívül kellett helyezni.

Az önkormányzatok által eddig biztosított hulladékgazdálkodással kapcsolatos kedvezmények egy törvénymódosítás alapján megmaradtak az új rendszerben is, hacsak az adott önkormányzatok nem vonták vissza ezeket és jelentették be a változást a MOHU és/vagy az NHKV felé.

Köztisztasági alapfeladat

A köztisztasági feladatellátás a jogszabályváltozás után is az önkormányzatok feladata maradt, így annak költségei is az önkormányzatoknál vannak. 2023. július 1-je után a köztisztaságból származó – települési hulladéknak minősülő – hulladék átvételére csak a MOHU vagy annak szerződött alvállalkozói jogosultak.

A köztisztaságból származó települési hulladék átvételének, kezelésének költségeit a MOHU Zrt. viseli, melyet az önkormányzatok az illetékes miniszter által megállapított szolgáltatási díj formájában térítenek meg a MOHU Zrt. részre.

A köztisztasági hulladékban az országos hulladék-összetétel analízis alapján megállapított átlagos EPR tartalom arányos köztisztasági költségeinek fedezetére beszedett gyártói felelősségi díjjal a MOHU Zrt. negyedévente elszámol az önkormányzatokkal.

Az önkormányzatok továbbra is maguk szervezik meg a köztisztasági tevékenységüket (gyűjtés, szállítás), amelyből származó koncesszió hatálya alá tartozó települési hulladékot kizárólag a MOHU vagy szerződött alvállalkozói által üzemeltetett létesítményeibe adhatja át.

Folyamatok a MOHU rendszerében

A MOHU Zrt. az átlátható és egységes partnerkezelés céljából létrehozta elektronikus ügyintézési felületét, a Partner Portált. Az önkormányzatoknak ezen a felületen szükséges regisztrálniuk a köztisztasági hulladékkal kapcsolatos szolgáltatásokra, valamint az intézményi hulladékszállításra vonatkozóan.

Az önkormányzatok regisztrációja – köztisztaságból származó hulladék

Az önkormányzatok továbbra is maguk szervezik meg a köztisztasági tevékenységüket (gyűjtés, szállítás), amelyből származó koncesszió hatálya alá tartozó települési hulladékot kizárólag a MOHU vagy szerződött alvállalkozói által üzemeltetett létesítményeibe adhatja át. A MOHU Partner Portálján történő regisztrációja során az önkormányzatok adják meg a hulladék beszállítást végző igénybe vett alvállalkozóikat, a gyűjtött hulladékok fajtáit, továbbá már 2 éve e rendszeren keresztül adhatják le a beszállítást megelőzően a hulladék átvételének technikai kezelését és elszámolását lehetővé tevő megrendeléseiket.

A megrendeléseiket a MOHU Zrt. által meghatározott átvételi pontokra kell beszállítani, melyekről további információt a www.mohu.hu -n, és a rendelés leadás során szerezhetnek. Az átvételi pontok pontos helye a regisztráció/megrendelés során kerül meghatározásra (*területi elv alapján*).

Intézmények regisztrációja

A 2012. évi CLXXXV. törvény azon intézményi és gazdálkodási szervezetek számára, amelyek hulladékgazdálkodási intézményi résztvevénység körébe tartozó hulladékot termelnek, és azokat elkülönítetten gyűjtik kötelezően előírja, hogy a MOHU által üzemeltetett Partner Portálon regisztráljanak, valamint a szerződéskötéshez szükséges adatokat megadják.

Az intézményi és gazdálkodó szervezetek által koncesszió alá tartozó elkülönítetten gyűjtött hulladék gyűjtését kizárólag a MOHU és annak szerződött intézményi szolgáltatója végezheti.

Lakosságot érintő tájékoztatás

Hulladékkezelés és gyűjtés

A természetes személy ingatlanhasználókat érintő hulladékkezelési és gyűjtési folyamatok az eddig megszokott formában működik már 2 éve. A lakosság részéről regisztrációra nincs szükség, a jelenlegi NHKV-s adatbázis került alkalmazásra.

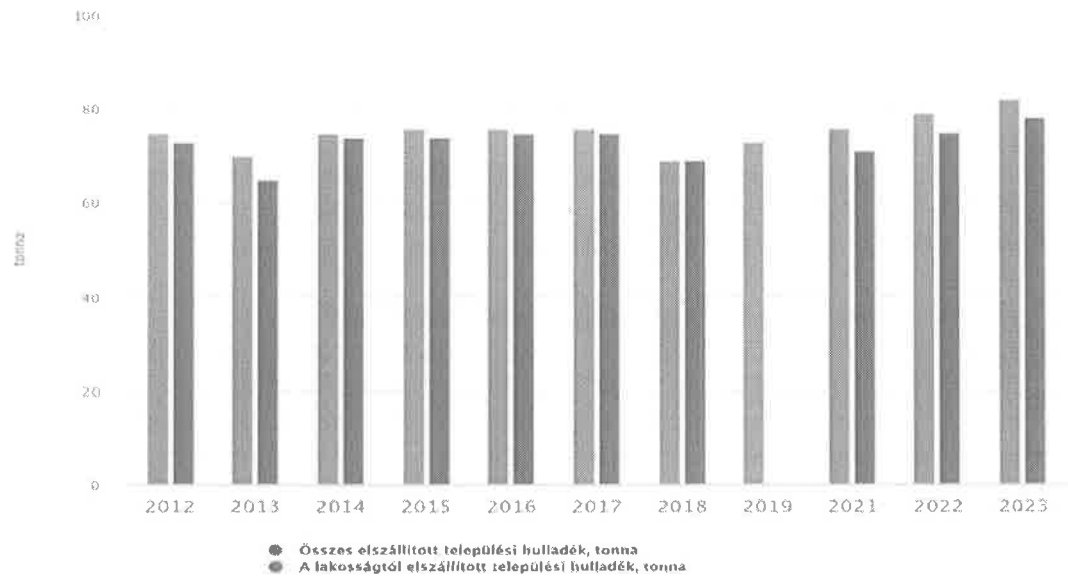
Ugyanez igaz a Ht. alapján a lakossági rezsicsökkentett díjra jogosult költségvetési szervekre és a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti ápolást, gondozást nyújtó intézményekre is (*idősek otthona, pszichiátriai betegek otthona, a szenvedélybetegek otthona, a fogyatékos személyek otthona, valamint a hajléktalanok otthona*).

A hulladék gyűjtése és kihelyezése, továbbá a hulladék elszállításának időpontja és gyakorisága változatlan maradt, minderről továbbra is a Régikordinátorok vagy megbízottjaik által közzétett hulladék naptárakból tájékozódhat a lakosság minden év elején.

A hulladékgazdálkodás tapasztalatai Szentgyörgyváron

Az Önkormányzat Képviselő-testületének a településtisztaságról és a környezet védelméről szóló önkormányzati rendelete alapján történik a településen jelenleg a szilárd hulladék közszolgáltatás ellátása.

Elszállított települési hulladék mennyisége – Szentgyörgyvár



EC II alapján a Helyi Köszolgáltatás Információs Rendszerrel készült.
Hagyományozott időpontja: 2023.06.24. 13-54

A településről a kommunális hulladék elszállítását a **Szentgyörgyvár** közigazgatási területén a települési szilárd hulladékkezelési közszolgáltatás körében, a közszolgáltató szállítóeszközéhez rendszeresített gyűjtőedényben, a közterületen vagy az ingatlanon összegyűjtött és a közszolgáltató rendelkezésére bocsátott települési szilárd hulladék elhelyezés céljára történő rendszeres elszállítására kizárólagosan jogosult hulladékkezelő a **ZALAISPA Zrt.** (8798 Zalabér, 3096/12 hrsz.), amely kötelező közszolgáltatónak minősül.

	Össz Kommunális hulladék (t/év)	Zöld hulladék (t/év)	Szelektív hulladék (t/év)	Építési törmelék (t/év)
	HAK:200301	HAK: 200201	HAK:150106,150107	HAK:170107
	Kezelési kód: G001(gyűjtés)	Kezelési kód: R3	Kezelési kód: R12, E0206	Kezelési kód: R5
	2024	2024	2024	2024
Szentgyörgyvár	71.0	10	8	2

	Komunális hulladék (t/év)	Kezelési hely		
	HAK:200301			
	Kezelési kód: R12			
	2024			
Szentgyörgyvár	71.0	Keszthely átrakóállomás+Marcali MBH		hasznosítás

Zalaapáti	191	Keszthely átrakóállomás+Marcali MBH		
	Komunális hulladék	Szelektív hulladék	Zöld hulladék	Hulladékudvar
Szentgyörgyvár	minden hétfői nap	havi 1 alkalom(házhoz menő)	szezonális(tavaszi+ősz)	Nem üzemel

(forrás: Zalaisha Zrt. - 2024)

Veszélyes hulladék

A veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 98/2001 (VI. 15.) Korm. rendelet helyett 2015. augusztus 16-án a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet lépett hatályba.

Főbb változások, fontosabb előírásai:

- A hulladék veszélyességének megállapítása
- A hulladékok besorolásával kapcsolatos előírásokkal a továbbiakban a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV törvény 63. §-a rendelkezik.

A hulladékokat megfelelő zárt edényben gyűjtik, és szállítják el, ahol ártalmatlanítják, vagy újra felhasználják, mivel a veszélyes hulladékok egy része is újrahasznosítható.

A településen jelenleg nem keletkezik bejelentés kötelezett mennyiségben veszélyes hulladék. Az új termelő-szolgáltató tevékenységek során, amennyiben a telephelyeken bejelentés kötelezett mennyiségben veszélyes hulladék keletkezik, akkor arról a hatályos jogszabályok szerinti részletes nyilvántartást kell vezetni, és azt az előírásoknak megfelelően kell átmenetileg tárolni, hasznosítani vagy a szállításra, ártalmatlanításra engedéllyel rendelkező vállalkozás képviselőjének átadni.

Állategészségügy

Az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény alapján, a települési önkormányzat köteles gondoskodni az állati hulladék ártalmatlanná tételével kapcsolatos feladatok ellátásáról. *(Megállapította: 2001. évi XXII. tv. 20. §.)*

A veszélyes hulladéknak minősülő állati hulladékok elszállítását és ártalmatlanítását már évek óta, az erre a feladat elvégzésére jogosult és specializálódott ATEV Fehérjefeldolgozó Rt. végzi az önkormányzattal kötött szolgáltatási szerződés alapján.

Az elmúlt időszakban bejelentett járvány a faluban nem volt.

A településen egyéb, nem kommunális hulladék (állati hulla) gyűjtőhely nem került kialakításra.

Szelektív hulladékgyűjtés

Szentgyörgyvár községben az elmúlt évekhez hasonlóan térítésmentesen végzi a közszolgáltató a háztartásonkénti hulladékgyűjtést. Havonta egy alkalommal lehetősége van az állampolgárnak az újrahasznosítható hulladék elszállíttatására az előre meghirdetett (szelektív hulladékszállítási naptár) szállítási napjain.

Újrahasznosítható hulladékok gyűjtése: a csomagolási hulladékokat (műanyag, fémdoboz, papír) a szolgáltató a tárolóedényben, illetve áttetsző műanyag zsákban, illetve a kartonpapírt, újságot kötegelve elszállítja a lakosok ingatlana elől.

Üveghulladék gyűjtése: az üveghulladékok elkülönített gyűjtése hulladékgyűjtő szigeten, illetve a hulladék udvarban elhelyezett gyűjtőben történik.

Házhoz menő lomtalanítás

Szentgyörgyváron a lomtalanítás nem kötelező közszolgáltatásként működik. Házhoz menő elszállítás igényléséhez külön megrendelés szükséges. Az önkormányzat a tavalyi évben – a lakosság kérésére és saját költségén – konténert rendelt, amelybe a lakosok a lomtalanítás körébe tartozó hulladékaikat elhelyezhették. A jövőben is hasonló alkalmi lomtalanítási lehetőségek megszervezése az önkormányzat döntésétől és forráslehetőségeitől függ.

Bezárt hulladéklerakó

A korábbi települési szilárd hulladéklerakó megszüntetésre került, és a rekultivációra való lépéseket 15/2003. (XI.7.) KvVM rendeletben meghatározott területi hulladékgazdálkodási tervhez igazodva valósult meg.

3.10.2. ENERGIAGAZDÁLKODÁS

Megújuló energiaforrások szélesebb körű alkalmazásának lehetőségei:

- Az úgynevezett „passzív, autonóm és ökológikus” házak építését, valamint a levegő és a föld hőtartalmát kihasználó hőszivattyús, napkollektoros energiaellátó berendezések alkalmazását, meglévő épületek hő-háztartásának javítását (nyílászáró csere, hőszigetelés és a szellőzés és fűtési rendszereinek korszerűsítését pl. kondenzációs hő visszanyerő berendezés) szorgalmazni szükséges.

- A napelemek alkalmazása, az általuk termelt villamos energiatárolási, gazdaságossági és üzemviteli körülményeinek javulása miatt, egyre inkább előtérbe kerül a településen, ezt a tendenciát tovább kell követni.

3.10.3. ZÖLDTERÜLET-GAZDÁLKODÁS

A környezet védelmének általános szabályairól 1995. évi LIII. törvény 26. § kimondja, hogy a település területén zöld területeket, véderdőket külön jogszabály szerint kell kialakítani.

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete rendeletben szabályozza a település környezet- és természetvédelmi feladatait. A többször kodifikált rendelet külön fejezetekben tárgyalja a védett természeti és kultúrtörténeti értékek megóvását.

Az erdők védelmét, a közterületek és ingatlanok tisztántartását, a parlagfű elleni védekezés lehetőségeit, valamint a zöldterületek fenntartását és védelmét.

A zöldterületek védelméről szóló rendelkezések fokozott védelmet biztosítanak a parkoknak, zöldterületeknek. Meghatározásra kerültek a fakivágás szigorú szabályai; külön melléklet foglalkozik az ajánlott (honos) fa- és cserjecsoportok felsorolásával.

A település belső részein a zöldterületek hiányát, a belterületeket övező külterületi vagy be nem épített belterületi részletek megfelelő hasznosításával kell ellensúlyozni.

A zöldterületeknek általában két alapvető rendeltetése van:

- az egyik termelési célú, például ilyenek az erdő és mezőgazdasági területek, továbbá építési telken be nem épített részek, pl. gyümölcsös, szőlő, veteményes, virágos kert;
- a másik közjólétet szolgáló, mint pl. parkok, sétányok, vízparti nádas és bokros területek, köztemetők, továbbá sportpályák, játszóterek, kempingek, strandok.

A zöldterületek szerepe:

- A belterületen a zöldterületek esztétikai, használati és ökológiai szerepe együttesen hat.
- A beépített területek, házsorok közé ékelődve azok folyamatosságát megtörik, változatossá teszik a településképet.
- A fás, cserjés zöld sávok vagy foltok a lakóterületet védik a közlekedési emissziótól, javítják a levegő minőségét. (Egy 80-100 éves bükkfa, pl. a vegetációs időszakban képes egy ember éves oxigén-igényét fedezni.)
- Az ember számára elviselhető levegő páratartalom 60-80% közötti. A növények 5%-kal képesek a páratartalmat növelni, kedvező irányba módosítani.
- A levegőbe kerülő port csökkenti a gyepesített terület. A sorfák is képesek a levegőből a port kifizűlni. A települési por, ugyanis még nyomokban mérgező ólmot is tartalmazhat.
- A három fokozatban telepített növényzet (gyep, cserje, fa) a közlekedési vagy egyéb zajt akár 10 decibellel csökkenteni tudja.
- Élőhelyei egyben honos hazai növényfajoknak, költő madaraknak, hasznos kisméltóságoknak; de emellett árnyékot adnak utcán, ill. lakóterületek közt játszó gyerekeknek, sétáló, pihenő polgároknak.

Összhatásukban a zöldterületi részek tájképi, tájészttikái szerepe is igen fontos egy település jövőbeni faluképének megőrzésében, turisztikai szerepének javításában, melyre egy idegenforgalomból élő térségnek elsőrangú feladata odafigyelni.

Az erdők szerepe

Az erdőknek fontos szerepük van a klímaváltozás hatásainak mérséklésében, hiszen egyrészt megkötik a légköri szén-dioxid jelentős mennyiségét, másrészt kedvező mikro-, mezo- és makro-klimatikus hatásuk révén hozzájárulnak a szélsőséges hőmérsékleti és csapadékviszonyok mérsékléséhez.

Az éghajlatváltozás okozta felmelegedés a fák legyengülésére valamint betegségeinek erőteljességére és terjedésére ma még előre nem látható hatással lesz. Az erdészet számára az éghajlatváltozás és a szélsőséges időjárás viszonyokhoz való alkalmazkodás sikeressége a természetszerű erdők telepítésén és megóvásán múlik.

Ezen erdők egyrészt a hirtelen lezúduló csapadék okozta károkat csökkenthetik, másrészt az erdők jelentős szerepet játszanak a víz tárolásában, a mikroklima szabályozásában, a biodiverzitás növelésében is. Az erdők telepítésénél, illetve az erdős területek gondozásánál kiemelt fontosságot kell tulajdonítani a fajok kiválasztásának.

A helyi, őshonos fajokat kell előnyben részesíteni, valamint az erdők gondozásánál fokozott figyelmet kell szentelni az idegenhonos fajok eltávolítására. Erdészeti Tudományos Intézet meghatározása alapján természetközelinek tekintjük az erdőművelést, ha annak során a természetes folyamatokat minél nagyobb mértékben próbáljuk közelíteni.

A természetközeli erdőművelés napjainkban egyre nagyobb hangsúlyt kap. Ennek okai többek között az erdei biodiverzitás miatti aggodalom, a klímaváltozás, a nagy kiterjedésű biotikus és abiotikus károk. Magyarországon a természetközeli erdőművelést ma már jogi eszközökkel is segítik. Az erdőkép átalakítása, a vágásos üzemmódról a szálaló üzemmódra való áttérés azonban hosszú időt igényel. Hangsúlyozni kell, hogy a külföldi példák hazai erdeinkre csak igen korlátozott mértékben alkalmazhatók a lényegesen különböző termőhelyi adottságok miatt. Indokolt tehát egyrészt a célzott erdészeti kutatás, másrészt bizonyos mértékben a hazai erdészeti gyakorlatba az eddig nem használt módszerek bevezetése. Több figyelmet érdemel az erdőket egyre nagyobb mértékben fenyegető tűz elleni védelmi intézkedések kidolgozása és gyakorlati megvalósítása.

Szentgyörgyvár környékének sajátos klimatikus adottságai, a kiterjedt erdőterületek és a vadgazdálkodás mind hozzájárulnak a vadállomány fenntartásához és a turisztikai vonzerő gazdagításához. Ahogyan az erdőkre, úgy a vadállományra is hatással van a klímaváltozás. Ez számukra is kihívást jelent, új kórokozókkal, megváltozott élőhelyekkel, változó növényállománnyal, táplálékhoz és búvóhelyhez való hozzáféréssel.

Egyes fajok jól tűrik a változást, olyannyira, hogy egyre közelebb húzódnak a lakott területekhez. A túlzott mértékben elszaporodott vadállomány és a lakosság közötti konfliktus felerősödéséért nem feltétlenül a vadállomány számának a növekedése felel.

Jellemzően a vad-élőhelyek megszűnése (nagyüzemi mezőgazdasági táblák mezővédő zöldsávjainak megszűnése) és a zártkerti területek elgazosodása, elhanyagolttá válása valamint a településeken a lakosság által felelőtlenül felhalmozott, vadak számára élelemforrást jelentő hulladékok is szerepet játszanak.

A lakott területeken konfliktusokat okozó fajok Magyarországon több jogi kategóriába tartoznak, nem védett fajok (egyes galambfélék), kártevők (patkány, egér...), védett fajok (denevérek, fakopáncs, vetési varjú, házi veréb), valamint vadászható fajok (nyest, róka, vaddisznó, őz, gímszarvas). A nagyvad (gímszarvas, őz és vaddisznó), valamint a róka számár vonzó, vagy csak lehetőséget adó búvóhelyek és táplálékforrások csökkentése, megszüntetése települési feladat, míg a nagyvad állományokkal való tudatos vadgazdálkodás, az állomány létszámának jelentős csökkentése, majd szinten tartása a vadászatra jogosult feladata.

Mindezt ki kell, hogy egészítse a lakosság folyamatos tájékoztatása, a kommunikáció, amely mindkét érintett közös feladata.



Mándi erdő – Szentgyörgyvár külterületi részében

4. KÖRNYEZETBIZTONSÁG

A település veszély-elhárítási tervei A két legfontosabb terv a Vízkárelhárítási és Vízminőség-védelmi Terv, illetve a Települési Veszély-elhárítási Terv.

Települési Veszély-elhárítási Terv

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény értelmében a korábbinál nagyobb hangsúlyt kapott a veszélyhelyzetekre való felkészülés mind országos, mind vármegyei, mind pedig települési szinten.

Az egyes veszély-, illetve katasztrófa-helyzetek hatékony megelőzése, az élet és anyagi javak megóvása érdekében az ország településeit az adott település vonatkozásában lefolytatott kockázatbecslési eljárást követően katasztrófavédelmi osztályokba kellett sorolni. Szentgyörgyvár település a 61/2012. (XII. 11.) BM rendelete alapján a *II. katasztrófavédelmi osztályba* került az alábbi indoklás szerint:

Veszélyeztető hatások értékelése

A település veszélyeztetettsége több tényezőtől tevődik össze:

- veszélyes áru szállítása (közúti): A településen áthaladó útvonal és a nyári időszakban nagy turistaforgalmat lebonyolít a környékis, ezért számolni kell a veszélyes áruk szállítása során bekövetkező balesetek kockázatával is, ezen a téren a falu közepes veszélyeztetettségű
- árvízi-belvízi veszélyeztetettség: Szentgyörgyvár Közép-Zalai falu. Közepesen, de veszélyezteteti a belvízi elöntés.
- A nagy ivóvíz töltővezetékek is érintik a települést, az ezek melletti településrészek épületei egy esetleges sérülés következtében ki vannak téve egy jelentős károsodásnak
- A településen közvetlen veszélyt és kockázatot a belterületre csak a tűzzel járó légszennyezés jelent – rendkívüli időjárási viszonyok (szél-hóvihar, jegesedés, felhőszakadás, aszály)
- egyéb eredetű veszélyek: felszíni és felszín alatti vizek sérülékenysége, a humán és az állatjárvány, a lakosság alapvető ellátását biztosító infrastruktúrák sérülékenysége A kockázatbecslést minden év szeptember 30-ig felül kell vizsgálni. A vonatkozó veszély-elhárítási tervek a jogszabályi környezetnek megfelelően átdolgozásra kerültek. A terv 2021 évi felülvizsgálata megtörtént.

Rendkívüli időjárás

A földrajzi és meteorológiai adottságok és jellemzők következtében főként a rendkívüli téli időjárás viszonyai. Számolnunk kell a klímaváltozás következményeire is, elsősorban a lokális észlelhető csapadékhullások tekintetében.

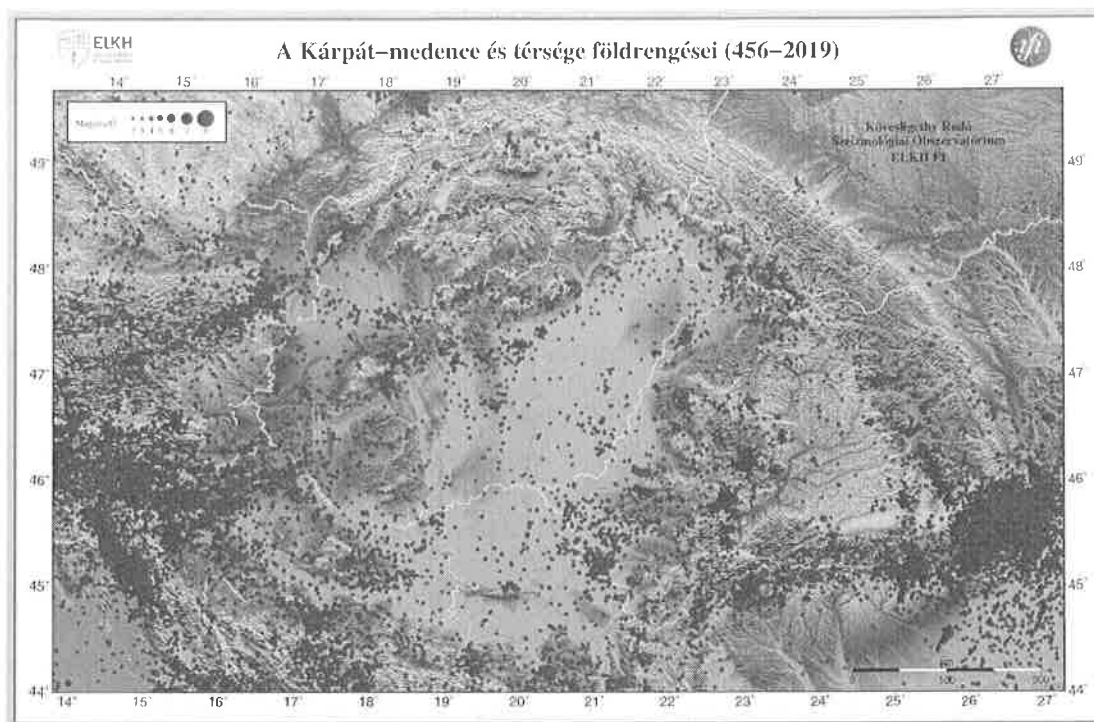
Földrengés

Magyarországon a földrengés tevékenység mérsékelt, évente átlagosan 5-8 olyan földrengés fordul elő, amelyet a lakosság már érzékel. Az épületkárokat okozó földrengések 10-15 évente fordulnak elő. Az eddigi adatok alapján sem a vármegyére sem Keszthely és térségére nem jellemző olyan nagyságú földrengés, amely katasztrófa veszélyével fenyegetne.

Zala vármegyéhez legközelebbi földrengés forrásterület a Balatontól délre (DNy-ÉK-i) elhelyezkedő Kapos vonal menté, ahol az eddigi legsúlyosabb Mercalli-Sieberg skála szerinti 5-6,6° földrengés fordult elő.

A következő térképek szerint a település egy esetleges földrengések következtében 50 év alatt, 10%-os meghaladási valószínűséggel, az alapkőzetén várható vízszintes gyorsulása 0,14 g (gravitációs gyorsulás) lenne.

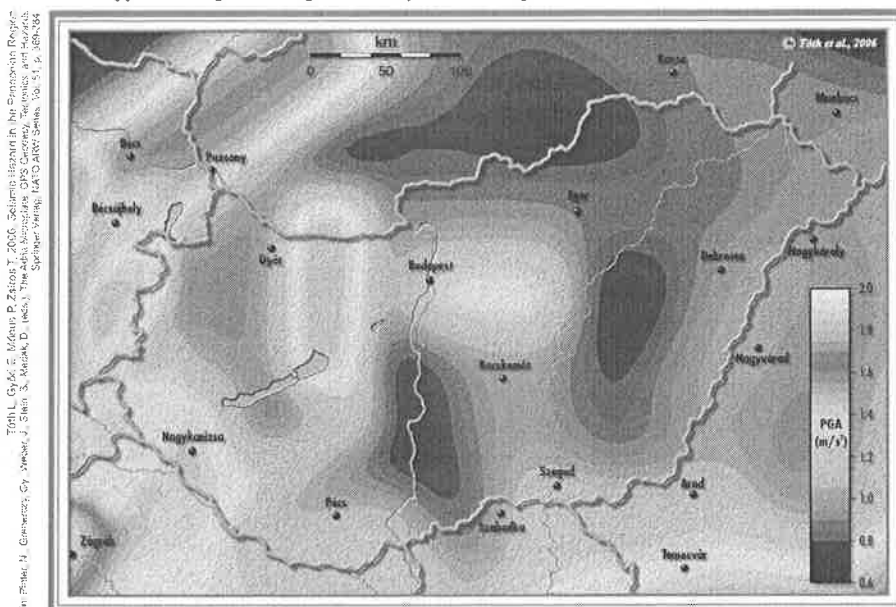
A település veszélyeztetettségi osztályba sorolás ebből a szempontból: II. osztály.



(forrás: <http://www.seismology.hu/index.php/hu/szeizmicitas/szeizmicitas-es-oeldrengesveszely>)

Magyarország földrengésveszélyeztetettsége

Horizontális gyorsulás értéke 50 éves
10% meghaladási valószínűség mellett
(1/475 év gyakoriság) az alapközetben, m/s² egységben



Magyarország szeizmikus zónatérképe

Humán járvány vagy járványveszély, valamint állatjárvány

Elsődlegesen a villám ár- és belvizesedések esetében léphet fel az ivóvíz megfertőződésével a humán járványok jelentkezése. Ennél sűrűbb előfordulási lehetőséggel kell számolni a települések állatállományát és növényvilágát veszélyeztető járványokkal. A leggyakrabban előforduló járványként a baromfi és sertéspestis, illetve a száj- és körömfájás, valamint a mezőgazdasági kultúrákban jelentkező betegségek említhetők.

Az elmúlt három év azonban minden eddigi tapasztaltaktól eltérően merően más volt, mint az előző évtizedek bármelyik éve. Az egész világot, így hazánkat is érintve megjelent a COVID-19 járvány, mely járvány terjedésének megakadályozása érdekében országos szintű korlátozó intézkedések kerültek bevezetésre. Ilyen jellegű járványok jelentkezésére az előrejelzések szerint a jövőben is kell számítani.

Lakosság alapvető ellátását biztosító infrastruktúrák sérülékenysége

Az áram-, gáz-, vízszolgáltatás nagy területet huzamosan érintő kimaradása komoly zavarokat okozhat. Ezek közül az elektromos ellátó rendszer meghibásodása a legveszélyesebb, mert maga után vonhatja több kommunális szolgáltatás megszűnését is.

Az energiaválság a jelenben a zavarokat még fokozhatja, hiszen az alternatív energiára való tömeges átállás, a hálózati terhelés, rendszerhasználati díjemelkedések a lakosság kitettségét még fokozhatják, a díjtarifák 2025-től az önkormányzatot is racionális megállapodásokra kényszerítik.

Korunk fejlett technikai világában kiemelt tényező a kommunikációs technológia, úgymint vezetékes- és mobiltelefon hálózatok, rádióhálózatok, Internet szolgáltatások zavarra részleges vagy teljes leállása.

A Települési Veszélyelhárítási Terv 2021 évben megújításra került a terv a Katasztrófavédelem által, mely munkát követően a polgári védelmi beosztások, illetve mozgósítási tervek is naprakészékké váltak. A tervekben megfogalmazott feladatok nagy részben a belvízelvezető csatornák állapotának felmérésére, illetve az árvízvédelmi szempontból a falu üzemeltetésében lévő rendszerek állapotának felülvizsgálatára és ellenőrzésére terjednek ki, továbbá a polgári védelmi szervezetbe beosztott személyek és technikai eszközök felülvizsgálatára.

A megfelelő humán erőforrás biztosítása céljából szintén minden településnek Polgári Védelmi Szervezetet kell fenntartani, akik a törvény értelmében kötelező jelleggel látják el a szolgálatot, **Szentgyörgyvár** község a II. veszélyességi osztályba sorolás értelmében 6 főt köteles fenntartani.

A polgári védelmi feladatok végrehajtását a Helyi Védelmi Bizottság illetékességi területén a Zala Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Zalai Katasztrófavédelmi Kirendeltsége segíti. A tervek aktualizálása helyszíni bejárást és egyeztetést követően minden év szeptember 30-ig lezajlik. Az Vármegyei Védelmi Bizottság illetve a Helyi Védelmi Bizottság feladatkiosztásának megfelelően a község mindent megtesz a feladatok szakszerű és időben történő végrehajtásáért.

A községi légvédelmi riasztóeszközök felmérését a Katasztrófavédelem által illetve önállóan is minden évben elvégzi az Önkormányzat, az eszközök karbantartása folyamatos. Rendkívüli téli időjárásra történő felkészülés keretében végrehajtott feladatok értelmében a hóhelyzetre való felkészítést szintén a Keszthelyi Katasztrófavédelmi Kirendeltség végzi.



<https://delzalapress.hu/katasztrofavedelem/viharkarok-zalaban-masodik-resz/>

5. AZ ELŐZŐ PROGRAMOZÁSOK SORÁN MEGHATÁROZOTT FELADATOK ÁTTEKINTÉSE

Az alábbiakban részletesen vizsgáljuk a kitűzött célok megvalósulását, illetve ismertetjük a jelenlegi környezeti állapotot a célok függvényében. A célok teljesülését, vagy a cél megvalósítása érdekében tett intézkedéseket tematikus bontásban foglaltuk össze.

5.1. AZ ELŐZŐ IDŐSZAKRA KITÜZÖTT CÉLOK TELJESÜLÉSE

Szentgyörgyvár község meglévő környezetvédelmi programja 2010-ben készült el, melyre akkor a Balatoni Integrációs KHT kapott megbízatást. Az azt követő időszak a környezettudatosság jegyében zajlott.

Egy településnek 6 évente meg kell újítani környezetvédelmi programját és két évente felül kell vizsgálni. Az éves költségvetésében a környezettudatosság vállalásait szerepeltetni kell és forrást kell hozzá elhatárolni. 16 év után, jelen tervezés során íródik meg az újabb 6 évre szóló környezetvédelmi program, mely teljesen új célok kijelölésével szervesen illeszkedik az előzőekben tett és a jogszabályok szerinti vállalásokhoz, lehetőségekhez.

A fejezetekben bemutatjuk a korábbi időszakra vonatkozó eredményeket, célkitűzéseket, valamint azt hogy hogyan teljesültek az abban foglaltak.

Magyarországi településeken - forráshiány miatt – elsősorban pályázati úton van lehetőség a környezetvédelmi célú beruházások megvalósítására. A nagyobb projektek pénzeinek felhasználásán túl szükség van a kisebb, helyi kezdeményezések Szentgyörgyvár Környezetvédelmi Programja forrásainak a biztosítására is. Az Önkormányzat az elmúlt években a lehetőségeihez és az igényeihez mérve a számára elérhető összegek lehívására, pályázatokon történő aktív részvételre törekedett.

Az utóbbi évek változásához mérten, minden esetben szükség volt a lakosság tájékoztatására, környezeti célú nevelésére. Az elérendő célok a lakosság bevonása és aktív részvétele nélkül nem valósulhattak volna meg, így az időnkénti tájékoztatásra komoly hangsúlyt fektetett az önkormányzat.

A falu környezetvédelmi programjának felülvizsgálatára 2025. tavaszán kaptunk felkérést és nekiláttunk a feltárásnak. Ebben feltártuk a település:

- regionális kapcsolatait,
- általános természetföldrajzi adottságait,
- területhasználati jellemzőit,
- vízgazdálkodási adottságait,
- hulladékgazdálkodási jellemzőit,
- levegőminőségi jellemzőit,
- zaj- és rezgésvédelmi jellemzőit
- védett területeinek és zöldfelületeinek jellemzőit.

A helyzetfeltárásból kapott eredményeket egy értékelésben összegeztük és megállapítottuk a település környezeti további prioritásait, összhangban a vizsgált időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programokkal. A helyzetfeltáró és felülvizsgálati munkarészekről a település polgármesterével egyeztetést tartottunk, melyek során kiegészítésre kerültek a helyzetfeltáró részek egyes fejezetei.

Végül a felülvizsgált helyzetfeltáró és értékelő munkarészek eredményeképpen állítottuk össze a község környezetvédelmi stratégiáit, újabb programjavaslatait, melyek célja, hogy előkészítsék a települési szintű környezetvédelmi célú projekteket, és hogy megalapozzák a megvalósulást biztosító további pályázatokon való eredményes részvételt.

A felülvizsgálat és az egyes programelemek kidolgozásakor az elsődleges cél az volt, hogy a helyzetfeltárás során feltárt problémákra valóban megoldást jelentő lehetőségeket mutassunk be, jól áttekinthető, és mindenekelőtt a következő 6 évre szólóan, használható formában.

A programelemek csoportosítása a következő:

- levegőminőség javítása,
- talaj- és talajvízvédelem,
- szennyvíztisztítás és elhelyezés,
- a természeti környezet megőrzése,
- hulladékgazdálkodás,
- energiagazdálkodás,
- zaj- és rezgésvédelem,
- szemléletformálás.

Felhívjuk a környezetvédelmi programot használók figyelmét, hogy az abban szereplő adatok és információk a 2025. nyár eleji helyzetet, illetve az akkor fellelhető, rendelkezésre álló adatokat tükrözik.

A dokumentum hosszútávon csak az adatok rendszeres frissítésével, a megvalósult fejlesztések figyelembe vételével, illetve új beavatkozási igények feltárásával tartható karban. Ugyancsak felhívjuk a községi döntéshozók figyelmét arra, hogy az egyes javasolt fejlesztéseknél jelzett támogatási formák meghatározásánál elsősorban a még érvényes támogatásokra támaszkodtunk. A program készítésében a Varsás Környezetvédelmi és Szolgáltató Bt. munkatársai vettek részt.

Jelen dokumentáció tartalmazza az elmúlt időszak során, a környezetvédelmi program felülvizsgálatában foglalt vállalások végrehajtását, továbbá az azokban foglalt feladatok megoldásra tett intézkedéseit, illetve ezen évekre kitűzött célok megvalósulását, és azok értékelését. Továbbá a felülvizsgálati dokumentáció felhívja a Tisztelt Önkormányzat figyelmét az elkövetkezendő időszakra – 2025-2030 – tett célkitűzésekre és cselekvési programokra.

A fentieknek megfelelően a felülvizsgálati dokumentáció három fő részre tagozódik, melyek az alábbiak:

- A környezetvédelmi programban az előzőekben kitűzött célok feltárása
- A kitűzött célok megvalósulásának ismertetése
- Az elkövetkező 2025-2030 tervezési időszakra tett célkitűzések és cselekvési programok ismertetése

5.2. A FELÜLVIZSGÁLAT MEGALAPOZOTTSÁGA

Szentgyörgyvár Község Környezetvédelmi Program felülvizsgálatának megalapozásakor, szükséges volt egy olyan „Környezeti jövőkép” meghatározása, amely a programozási időszakon túlnyúlóan is rögzíti a település jövőre vonatkozó elképzeléseit.

Ez a jövőkép az alábbi alapelvekre került meghatározásra:

- fenntarthatóság;
- megelőzés;
- elővigyázatosság;
- felelősség;
- partnerség;
- ökológiai szemlélet.

A kedvező adottságokból kiindulva Szentgyörgyvár környezeti jövőképét elsősorban az élhető települési infrastrukturális fejlesztések és azt kiszolgáló környezeti fejlesztések, valamint a zöldfelületek, parkok állapotának megőrzése és fejlesztése, valamint a természeti területek állapotának fenntartása, javítása határozta meg.

Ezeknek az elveknek megfelelően a községi Környezeti Jövőképének alapjai az alábbiak szerint kerültek rögzítésre:

- Szentgyörgyvár a környezeti állapot fenntartásával és javításával megőrzi természeti, ökológiai értékeit a jelen és a jövő nemzedékek számára, a természeti erőforrásokat takarékosan, célszerűen használja fel, hosszútávon biztosítja az emberek életminőségének javítását, a komfortérzet fokozását, és a biológiai sokféleséget.

- Környezeti értékeinek számbavételével, azok folyamatos megóvásával, a védett és védelemre méltó természeti értékek megóvására, fejlesztésére törekszik. Kiemelten foglalkozik műemlékeinek, táji értékeinek megőrzésével.
- Erősíti a környezeti tudatosságot a település lakosságában, hirdeti értékeit a környékre érkező látogatókkal.

Szentgyörgyvár község környezeti jövőképeinek főbb ismérvei az alábbiakban kerültek meghatározásra:

- élhető kistelepülés,
- rendezett település, esztétikus közterületek,
- gondozott táj,
- a természeti értékek megőrzését és védelmét, fejlesztését szem előtt tartó területfejlesztés,
- történelmi értékek feltárása, megbecsülése,
- vonzó lehetőségek a fiatalok megtartására,
- egészséges életmód, hosszú élet,
- a klímaváltozásra való felkészülés jegyében történő innovatív fejlesztések, pályázatok preferálása,
- környezeti tudatosság általánossá válása.

Szentgyörgyvár környezeti állapotfelmérése alapján rögzítve lett, hogy döntően két fő irányt lehetett meghatározni a környezetvédelmi program felülvizsgálati célkitűzései között:

- A meglévő környezeti állapot fenntartása, biztosítása annak érdekében, hogy a környezeti állapot minősége a településfejlesztés elképzeléseit hosszú távon megalapozza.
- A lokális környezeti problémák megoldása, mérséklése.

5.3. A CÉLOK IDŐTÁV SZERINTI MEGKÜLÖNBÖZTETÉSE

Szentgyörgyvár község települési környezetvédelmi programjának céljait döntően a következő főbb szempontok határozták meg:

- a környezeti állapot értékelése,
- hazai jogszabályi előírások,
- az EU előírások.

Az állapotértékelés segítségével megállapíthatóvá váltak azok a célok, amelyeket a falu területén meg kell valósítani annak érdekében, hogy a környezet állapota a kívánt elvárásoknak megfeleljen.

Ezeknek a céloknak a teljesítése nem kizárólag az önkormányzat feladata, hanem részben a Szentgyörgyvár tevékenykedő gazdálkodó szervezetekre és a lakosságra hárul. Ennek ellenére szükséges volt a célok egységes megfogalmazása, azért, hogy az önkormányzat koordináló szerepe erősödjön.

Szentgyörgyvár környezetvédelmi feladatait elsődlegesen az önkormányzati törvény és a környezetvédelemmel összefüggő törvények és kormányrendeletek szabályozzák.

A következőkben összefoglaljuk a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Igazgatóság működését meghatározó jogszabályokat, illetve azok változásait.

- 322/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság megszüntetéséről és állami feladatellátásának központi költségvetési szerv által történő átvételéről.
- 368/2014. (XII. 30.) Korm. rendelet egyes kormányrendeleteknek az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság állami feladatellátásának központi költségvetési szerv által történő átvételével kapcsolatos módosításáról.
 1. A betétdíj alkalmazásának szabályairól szóló 209/2005. (X. 5.) Korm. rendelet módosítása
 2. A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény végrehajtásáról szóló 343/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítása
 3. A hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről szóló 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítása

4. A csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítása
5. Az elem- és akkumulátorhulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 445/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítása
6. A nem rendszeres hulladékszállítás szabályairól és az ennek során eljáró állami szervek kijelöléséről szóló 292/2013. (VII. 26.) Korm. rendeletmódosítása
7. A hulladékgazdálkodási tervekre és a megelőzési programokra vonatkozó részletes szabályokról szóló 310/2013. (VIII. 16.) Korm. rendeletmódosítása
8. A közszolgáltató kiválasztásáról és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződésről szóló 317/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet módosítása
9. A környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet módosítása
10. Az újrahasználatos csomagolószerek bérleti rendszerének szabályairól szóló 533/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet módosítás
11. Az elektromos és elektronikus berendezésekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 197/2014. (VIII. 1.) Korm. rendelet módosítása
12. Az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer továbbfejlesztésével összefüggésben egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 310/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet módosítása
13. 196/2016. (VII. 13.) Korm. rendelet a hulladékról szóló törvény módosításához kapcsolódó egyes kormányrendeletek módosításáról
14. 158/2021. (III. 31.) Korm. rendelet a körforgásos gazdaságra történő átállás érdekében egyes kormányrendeletek módosításáról
15. **80/2023. (III. 14.) Korm. rendelet** a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól
16. A 450/2023. (X. 4.) Korm. rendelet rendelkezik a visszaváltási díj megállapításának és alkalmazásának, valamint a visszaváltási díjas termék forgalmazásának részletes szabályairól.
17. A 272/2023. (VI. 29.) Korm. rendelet a gazdálkodói elkülönítetten gyűjtött koncessziós hulladékra vonatkozó eljárási szabályokat határozza meg. Ennek értelmében a hulladéktermelő gazdálkodó szervezetnek a koncessziós társasággal az igénybe venni kívánt szolgáltatástól függően szerződést kell kötnie a hulladék elszállítása érdekében. A szolgáltatásért a 8/2023 (VI.2.) EM rendelet szerinti díjat kell fizetni, ide nem értve a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer hatálya alá tartozó termékekből származó hulladékot. A szerződésnek legalább a települési papír, műanyag és fém hulladék elkülönített gyűjtésére és szállítására ki kell terjednie. Más hulladék esetében az ágazati szabályokhoz kell igazodni.
18. A 8/2023 (VI.2.) EM rendelet meghatározza a koncessziós társaságnak fizetendő fajlagos EPR-díjakat, ezen belül például a gazdálkodó szervezetek elkülönítetten gyűjtött (települési) hulladéka után fizetendő díjakat.
19. Külön kormányrendelet (a 269/2023. (VI. 29.) Korm. rendelet) határozza meg a koncesszort megillető kártérítés kereteit, ha a koncessziós szerződés mégsem lépne hatályba.
20. A 10/2023. (VI.30.) MEKH rendelet határozza meg, hogy a koncesszori közszolgáltatásról kinek milyen adatot kell szolgáltatnia a MEKH (Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal) részére.
21. A 11/2023. (VI. 30.) MEKH rendelet a hulladéktermelőt az értékkel bíró hulladékért járó kompenzáció meghatározásáról, illetve vita esetén a MEKH eljárásának kereteiről rendelkezik. Vita esetén a termelőnek kell a kérelmet benyújtania, a hulladék átadása és a kompenzáció meg (meg nem) fizetését követően.

- 2011. évi LXXXV. törvény a környezetvédelmi termékdíjról.
- 2013. évi CXXXIV. törvény egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról

- 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelete hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről (438/2012 Korm. rendelet helyett; a közszolgáltató tevékenységére vonatkozó általános szabályok, a települési hulladék gyűjtésére vonatkozó szabályok, a települési hulladék gyűjtésére szolgáló gyűjtőedény méretére és jelölésére vonatkozó szabályok; a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladék szállítására vonatkozó szabályok, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladék kezelésére vonatkozó szabályok).
- Hatályát veszti a közszolgáltató hulladékgazdálkodási tevékenységéről és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 438/2012. (XII. 29.), valamint a települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 213/2001. (XI. 14.) Korm. rendelet.
- 386/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény végrehajtásáról szóló 343/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet módosításáról.
- 2014. évi C. törvény Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről (XII. fejezet, 20. cím, 2 alcím 11. jogcsoport: hulladék-gazdálkodási feladatok támogatása).
- 2014. évi XCIX. törvény Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról.
 - 14. és 108.: A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény módosítása.
 - 15. és 94.: A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény módosítása.
 - 16.: A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási tevékenység minősítéséről szóló 2013. évi CXXV. törvény módosítása.
 - 17.: Az egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2013. évi CXXXIV. törvény módosítása.

A hulladékról szóló törvény és végrehajtási rendeletei

- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról.
- 292/2013.(VII.26.) Korm. rendeletet a nem rendszeres hulladékszállítás szabályairól és az ennek során eljáró állami szervek kijelöléséről.
- 310/2013. (VIII.16) Korm. rendeletet a hulladékgazdálkodási tervekre és megelőzési programokra vonatkozó részletes szabályokról.
- 317/2013.(VIII.28.) Korm. rendeletet közszolgáltató kiválasztásáról és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződésről.
- 317/2013.(VIII.28.) Korm. rendeletet közszolgáltató kiválasztásáról és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződésről.
- 318/2013.(VIII.28.) Korm. rendeletet a hulladéklerakási járulék megfizetéséről és felhasználásának céljáról.
- 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről.
- 439/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről.
- 309/2014 (XII.11.) Korm. rendelet a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről (440/2012. Korm. rendelet helyett).
- 442/2012 (XII.29.) Korm. Rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről.
- 197/2014 (VIII.1.) Korm. rendelet az elektromos és elektronikus berendezésekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről (443/2012 Korm. rendelet helyett).
- 369/2014 (XII.30.) Korm. rendelet a hulladékká vált gépjárművekről (444/2012 Korm. rendelet helyett).
- 445/2012 (XII.29.) Korm. Rendelet az elem- és akkumulátorhulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről.
- 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól.
- 14/2015. (III. 31.) FM rendelete környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól
- A Kormány 108/2023. (III. 30.) Korm. rendelete az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 349/2021. (VI. 22.) Korm. rendelet módosításáról

Egyéb meghatározó jogszabályok:

- 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról
- 2011. évi CVIII. törvény a közbeszerzésekről
- 2000. évi C. törvény a számvitelről
- Országos Hulladékgazdálkodási Terv 2014 - 2020.

Módosuló szolgáltatási, eljárási, felülvizsgálati díjak

A 2015. április eleji változtatások az egyes környezetvédelmi tárgyú eljárási, szolgáltatási és felügyeleti díjakat is érintették. Hatályát veszítette a környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint a vízügyi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 33/2005. (XII. 27.) KvVM rendelet, helyébe április 1.-jétől a vízügyi és a vízvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 13/2015. (III.31.) BM rendelet lépett.

2015. április 1-jén további két új rendelet lépett hatályba, melyek a következők:

- 78/2015. (III. 31.) Korm. rendelet a környezetvédelmi és természetvédelmi szakkérdés vizsgálatával kapcsolatos egyéb eljárási költségekről és szakértői díjakról
- 14/2015. (III.31.) FM rendelet a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól

Módosult a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005 (XII. 25.) Kormányrendelet is.

Az április 1-jével hatályba lépő 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet előírásai alapján módosult a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005 (XII. 25.) Kormányrendelet is.

A változások a más hatósági, szakhatósági eljárásban a környezeti hatások jelentőségének vizsgálatát, valamint az előzetes konzultációt érintik.

A más hatósági, szakhatósági eljárásokban, az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóságnak 2015. április 1-jétől minden olyan esetben ki kell kérnie a vízügyi hatóság véleményét, amelyben a felszín alatti vizekre gyakorolt hatásokat vizsgálni szükséges. A vízvédelmi hatóság ezt követően 15. napon belül megküldi véleményét.

Amennyiben a más hatósági, szakhatósági eljárásban környezeti hatásvizsgálat szükségességéről döntenek, a környezeti hatástanulmányt az eljárás felfüggesztéséről szóló végzés jogerőre emelkedését követő három éven belül kell benyújtani.

A 70/2015. (III. 30.) Korm. rendelet módosítja a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 12. számú mellékletét is. Előzetes konzultáció alkalmával a rendelet 12. számú mellékletében szereplő közigazgatási szerveket kell felkeresni 2015. április 1-jétől, kivéve, ha a környezet- és természetvédelmi szakkérdések, valamint a táblázatban meghatározott szakkérdés vizsgálata ugyanazon szerv hatáskörébe és illetékességébe tartozik.

Kapcsolódó jogi és szervezetszabályozó változások:

8/2012. (V. 22.) BM OKF utasítás a polgári védelmi szervezetek és az önkéntes mentőszervezetek megalakításáról, riasztásáról, valamint katasztrófaveszély és veszélyhelyzet esetén történő alkalmazásáról

1/2013. (IV. 24.) BM OKF utasítása a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzatának kiadásáról

4/2014. (II. 27.) BM OKF utasítás az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek, valamint a közbiztonsági referensek 2014. évi felkészítésének rendjéről

3/2013. (VI.3.) BM OKF utasítás a közbiztonsági referensek tanfolyamszerű felkészítéséről, minősítéséről, munkájuk szakirányításáról, valamint munkaokmányaikról

2/2013. (V.17.) BM OKF utasítás az önkéntes tűzoltó egyesületek támogatásának, tűzoltó szakmai irányításának és felügyeletének katasztrófavédelmi feladatairól

3/2012. (II. 16.) BM OKF utasítás a hivatásos tűzoltó-parancsnokságok és a műszaki mentőbázisok működési területéről, valamint az önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok elsődleges műveleti körzetéről

2/2012. (II. 16.) BM OKF utasítás az önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok szakmai irányításáról és felügyeleti ellenőrzésének rendjéről

1/2012. (II. 16.) BM OKF utasítás a közigazgatási vezetők, a polgári védelmi szervezetek, a köznevelésben és a felsőoktatásban résztvevők, valamint a pedagógusok katasztrófavédelmi felkészítésének végrehajtásával kapcsolatos feladatokról

Helyreállítással, újjáépítéssel kapcsolatban:

9/2011. (II. 15.) Korm. rendelet a vis maior támogatás felhasználásának részletes szabályairól

A célok kitűzése során figyelemmel voltunk az országos, régiós és vármegyei szintű koncepciók, programok teljesítésére, illetve a környezetvédelmi érdekek érvényesítésére.

Az EU jogszabályai a tagállamokat, a tagállamok természetes és jogi személyeit közvetlenül kötelezik. A csatlakozás óta Magyarország, így **Szentgyörgyvár** község számára is kötelezővé váltak. Az EU joganyagából és környezetvédelmi politikájából adódó elvárások a célok megfogalmazásánál a lehetőségek figyelembe vételével beépítésre kerültek.

Az alábbiakban felsorolt környezetvédelmi célkitűzések időtávhoz való rendelése elsősorban azt a célt szolgálja, hogy áttekintést nyújtson arra vonatkozóan, hogy a célok időbelisége hogyan követheti egymást. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy az adott időtávhoz rendelt cél a következő időtávon már nem aktuális, sokkal inkább egy felkészülési idő lehetőségét hordozza magában.

5.4. AZ ELMÚLT IDŐSZAK TERVEZÉSI TERÜLETEI

A jelen felülvizsgálat során a tervezési időszak egészére kitűzött (középtávú) célok kerülnek elemzésre, az előző tervezés és programozás során az alábbiak szerint kerültek meghatározásra:

Levegőtisztaság védelem

1. Pontszerű emisszió csökkentése a levegő, és a porszenyezés csökkentése okszerű növény-telepítéssel (ökológiai, cönológiai és esztétikai növényalkalmazás mellett)
2. Energia hatékony és takarékos környezetkímélő technika támogatása, megújuló energiaforrásokra való pályázatok, koncepció kialakítása.
3. Biomassza és napkollektoros fűtéstechológiákra való áttérés növelése (passzív házak kialakítása)
4. Illegális fű és lomb égetés megszüntetése, komposztálás további népszerűsítése.
5. Kerékpártút és gyalogos járda hálózat fejlesztése.

Vízminőség védelem

6. Települési csapadékvíz elvezető hálózat kiépítése, vízkár-elhárítási előírások betartása
7. A csatornázottság bővítése, a megmaradt szikkasztók megszüntetése és a rákötések számának teljes körű kialakítása

Talajvédelem

8. A földvédelmi stratégia kialakítása (közpark és zöldterület növelése, ezek ésszerű átalakítása)
9. Illegális hulladéklerakások felszámolása.
10. Talaj állapot-figyelési rendszerek kiépítése.
11. Biogazdálkodás fejlesztése

Települési környezetvédelem

12. Szelektív hulladékgyűjtés bővítése, korszerűsítése.
13. Szentgyörgyvár község zöldterületi fejlesztése, tervszerű parkok kialakítások.

14. A falu területén található természeti értékek védelme, a lakosság bevonása a természet- és környezetvédelmi kérdésekbe.
15. Felvilágosító, tudatformáló rendezvények szervezése, civilek bevonásával.

Kommunális infrastruktúra

16. Szennyvízhálózat 100 %-os kiépítése, rákötések maximálása
17. Csapadékvíz gyűjtése, hasznosítása, meglévő csapadékvíz elvezető rendszer bővítése és rendszeres karbantartása.
18. Környezetvédelmi kiadványok – a lakosság hiteles tájékoztatása a környezet állapotáról (köz meghallgatások, fórumok, helyi újság).
19. Településfejlesztési dokumentumok, környezetvédelmi feladatok társadalmasításai, ismeret-terjesztő előadások szervezése, a társadalom környezeti értékrendjének javítása.

Természetvédelem

20. A község környezeti állapotvédelme, folyamatos monitorozása, természetvédelmi területek kijelölése (helyi védelem kidolgozása)
21. Természetes élőhelyek megtartása. (Növény- és állatvilág élőhelyének védelme)
22. Szentgyörgyvár tájképi arculatának megtervezése

Egészségvédelem

23. Allergén növények felmérése (parlagfű, ruderalia).
24. Tájékoztató és megelőző tevékenység – ÁNTSZ bevonásával.
25. Folyamatos községi közterületi és zöldterületi gondozás elérése, ruderaliák felszámolása

Zaj és rezgés elleni védelem

26. Zaj és rezgés állapot felvétel vizsgálat.

Környezetbiztonság

27. Havária terv készítése.
28. Környezetbiztonsági informatikai rendszer kiépítése.

Szentgyörgyvár legutóbbi környezetvédelmi programja 16 éve készült el. A programban foglaltak operatívan működnek a mai napig. A megfogalmazott új célok mindig szervesen illeszkednek az addig kidolgozott munkához. A következő fejezetben az új időszakra vonatkozó célkitűzéseket vesszük sorba és bemutatjuk be, hogyan illeszthetők a nemzeti elvárásokhoz és milyen új célok szerint kell a tervezést elindítani.

5.5. ÁTHOZOTT VÁLLALÁSOK, MEGKEZDETT- ÉS KLÍMAVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata az előző években is kiemelt figyelmet fordított környezete védelmére, állapota megőrzésére, fejlesztésére; de mindemellett vannak olyan akut problémák a melyek a továbbiakban is nagy odafigyelést igényelnek, melyhez hosszútávú pályázati programozás szükséges.

Szentgyörgyvár élhető faluvá alakulásában elsődleges szerepet játszik a *klímaváltozáshoz való viszony* is, amely a *környezettudatos kisközség* átfogó célként is megjelenik. A nyári hőhullámok kezelésében, az egészséges környezet megőrzésében igen fontos szerepet játszik a zöldfelület-gazdálkodás, a települési zöld infrastruktúra fejlesztése és kék infrastruktúra fejlesztése. Az elkövetkezendő időszakban egyre fontosabb szerepet fog játszani a körforgásos gazdaság.

A körforgásos gazdaságra való áttérés alapja a korszerű hulladékgazdálkodás megteremtése. A szénalapú energiafogyasztás csökkentését az energiahatékonyság növelésével kívánjuk elérni.

Az energetikai korszerűsítéssel összefüggésben a hatékony községüzemeltetés is prioritást élvez. A környezettudatosság tekintetében fontos a szemléletformálás.

A jövőképpen megfogalmazott cél a gyarapodó és több lábon álló gazdasági környezet kialakítása. Ennek keretében elengedhetetlen az üzleti infrastruktúra fejlesztése. A helyi termékek piacra jutásának elősegítése a helyi gazdaság megerősödését szolgálja.

A TOP Plusz Fenntartható községfejlesztési eszköz alapja az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1058 számú, az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló rendeletének 11. cikke. Az eszközben részt vevő települések lehetőséget kapnak fenntartható községfejlesztést szolgáló dokumentumaik kidolgozására. A felhívás keretében e dokumentumok elkészítését finanszírozó forrás elnyeréséhez a községeknek el kell készíteniük az Irányító Hatóság által kiadott módszertani útmutató szerint Fenntartható Községfejlesztési Stratégiájukat, valamint ki kell dolgozniuk a TOP Plusz program terhére a következő hét évben megvalósítani tervezett fejlesztéseik programját az Irányító hatóság által megadott módszertan (un. *Községfejlesztési Kézikönyv*) szerint.

Szentgyörgyvár község a jövőképe értelmében élhető, zöld településsé válik, amely a 21. század kihívásaira rugalmasan reagálva vonzó, egészséges és fenntartható települési, valamint gyarapodó és több lábon álló gazdasági környezetet nyújt az itt lakók és ide érkezők számára, megbecsülve környezeti és épített értékeit, közösségi hagyományait Szentgyörgyvár településfejlesztési céljai 2 témakör mentén jelölhetők ki: **Szentgyörgyvár legyen élhető és környezettudatos község.**

A középtávú fejlesztési tervek mellett természetesen a közeljövő kihívásaira is reagálnia kell a településnek. Ismert, hogy az energiahordozók ára drasztikusan nőtt, az önkormányzatok pedig a jövőben már csak piaci áron vásárolhatják meg ezeket.

A jelenlegi számítások szerint a község költségvetését idén még nem érinti tragikusan a drágulás. Az áramszerződéseik zöme ez év végén jár le, de néhány épület esetében 2025. év elejéig szól a kontraktus. Az elszabadult árak teremtette helyzetben a falu előrelátóan a valódi rezsicsökkentést szolgáló beruházásokat is végzett.

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata kigyűjtette a település környezetvédelmét is érintő „az önkormányzatot, intézményeit és gazdasági társaságait fejlesztő nettó 2 millió forint feletti elnyert, folyamatban lévő, illetőleg a 2023 és 2024-es évben lezárásra kerülő pályázatokat”, melyek szerint a nyilvántartásokban a következő projektek szerepelnek:

Projekt címe	Projektazonosító	Támogatási összeg (Ft)	Támogatás mértéke	Megvalósítás ideje	Főbb elemek
Helyi értékek – Értéktár és Hungarikum program	n.a.	0	több év – pályázonként	2016–2024	Értéktár létrehozás, sétaút, kiadványok, rendezvények, Lipicai ménés, Szent György-napi búcsú.
Közütfelújítás és vadkerítés	2350-8/2019/HERMAN	9319819	100%	2019.07.02. – 2020.08.09.	Vadkerítés (1043, 1153/7 hrsz.), útfelújítás (826 hrsz.).
Művelődési Ház felújítása	MFP-NHI/2019	14925537	100%	2019.09.01. – 2020.11.30.	Közösségi tér belső felújítása, identitástudat erősítés.
Belterületi csapadékvíz elvezetés fejlesztése	TOP-2.1.3-16-ZA1-2020-00014	30767561	100%	2020 – 2022.08.31.	Vízvezető rendszer korszerűsítése, víznyelők, árokburkolatok.
Turisztikai vonzerő fejlesztése – LEADER	n.a.	5107400	n.a.	2020.08.01. – 2022.06.15.	Fogathajtó verseny, szüreti felvonulás, Márton nap, tanulmányút.

Temető fejlesztése (ravatalozó felújítása)	MFP-FFT/2019	10495487	100%	2020.01.01. – 2020.09.30.	Ravatalozó teljes belső és külső felújítása, vizesblokk kialakítása.
Önkormányzati temető infrastruktúra fejlesztése	MFP-ÖTIF/2021	4704757	100%	2021.09.01. – 2022.12.31.	Urna fal, burkolat, hulladéktároló, kapuk.
Autóbusz körforduló fejlesztése	n.a.	13742316	85% + 2.425.115 Ft önerő	2021	Dózsa György utca (64–68 hrsz.), 119 m felújított útszakasz.
Közösségi programsorozat (TOP-5.3.1-06-ZA1-2017-00012)	TOP-5.3.1-06-ZA1-2017-00012	8124825	n.a.	2021–2023	Színház, egészségmegőrzés, kiállítás, közösségi programok.
Temető infrastruktúra fejlesztése	MFP-ÖTIF/2021	4704757	100%	2021.09.01. – 2022.12.31.	Urna fal építése, burkolat, hulladéktároló, új kapuk.
Külterületi közút fejlesztése (950 hrsz.)	VP6-7.2.1.1-21	39693597	95%	2022.12.31.	460 fm út megerősítés, padkarendezés.
Polgármesteri Hivatal felújítása	MFP-OTIK/2022	34928707	100%	2022.05.02. – 2023.12.31.	Teljes felújítás, energetikai korszerűsítés.
Mobilgarázs építés	MFP-OTIK/2022	4986814	100%	2022.05.02. – 2023.12.31.	2 mobilgarázs, térburkolat, tárolás.
Önkormányzati eszközbeszerzés – utcaseprő, szárzúzó	MFP-OTIFB/2024	3389849	100%	2023.11.13. – 2024.11.13.	Utcaseprő és szárzúzó gépek beszerzése.
Közösségi tér kialakítása és foglalkoztatás	MFP-KTF/2020	29953229	100%	n.a.	Belső átalakítás, vizesblokk, eszközbeszerzés, identitásfejlesztés.



A 2021-ben megújult kultúrházat Ádovics István, Manninger Jenő, Matyasovszky Margit, a Nemzeti Művelődési Intézet zalai igazgatója és Bóka Tibor avatta fel. Fotó: Péter B. Árpád /(zaol.hu)

6. KÖRNYEZETI CÉLKITŰZÉSEK 2025-2030 IDŐSZAKRA

Az állapotfelmérés és helyzetértékelés segítségével megállapíthatók azok a feladatok, amelyeket a település területén javasolt valósítani annak érdekében, hogy a környezet állapota a kívánt célkitűzéseknek megfeleljen. A Szentgyörgyvár településen tervezett környezetvédelmi fejlesztéseket szükséges az országos célokhoz hozzárendelni, így elemezhetővé válik, hogy az adott fejlesztés mely országosan kitűzött cél megvalósításához járul hozzá.

A Települési Környezetvédelmi Program átfogó és stratégiai célkitűzései összhangban vannak a Nemzeti Környezetvédelmi Program céljaival.

A program átfogó célkitűzése:

- hozzájárulni a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához.

Stratégiai célkitűzések:

- Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése
- Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata
- Az erőforrás-takarékosság és a - hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és
- körforgásos működésének erősítése

Horizontális célkitűzések:

- A társadalom környezettudatosságának növelése,
- Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség erősítése
- Az egyes stratégiai területek 2025-2030 tervezési periódusra megfogalmazott konkrét célkitűzéseit a stratégiai célkitűzések szerinti bontásnak megfelelően ismertetjük.

Megjegyzendő azonban, hogy a kitűzött stratégiai célok teljesülése túlnyúlik egy adott tervezési cikluson, tehát a Környezetvédelmi Program időszakos értékelésénél a folyamatokat és tendenciákat kell figyelembe venni.

7. AZ EMBERI EGÉSZSÉG ÉS AZ ÉLETMINŐSÉG KÖRNYEZETI FELTÉTELEINEK JAVÍTÁSA, KÖRNYEZETTERHELÉS HATÁSAINAK CSÖKKENTÉSE

7.1. A TELEPÜLÉS LEVEGŐMINŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSA

A 2021–2026 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program – szerint, hazánkban a környezeti levegő nemzetközi összehasonlításban közepesen szennyezettnek tekinthető.

Hazánkban a kén-dioxid (SO₂) kibocsátás meghatározó forrása a lakossági fűtés és az energiatermelés, a nitrogén-oxidok (NO_x) legnagyobb része a közlekedésből kerül a levegőbe, a nem metán illékony szerves vegyületek (NMVOC) kibocsátásáért gyakorlatilag az összes szektor felelős, a környezeti levegőben lévő ammónia (NH₃) pedig a mezőgazdasági tevékenység eredménye.

Az utóbbi években a fokozottabb egészség kockázatra való tekintettel a kisméretű aeroszol részecske (PM₁₀, PM_{2,5}) szennyezettség került a levegőminőségi szabályozás középpontjába.

A kisméretű részecske emisszió főként a lakossági fűtéshez köthető. Ezzel kapcsolatban fő kihívást a lakossági tüzelőberendezésekből, illetve az avar és a kerti hulladék égetéséből származó részecske kibocsátás csökkentése jelenti.

Az életminőség javításának fontos eszköze a levegőminőség folyamatos javítása. A légszennyezettség kialakulásának megelőzése a legalkalmasabb módszer a terhelés csökkentése érdekében, ezért minden tevékenységet úgy kell megtervezni és megvalósítani, hogy a levegőterhelés, a szennyezőanyagok kibocsátása a lehető legkisebb mértékű legyen.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott önkormányzati feladatok:

- A lakossági (szilárd) tüzelésből eredő kibocsátások mérséklésének elősegítése.
- Szmogriadó tervek készítése, rendszeres felülvizsgálata.
- A lakosság rendszeres tájékoztatása a település levegőminőségének állapotáról, szemléletformálási kampányok szervezése (helytelen fűtési technika levegőminőségre gyakorolt káros hatásairól).
- A lakosság rendszeres tájékoztatása a fűtőkorszerűsítést, energiatakarékosságot támogató lakossági pályázatokról.

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- A levegőminőség javítása, állapot romlásának megakadályozása az ipari, lakossági, települési és közlekedési eredetű légszennyező anyag kibocsátások csökkentésével
- Települési levegő minőségének ellenőrzése
- A lakosság rendszeres tájékoztatása a település levegőminőségének állapotáról
- A fa- és szénttüzelésű berendezések visszaszorítása, korszerűbb eszközökre cseréjének támogatása
- Közlekedési eredetű légszennyezés csökkentése
- Közösségi közlekedés népszerűsítése
- A kerti zöldhulladék rendszeres elszállításának folytatása (égetéses emisszió csökkentése)
- Zöldfelületek nagyságának további növelése
- A helyi levegőtisztaság-védelem érdekében megfelelő kommunikáció folytatása

A szakterületi célkitűzésekkel kapcsolatban megfogalmazott konkrét fejlesztési javaslatok:

- Kerékpárutak építése, kerékpározás ösztönzése
- Tájékoztató kampány a lakosság részére a helyes fűtési gyakorlatról (ideális szobahőmérséklet, megfelelő fűtésszabályozás, kályhákban, kandallókban, kazánokban tüzelőanyagként nem használható anyagok)
- Önkormányzatnál parlagfű bejelentések és szankcionálások korábbi gyakorlatnak megfelelő működtetése
- Zöldtetők, zöldfalak fejlesztési lehetőségeinek feltérképezése a településen
- Illegális égetés (pl. légszennyező fűtési rendszer, zöldhulladék égetés) észlelés bejelenthetőségének megteremtése, ellenőrzési, hatósági, szankcionálási hatáskör kialakítása
- A faluban működő kisebb nagyobb vállalkozások emissziójának kontrolja és lehetséges csökkentése

7.2. ZAJTERHELÉS CSÖKKENTÉSE

Az EU tagországokhoz hasonlóan Magyarországon is nőtt a zajforrások száma, valamint az általuk kibocsátott zaj zavaró hatása. A zajforrások alapvetően három kategóriába sorolhatók: közlekedési, ipari és szórakoztató létesítmények zaja. Eddigi erőfeszítések ellenére továbbra is a közlekedés maradt zajvédelmi szempontból az egyik legtöbb gondot okozó tevékenység.

A probléma kezelése érdekében a 3 millió jármű/évnél nagyobb forgalmú országos közutakra, valamint a 30 000 szerelvény/évnél nagyobb forgalmú vasútvonalakra stratégiai zajtérképek készültek.

Fontos megjegyezni, hogy a hosszú időn keresztül jelentős zajhatásnak kitett személyeknél a hallási problémákon túl akár keringési betegségek is felléphetnek. A zajos környezet továbbá nehezíti a koncentrációt, befolyásolja az alvásminőséget, így teljesítménycsökkenéshez, valamint az életminőség romlásához vezet. Ezért az intézkedési tervben kijelölt jelentős zajterheléssel területeken mindenképpen szükség van zajcsökkentési intézkedések meghozatalára.

A településeken a lakosság számára veszélyes vagy károsító zajterhelések csökkentését aktív vagy passzív módon, különböző műszaki megoldással, adminisztratív eszközzel, illetve ezek kombinált alkalmazásával lehet biztosítani.

Új létesítmények esetében rendkívüli fontossággal bír a zajvédelmi szempontok figyelembevétele már a tervezés során. A településrendezés eszközei is hosszú távon determinálják az érintett lakosság zajterhelési viszonyait.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott önkormányzati feladatok:

- A stratégiai zajvédelmi intézkedési tervek elkészítése, felülvizsgálata és szükség szerinti módosítása. Az intézkedési tervek megvalósítása.
- Zajcsökkentést célzó intézkedések megtétele a kisebb népességű településeken.
- A helyi zajvédelmi szabályok megállapítása (pl. csendes övezet, zajvédelmi szempontból fokozottan védett terület kijelölése, ellenőrzése).
- A helyi lakosság tájékoztatása, szemléletformálása.
- Terület- és településrendezési tervek kialakítása során a zajvédelmi szempontok figyelembevétele.

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- A főút menti és a lakóövezetek forgalmának enyhítése a forgalmi zaj csökkentése céljából
- Terület- és településrendezési tervek kialakítása során a zajvédelmi szempontok figyelembevétele
- Az önkormányzati utak állapotának javítása (kátyúzás, burkolatcsere)
- A jegyzői hatáskörbe tartozó zajos tevékenységek kezelése, szükség esetén passzív akusztikai védelem fejlesztése
- A meglévő zaj és rezgés források feltárása, pontos nyilvántartása
- Lakossági tájékoztatás, szemléletformálás

A szakterületi célkitűzésekkel kapcsolatban megfogalmazott konkrét fejlesztési javaslatok:

- Zöldfelületi fejlesztések a zajvédelem javításának érdekében
- Zajkibocsátási határérték megállapítása
- A meglévő problémát okozó zajforrások kibocsátásának csökkentése, korlátozása
- A település zajterképének elkészítése.

7.3. EGÉSZSÉGES ÍVÓVÍZ BIZTOSÍTÁSA

A lakosság ivóvízzel való ellátása a legfontosabb közszolgáltatások egyike, mely nélkülözhetetlen emberi szükségletet és társadalmi-közegészségügyi igényt elégít ki. Magyarország Alaptörvénye is rögzíti, hogy alapvető jog az egészséges ivóvízhez való hozzáférés. Magyarország településeinek közműves ivóvízellátása mennyiségi szempontból alapvetően rendezettnek tekinthető. További fejlesztésre elsősorban ivóvízbiztonsági-ivóvízminőségi téren van szükség, emellett figyelmet kell fordítani az ellátási hiányok felszámolására, a hálózati veszteségek csökkentésére is. Az ellátási hiányok felszámolását költség-hatékony módon, folyamatos közegészségügyi és vízügyi szakmai kontroll megvalósításával kell végrehajtani.

A hazai lakosság ivóvízellátása döntően felszín alatti vízkészletekből történik, ezért e források mennyiségi és minőségi védelme stratégiai szintű feladat.

Az éghajlatváltozás a vízbázis-védelmet is új kihívások elé állítja. A klímamodellek eredményeinek figyelembevételével rendszeresen fel kell mérni a vízbázisoknak az éghajlatváltozással összefüggő sérülékenységét.

Szentgyörgyváron a helyzetértékelés alapján szükséges az ivóvíz mennyiségét, minőségét és a szolgáltatás biztonságát fokozó fejlesztések megvalósítására is.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott önkormányzati feladatok:

- Az ivóvízminőség-javító beruházások előkészítése és megvalósítása.
- Indokolt esetekben az átmeneti ivóvízellátás biztosításához szükséges feltételek megteremtése.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott vízművet üzemeltető szervezetek számára kitűzött célok:

- Ivóvíz biztonsági tervek folyamatos felülvizsgálata.
- A biztonságos és folyamatos közüzemi ivóvízellátás megvalósítása, a hálózati veszteségek csökkentése, a szükséges fejlesztések kivitelezése.
- Az illetékességükhöz tartozó vízelosztó hálózatban az ólomcsövek teljes körű cseréje.
- A hátralévő, mintegy 400 sérülékeny üzemelő vízbázist érintő, még meg nem kezdett vízbázis diagnosztikai beruházások megvalósítása pályázatokon keresztül.
- A vízbázisok biztonságba helyezése pályázaton keresztül.

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- Egészséges ivóvízhez jutás biztosítása minden lakos számára
- A biztonságos és folyamatos közüzemi ivóvízellátás megvalósítása, a hálózati veszteségek csökkentése, a szükséges fejlesztések kivitelezése.
- Ivóvízvezeték hálózat elavult szakaszainak (elsősorban AC-vezetékek) cseréje.
- 2023-2038 évi Gördülő Fejlesztési Tervben előírányzott, tervezési időszakra eső beruházások megvalósítása
- Üzemelő vízbázis diagnosztikai vizsgálata (a termelt réteg hidrogeológiai állapotának vizsgálata), a csökkenő vízhozamok okainak feltárása, új nyomásfokozó megépítése a nyomás és ivóvíz biztonság miatt
- Lakossági tudatosság növelése a csapvíz minőségével, lehetséges kockázataival és a vízhasználati szokásokkal összefüggésben
- A jövőben fontos az ivóvíz-takarékosság és a vízmegtartás /szemléletformálás a lakosság körében/
- Hálózaton a tolózárnak felújítása

7.4. SZENNYVÍZELVEZETÉS ÉS TISZTÍTÁS

Szentgyörgyvár szennyvíz-csatorna hálózata az elmúlt időszakban épült ki teljesen, a szennyvízelvezetés és a szennyvízkezelés így közel 100 %-ban megoldott.

A településeknek a gazdaságos üzemeltethetőség szempontjait is szem előtt tartva kell a szennyvíztisztítással és szennyvízelvezetéssel kapcsolatos létesítményeit fejleszteni, a közműolló teljes záródását nem indokolt célként kitűzni. A rendszerbe gazdaságosan nem bevonható területeken az egyedi kockázatmentes kezelési, hasznosítási és elhelyezési lehetőségeket kell megteremteni.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott *önkormányzati* feladatok:

- Közreműködés a Szennyvíz Program végrehajtásában, a szükséges beruházások megvalósítása: új szennyvízelvezető és - tisztító rendszerek építése, meglévő szennyvízkezelő és - elvezető rendszerek fejlesztése és bővítése a 2000 LE feletti agglomerációkban.
- A lakások csatornabekötésének ösztönzésére a talajterhelési díjon kívüli pozitív ösztönző kidolgozása.
- A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz kezelésére kötelezően ellátandó és igénybe veendő közszolgáltatás szervezése és fenntartása.
- A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz ártalommentes elhelyezését biztosító előkezelő és fogadó létesítmények kialakítása.
- A csatornahálózatok fejlesztése, rekonstrukciója során törekedni kell az egyesített csapadék- és szennyvízelvezetés fokozatos felszámolására, az érintett zöldfelületek megőrzésére

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott *közzolgáltatói* feladatok:

- A szennyvízelvezetés- és tisztítás biztosítása, a szükséges fejlesztések megvalósítása.
- Korszerű szállítójármű alkalmazásával, a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz szakszerű gyűjtése és megfelelő ártalmatlanítása.
- Meglévő Szentgyörgyvár szennyvíztisztító telep tisztítási-, energia- és költséghatékonyságának javítása, kombinált fizikai-kémiai és biológiai módszerek továbbfejlesztése.

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- A szennyvízhálózatra való rákötések számának bővítése
- A szennyvíztisztítás technológiájának térségi *továbbfejlesztése (szennyvíziszapból biogázt előállítva elektromos áram termelés)*
- A csatornahálózat fejlesztése, ütemezett rekonstrukciója
- A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz kezelésére közzolgáltatás fenntartása
- A csatornahálózatra vezetett csapadékvíz mennyiségének csökkentése kiegyenlítő tározó létesítésével és/vagy a csapadék-rákötések kiküszöbölésével.
- Szennyvízcsatornára történő szabálytalan rákötések feltárása a füstölési terv alapján

7.5. ZÖLDFELÜLETEK VÉDELME, ZÖLDINFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE

A települések zöldfelületi hálózata vagy rendszere (települési zöldinfrastruktúra) magában foglalja a növényzettel fedett összes földfelszíni területet (pl. zöldterület, erdőterület, parkok és magánkertek) és a vonalas jellegű zöldfolyósókat (pl. fasorok, vízfolyásokat kísérő (zöld) folyósók), valamint a földfelszínhez nem kötődő növényzettel borított felületeket is (pl. homlokzati sövények, tetőkertek); a vízfelületekkel együtt (kék infrastruktúra) a település magasabb biológiai aktivitású felületeit alkotja.

A települések zöldfelületi rendszerének funkciója – területe, szerkezete és minősége függvényében – sokrétű: kedvezően módosítja a helyi klímát, védelmet biztosít egyes kedvezőtlen környezeti hatásokkal szemben, a létesítményeket keretbe foglalja, lehatárolja, illetve összekapcsolja a település különböző rendeltetésű területeit, alkalmas a lakosság rekreációjára, valamint hozzátartozik a település vizuális megjelenéséhez.

A települési környezet minőségét nagymértékben befolyásolja a művi és természeti elemeinek aránya. A zöldfelületeknek nemcsak hiánya, de a meglévők elhanyagolt állapota, vagy nem megfelelő kialakítása is problémát jelent, hiszen így alkalmatlanok sokrétű funkciójuk ellátására.

A zöldfelületi rendszerek pozitív hatással vannak a települési klímára – ezen belül is a levegő páratartalmára, hőháztartására (hőszigetekre) –, a talajvízháztartásra, a levegőminőségre, valamint – mindezekon keresztül – magára az emberre is. Ennek megfelelően a zöldfelületek fejlesztése egyre nagyobb hangsúlyt kap.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott önkormányzati feladatok:

- Zöldfelület-gazdálkodási tervezés (pl. koncepció, program kidolgozása; települési parkok stratégiai tervének elkészítése, rendelkezésre álló, hasznosítatlan területek felmérése és annak integrációja, valamint zöldfelületi fejlesztésre alkalmassá tétele a településrendezési eszközökkel összhangban)
- A Települési Arculati Kézikönyvben a településarculatot meghatározó zöldfelületi elemek számbavétele és védelmük biztosítása a településképi rendeletben.
- Zöldterületek és önkormányzati fenntartás alatt álló intézménykertek minőségi megújítása.
- A zöldfelületi rendszerre vonatkozó környezet-egészségügyi, illetve (a Nemzeti Tájstratégiával összhangban) minőségi célkitűzések meghatározása.
- A zöldfelületi rendszer monitoringja, zöldfelületi kataszter térkép és adatbázis (nyilvántartás) létrehozása.
- Új lakó-, illetve egyéb beépítésre szánt területek kijelölése esetén új zöldterület (közpark, park) kialakítása.

- Új térbeli összeköttetések kialakítása a zöldfelületi rendszer elemei között, új zöldhálózati elemek létrehozása.
- Fasorok állapotának javítása, védelme, fenntartása, telepítése, esetenkénti cseréje.
- A zöldfelület fenntartható gondozása, karbantartása, a zöldfelületi funkciók fejlesztése, bővítése, visszaállítása, az idegenhonos inváziós fajoktól való megóvása.
- Az alulhasznosított területek felmérése és azok új funkcióra történő hasznosítása keretében a zöldfelületek növelése.
- Zöldtető létesítések ösztönzése (pl. kedvezmények biztosításával).
- A települési klímastratégiákon keresztül a zöldfelületek fejlesztése, zöldfelületi elemek tervezése, átalakítása az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás jegyében (pl. vízvisszatartás zöldfelületeken, szélsőséges időjárási körülményeket elviselő őshonos növényfajok és fajták megválasztása, lehetőleg a fenntartás során felmerülő öntözési igény minimalizálása stb.)
- Települési átfogó rekonstrukciók esetén helytakarékos közmulagút-folyosók kialakítása.

Szentgyörgyvár települése zöldfelületeinek fejlesztésével kapcsolatban már az előző Környezetvédelmi Program is konkrét célokat fogalmazott meg. A falu átszellőzésének biztosítását a település zöldfelületi rendszerének fejlesztésével és az összeköttetések biztosító utcai zóldsávok és fasorok kialakításával kell megoldani. A zöldfelületek, és szilárd burkolatú utak kialakításával hatékonyan csökkenthető a közlekedésből származó por és levegőszennyezés, illetve zajterhelés.

A községi növényzetnek és a külterületi véderdőknek nagy szerepe van a környező mezőgazdasági területekről származó porszennyezés megkötésében, ezért a megfelelő zöldfelületi ellátottság fontos feladat. A zöldfelületi fejlesztések célja – a nemzetközi kihívásokat és tendenciákat is figyelembe véve - egy Szentgyörgyvárt behálózó, magas kondicionáló képességű, összefüggő zöldfelületi rendszer létrehozása, amely meghatározó részévé válik a község szerkezetnek.

Cél: Egységes közösségi zöldfelületi rendszer létrehozása

Feladat:

- *Zöldfelületi kataszter létrehozása*
- *Település-zöldítési program kidolgozása*
- *A meglévő községi zöldfelületek állapotának javítása, illetve új területek bevonása a park fenntartásba (közmunka programhoz kapcsolódó lehetőség)*
- *Zóldsávok és fasorok felújítása, létesítése, kibővítése*
- *Falak és tűzfalak zöldítése, zöldtetők népszerűsítése*
- *Önálló rendelet alkotása a közhasznú zöldfelületekről*
- *A kertépítészeti terv előírása, mint az építése engedély része*

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- A zöldfelületi rendszerre vonatkozó környezet-egészségügyi, illetve minőségi célkitűzések meghatározása
- A zöldfelületi rendszer monitoringja, zöldfelületi kataszter térkép és adatbázis létrehozása
- Települési Arculati Kézikönyvben megfogalmazott előírások betartása
- Új lakó-, illetve egyéb beépítésre szánt területek kijelölése esetén új zöldterület (közkert, park) kialakítása
- Új térbeli összeköttetések kialakítása a zöldfelületi rendszer elemei között, új zöldhálózati elemek létrehozása
- Rendszeres a fasorok állapotának javítása, védelme, fenntartása, telepítése, esetenkénti cseréje. Egységes fásított utcaképek kialakítása.
- A zöldfelület fenntartható gondozása, karbantartása, zöldfelület további növelése
- A helyi lakosság és intézmények bevonása a települési zöldfelületek tervezésébe és fenntartásába

- A zöldterületek kialakításának támogatási rendszerének fenntartása/fejlesztése
- Gazdasági területek körüli védőfásítások végrehajtása

A szakterületi célkitűzésekkel kapcsolatban megfogalmazott konkrét fejlesztési javaslatok:

- Ahogy eddig, legyen folyamatos a régi játszóterek műszaki állapotának a felülvizsgálata, a felülvizsgálat eredményének a birtokában azok átalakítása, felújítása.
- Játszóterek bekerítése és vagyonvédelmi rendszer kialakítása, ivókutak és illemhelyek telepítése
- Előregedett fák felmérése, kivágása, pótlása, veszélyes fák tervszerű gallyazása
- Utcabútorok karbantartása
- Automata öntözőrendszerek telepítése
- A játszóterek környezetének közparkká alakítása

7.6. TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS ERŐFORRÁSOK VÉDELME, FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA

Magyarországon kialakult gazdag élővilág többnyire kisebb kiterjedésű és mozaikos elhelyezkedésű elemekből áll, melyek megőrzése nehéz feladat. Az éghajlat változása, a társadalom folyamatosan növekvő terület-, energia- és anyagigénye miatt a természeti környezet és az élő rendszerek egyre súlyosabb terheléseknek vannak kitéve.

Az élőhelyek feldarabolódását jelentős mértékben a közlekedési infrastruktúra fejlesztése és a területek beépítése okozza. A fragmentálódott és így elszigetelődött élőhelyek közötti ökológiai kapcsolatok hiánya jelentősen hozzájárul a természetes populációk fennmaradási képességeinek csökkenéséhez, a veszélyeztetett fajok számának növekedéséhez.

Az élővilághoz kapcsolódó programpontok mindegyike azt a célt szolgálja, hogy a biológiai sokféleség fenntartásával, növelésével megmaradjon a természetes állapot.

A természet védelme nem csupán a védett területekre, hanem a nem védett területekre, a táj egészére is ki kell, hogy terjedjen. Az idegenhonos inváziós fajok megállíthatatlannak tűnő terjedése – az élőhelyvesztés mellett – napjainkban a biodiverzitásra ható legerősebb veszélyeztető tényező.

A táj védelmének célja a táj jelentős vagy jellemző sajátosságainak megőrzése és fenntartása, amely magában foglalja a táj szerkezetének, jellegének, ökológiai, ökonómiai és tájeshetetikai potenciáljának megőrzését, változásának nyomon követését. A táj védelme elsősorban a terület- és településrendezési eszközök szabályozási előírásain, valamint egyes egyedi hatósági eljárásokban érvényesíthető. Az egyedi tájértékek megállapítása és nyilvántartásba vétele a nemzeti park igazgatóságok feladata, ugyanakkor a településrendezési terveknek tartalmaznia kell a tervezési területen található egyedi tájértékek felsorolását.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott önkormányzati feladatok:

- A meglévő helyi védett természeti területek védettségének fenntartása, állapotuk megőrzése
- A tervezett, illetve szükségessé váló helyi védetté nyilvánítási eljárások lefolytatása
- A vármegyei és a települési tervekben a természet- és tájvédelmi szempontok érvényesítése
- Részvétel az egyedi tájértékek kataszterezésében és megőrzésében.
- Együttműködés a helyi érintettekkel a tájvédelmi célok megvalósításában
- Az inváziós növény- és állatfajok terjedésének megelőzése, visszaszorítása

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- A meglévő helyi védett természeti területek védettségének fenntartása, állapotuk megőrzése
- A zöldfelületek felülvizsgálata, a helyi védelemre érdemes területek védettség alá helyezése
- Települési tervekben a természet- és tájvédelmi szempontok érvényesítése
- Részvétel az egyedi tájértékek kataszterezésében
- Az inváziós növény- és állatfajok terjedésének megelőzése, visszaszorítása

- A zöldfelületek kialakítása során elsősorban az őshonos növényfajok telepítése
- Zöldfelületek ellenőrzése, idegenhonos és özönfajok gyérítése

7.7. TALAJOK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA

Magyarország egyik legfontosabb, feltételelesen megújuló természeti erőforrása a talaj, melynek védelme, termékenységének fenntartása nem csupán a földhasználó, hanem a társadalom hosszú távú érdeke is. A talajkészletek mennyiségének és minőségének fokozott védelme, termékenységének hosszú távú fenntartása az élelmiszerbiztonság szempontjából kiemelkedő feladat, mindazonáltal a talaj védelme környezeti érdek is.

A talaj-degradációs folyamatok számos esetben a helytelen földhasználat, a talajvédelmi szempontokat figyelmen kívül hagyó gazdálkodás miatt alakulnak ki és a talajtermékenység csökkenése mellett a mezőgazdasági termelés költségeinek növekedését, az ökológiai, vízháztartási (növekvő aszályérzékenység) körfolyamatok felbomlását, a kockázatos anyagok felhalmozódását (élelmiszerbiztonság), valamint a vizek, ivóvízbázisok elszennyeződését eredményezik.

A fenntartható talajhasználat megvalósításában fontos szerepe van az integrált tápanyag-gazdálkodásnak.

A talajjavításában a jövőben fontos szerepe lehet a műtrágyázást kiváltó, komposztált biológiai hulladéknak és mezőgazdasági mellékterméknek. További fontos szempint, hogy a tervezett önkormányzati fejlesztések a zöldmezős beruházások helyett barnamezős területeken valósuljanak meg.

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- A talajtakaró ésszerű használata és védelme
- Az integrált földhasználati rendszer megteremtése
- Az ökológiai gazdálkodás ösztönzése, tudatformálás
- Barnamezős beruházások ösztönzése

7.8. VIZEINK VÉDELME ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLATA

A víz korlátozottan rendelkezésre álló, megújuló, sérülékeny természeti erőforrás, mely mind az életminőség, mind a gazdaság alakulásában meghatározó tényező. A víz nemzeti vagyon, annak mennyiségi és minőségi megőrzése megköveteli a vízzel, a vízkészlettel való megfelelő gazdálkodást.

Az társadalmi és gazdasági tevékenységek jelentős hatást gyakorolnak mind a hidrológiai folyamatokra, mind a készletek mennyiségére és minőségére. Mindezek mellett figyelembe kell venni az éghajlatváltozás, az urbanizáció kedvezőtlen hatásait is.

A vízvédelmi szabályozás alapját a Vízeret Irányelv előírásai jelentik, melyek alapvető célja a vizek ökológiai, kémiai és mennyiségi állapotának védelme, a fenntartható vízgazdálkodás feltételeinek biztosítása. A VKI végrehajtásának legfontosabb eszközei a hatévente felülvizsgálandó vízgyűjtő-gazdálkodási tervek (VGT) és az azokhoz tartozó intézkedési programok. A VGT2 szerint a hazai vizek a jó ökológiai állapotát/potenciálját várhatóan csak 2027 után lehet elérni.

A vízgyűjtő-gazdálkodási problémákat részben a helyi szinten végzett intézkedésekkel lehet megoldani, ezért nagy jelentősége van a települési tervekben megfogalmazott és megvalósított fejlesztéseknek.

A klímaváltozás, a területhasználatok megváltozása hatására az árvízvédelem fokozott jelentőségű. A magas kockázatot hordozó árhullámok kialakulása napjainkban számos települést, köztük Szentgyörgyvárt is érinti. Fontos a települések árvízi biztonságának növelése, illetve az egyre gyakoribb villámárvizek miatt a víz okozta károk megelőzése, csökkentése érdekében természetes víz visszatartási megoldások alkalmazása. A kiépült védművek megerősítése mellett nagyobb hangsúlyt kell fektetni a vízkészleteknek az aszályos időszakokra történő tározására, átmentésére.

Kiemelt figyelmet kell fordítani továbbá a víztakarékos technológiák elterjesztésére, mind a kommunális, mind a mezőgazdasági vízfelhasználások terén.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott önkormányzati feladatok:

- A belterületi vízrendezésekkel a csúcsidejű víztöbbletek által okozott károk csökkentése és a vízhiányos időszakokban fontos vízkészletek helyben tartása.

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- A felszíni és felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi védelme
- Csapadékvíz elvezető rendszer állapotának felmérése, kritikus pontok meghatározása
- Csapadékvíz elvezető rendszerre vonatkozó tisztítási, karbantartási és felújítási terv készítése, és a terv megvalósítása *(javaslat: készüljön az egész község területére egy átfogó vízrendezési-csapadékhasznosítási terv is)*
- Új csapadékvíz-elvezető művek kiépítése
- Csapadékvíz betározási lehetőségeinek vizsgálata
- A belvízelvezető művek feliszapolódásának megakadályozása, gyomnövényektől való megtisztítása
- Felhagyott hulladéklerakó területén monitoring tevékenység folytatása

A szakterületi célkitűzésekkel kapcsolatban megfogalmazott konkrét fejlesztési javaslatok:

- A Vízkárelhárítási és Víztisztaság Védelmi Tervben veszélyeztetett területként felsorolt településrészek vízrendezésének megoldása
- A Klímabarát Települések Szövetségével közös vízmegtartási pályázatokban való részvétel, lakossági meghirdetése

7.9. AZ ERŐFORRÁS-TAKARÉKOSSÁG ÉS HATÉKONYSÁG JAVÍTÁSA, A GAZDASÁG ZÖLDÍTÉSE ÉS KÖRFORGÁSOS MŰKÖDÉSÉNEK ERŐSÍTÉSE

A könnyen hozzáférhető erőforrások szűkössége, a növekvő környezeti terhelés, az átalakuló fogyasztói igények és az innovatív technológiák térnyerése egyaránt hozzájárult ahhoz, hogy célként fogalmazódik meg a termelés körforgásos jellegének erősítése. Az Európai Bizottság 2020. március 11-én mutatta be a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervet, amely szerint a termékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentése érdekében változtatni kíván a „kitermelés-előállítás-felhasználás-ártalmatlanítás” lineáris modelljén.

A folyamat részét képezi az innovatív, környezetbarát termékfejlesztés, az anyagok és erőforrások környezettudatos felhasználása, a termékek élettartamának növelése, továbbá az anyagoknak a lehető leghosszabb ideig a gazdasági ciklusban tartása (elutasítás, csökkentés, javítás, újrafelhasználás, újratervezés és újrafeldolgozás), mely célok egyben segítik a fogyasztói szokások kedvező irányú változtatását, illetve válaszolnak az új, környezettudatos fogyasztói igényekre.

Ezen elvek érvényesülésével a kedvezőtlen környezeti hatások csökkentése és a természeti erőforrások hatékonyabb felhasználása révén jelentős lépést lehet tenni a fenntarthatóság irányába.

7.10. A FOGYASZTÁS KÖRNYEZETI HATÁSAINAK CSÖKKENTÉSE

A lakosság értékrendje és életmódja alapvetően határozza meg fogyasztási szokásait, amely hatással van a környezet állapotára. Az ételmiszerfogyasztás, a lakásfenntartás és a közlekedés felelős a környezetet érő terhelések 70-80%-áért, valamint ezek alkotják a háztartások kiadásainak jelentős részét. Ugyanakkor az egyének saját fogyasztási szokásait kevésbé tudják összefüggésbe hozni olyan átfogó problémákkal, mint az ökoszisztémák védelme vagy az éghajlatváltozás.

A fogyasztás fenntarthatóbbá tétele érdekében közérthető és színvonalas tájékoztatást kell nyújtani a lakosságnak a környezet és az ökoszisztéma szolgáltatások állapotáról, a várható folyamatokról, ezeknek a jelenlegi fogyasztási és életmódmintákkal való összefüggéseiről, a változtatás lehetséges módjairól.

A jelenlegi fenntarthatatlan tendencia csak úgy fordítható meg, ha a fogyasztó tájékozott, döntésképes, és átérzi választásának környezetre gyakorolt hatását, jelentőségét.

A körforgásos gazdaságra történő átmenethez szükség van az állampolgárok aktív szerepvállalására a fogyasztási minták megváltoztatása terén is. A fogyasztás környezeti hatásainak csökkentését segítheti a rövid ellátási láncok elterjesztése, amely a helyi gazdaságfejlesztéshez is hozzájárul.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott önkormányzati feladatok:

- A környezettudatos fogyasztói magatartás elterjesztését elősegítő szemléletformálási kampányok, akciók megvalósítása
- Helyi fogyasztói közösségek szervezésének ösztönzése (pl. az érintett felek közötti kapcsolatépítés elősegítése)
- Helyi piacok létesítésének, illetve működtetésének ösztönzése

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- Vásárlói tudatosság erősítését célzó kampányok és akciók végrehajtása
- A helyi termékeket kínáló rendezvények támogatása.
- Környezetbarát termékek és szolgáltatások népszerűsítése

7.11. ENERGIATAKARÉKOSSÁG ÉS HATÉKONYSÁG JAVÍTÁSA, A MEGÚJULÓ ENERGIA-HASZNOSÍTÁS NÖVELÉSE

Az energiaellátás meghatározó a társadalmi jólét és a gazdaság működése szempontjából, ugyanakkor a környezet számára az energiatermelés és -fogyasztás lényeges terhelést jelent: a természeti erőforrások felhasználásával, az üvegházhatású gázok és más légszennyezőanyagok kibocsátásával, földhasználattal, hulladéktermeléssel jár.

Ezek hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz, a természetes ökoszisztémák és az épített környezet, illetve az emberi egészség károsodásához, amik összességében kedvezőtlenül hatnak mind az életminőség alakulására, mind a gazdaság működésére. Emiatt kiemelten fontos, hogy az energiaszükségletek kielégítése a környezeti fenntarthatósággal összhangban valósuljon meg.

Az energiatakarékos és az energiahatékonyság javítása, a megújuló erőforrásokra alapozott fűtési/hűtési megoldások alkalmazása, a közintézményi, ipari és közlekedési célú energiafelhasználás csökkentése, illetve a megújulókon alapuló decentralizált energiatermelés ösztönzése a környezetre és az emberi egészségre káros kibocsátások elkerülése mellett hozzájárul az energiafüggetlenség és az energiabiztonság megerősítéséhez.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott önkormányzati feladatok:

- Középületek, közintézmények energiatakarékos működtetése, energiahatékonyságának javítása (fűtési, hűtési és világítási rendszerek modernizálása, tanúsítása, épületszigetelés).
- Helyi megújuló energiaforrások lehetőség szerinti, decentralizált felhasználása a környezeti szempontok figyelembevételével.
- Távhőellátó rendszerek energiahatékonyságának növelése.
- Az energiatakarékos és – hatékonyság elterjesztését szolgáló szemléletformálási programok, kampányok, akciók, tanácsadás megvalósítása.

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- Középületek, közintézmények energiatakarékos működtetése, energiahatékonyságának javítása (fűtési, hűtési és világítási rendszerek modernizálása, tanúsítása, épületszigetelés)
- Közvilágítás energiahatékony fejlesztése
- Megújuló energiaforrások nagyobb arányú hasznosítása
- A Klímastratégiában és a Fenntartható Energiagazdálkodási Akciótervben (SEAP) vállalt értékek monitorozása
- SECAP készítése a közintézményekre
- Az energiatakarékosság és – hatékonyság elterjesztését szolgáló szemléletformálási programok, kampányok, akciók megvalósítása

A szakterületi célkitűzésekkel kapcsolatban megfogalmazott konkrét fejlesztési javaslatok:

- A helyi tömegközlekedés fejlesztése (elektromos buszokkal), okos alapon működtetett utas tájékoztató rendszer megvalósítása
- Önkormányzati intézmények épületeinek energetikai felújítása (hőszivattyús megoldások, fotovoltaiikus további korszerűsítések)
- Közvilágításban: új, költséghatékony, időjárásálló, valamint hosszú élettartamú LED-es lámpatestek felszerelése, napelemes kandeláberek számának növelése
- Elektromos töltőpontok kialakítása az elektromos autók töltéséhez
- Okos padok kihelyezése (napelemes megoldással)

7.12. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

A környezet és az emberi egészség védelme érdekében minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, illetve környezetkímélő ártalmatlanítását.

A hulladékgazdálkodásnak fontos szerepe van a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodás kialakításában, az erőforrás-felhasználás hatékonyságának javításában, az anyagok termelési-fogyasztási körforgásban tartásában, az üvegházhatású gáz kibocsátás mérséklésében.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott önkormányzati feladatok

A Nemzeti Környezetvédelmi Program vonatkozó pontja nem nevesít feladatokat kifejezetten az önkormányzatok számára, azonban a kormányzat számára nevesített feladatok közül több egyértelműen önkormányzati célként is értelmezhető, ezek az alábbiak:

- A hulladék keletkezésének megelőzéséhez kapcsolódó intézkedések megvalósítása.
- Meglévő települési hulladék előkezelő rendszerek fejlesztése, átalakítása (pl. MBH üzemek átalakítása).
- A települési hulladékgyűjtő szigetek közegészségügyi karbantartásának folyamatos biztosítása.
- A települési hulladék hasznosító kapacitások fejlesztése technológiafejlesztéssel és/vagy új technológiák kiépítésével.
- Települési hulladék egyes frakcióinak újrahasználatra történő előkészítését szolgáló fejlesztések végrehajtása.
- Biohulladék és háztartási sütőolaj kötelező elkülönített gyűjtését szolgáló rendszer kialakítása, működtetése.
- Textilanyagok kötelező elkülönített gyűjtését szolgáló rendszer kialakítása, működtetése.
- A veszélyes hulladék keletkezésének megelőzése, gyűjtésének, hasznosításának, továbbá környezetkímélő ártalmatlanításának fejlesztése, a lakosságnál képződött veszélyes hulladék elkülönített gyűjtését szolgáló rendszer fejlesztése.

- Egyéb kiemelt hulladékaromok (építési-bontási hulladék, gumiabroncs stb.) elkülönített gyűjtését szolgáló rendszer fejlesztése.
- A csomagolási hulladék elkülönített gyűjtésének, újrafeldolgozásának növelését elősegítő intézkedések megvalósítása.
- Meglévő csomagolási papír, műanyag, üveg, fém és zöld hulladék elkülönített gyűjtését szolgáló rendszer működtetése, fejlesztése (pl. kiterjesztés nem csomagolásokra is).
- Az illegálisan lerakott hulladék keletkezésének megelőzése, az illegális hulladéklerakók felszámolása és visszatermelődésük megakadályozása.
- A hulladéklerakók rekultivációja
- Az illegális hulladékégetés visszaszorítása
- A lakosság szemléletformálása, tájékoztatása a hulladék megelőzésére, hasznosítására és ártalmatlanítására vonatkozó előírásokról és lehetőségekről.

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- A hulladék keletkezésének megelőzéséhez kapcsolódó intézkedések megvalósítása
- A települési hulladékgyűjtő szigetek közegészségügyi karbantartásának folyamatos biztosítása
- Hulladékgyűjtő szigetek tartósabb, fém gyűjtőedények arányának növelése
- Az illegálisan lerakott hulladék keletkezésének megelőzése, az illegális hulladéklerakók felszámolása és visszatermelődésük megakadályozása, megfelelő szankciók kidolgozása
- Önkormányzat minden intézményében a szelektív hulladékgyűjtés bevezetése
- Szelektív hulladékgyűjtés hatékonyságának növelése érdekében jobb együttműködés a lakossággal
- Kereskedelmi és vendéglátó egységek közterületi tisztántartási kötelezettségének betartatása
- A háztartási sütőolaj és zsiradékok elkülönített gyűjtési rendszerének bővítése
- Textilhulladékok elkülönített gyűjtési rendszerének további bővítése
- A lakosság szemléletformálása, tájékoztatása a hulladék megelőzésére, hasznosítására és ártalmatlanítására vonatkozó előírásokról és lehetőségekről
- Lakosság tájékoztatása az építkezés és felújítás során keletkező építési-bontási hulladékok tárolásának és elhelyezésének módjáról
- Lakossági lomtalanításról tájékoztatás nyújtása
- Lakossági komposztálás támogatása
- Dohányboltok és vendéglátóhelyek számára szelektív gyűjtésre irányuló ösztönzési rendszer kialakítása

7.13. AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENTÉSE, FELKÉSZÜLÉS AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS HATÁSAIRA

A klímaváltozás mérséklése érdekében globális szintű összehangolt cselekvésre van szükség, ehhez biztosít átfogó keretet globális klímapolitika jövőjével foglalkozó Párizsi Megállapodás, mely minden ország számára kibocsátás-szabályozással, alkalmazkodással, ezek tervezésével, és a végrehajtással kapcsolatos kötelezettségeket ír elő.

Magyarországon a Párizsi Megállapodásban megfogalmazottakat az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezmény Részben Felelő 21. Konferenciáján elfogadott Párizsi Megállapodás kihirdetéséről szóló 2016. évi L. törvény összegzi. A jogszabályi kötelezettségeknek eleget téve Magyarország Kormánya elfogadta az 2050-es klímasemlegességet célzó Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia (NTFS) tervezetét.

A klímasemlegesség kifejezés egy olyan egyensúlyi helyzet kialakítására utal, ahol egyensúly jön létre az üvegházhatású gázok emberi eredetű forrásokból való kibocsátási értékei és a nyelők általi, légkörből történt kivonási értékek között.

Míg a kibocsátás csökkentési feladatok leginkább globális összefogással valósíthatók meg, a változó klímához való alkalmazkodási törekvések helyi és regionális szinten vezethetnek eredményre.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott önkormányzati feladatok:

- Térségi és helyi klímavédelmi (mitigációs és adaptációt segítő) stratégiák kidolgozása és megvalósítása, összhangban a települési fejlesztési és környezetvédelmi tervekkel, programokkal, szabályozási kerettel.
- Integrált csapadékvíz-gazdálkodási terv kidolgozása.

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- Helyi klímavédelmi (mitigációs és adaptációt segítő) stratégiák kidolgozása
- Az éghajlatváltozással kapcsolatos ismeretek bővítése, a megelőzési és alkalmazkodási intézkedésekkel kapcsolatos tájékozottság növelése.

7.14. AZ ERDŐGAZDÁLKODÁS KÖRNYEZETI ASPEKTUSAI

A társadalom környezettudatosságának erősödéséből adódóan az utóbbi években megváltoztak az erdőkkel szemben támasztott elvárások. Az erdők gazdasági szerepének elismerése mellett előtérbe kerültek az erdő környezet- és természetvédelmi, közjóléti (egészségügyi, szociális, turisztikai) és esztétikai funkciói. A hazai erdőkhez kötődő faj- és egyedszám azt jelzi, hogy az erdőknek kiemelt szerepe van a biológiai sokféleség megőrzésében.

A klímaváltozásra való felkészülés és alkalmazkodás érdekében az erdők és egyéb faállományok (pl. fasorok, fásítások, agrárerdészeti rendszerek) területének növelése fontos célkitűzésként jelenik meg a stratégiai tervezés során. Bizonyos területeken az erdők az eróziós folyamatok mérséklésében is jelentős szerepet játszanak.

Az erdősítéseknel és az erdőhasználatoknál kiemelt figyelmet kell fordítani az erdőgazdálkodás, vízgazdálkodás, természetvédelem és a klímavédelem szempontjainak összehangolására.

Az erdősítést az adott táj és ökoszisztéma működéséhez kell igazítani, figyelembe véve pl. az éghajlatváltozás hatására megváltozó környezeti feltételeket.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott önkormányzati feladatok

Kifejezetten az Önkormányzatoknak dedikált feladatot a Nemzeti Környezetvédelmi Program nem határoz meg ezen a területen, de az alábbi kormányzati feladatok integrálása javasolt az egyéb, jelen programban kitűzött célok elérése során:

- Az erdősítés támogatása, az őshonos, elegyes erdők telepítésének előnyben részesítése.
- Az erdők környezeti állapota fenntartásának, javításának, illetve az erdők természetességének javítását és közjóléti értékének növelését biztosító beruházások támogatása.

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- Új fásítási/erdőtelepítési lehetőségek vizsgálata, parkosítások
- Őshonos, elegyes erdőalkotó, szárazságtűrő fafajok telepítésének előnyben részesítése (parkok és játszóterek környezetében)
- Meglévő fás- és erdőterületek karbantartása

7.15. KÖZLEKEDÉS ÉS KÖRNYEZET

A közlekedés bár különböző mértékben, de a környezet minden elemére hatással van (levegő- és zajszennyezés, üvegházhatású gázok kibocsátása, az infrastruktúra kiépítésével összefüggésben az élőhelyek feldarabolása stb.), ezért különösen fontos a környezetet kevésbé terhelő közlekedési módok és alternatívák előnyben részesítése, ösztönzése.

A turisztikailag frekvenciát települési közlekedésben mára kialakult zsúfoltság csak a felszíni közlekedésben részt vevő járművek számának csökkentésével és a közösségi közlekedés egyidejűleg javuló kínálatával, az utazási forgalom áttérítésével valósítható meg.

A közlekedési módok összekapcsolása a közlekedés hatékonyabbá tétele mellett a környezetre gyakorolt káros hatások csökkentéséhez is hozzájárul.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott önkormányzati feladatok:

- A mobilitási igények csökkentése településtervezési, forgalomszervezési és szabályozási eszközök segítségével (pl. alacsony kibocsátású zónák létesítése).
- A közlekedési igényt, személygépjármű forgalmat csökkentő kampány szervezése (pl. autómentes nap).
- A gyalogos és a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása (járda- és kerékpárút- építés, valamint ezek karbantartása, a biztonságos használat feltételeinek javítása).
- Kerékpártárolás, -bérlés, -kölcsönzés feltételeinek megteremtése, fejlesztése.
- A közösségi közlekedés (infrastruktúra, járműpark) fejlesztése.
- Az éghajlatváltozás közlekedési infrastruktúrát és eszközparkot érintő hatásainak felmérése, az alapján az indokolt megelőzési intézkedések megtétele (pl. megállóhelyek árnyékolása, közösségi közlekedési eszközök légkondicionálása).
- A települési úthálózat por-, illetve síkosság mentesítése (környezetbarát anyagok alkalmazásával)
- Az egyéni közlekedési szokások alakítása szemléletformálással, folyamatos tájékoztatással.
- A kis fajlagos szennyezőanyag kibocsátású tömegközlekedési járművek számának és arányának növelése.

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- Közlekedési-szállítási eredetű környezetterhelés csökkentése a településközpontot elkerülő úthálózat fejlesztésével
- Forgalomtechnikai felülvizsgálatban megfogalmazottak tervezése és megvalósítása
- Útburkolat karbantartása
- A közösségi közlekedés (infrastruktúra, járműpark) fejlesztése
- A kis fajlagos szennyezőanyag kibocsátású tömegközlekedési járművek számának és arányának növelése
- A gyalogos és a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása (járda- és kerékpárút- építés, valamint ezek karbantartása, a biztonságos használat feltételeinek javítása)
- A települési úthálózat por-, illetve síkosság mentesítése (környezetbarát anyagok alkalmazásával)
- Nyilvános töltőpont kialakítása elektromos járművek részére
- Az egyéni közlekedési szokások alakítása szemléletformálással, folyamatos tájékoztatással.
- Az Európai Mobilitási Hét és az Autómentes Nap akciókhoz való csatlakozás.

7.16. TURIZMUS ÉS KÖRNYEZET

A turisztikai úti célok minősége és vonzereje szorosan összefügg a természeti értékek állapotával, ezek jelentős vonzerőt képviselnek, infrastruktúra nélkül azonban nem képeznek piacképes turisztikai terméket.

A turizmus hozzájárulhat a természeti értékek ismertségéhez, az egészséges életmód elterjesztéséhez, ugyanakkor a látogatók számának bővülése és az infrastruktúrák fejlesztése jelentős környezeti igénybevétellel és terheléssel járhat, illetve a jelentős közlekedési és energiaigények miatt számottevő üvegházhatású gáz kibocsátást is eredményez.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott önkormányzati feladatok:

- A természeti és környezeti értékek fenntartható módon történő bemutatását szolgáló fejlesztések, programok megvalósítása, kiemelten a natúrparkok területén.
- Az erdei óvoda és iskola intézmények, valamint a természet- és környezetvédelmi oktatóközpontok szerepének erősítése e tevékenységekben.
- A turisztikai építési beruházásokban az erőforrás-takarékos módok alkalmazása, a turisztikai létesítmények működtetése, a programok szervezése során a környezeti szempontok fokozott figyelembevétele.
- A természet bemutatását szolgáló létesítmények fejlesztése.
- A helyi értékek megismerését, bemutatását lehetővé tevő útvonalak kialakítása, fenntartása.
- A falusi és vidéki szálláshelyek ökoturisztikai igényeknek megfelelő fejlesztése, speciális öko-szálláshelyek kialakítása. Vendéglátóhelyek környezet- és egészségtudatos szempontok szerinti fejlesztése.
- Környezetbarát közlekedési módok használatának ösztönzése, elősegítése.
- Hagyományos és helyi termékek előállítása, márkatermékként való terjesztése; helyi sajátosságokhoz igazodó rendezvénykínálat fejlesztése (pl. környezetbarát gazdálkodást bemutató programok); komplex szolgáltatás-csomagok kialakítása a különböző célcsoportoknak.
- Közönségkapcsolatok fejlesztése (sajtócikk, tévéműsor, könyv stb.), korszerű informatikai és kommunikációs eszközökre épülő tájékoztató, látogatói információs hálózat kialakítása és működtetése.
- Irányelvek és etikai kódexek kialakítása, terjesztése a helyi értékek megőrzése érdekében.
- Öko-szemléletű minőségbiztosítási rendszer kiépítése.
- Honlapok folyamatos fejlesztése, bővítése.

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- A természet bemutatását szolgáló létesítmények fejlesztése
- A helyi értékek megismerését, bemutatását lehetővé tevő útvonalak kialakítása, fenntartása
- Öko-szálláshelyek kialakításának támogatása
- Kerékpáros turizmus fejlesztése
- Honlap fejlesztése, ahol a helyi öko-turisztika programok és desztinációk nyomon követhetők.

7.17. A KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE

A környezeti szemléletformálás célja, hogy az állampolgárok tájékozottak legyenek a szűkebb és tágabb környezetük állapotáról, a táji- és a biológiai sokféleség értékéről és jelentőségéről, az ökoszisztéma szolgáltatások fontosságáról, a vizek értékéről és szerepéről, a környezetvédelem szükségességéről és ismerjék az életmódjuk, az általuk is használt termékek, eszközök környezeti kockázatait, azok következményeit, a megelőzés és mérséklés lehetőségeit.

Továbbá akarjanak tenni a környezet megóvása érdekében. Ismerjék meg és alkalmazzák a természeti erőforrásokkal való gondos bánásmód lehetőségeit (energia- és víztakarékosság, hulladékcsökkentés stb.). Mindez összefügg a klímatudatosság erősítésével is.

A környezettudatos viselkedés elterjedését, a környezettudatos életvitel kialakítását, a lakosság és a döntéshozók széles körét érintő szemléletváltást segíti a mindennapi életben előforduló pozitív minták, példaértékű cselekvések támogatása, bemutatása, elismerése, illetve a környezeti szempontból helytelen viselkedés, közösségnek okozott kár számonkérése és társadalmi elítélése.

A környezeti nevelés és oktatás a személyes példaadással párosuló ismeretátadáson keresztül, a képzés pedig a fenntarthatóságra neveléssel, az ehhez szükséges tudás átadásával ösztönzi a környezettudatos szemlélet alakulását annak érdekében, hogy az egyén képes legyen döntéseiben és életvitelében is alkalmazni, viselkedése szerves részévé tenni az elsajátított ismeretanyagot.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programban megfogalmazott cselekvési irányok, feladatok:

- Az oktatás területén a környezettudatosság erősítése
- A társadalmi szemléletformálás területén a környezettudatosság erősítése

A /2025-2030/ Települési Környezetvédelmi Programban meghatározott célkitűzések:

- Környezeti nevelés folyamatos integrálása a pedagógiai munkába környezetvédelmi vonatkozású világnapokon programok szervezése
- Környezetvédelem, természetvédelem témájú rendezvények támogatása
- Nem kifejezetten környezetvédelmi jellegű helyi rendezvényeket felhasználása a környezeti szemléletformálásra
- Környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek működésének további támogatása
- Környezettudatosság erőteljes megjelenítése a helyi médiában
- Környezetvédelmi témájú versenyek rendezése.

Környezeti nevelés, pályázati sikerek

A környezeti nevelés és oktatás a személyes példaadással párosuló ismeretátadáson keresztül, a képzés pedig a fenntarthatóságra neveléssel, az ehhez szükséges tudás átadásával ösztönzi a környezettudatos szemlélet alakulását annak érdekében, hogy az egyén képes legyen döntéseiben és életvitelében is alkalmazni, viselkedése szerves részévé tenni az elsajátított ismeretanyagot.

7.18. KLÍMAVÉDELMI JÖVŐKÉP

Szentgyörgyvár jövőképeinek kialakításához figyelembe vettük a település meglévő stratégiai dokumentumait, a Települési Alkalmazkodási Barométer (TAB) főbb megállapításait, valamint az önkormányzati szakmai egyeztetéseken elhangzottakat.

Ezek figyelembe vételével Szentgyörgyvár jövőképeinek legfontosabb alkotó elemei a következők:

TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET SZEREPE A TELEPÜLÉS ÉLETÉBEN

A környezeti, táji és természeti értékek megóvása, illetve a természet védelmének szem előtt tartása a település gazdasági, társadalmi fejlesztése során kiemelt jelentőséggel bír. Ezért a települési értéklista alapján elkészült a község épített és természeti örökség-érték leltára is. A településkép javítása érdekében a táj-rehabilitáció és a műemlékvédelem, a közterületek rendezése mind fontos feladat a faluban.

AZ EGÉSZSÉG ÉS KLÍMATUDATOSSÁG SZEREPE SZENTGYÖRGYVÁRON

A község küldetésének, jövőképeének egyik fontos alkotó eleme, hogy a település lakóinak életminősége, komfortérzete jelentősen javuljon és a település turisztikai vonzereje tovább erősödjön.

Szentgyörgyvár Önkormányzata nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a településfejlesztés során olyan programok, beruházások valósuljanak meg, melyek lehetőséget teremtenek a vonzó vidéki életmód megteremtésére, az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások megelőzésére, csökkentésére. Ennek megvalósítását két irányból közelíti meg a település, egyrészt a családbarát településfejlesztésben, másrészt a fenntartható fejlődésen alapuló környezettudatos gazdálkodásban és fejlesztéspolitikában, mely során elérendő cél, hogy az emberek belső igényévé váljon a tiszta, egészséges környezet és mindez párosuljon egy környezettudatos magatartás, életszemlélet kialakításával.

Az öko- és klímatudatos gondolkodás a gazdasági, környezeti és társadalmi értékek közti harmónia fenntarthatóságának a megteremtését jelenti. Ilyen többek között az energiaszektor leválasztása a szén alapú energiahordozókról és megújuló energiaforrások irányába történő elmozdítása, mellyel a települési CO₂ emisszió jelentősen csökkenthető és a levegőminőség javítható, de ide tartoznak azok az elképzelések is, melyek a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást szolgálják.

TELEPÜLÉS A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS JEGYÉBEN

A település jövőképehez hozzá tartozik Szentgyörgyvár adottságaihoz és hagyományaihoz illeszkedő, környezeti és gazdasági szempontokat egyaránt figyelembe vevő fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése, a környezetbarát és versenyképes termelési és szolgáltatási technológiák alkalmazása.

A környezet- és klímavédelem kiegészítéseként a fenntartható fejlődés társadalmi dimenziói is megjelennek. Ennek megtartása érdekében a környezeti nevelés, az egészséges életmódra és családi életre való nevelés megjelenik az órarendi keretek között is.

Az önkormányzat más szervezetekkel is együttműködik, többek között az iskolával, a településen tevékenykedő civil szervezetekkel, valamint a környező településekkel.

Összefoglalva, megállapíthatjuk, hogy az általános érvényű, hosszabb távú Szentgyörgyvár fejlesztési célok elérése is szinte lehetetlenné válik a klímavédelmi szempontok figyelembe vétele nélkül.

7.18.1. NEMZETI TISZTA FEJLŐDÉSI STRATÉGIA

A világban, a Kárpát-medencében, Magyarországon is tapasztaljuk a klímaváltozás káros hatásait. Korunk meghatározó környezeti, gazdasági és társadalmi problémájává vált az éghajlatváltozás. Rajtunk áll, hogy milyen jövőt teremtünk, s milyen világot hagyunk örökölni gyermekeink és unokáink számára.

2020 januárjában Magyarország Kormánya stratégiai célokat tűzött ki a klímaváltozás és a környezetvédelem területén. A Parlament elfogadta az első Éghajlatváltozási Cselekvési Tervet, amely konkrét intézkedéseket tartalmaz a második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia közép- és hosszú távú célkitűzéseinek megvalósítására.

Megszületett a 2030-ig szóló Nemzeti Energia- és Klímaterv, illetve az új Nemzeti Energiastratégia is, amelyek középtávon elérendő célokat határoznak meg. Ezen dokumentumokban az ország vállalásai közt szerepel többek között, hogy 2030-ra villamosenergia-termelést 90%-ban karbonmentessé teszi az ország. Az üvegházhatású gázok kibocsátási szintjének további csökkentése mellett kiemelt törekvés az energiabiztonság, a klímavédelem és a gazdaságfejlesztés céljainak – egymást erősítő – összehangolása é környezetünk megóvása, melyet a tavaly februárban elfogadott Klíma- és Természetvédelmi Akciótervben foglalt konkrét intézkedések segítenek elő.

A klímavédelemről szóló, 2 éve elfogadott törvény rögzíti is a klímasemlegesség 2050-re történő elérését, illetve jelen Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia, mely felvázolja a 2050-es klímasemlegesség elérésének útvonalát, megerősíti, hogy a Kormány a tetteket tartja fontosnak az éghajlatváltozás elleni küzdelemben.

Ezzel a lépéssel Magyarország a múlt helyett a jövő, azaz a klímavédelem, az energiaszuverenitás és a zöld gazdasági fejlődés útját választotta.

A mindenkori Kormánynak a klímavédelem területén reális és felelős politikát kell folytatnia; úgy kell megvalósítania a klímasemlegességet, hogy közben biztosítja az ellátásbiztonságot és az igazságos átmenetet, s egyúttal támogatja a további gazdasági fejlődést is. A Kormány ahhoz is ragaszkodik, hogy a legnagyobb szennyező vállalatok fizessék a költségek nagy részét és a családok rezsikiadásai az átmenet miatt ne emelkedjenek.

Mindez nem egyszerű feladat, a klímasemlegesség felé vezető 30 évet átívelő út egyike a legnagyobb kihívásának, mellyel most minden nemzetállamnak szembe kell néznie. Olyan célhoz kívánunk eljutni, amihez az odavezető utat pontosan nem ismerjük.

Hazánk kedvező helyzetből indulhat el a klímasemlegesség megvalósítása felé vezető úton. Magyarország ugyanis európai és világviszonylatban is kiemelkedően teljesít a kibocsátás-csökkentés terén. A világ azon kevés országai közé tartozunk ezzel, ahol 2000 óta úgy nőtt a bruttó hazai termék, hogy közben csökkent a CO₂ kibocsátás és az energiafelhasználás. 14 éve pedig egységnyi GDP előállítására 24%-kal kevesebb üvegházhatású gáz kibocsátása mellett képes a magyar gazdaság. Jelen, a gazdasági fejlődést egy tisztább pályára állító, és a jóléti célokat is magában foglaló hosszú távú koncepció ennek a kedvező tendenciának a folytatása alapozza meg. Ellenben a világ tele van kihívásokkal és folyamatos küzdelmekkel.

Háború és klímapolitika

Amikor egy háborúban naponta emberek százai halnak meg, nem sokan gondolkodnak el azon, hogy egy folyamatos fegyveres konfliktus mennyire vetheti vissza a Föld lakóit a környezetvédelmi és klímacélok megvalósításában, hogy a jelen pusztítása milyen hátrányos következményekkel járhat a távolabbi jövőre nézve is.

Egy háború, emberi életek értelmetlen kioltása mindig szörnyű csapás az emberiség történelmében. A harcoknak káros a hatása a természetre, a környezetre is, mely közvetve ugyancsak emberéleteket veszélyeztethet. Az értékes termőterületek kényszerű parlagon hagyása pedig a világ számos pontján vezethet éhínséghez.

Egy háború nagy csapat- és járműmozgással jár földön, vízen, levegőben, és nagy mennyiségű üzemanyag felhasználását követeli meg. Ez óriási károsanyag-kibocsátással jár. A hadi- és olajipari, egyéb ipari létesítmények, repülőterek elleni támadások következményei a környezet további rombolását vonják maguk után. A robbanófegyverek pusztításai együtt járnak tűzzel, füsttel, levegő- és talajszennyezéssel. A településeken nagy mennyiségben halmozódnak fel törmelékek, megsérülnek a víztisztító telepek. A lakatlan tájakon a biológiai sokféleség (biodiverzitás) szenved kárt, állatok és növények pusztulnak el, az erdőtüzek óriási területeken okoznak mérhetetlen károkat.

Az ukrán–orosz háborúban a csernobili atomerőmű környékén sok ezernyi hektáron égett az erdő. Radioaktív anyagokkal egyelőre nem fertőződött a levegő, és remélhetően a működő négy ukrain atomreaktor is biztonságban vészeli át a harcokat.

Szerencsére, vegyi eszközök alkalmazásáról sem érkeztek hírek. Atomfegyverek esetleges bevetéséről is csak fenyegetődznek a politikusok. Még a kisebb hatótávolságú, szerényebb erővel rendelkező taktikai atomfegyverek használata is felbecsülhetetlen mértékű pusztítást végezhetne a Föld egy részén, egyben felgyorsítva a klímaváltozás folyamatait.

A Conflict and Environment Observatory szervezet a háborús károk és a környezetvédelem kapcsolatáról szóló írásában már a háború előtti helyzeteket is elemzi: a károsanyag-kibocsátással járó katonai kiképzéseket, gyakorlatokat is a katonai környezetszennyezéshez sorolja, megjegyezve, hogy a világ legnagyobb haderőinek széndioxid-kibocsátása nagyobb, mint a világ sok országának együttvéve. *„A hadseregeknek nagy szárazföldi és tengeri területekre is szükségük van, akár bázisok és létesítmények, akár tesztelés és kiképzés miatt.*

A katonai területek a becslések szerint a világ szárazföldi részének 1–6 százalékát teszik ki. Sok esetben ezek ökológiai fontos területek” – teszik hozzá elemzésükben a szervezet szakértői. Az pedig nyilvánvaló, hogy egy idegen országot megtámadó külföldi hadsereg számára a megszállás és a harci cselekmények közben a környezet védelme még a legutolsó szempontok között sem szerepel.

De ne legyenek hiú reményeink akkor sem, ha véget ér a háború, mert a helyreállítási munkálatok megkezdésével, a károk felszámolásakor az emberi élethez szükséges körülmények azonnali megteremtése az elsődleges cél, együtt a gazdaság újjáépítésével, újraindításával.

A környezetvédelem kimerülhet a szennyeződések eltávolításában, ám kérdés, marad-e energia a biológiai sokféleség védelmére, a klímaváltozást kiváltó okok mérséklésére. (?)

Invázió és klímamigráció

Oroszország ukrajnai inváziója nem vonhatja el a vezetők figyelmét az egyre súlyosbodó klímaválságról – jelentette ki Patricia Espinosa, az ENSZ éghajlat-változási keretegyezményének (U.N. Framework Convention on Climate Change – UNFCCC) klímavédelmi vezetője a Reuters hírügynökségnek. Még akkor sem, ha a háború annyi szenvedést okoz. Mert a globális felmelegedés továbbra is a leggyorsabban növekvő fenyegetés a bolygón élő emberi fajra – tette hozzá.¹

A 196 országot tömörítő UNFCCC irányítója szerint a mostani geopolitikai válság fordulópontot jelent a globális klímavédelemben, és még inkább a megújuló energiaforrások irányába téríthetik el az országok irányítóit, akik a jövőben egyre kevésbé akarnak függeni Oroszországtól, a fosszilis tüzelőanyagok egyik fő globális szállítójától.²

„Ha a honvédelmi kiadások világszerte 6 százalék helyett 20 százalékra emelkednének, akkor az az egészségügyünk és a jólétünk rovására menne, de más veszélyforrások, például a klímaváltozás elleni küzdelem rovására is.” – fogalmazott 2022. április közepén Yuval Noah Harari neves izraeli történész és író, a CNBC amerikai televíziós csatorna egyik műsorában.

A Sapiens – Az emberiség rövid története (2014) és a Homo Deus – A holnap rövid története című népszerű munkák szerzője az ukrán–orosz háborúról szólva kifejtette: *„Valójában a békének és annak a világnak a védelméről van szó, amelyhez hozzászoktunk. Annyira hozzászoktunk, hogy már természetesnek vesszük. De ha nem vigyázunk, visszacsúszunk a háború és az erőszak dzsungelébe, amelyben az országok kénytelenek sokkal többet költeni tankokra, rakétákra, és sokkal kevesebbet tanárookra, ápolókra és jóléti rendszerekre.”*

Figyelmeztetett: mindez szörnyű katasztrófa lenne. Vagyis a most zajló háború **békés megoldása** nemcsak Ukrajnának és közvetlen szomszédjainak, hanem **az egész emberiség az érdeke**.

Vegy- és biológiai fegyverek

Nem csak a nukleáris fegyverek okoznak környezeti problémákat, hanem a hagyományos fegyverek is, pl. a fehérfoszfor égése során légcső és tüdőkárosító anyagok szabadulnak fel, ezenfelül erősen gyúlékony anyagok is. És még nem is beszéltünk az első világháborúban és Vietnámban széles körben alkalmazott vegyi- és biológiai fegyverekről.

A háborúk, vallási, politikai konfliktusok során a lakóhelyüket elhagyni kényszerülő emberek elvándorlása óriási környezeti lábnyomot hagyhat maga után. A sáttáborok, az eldobott szemét, a tisztálkodás során elhagyott veszélyes hulladék, mind-mind károsítja a környezetet, különösen ott, ahol nincsenek alapvető szolgáltatások, például vízellátás, szennyvízelvezetés és hulladékgazdálkodás.³

¹ http://acta.bibl.u-szeged.hu/73224/1/kek_mono_021_047-062.pdf

² <https://greendex.hu/klimamigracio/>

³ Conflict and Environment Observatory, ENSZ éghajlat-változási keretegyezménye.
Falus Tamás, haderők széndioxid-kibocsátása, hadviselés, nemzetközi klímavédelem.
Patricia Espinosa, ukrajnai háború - UNFCCC, Yuval Noah

8. A CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSI RENDSZERE

A Magyarországi Környezetvédelmi Törvény rendelkezése szerint a települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, és figyelemmel kíséri a feladatok ellátását.

A Környezetvédelmi Program végrehajtásának és a projektek megvalósításának értékeléséhez a monitoring rendszer szolgáltat információt a projektgazda és az önkormányzat részére.

A megfelelő monitoring tevékenység és a specifikus indikátorok biztosítják azt, hogy indokolt esetben a projekt megvalósításának felülvizsgálatával, a végrehajtási folyamatba történő beavatkozással biztosítható legyen a kitűzött eredmény elérése.

A rendszer alapját a kiindulóértékek és a megfelelő output indikátorok megadása jelenti. A stratégia célok és az elérhető erőforrások ismeretében a tervezési időszak célértékei is meghatározásra kerülnek.

A célértékek és az indikátorok pontosan csak akkor azonosíthatók és számszerűsíthetők, amikor a Program célkitűzései és intézkedései véglegesen elfogadásra kerülnek, illetve az egyes projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége eljut arra a szintre, hogy a hozzájuk kapcsolódó indikátorok meghatározhatóak legyenek. Amíg ezen feltételek nem teljesülnek, addig az egyes intézkedéstípusokra javasolt monitoring mutatók megállapítására kerülhet sor.

A Környezetvédelmi Programban megfogalmazott célkitűzések alapján éves Akcióterv készül az aktuális feladatok feltüntetésével. Az indikátorokat ennek megfelelően célszerű évenként felülvizsgálni és a kitűzött éves feladatokhoz rendelni. Az alábbiakban az egyes stratégiai célok mérésére alkalmas mutatószámokat sorolunk fel, melyeket az adott évi akcióterv konkrét fejlesztéseinek ismeretében kell hozzárendelni az adott fejlesztésekhez.

A Környezetvédelmi Program előrehaladásának értékelése során az alábbi fő szempontokat kell mérlegelni:

- annak ellenőrzése, hogy a program időarányos teljesítéséről szóló beszámolók megfelelnek-e a célkitűzésekben, illetve a feladatok meghatározása során rögzített közvetlen követelményeknek,
- a környezet állapotának éves értékelése megfelelően tartalmazza-e a program végrehajtásának időszakos eredményeit.

Amennyiben a fenti feltételek teljesülnek, Képviselő-testület határozatban dönthet a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámoló elfogadásáról.

9. A MEGVALÓSÍTÁS LEHETSÉGES PÉNZÜGYI ESZKÖZEI

Szentgyörgyvár..... Község 2025-2030 időszakra vonatkozó Környezetvédelmi Programja keretstratégia, amelynek végrehajtása a rendelkezésre álló hazai és EU-s támogatások, valamint az Önkormányzat költségvetése függvényében fog alakulni.

9.1. SAJÁT FORRÁSOK

Az Önkormányzat gazdálkodási feltételeit alapvetően meghatározza jelenlegi finanszírozási helyzete, a feladatellátás struktúrája. Az elmúlt időszakban történt államigazgatási reformok miatti feladatellátási struktúra átrendeződését követően a korábbi önkormányzati közfeladatok jelentős részét az állam közvetlenül látja el. Ez a finanszírozási rendszer átalakítását is maga után vonta.

A feladatfinanszírozás során az állam az általa meghatározott működési kiadási szükséglet, valamint az Önkormányzat működési bevételi lehetőségeinek figyelembe vételével (adóerő képesség, beszámítás stb.) kerül meghatározásra az Önkormányzat költségvetési támogatása.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. §-ában foglalt rendelkezések alapján a Képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti.

Szentgyörgyvár Gazdasági Programjának fejlesztési elképzelései a lehető legtöbb ponton illeszkedik az Európai Unió 2021-2027-es költségvetési időszaka főbb célkitűzéseire is: munkahelyteremtés, a fenntartható növekedés, innováció. Azonban olyan területeken, mint a kutatás-fejlesztés, okos-falu fejlesztés (Smart Cities), a digitális hálózatok és a karbonszegény gazdaság is tesz javaslatokat.

A Programban számos környezetvédelmi vonatkozású fejlesztés is megjelölésre került, melyek megvalósítása a rendelkezésre álló források figyelembe vételével ütemezhető.

9.2. KÖRNYEZETVÉDELMI ALAP

Szentgyörgyvár Község Önkormányzat Képviselő-testülete a feladat- és hatáskörébe tartozó helyi környezet- és természetvédelmi feladatok, kötelezettségek teljesítése érdekében környezetvédelmi alapot hozhat létre. A Környezetvédelmi Alappal kapcsolatos előírásokat a 20/2021. (IX.17.) önkormányzati rendelet tartalmazza.

Az Alap rendeltetése, hogy megfelelő feltételeket és fedezetet biztosítson:

- a. a település környezetminőségének javításához, az emberhez méltó, egészséges és esztétikus környezeti állapot megteremtéséhez,
- b. a környezeti ártalmak és károsítások pontos feltárásához, megelőzéséhez, mérsékléséhez és felszámolásához,
- c. a környezetkímélő technológiák és tevékenységek támogatásához,
- d. Szentgyörgyvár természeti értékeinek megóvásához, fenntartásához és fejlesztéséhez,
- e. a zöldfelületek védelméhez és fejlesztéséhez,
- f. a környezet- és természetvédelmi tudatformáláshoz, ismeretterjesztéshez, oktatáshoz, neveléshez,
- g. a Környezetvédelmi Programban foglalt feladatok végrehajtásához.

Az Alap bevételi forrásai:

- a) az önkormányzat által kiszabott környezetvédelmi bírság,
- b) az illetékes környezetvédelmi hatóság által a települési önkormányzat területén kiszabott környezetvédelmi szabálysértés befizetései,
- c) a környezetterhelési díjak és az igénybevételi járulékok külön törvényben meghatározott része,
- d) egyéb bevételek

A települési Környezetvédelmi Alap pénzeszközeit az Önkormányzat elkülönített alszámláján kezelheti, bevételi források szerint tarthatja nyilván.

Jelenleg Szentgyörgyvár Község Önkormányzata képviselő-testülete rendeletileg szabályozza a település környezet- és természetvédelmi feladatait.

4/2018. (V. 9.) Önkormányzati rendelet – „A településkép védelméről”

- o Ez a rendelet nemcsak az épített környezet, műemlékek és településképi értékek védelmét szabályozza, hanem a helyi védett természeti értékeket is (pl. védett fák, Natura 2000 területek)
- o A mellékletek között szerepelnek a helyi védett természeti értékek, Natura 2000-es területek és ökológiai hálózatok is.

9.3. EU TÁMOGATÁS ÉS HAZAI KÖLTSÉGVETÉSI FINANSZÍROZÁS

9.3.1. SZÉCHENYI TERV PLUSZ (2021 – 2027)

Magyarország Partnerségi Megállapodás tervezete összefoglalja a 2021-2027 közötti uniós fejlesztési ciklusra vonatkozó kohéziós fejlesztések (ERFA, KA, ESZA+, ETHA alapok) magyar fejlesztési beavatkozásait, a kapcsolódó koordinációs és végrehajtási mechanizmusok és a támogatási források megoszlásának ismertetésével. Ezzel biztos alapot nyújt a kohéziós források nemzeti érdekeknek megfelelő, hatékony felhasználásához.

A forrásfelhasználás konkrét beavatkozásait az operatív programok tartalmazzák, melyeknek a Települési Környezetvédelmi Program készítésekor még társadalmi egyeztetése zajlott.

A környezetvédelmi fejlesztések a 2021–2027 közön időszakban elsősorban a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz) keretein belül jelennek meg, melynek prioritási tengelyei az alábbiak:

- megújuló energiagazdaság;
- vízgazdálkodás és katasztrófakockázat csökkentése;
- környezet- és természetvédelem;
- körforgásos gazdasági rendszerek és fenntarthatóság.

A környezetpolitika integrációja szükségessé teszi azonban, hogy más operatív programok is hozzájáruljanak a hazai környezetpolitikai célok megvalósításához.

A programozási időszakban meghirdetett további operatív programok az alábbiak:

- GINOP Plusz - Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz
- TOP Plusz - Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz,
- IKOP Plusz - Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz,
- DIMOP Plusz - Digitális Megújulás Operatív Program Plusz,
- EFOP Plusz - Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz
- MAHOP Plusz – Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz
- VOP Plusz – Végrehajtás Operatív Program Plusz

A fentiek mellett a megújuló Vidékfejlesztési Program és a LIFE program forrásai is hozzájárulnak a környezetvédelmi célok eléréséhez. A költségvetési támogatásoknak, kedvezményes hiteleknek jelentős szerepe van az önkormányzati, gazdálkodói és lakossági környezetvédelmi feladatokhoz kapcsolódó források mobilizálásában.

9.4. ENERGIAHATÉKONYSÁGI BERUHÁZÁS ESCO-FINANSZÍROZÁSSAL

Az energetikai infrastruktúra modernizálásának egy lehetséges és ismert finanszírozási módja az ESCO konstrukció is, amely elsősorban a közvilágítás, az önkormányzati tulajdonban lévő épületek beltéri világítási, valamint hűtési-fűtési eszközeinek korszerűsítése során használható eredményesen – ezen eszközök modernizációja akár 50% feletti energiamegtakarítást is eredményezhet, azonos felhasználási szokásokat feltételezve (pl. középület helységeinek éves világítási vagy fűtési óraszámja).

Az ESCO konstrukció garantálja a beruházás megvalósulását, a megfelelő minőségű kivitelezést és az üzemeltetést.

Ezen beruházási és szolgáltatási forma során egy energiahatékonysági szolgáltató partner energiahatékonysági korszerűsítést végez a használatnak megfelelő megtérülési keretrendszerben, majd ezt a korszerű infrastruktúrát üzemelteti egy szolgáltatási szerződés keretében.

A beruházás az önkormányzat részére akár nulla önköltséggel valósulhat meg, a korszerűsítési projekt befejezése után az önkormányzat szolgáltatási díjat fizet a partner részére a szolgáltatási időszakban – ezzel a díj, a megfelelő szolgáltatási konstrukció esetén, a korszerűsítés elvégzése előtti szinten marad, míg a szolgáltatás (világítás, fűtés, stb) szintje és minősége azonnali, látható javulást eredményez, az energiafelhasználás pedig jelentősen csökken.

A szolgáltatási idő lejártakor az eszközök az önkormányzat tulajdonába kerülnek – az ezzel járó üzemeltetési és karbantartási feladatokkal együtt.

A teljes beruházási- üzemeltetési ciklust az alábbi ábra szemlélteti:



10. VÉGREHAJTÁS

A Környezetvédelmi Program végrehajtása olyan, széleskörű társadalmi együttműködéssel megvalósuló folyamat, amelynek elengedhetetlen része a rendszeres monitoring és az időszakos stratégiai felülvizsgálat. A program kivitelezése helyi szinten bővíti a fenntarthatóságról, az azt veszélyeztető folyamatokról és a szükséges értékváltásról rendelkezésre álló tudást. A rendszeres visszacsatolás révén lehetővé teszi a helyi rendeletek, településfejlesztési politika és a végrehajtásért felelős intézményrendszer rendszeres megújítását.

A Környezetvédelmi Program végrehajtásában közvetve Sármelléki Közös Önkormányzati Hivatala és Önkormányzatai minden szervezeti egysége és tagja szerepet vállal, ha különböző mértékben is.

A fejlesztésekkel minden bizottság munkája érintett, jellegükből adódóan azonban kiemelt szerepet kap a településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság, a Községgazdálkodás, a Képviselő-testület, a Polgármester, valamint szükség szerint a környezetvédelmi tanácsosok, szakértők.



„Úgy tekintünk a Földre, mint a mi bolygónkra, amit az emberiség működtet a saját javára és hasznára. Az élő természet többi szereplője számára nem sok maradt. Az igazi, a megzabolázhatatlan, ősi természet – a nem emberi világ – nincs többé. A Földet elárasztottuk és legázoltuk.”

„A természet világa sem nem végtelen, sem nem sebezhetetlen. Kíméletre és védelemre van szüksége.”

David Attenborough - 2022.

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata
8393 Szentgyörgyvár, Kossuth u. 48.

A határozati javaslatot törvényességi
szempontból megvizsgáltam:

Előterjesztő: Ádovics István polgármester
Előkészítette: Sütő Rita jegyző




Sütő Rita
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete
2025. november 27. nyilvános ülésére

Tárgy: Szentgyörgyvár Község Önkormányzata tulajdonában lévő 4/4 hrsz. ingatlan bérleti szerződésének meghosszabbítása

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület 472024. (IX.26.) határozatával 2024. november 1-től 2025. december 31-ig bérbe adta a Szentgyörgyvár, Kossuth utca 48. szám alatti (Szentgyörgyvár 4/4. hrsz.) 80 m² alapterületű összkomfortos önkormányzati tulajdonú lakását Csincsi Bernadett részére. A lakás bérleti díja jelenleg 80.000,- Ft/hó.

Csincsi Bernadett ismételten kérelmet nyújtott be a lakásbérleti szerződés meghosszabbítása iránt.

Kérem a tisztelt Képviselő-testület döntését a következő határozati javaslatról.

Sármellék, 2025. november 21.


Adovics István
polgármester

Határozati javaslat

.../2025. (.....) határozat

Szentgyörgyvár Község Önkormányzata Képviselő-testülete Csincsi Bernadett 8360 Keszthely, Cserszeg u. 46. szám alatti lakos részére 2026. január 1-től 2026. december 31-ig terjedő időtartamra továbbra is bérbe adja a Szentgyörgyvár, Kossuth Lajos u. 48. szám alatti (Szentgyörgyvár 4/4 hrsz.) 80 m² alapterületű összkomfortos önkormányzati tulajdonú lakását.

A lakbér mértékét a lakásbérleti szerződés időtartamára havi:,- Ft, azaz forintban állapítja meg.

Felhatalmazza a polgármestert lakásbérleti szerződés megkötésére.

Határidő: 2026. december 31.

Felélős: Ádovics István polgármester

2025 beszámoló

A megvalósult és tervezett programok.

Megvalósult programok:

- 2025 március 1. Farsangi móka kicsiknek és nagyoknak
 - 2025 április 12. Tavaszi nagytakarítás és szemétszedés
 - 2025 július 12 családi és sportnap
 - 2025 október 23 Ünnepi megemlékezés
 - 2025 október 25 Tök jó séta családi nap .
-

Folyamatban:

- 2025 november : Élő adventi kalendárium ablak kereső
- 2025 november : Adventi díszítés

Tervezett programok:

2025 december Mikulás ünnepség

2025 december Karácsonyi ünnepség és idősek napja

2025-ös évet: 1 092 850 Ft.-al nyitottuk. Év közben a rendezvények lebonyolítását segítette az önkormányzat 500ezer Ft.-al.

Jelenlegi egyenlegünk a Pince felújításra fordítható összeggel együtt : 7 553 700 Ft.

Benyújtott pályázat:

(Projekt száma: NEAO-KP-1-2026/2)

A Szentgyörgyvárért Egyesület a NEAO-KP-1-2026/2 számú projekt keretében a szervezet működési stabilitását és a közösség fejlődését támogató szakmai programot valósít meg. A pályázat fő eleme egy 5 napos tanulmányút Csernátonba, 18 fő részvételével, amelynek célja a kulturális örökség megőrzését és közösségfejlesztést segítő jó gyakorlatok megismerése.

A projekt fő tevékenységei:

- **Előkészítés:** partnerségi egyeztetések, szervezési feladatok, utazás és szállás biztosítása.
- **Tanulmányút:** erdélyi civil szervezetek meglátogatása, helyi közösségi és kulturális értékek feltérképezése, tapasztalatcsere.
- **Utókövetés:** nyilvános beszámoló rendezvény, szóróanyagok és online kommunikáció, a tanultak beépítése az Egyesület jövőbeli munkájába.

A projekt eredményeként erősödik a szentgyörgyvári közösségi élet, elmélyül a kapcsolat a csernátoni partnerekkel, és új módszerek, ötletek állnak rendelkezésre a helyi értékek megőrzéséhez.

A teljes költségvetés **4.530.000 Ft**, amely magában foglalja az utazás, szállás, étkezés, programköltségek, adminisztráció, eszközbeszerzés és marketing kiadásait. A költségek a pályázati célokhoz illeszkednek, és a NEAO útmutató szerint elszámolhatók.

A projekt teljesíti az értékelési szempontokat: támogatja a közösségi identitás erősítését, a kulturális kapcsolatok fejlesztését és a hosszú távú fenntarthatóságot.

Elnyert pályázat:

FCA-KP-1-2025/1-000344

„Szentgyörgyvár – Boltíves pince újjászületése”

A Magyar Falu Program Falusi Civil Alap keretében meghirdetett „civil közösségi tevékenységek és feltételeinek támogatása” pályázaton a Szentgyörgyvárért Egyesület **6 858 293 Ft támogatást** nyert a Kossuth Lajos utca 48. szám alatti önkormányzati ingatlan alagsori, jelenleg használaton kívüli épületrészének felújítására.

A projekt célja a **106,52 m²-es boltíves pince** korszerűsítése és közösségi térré alakítása, amely hosszú távon biztosítja a helyi civil szervezet és a település lakói számára a kulturális, közösségi és hagyományörző programok nyugodt, megfelelő környezetben történő megvalósítását.

A fejlesztés főbb elemei:

- Szerkezeti felújítások: padozatcsere, szigetelés, új burkolatok.
- Nyílászárók korszerű cseréje.
- Elektromos és épületgépészeti rendszerek felújítása.
- Többfunkciós közösségi tér kialakítása a helyi rendezvényekhez és az egyesület munkájához.

A megújult helyiség lehetőséget teremt kulturális események, előadások, workshopok, kézműves foglalkozások, hagyományörző programok, valamint közösségi ünnepségek megtartására. A projekt fontos lépés a település közösségi életének fejlesztésében és a helyi identitás erősítésében.

Az önkormányzat vállalta, hogy a felújítás megvalósulása esetén átvállalja az épületrész közüzemi költségeit, ezzel biztosítva a működés fenntarthatóságát.

A projekt hozzájárul Szentgyörgyvár társadalmi és kulturális életének fejlődéséhez, a helyi értékek megőrzéséhez és a közösség építéséhez.

Megvalósítási határidő: 2026.12.31.

NEAG-KP-1-2025/4-001201

Működési támogatás – 350.000 Ft

A Szentgyörgyvárért Egyesület 350.000 Ft összegű működési támogatásban részesült, amely a szervezet mindennapi működésének biztosítását szolgálja. A támogatás célja az egyesület folyamatos, stabil működésének fenntartása, valamint a közösségi feladatok ellátásához szükséges háttér biztosítása.

A támogatás két fő területre került felhasználásra:

1. Bérköltség

A támogatás egy része a működéshez kapcsolódó személyi feladatok finanszírozását segítette, így biztosítva az adminisztrációs, szervezési és koordinációs feladatok folyamatos ellátását.

2. Anyagköltség – irodai felszerelés

A támogatás további része a működéshez szükséges irodai eszközök és fogyóanyagok beszerzésére irányult (papír, toner, irodaszerek, alapvető felszerelések).

Ezek a beszerzések elengedhetetlenek az egyesület adminisztrációjához, rendezvényszervezési tevékenységeihez és a projektek dokumentációjához.

Megvalósítási idő: 2026.03.31.



2025 November 24